

Vierdaagse werkweek
wint aan supporters
PAGINA 4

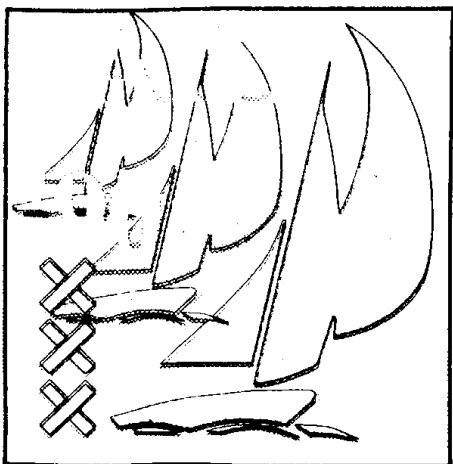
Veroordeling Irak
kan gevolgen hebben
PAGINA 5

Israël hoopt op
isolering van
Saddam Hoessein
PAGINA 5

Peter Post contracteert
Patrick Strouken
PAGINA 15

Miriam Bellemakers naar
land van rijzende zon.
PAGINA 18

Katinka Vliegen streeft
naar perfectie.
PAGINA 18



Klassieke schepen
naar Sail '90
PAGINA 19

In Kavelaer kun
je zondags geen
broek kopen
PAGINA 20

Wildenrath niet
rouw om vertrek
van Britse RAF
PAGINA 21

Ons land wil vaste
voet op Zuidpool
PAGINA 23

René Magritte
in Oostende
PAGINA 25

De kunst van
Pierre Cnoops
PAGINA 26



● Pierre Cnoops

Aanvragen isolatie-
subsidie eenvoudig
PAGINA 27

TV en radio
dit weekeinde
PAGINA 33 en 35

Kinderen Tsjernobyl
naar Nederland
PAGINA 36

Ondanks belofte tot terugtrekking morgen uit Koeweit

Leger Irak rukt verder op

Waterpret in
bejaardenoord

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG - Iraakse troepenbewegingen hebben de spanning in het Midden-Oosten gisteren verder opgevoerd. Het leger van Irak is zowel vanuit eigen land als vanuit Koeweit opgerukt naar de grens met Saoedi-Arabië. Ondanks de belofte van een woordvoerder van Iraks 'Revolutionaire Raad' dat de troepen morgen worden teruggetrokken uit Koeweit. De Verenigde Staten lieten gisteren weten te overwegen militair in te grijpen als Irak nog een ander Arabisch land binnenvalt.

Volgens mededelingen van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken waren de Iraakse troepen gisteravond de grens op enkele kilometers genaderd. In Saoedi-Arabië maakt men zich grote zorgen over de dreiging vanuit Irak. Toch hebben de Saoedi's hun leger nog niet in verhoogde staat van paraatheid gebracht of troepen naar de grens gestuurd om de Iraakse leiders, Saddam Hoessein, niet te provoceren. Evenals Koeweit is Saoedi-Arabië militair niet opgewassen tegen het ruim één miljoen man schappellende leger van Irak.

Op alle fronten wordt geprobeerd de Iraakse leider te bewegen af te zien van verdere agressieve daden tegen Arabische landen en zijn invasieleger uit Koeweit terug te trekken. Saddam Hoessein heeft gisteren ingestemd met een voorstel van de Jordaanse koning voor gesprekken met de leiders van Saoedi-Arabië, Egypte en Jordanië. Ook de verdere emir van Koeweit zal deelnemen aan de besprekingen, die morgen in de Saoedische stad Jeddah plaatsvinden.

Terugtrekking

De woordvoerder van Iraks 'Revolutionaire Raad' zei gisteren dat er een plan is opgesteld om volgens een tijdschema vanaf zondag te beginnen met het terugtrekken van Iraakse troepen uit Koeweit, tenzij er iets gebeurt dat de veiligheid van Koeweit en Irak in gevaar brengt. De aankondiging lijkt op een poging om buitenlandse interventie te voorkomen en om het topeverleg te beïnvloeden dat waarschijnlijk morgen in het Saoedische Jeddah zal plaatsvinden.

De Amerikanen lieten gisteren in Brussel aan hun NAVO-bondgenoten weten een militaire actie te overwegen. Ook de Amerikaanse president Bush heeft gezinspeeld op militair ingrijpen. Hij noemde een aanval van Irak op Saoedi-Arabië of een van de andere Golfstaten 'onaanvaardbaar'. De VS hebben in ieder geval het vliegdekschip Saratoga, de oorlogsbodem Wisconsin en vier escorte-schepen naar de Middellandse Zee gestuurd. Ook zullen andere schepen met ongeveer tweeduizend mariniers maandag vanuit Virginia naar de Middellandse Zee vertrekken. In dat gebied bevindt zich reeds het vliegdekschip Eisenhower, dat daar voor zes maanden is gestationeerd.

Verklaring

De Verenigde Staten en de Sovjet-Unie hebben alle landen van de wereld gisteren in een gezamenlijke verklaring opgeroepen hun wapenleveranties aan Irak te staken. De verklaring was ondertekend door de ministers van buitenlandse zaken, Baker en Sjevernaze, na afloop van besprekingen in Moskou. De twee wereldmachten eisen dat alles in het werk wordt gesteld om de terugtrekking van Irak uit Koeweit te bewerkstelligen.

De zes Golfstaten Saoedi-Arabië, Bahrein, de Verenigde Arabische Emiraten, Qatar, Oman en Koeweit hebben gisteren na een dag van koortsachtig overleg de inval van Irak in Koeweit in scherpe bewoordingen veroordeeld en de onvoorwaardelijke terugtrekking van de Iraakse troepen geëist. Ook Syrië en Egypte hebben Irak opgeroepen Koeweit te verlaten.

● Zie ook pagina 5

(ADVERTENTIE)

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Vandaag op de pagina's
6-12-16-32

(ADVERTENTIE)

Tropenrooster of airconditioning



Wij installeren snel
en vakkundig
bemelmans-jongen bv
Risseweg 30, 6004 RM Weert
tel. 04950-38755, fax. 04950-38225



Door financiële malaise bij Fiësta Tours

Duizenden toeristen in Spanje uit hotel gezet

Van onze verslaggevers

LANDGRAAF - Door financiële moeilijkheden van het tourencarbedrijf Fiësta Tours uit Landgraaf, onderdeel van Foster Holidays bv, is een nog onbekend aantal toeristen in Spanje en Nederland in moeilijkheden geraakt.

Gisteren aan het einde van de middag hoorden ongeveer 400 mensen in Maastricht dat zij geen plaats mochten nemen in een van de twaalf gereedstaande bussen. Deze vertrokken leeg naar de Costa Brava in Spanje om daar reizigers op te halen die door Spaanse hoteliers uit hun logement zijn gezet. Buschauffeurs schatten dat tussen de duizend en drieduizend Nederlandse toeristen in Spanje vastzitten. Het consulaat-generaal van Nederland in Barcelona waarschuwt via een antwoordapparaat dat Fiësta-reizigers van te voren de hotelrekening moeten betalen. De Nederlandse ambassade van Madrid kon gisteren nog geen overzicht geven van de problemen. „We weten dat de hoteliers rond Barcelona de mensen van Foster/Fiësta niet meer accepteren. Veel toeristen zijn uitgeweken naar andere hotels, maar om hoeveel mensen het gaat weten we niet”, liet een woordvoerder weten.

Een woordvoerder van de ANWB

in Barcelona verbaast zich erover dat gisteren pas aan de bel is getrokken, omdat maandag al bekend was dat hoteliers de gasten van Fiësta Tours niet meer accepteerden. Omdat Foster Holidays is aangesloten bij de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR) krijgen alle gedupeerden hun geld terug. De SGR maakte gisteren bekend dat ook alle Fiësta-reizen die gepland waren voor de komende weken niet doorgaan. Ondanks alles belooft de SGR aan de reizigers dat de busreizen naar Spanje en Joegoslavië gewoon door zouden kunnen gaan. Toen de consul-generaal in Barcelona de SGR tippte dat de Spaanse hoteliers de boekingen ongedaan hebben gemaakt, werd de reis op het laatste moment afgeblazen. De 350 mensen die maandag zouden vertrekken, en de 400 die volgende week rijden met vakantie zouden gaan, moeten een nieuwe toer-operator zoeken.

● Zie verder pagina 11

● De bewoners van bejaardenoord huize Franciscus in Beek hebben het grootste plezier in en rond het provisorisch aangelegde zwembad. Als het te heet wordt, stapt men al dan niet onder begeleiding van een personeelslid of een bezoeker, over de rand van het provisorisch aangelegde zwembad en gaat met kleren en al te water.

Foto: PETER ROOZEN

De Maiziëre wil vervroegde verkiezingen

OOST-BERLIJN - De Oostduitse premier Lothar de Maiziëre heeft gisteren voorgesteld de gezamenlijke Duitse verkiezingen te vervroegen. In plaats van op 2 december zouden ze volgens hem al op 14 oktober moeten plaatsvinden. De Westduitse bondskanselier Helmut Kohl steunde het voorstel. De Sovjetunie is niet tevreden over het plan van de Maiziëre. Moskou waarschuwt dat hierdoor het tijdschema voor de Twee-plus-Vier onderhandelingen verstoord kan worden. Berlijn wordt de hoofdstad van een verenigd Duitsland. Daarover zijn de Westduitse deelstaten en de DDR het gisteren eens geworden. Of de stad ook regeringscentrum wordt, zal moeten worden besloten door het eerste geheel Duitse parlement.

(ADVERTENTIE)



Wees zuinig met water OPROEP

aan alle waterafnemers van de Waterleiding Maatschappij Limburg

Het aanhoudend warme weer doet de behoefte aan drinkwater aanmerkelijk toenemen.

Wij zien ons derhalve genoodzaakt een appel te doen op al onze afnemers om het watergebruik waar mogelijk te beperken.

Wij onnodig watergebruik voorkomen en tuin- en straatbesproeiing achterwege laten.

Bedenk dat ook de afnemers op het einde van ons distributienet en in hoge gebouwen graag water uit de kraan willen blijven tappen. Wij rekenen op uw ailer medewerking en danken u daarvoor.

De directie.

(ADVERTENTIE)

Van video
tot ochtendblad

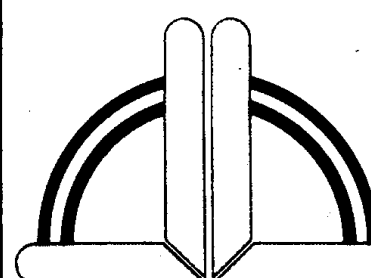
van kabeljauw
tot herenschoen

van telefoon
tot damesbloes

van rode wijn
tot speelgoedbeer

van vingerplant
tot tweezitsbank

IN 'T LOON VINDT U ALLES
WAT UW HARTJE BEGEERT.



Winkelcentrum 1 LOON

U treft 't in 't Loon.

HOMERUSPLEIN HEERLEN

Elke dag...



en u staat weer
midden in de wereld.

Ja ik wil die complete krant!

Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

Telefoon (i.v.m. controle bezorging):

Giro/banknr.:

Na de twee weken gratis wil ik

☐ een kwartaal-abonnement f 75,55

☐ een maand-abonnement f 25,20

stuur mij

☐ een machtiging t.b.v. automatische betaling

☐ een acceptgiro-kaart

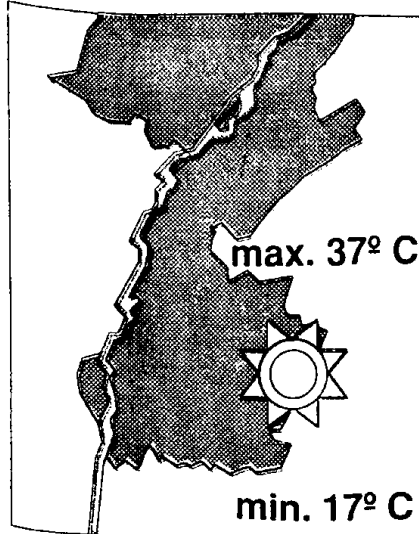
Deze bon in een open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan: Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen.

OF BEL GRATIS 06-0229911



8 710404 400017

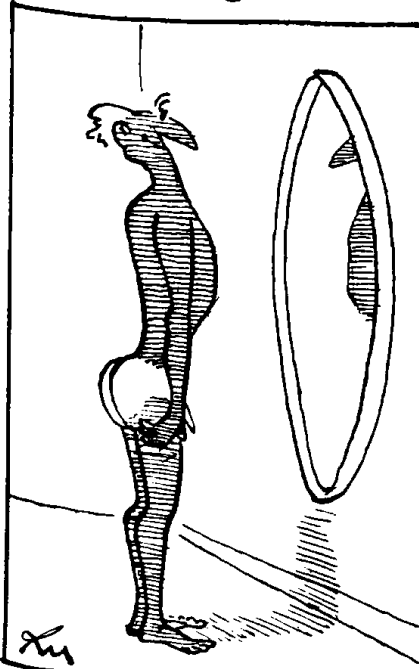
het weer



ZONDAG KOELER
Voordat zondag koelere lucht onze provincie binnenstroomt wordt het vandaag opnieuw heet. Het record van 37 graden kan vandaag op diverse plaatsen in Limburg wel eens sneuvelen. Een wegtrekend hogedrukgebied veroorzaakt zwakke zuidenwind, die zeer hete, droge en onbewolkte lucht aanvoert. Zondag passeert een weinig actief koufront en stroomt er koelere Oceaanlucht binnen. Het blijft droog, maar er zijn naast opklaringen ook wolkenvelden. Bij een zwakke westenwind loopt de temperatuur zondag op tot circa 27 graden.

Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346

Hittegolf...



Zomertentoonstelling met kunstenaars uit Nederland en België

Eigenzinnige dieren in
De Keerder Kunstkamer

CADIER EN KEER – Een aanbevelenswaardige bestemming voor autochtonen en toeristen, bereid om zich enkele kilometers ver te verplaatsen, hetzij per fiets bergop, hetzij per auto of met openbaar vervoer, is de galerie De Keerder Kunstkamer in Cadier en Keer.

Velen weten de weg. Zij organiseren haar zomertentoonstelling – van in hoofdzaak beelden in en om haar landelijke domicilie – nu voor de vierde keer.

Voor wie de weg niet weet geeft een monumentale bronzen sculptuur de plaats aan waar men op de weg Maastricht-Gulpen – of omgekeerd – de Kerkstraat dient in te slaan.

De gemeente Margraten ziet de activiteiten van de Keerder Kunstkamer met welgevalen en terecht: als de subsidiering niet optimaal is zal dat aan de krapte van haar financiën liggen. Gevolg van die krapte is dat de catalogus wat summier is – een extra-editie van 'het Circuit' dient hier het doel.

Bij volledigheid van de gegevens over kunstenaars en werken zou trouwens een al te lomp boekwerk zijn ontstaan: het zijn er bijna veertig.

Zij komen uit de eigen regio, zelfs van zo dichtbij als Cadier en Keer in het geval van Phons van Daelen, uit overig Nederland en België, en van zo ver als Brugge, Beernem, Hoorn, Hoogvliet en Hooghalen.

Dat is het verbluffende van een tweepersoons activiteit als die van de Keerder Kunstkamer, tegenwoordig ook in het hart van Maastricht bespeurbaar vanuit een dependance aan het Onze Lieve Vrouweplein, zij brengt zo'n project van bijna museale omvang geruisloos en met regelmaat tot stand.

De manifestatie bij de herdenking van het honderdvijftigjarig bestaan van de beide Limburgen, die de hele plaats Cadier en Keer besloeg, was daar een eerder voorbeeld van.

Het dier

De huidige tentoonstelling is tot stand gekomen na actief onderzoek naar de aanwezigheid van – meest driedimensionale – werken op een thema: de kunstzinnige verbeelding van het dier. Het is een boeiend thema.

„Altijd geweest”, menen de orga-

nisatoren. „Dier-associaties kennen een lange geschiedenis; in alle tijden zijn dieren inspiratiebronnen geweest. Magisch, om ze te beheersen, religieus, om ze te vereeren, symbolisch, om er waarde mee uit te drukken – en ter bestudering van hun karakter en beweging” suggereert Joost Gadot in een voorwoord.

Ook in de hedendaagse kunst blijven kunstenaars zich vaak door het dier te laten inspireren.

Het verschijnt meer dan ooit in antropomorfe vormen. Het beeld van Henny van Overbeek – uit Utrecht – dat in witte kalksteen afsteekt tegen de rode baksteen van de gevel – is er een voorbeeld van: het is zowel mythisch als een Egyptische grafvondst, als actueel door verwijzingen van feministisch karakter.

Fons Bemelmans levert een prestigieuze bijdrage van eigen bodem met een nagenoeg tot cirkelvorm gemodelleerde bronzen sculptuur van een stier, die in glanzend zwart alle agressieve en stierlijke eigenschappen bewaart.

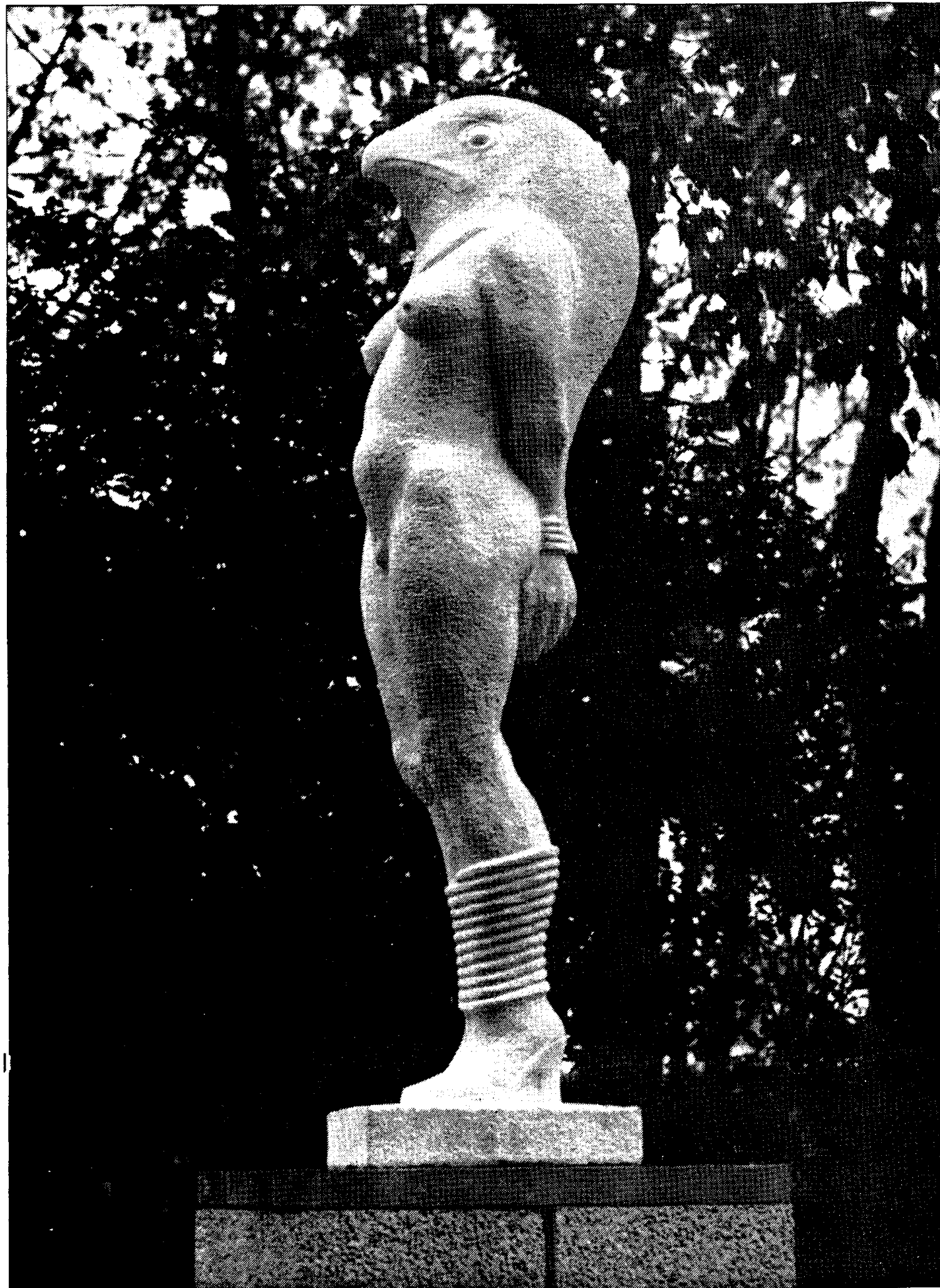
Achter de poort is een suggestieve expressie van de mythische krachten die in het thema schuilen te vinden in het werk van Wim van Tol – Hilversum. Het is samengevat in een project dat tot titel heeft 'Altaar van integriteit' en geproefd rond een uit zinkplaat geformeerde schilderij. De geschilderde afbeelding van een aan een paal gebonden 'wachter' is omgeven door een aantal objecten met verwijzende betekenissen in de trant van de conceptuele kunst. Met als zwaarste een op de bodem rustende straatkei aan een ketting. Een reeks halve bolvormen als klinknagels leggen de relatie met het hardstenen beeld 'landmark'. Het archaische karakter van Tols eigen en allesomvattende cultuur wordt benadrukt door min of meer duidelijke, maar altijd onleesbare runetekens: de hardstenen wachter vertegenwoordigt het eigenzinnige beest.

Bizar

Grotere elementen in de presentatie dragen de onmiskenbare signatuur van Nicolaas van Ronckenstein: de bizarre door een geit getrokken kar waarin een vrouwspersoon met welige vormen wordt voortgetrokken is ten dele op traditionele manier gemodelleerd, ten dele geassembleerd uit licht vergankelijke materialen als koolbladeren, stengels, lappen en mandenbodems. Alles knap afgewerkt in cire-perdu-techniek. Het groene glazen oog van de geit zal niet knippen om de titel: 'Hommage to Sarah II'.

Het bizarre element is ook in het werk van Edith Kamp – Den Haag – terug te vinden. Zij draagt haar bronzen pinguïns op aan Jeroen Bosch, die misschien ooit pinguïns heeft verzonnen, maar nooit gezien.

Van minder macabere humor zijn haar schaarrelende eigenzinnigheden in 'Allemaal kippen' en haar pelikaan als klaterende en verkoelende fontein zelfs aangenaam. Duidelijk antropomorf is de 'Cerberus' van Jan Praet, een uiterst vaardig beeldhouwer uit België. Als goed Belg kan hij vermoedelijk – nomen sit omen – veel vertellen. Er zijn reeksen kleine bronspastieken van hem opgesteld in de binnenruimten, die minder met het eigenzinnige beest van doen



● Vogelvrouw, beeld van Henny van Overbeek uit Utrecht in De Keerder Kunstkamer.

hebben dan met een familie-lid: zij gaan onder de titel 'Hommage aan Peter Praet'.

Dieper doordringend in de tuinen ontwaart men de minder of meer bekwaam tot bestendig leven geroepen struisvogels en bronsste kraanvogels van Phons van Daelen, een uitkomend struisvogel – het komt op de binnenexpozitie voor in het formaat van een schaarrel – van Ine van Dijk uit Stolkwijk, en een verrassende specht van John Croonenbergh uit Maastricht. In brons gegoten – een groene specht – is hij half verscholen in het dode eikenhout dat hij bezig lijkt geruisloos te bewerken.

De dieren van Hetty Heyster lijken te berusten op intensieve waarne-

ming in zoologische tuinen. Zij zijn het minst eigenzinnig maar hebben een dimensie meer dan natuurgetrouwe verbeeldingen – mogelijk door de finesse van hun huid en hun detaillering. Haar 'Waterbuffel' is van haar talent een fraai en overtuigend voorbeeld.

Vindingrijk en meer van fantasie dan anatomische kennis getuigend zijn twee werken van Carina Canton uit Simpelveld: spichtige uit broze materialen opgebouwde en in brons gegoten voorbeelden van een 'Insektenmens'.

Memorabel is het eigenzinnige werk van Katinka Gunn – Amsterdam –, waarin veel losse kippen een rol spelen. Objecten op sterk water in een glazen pot en een een-kippe-potig tafeltje met daarop een vangst platvis in brons

vullen haar inzending aan.

En tenslotte een kastje van dun met acryl beschilderd hout, dat een vis verbergt achter twee deurtjes: 'Gevangen vis' van Marianne Hoogstraten – Haarlem.

De collectie is met meer dan honderd werken te groot om op te sommen, maar in haar totaliteit bezienswaardig. Zij staat gedeeltelijk – met kleinplastieken en grafische werken – in de dependance te Maastricht. Het eigenzinnige beest is op beide locaties te zien op de gewone openingstijden: woensdag tot en met zondag van 12 tot 17.30 uur – tot 26 augustus.

pieter defesche

K

Jury Gaudeamuswedstrijd selecteert 12 deelnemers

AMSTERDAM – De jury voor de componistenwedstrijd tijdens de Internationale Gaudeamus Muziekweek heeft uit 293 inzendingen uit 29 landen 12 deelnemers geselecteerd. Daarbij waren dit keer opvallend veel componisten van hedendaagse muziek uit Italië, aldus een bekendmaking van Gaudeamus.

Deze organisatie werd in 1945 opgericht voor de promotie van nieuwe muziek van in het bijzonder jonge componisten. Voor de wedstrijd geldt een leeftijdsgrens van 30 jaar. De Muziekweek wordt van 3 tot en met 9 september gehouden in De IJsbreker, Paradiso en de Beurs van Berlage in Amsterdam. Aan het slot wordt aan de winnaar de Gaudeamus Fondation Louis Vuitton-prijs van 10.000 gulden uitgereikt. Verder mag hij voor de volgende Muziekweek een stuk voor kleine bezetting schrijven.

Het programma opent in De IJsbreker met werken van jonge Joegoslavische componisten, uitgevoerd door twee Joegoslavische musici. Verder worden onder meer de winnende composities van de Internationale Competitie voor Elektroakoestische Muziek Bourges 1990 en composities van Helmut Lachenmann en Joep Straesser ten gehore gebracht.

Nederlandse Opera opent met 'Parsifal'

AMSTERDAM – De Nederlandse Opera opent het theater-Musée met een nieuwe productie van Richard Wagner's 'Parsifal'. De première heeft op 3 september plaats in het Muziektheater in Amsterdam, zo nu heeft de opera bekendgemaakt. De voorstelling wordt geregisseerd door de befaamde theaterregisseur Klaus-Michael Grüber.

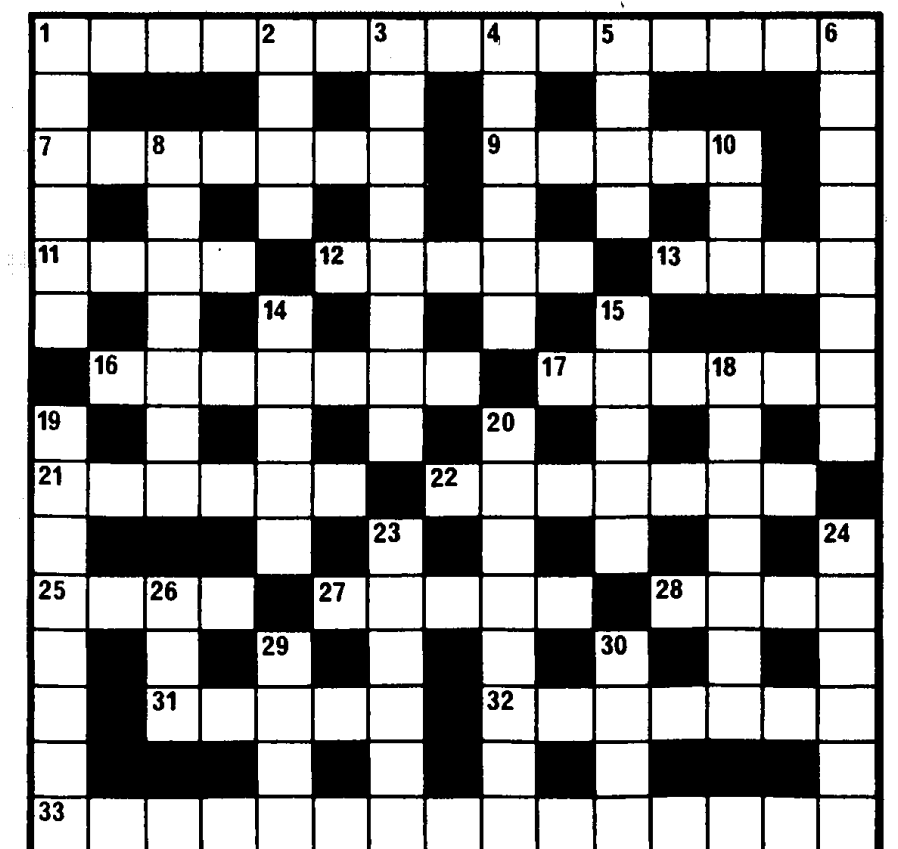
Als operaregisseur maakte Grüber in Bremen zijn debuut met 'Wozzeck' van Berg en Juha-lus Caesar van Händel. Van Wagner regisseerde hij eerder 'Die Walküre' bij de Parijse Opera en de 'Tannhäuser' bij het Teatro Comunale in Florence.

'Parsifal', Wagner's laatste opera met een centrale rol voor de heilige graal, werd voor het eerst opgevoerd in 1882 in Bayreuth. De muziek werd vanaf het begin bewonderd, maar het religieuze filosofische karakter van het libretto heeft steeds aanleiding gegeven tot heftige discussies die tot op de dag van vandaag voortduren, aldus de toelichting van de opera.

Oplossing van gisteren

K L E T S K O E
O O G - N - F E
E S - O O I - R E
T - T H E M A -
E T A - K - L I
R O N D - R I E
W E I - S - A R
A - G E M I S -
A S - N A R - Z
L O F - S - B E
S L A G H A M E R

cryptogram



Horizontaal: 1 Pseudo-postzegelrobot (15); 7 Zo te horen is deze bankbediende geen Nederlander (7); 9 Gemaakt van de dood (5); 11 Schutter zonder schietvergunning (4); 12 Borstwerking (5); 13 Dat is niet min (4); 16 Onnatuurlijk gewild (7); 17 Dier van koper, zink en nikkel? (6); 21 Onrendabel achterstuk (6); 22 Gaat op in het draaien van een ploert (7); 25 Dier van een priester in Tibet? (4); 27 In de keel van haar? (5); 28 Niet flauw om u gek te maken (4); 31 Vorstelijk afnemer (5); 32 Militair in een klooster (7); 33 Constructie van een tent? (15).

Verticaal: 1 Jong schaap met bril? (6); 2 Eerbaar dier (4); 3 Tocht van vroeger die

ook nu nog voorkomt (8); 4 Stof die men doorwerkt maakt (4); 5 Zitplaats van een besloten vereniging? (4); 6 Trog van baksteen (8); 8 Drogen kunnen handig worden! (7); 10 Natuurlijke inzinking (4); 14 Kunt u beter niet op uw hoofd hebben als de zon fel schijnt (5); 15 Niets in een tiert zo welig! (5); 18 Gekke streek van men voor oppaste (7); 19 Afsluiting van een champagnelles? (8); 20 Organisatie van Nero ooit zo'n wedstrijdreeks? (8); 21 Literatuur uit Zwitserland (6); 24 Dit is de toegevoerd van haar (6); 26 Richt het op de di brood! (3); 29 Om geestdrift op worden moet men zo lopen (4); 30 Tegengslag voor een vogel zonder kop en staart (4).

de goalgetter



panda en de meester-futuroloog



recept

Lasagne

Benodigheden voor 4 personen: 500 g rundergehakt, 1 gehakt uitje, 1/2 literblik tomaten op sap, 1 tl zout, 1/4 tl oregano, 1/4 tl tijm, 1/4 tl cayennepeper, 1/4 tl knoflookzout, 1 laurierblad, 175 g lasagne, zout, 1 ei, 225 g ricotto of mon chow, 225 g mozzarella in plakjes.

Bak rundergehakt en ui al roerende goudbruin. Voeg tomaten, tomaten-

nat en alle kruiden toe. Kook al roerend even op en draai vuur laag. Laat afgedekt 10 minuten sudderen, verwijder laurierblad en bind eventueel iets.

Kook lasagne in kokend water met snufje zout beetgaar en laat uitlekken. Schik lasagne in ingevette ovenschaal dakpansgewijs over elkaar. Smelt ricotto of mon chow en klop er het ei door. Verdeel helft over lasagne en strijk

rest uit naar de hoeken. Leg helft mozzarella erop met vleessaus. Herhaal dit net zolang tot er niets meer over is.

Zet de ovenschaal ca. 45 minuten op 180°C. – stand 3 – in de oven.

TIP: Voor dit gerecht voldoende ook lamsgehakt. Serveer hierbij een tomatenkomkommersalade.

huub meijer

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemont
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Banken: ABN Bank Heerlen
57 75 35 935
Postbank:
10 35 100
abonnementen:
045-739881
advertenties:
045-739886
rubriekadvertenties:
045-719966

Rayonkantoren:
Brunsum 045-256365
Geleen 04490-4686
Heerlen-Centrum 045-717711
Kerkrade 045-452932/455500
Maastricht 043-254477
Schaesberg 045-311749
Roermond 04750-1844
Sittard 04490-1557
Valkenburg 04406-15045

Fax:
redactie 045-739264
advertenties 045-739364

Telex:
redactie 56122
overige afdelingen 56079

Abonnementen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 75,50
per maand f 25,20
losse nummers f 1,45
Bfr. 28



Felle kritiek op vonnis over geneesmiddelen

UTRECHT - Het farmaceutische concern Merck, Sharp en Dohme (MSD) gaat in hoger beroep van het kort-gedingvonnis waarin de president van de rechtbank in Assen donderdag bepaalde dat een apotheker in plaats van een door de huisarts voorgeschreven geneesmiddel een goedkope substitutie behalve MSD hebben.

Bok de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) en de in Nefarma georganiseerde farmaceutische industrie felle kritiek op het vonnis. Het kort geding was door de geneesmiddelenfabrikant aangespannen tegen een apotheker uit Hoogeveen, omdat die een patiënt merklouze bijogruppels had meegegeven in plaats van de duurdere MSD-druppels van het merk Timoptol die de huisarts had. Daarmee zou de apotheker inbreuk hebben gemaakt op het merkenrecht.

De Assense rechtbankpresident benadrukte evenwel anders, omdat de kwaliteit van de afgeleverde druppels niet wezenlijk afweek van die van de Timoptol-druppels. Bovendien is het voor een patiënt - of zijn verzekeraar - alleen maar prettig als goedkopere druppels worden meegegeven, zo redeneerde de rechter.

Volgens woordvoerders van Nefarma en LHV heeft de president de jurisprudentie niet goed gelezen. Nog onlangs bepaalde het Europese Hof in een procedure over de aflevering van een vervanger van het slaappmiddel Pandoril dat er in dergelijke gevallen wel degelijk sprake is van inbreuk. Ook de Hoge Raad heeft soortgelijke uitspraken gedaan.

Een woordvoerder van Nefarma moedde de uitspraak 'volkomen onbegrijpelijk'. „De consequentie hiervan zou zijn dat een apotheker zelf mag bepalen wat hij meegeeft”, zei hij. „Een curieuze situatie, zo overtuikt dat niet in Nederland. Een apotheker mag alleen in overleg met de arts en de patiënt afwijken van het recept.”

Kind dood na steekpartij in Santpoort

SANTPOORT - Een jongen van negen jaar is gistermiddag rond twaalf uur neergestoken tijdens de festiviteiten rond de jaarmarkt in Santpoort. De jongen is overgebracht naar het Zeeuwziekenhuis in IJmuiden, waar hij gistermiddag aan zijn verwondingen bezweek. De jongen logeerde bij zijn grootouders in Santpoort. Volgens de politie in Velsen was de jongen aan het spelen met een vriendje, toen een ongeveer vijftienjarige jongen op een fiets kwam aanrijden, afstapte en de jongen zonder aanleiding in de nek stak. De dader, gekleed in blauw T-shirt en donkere broek, is nog voortvluchtig.

Premie voor NS'ers bij aanbrengen conducteur

UTRECHT - De NS gaan de eigen medewerkers vragen te bemiddelen bij de werving van nieuwe conducteurs. Als een NS'er een nieuwe conducteur aanbrengt die na de proeftijd van twee maanden nog steeds in dienst is, dan kan de bemiddelaar rekenen op een premie van driehonderd gulden. De actie loopt tot 1 november 1990 met terugwerkende kracht vanaf 1 mei jongstleden.

Op deze manier moet het tekort aan conducteurs aangevuld worden, nadat voorlichtingsbijeenkomsten, advertentiecampagnes en deelname aan arbeidsmarkten onvoldoende respons opleverden. Door de sterke groei van het aantal reizigers en de uitbreiding van het openbaar vervoer heeft de NS met name in de Randstad een groot aantal nieuwe conducteurs nodig. De NS zegt dat aan een conducteur flinke eisen worden gesteld: „Hij of zij moet een klantgerichte, flexibele persoonlijkheid zijn die het gastheerschap op de trein met flair kan vervullen. Daarnaast is het een aanbeveling als de nieuwe conducteur een of meer talen spreekt.” Voor de functie is LBO/MAVO-niveau vereist, evenals de leeftijd van minimaal 18 jaar. Bij de spoorwegen werken momenteel 2300 conducteurs.

(ADVERTENTIE)

VAKANTIE-PRIJSJE

KORTE HERENBROEKEN
div. kleuren vanaf **f 25,-**

GROTE COLLECTIE KORTE BROEKEN T/M MAAT 66

HENDRIKS TEXTIEL
GROTE COLLECTIE IN KWALITEIT EN LAAG PRIJS

Heerlen, Schelberg 88, 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, 04490-15555

Sociale Verzekeringsraad over aannemen gehandicapten:

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De Sociale Verzekeringsraad wil niet dat werkgevers die te weinig gehandicapten in dienst hebben, daarvoor worden beboet. Dat blijkt uit een deelonderzoek van de Sociale Verzekeringsraad naar de werking van de Wet Arbeid Gehandicapte Werknemers. Deze week werd al bekend dat in het bedrijfsleven slechts 2,8 procent van de werknemers gehandicapt is. Bij de overheid ligt dat percentage op 2,5 procent. De wet schrijft een gemiddelde voor van 5 procent.

Dit najaar bepaalt het kabinet of er sancties nodig zijn om werkgevers op andere gedachten te brengen. De uitvoeringsorganen van de wet (verenigd in de Sociale Verzekeringsraad) waarschuwen dat sancties averechts kunnen werken. De uitvoerders van de wet vinden dat het accent moet liggen op 'coöperatieve samenwerking' met de werkgevers. „Op de lange termijn verwachten de uitvoeringsorganen daarvan meer resultaat”, schrijft de raad.

'Geen dwang bij uitvoering WAGW'

Regelingen die een belonend karakter hebben, werken beter dan sancties, menen de uitvoeringsorganen. Bovendien pleit de raad voor minder strak omlijnde regelingen zodat in de onderhandelingen met de werkgever per geval een optimaal resultaat geboekt kan worden.

In driekwart van de CAO's staan algemene maatregelen opgesomd om gehandicapten in dienst te nemen en te houden. In nog geen 10 procent van de CAO's staat een concreet percentage gehandicapte werknemers waar naar gestreefd wordt.

Minister Maij-Weggen zint op maatregelen tegen NS

Spoorwegen weigeren boete in te voeren

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Minister Maij-Weggen van verkeer en waterstaat zint op maatregelen om de NS te dwingen de boete voor zwart rijden te verhogen van 25 naar honderd gulden. De NS weigert tot nu toe de door de bewindsvrouwe opgelegde verhoging in te voeren.

De minister heeft ongeveer een maand geleden haar voornemen om de boetes voor zwart rijden met het openbaar vervoer te verhogen, in een brief bekend gemaakt aan de gemeentelijke en streekvervoerders en aan de NS. De Spoorwegen hebben om onduidelijke redenen op die brief echter niet gereageerd, waarna de verhoging van de boete voor het gehele openbaar vervoer gewoon inging.

Tot verrassing van Verkeer en Waterstaat bleek pas gisteren dat de NS alsnog weigert zwartrijders het verhoogde boetebedrag op te leggen. De Spoorwegen vinden dat een hogere boete niet past in het beleid. „De NS willen agressie in de trein terugdringen en wij denken dat deze verhoging juist leidt tot meer agressie in de trein”, aldus de woordvoerder. Daarnaast tekenen de spoorwegen aan dat het plan is ingegeven door de situatie in Amsterdam waar een kwart van de reizigers geen kaartje koopt voor het stadsvervoer. „Bij ons is dat ongeveer één procent en dat is heel beheersbaar.”

Bevoegd

In het conflict speelt echter nog een ander element mee. De NS betwist of de minister wel bevoegd is op eigen houtje de boetes te verhogen. Aan verhoging van de openbaar vervoertarieven gaat intensief overleg vooraf. Daarvan is bij het verhogen van de boetes voor zwart rijden in bus of trein geen sprake. Toch menen de spoorwegen dat zij wat dat betreft niet met de stads- en streekvervoerders over één kam kunnen worden geschoren. Daarbij beroept het bedrijf zich op afspraken die zijn vastgelegd in de overeenkomst Verhouding Rijksoverheid NS.

Parlement roemt onbesmette verleden van schrijver

Gönsz gekozen tot president Hongarije

BOEDAPEST - Het Hongaarse parlement heeft gisteren de schrijver Arpad Gönsz aangewezen als 's lands president. Gönsz, lid van de oppositionele Alliantie van Vrije Democraten (SzDSz), was na de parlementsverkiezingen in mei al tot interim-staatshoofd gekozen.

De 68-jarige Gönsz was de enige kandidaat voor de functie en werd met 295 tegen 16 stemmen gekozen. „Het parlement heeft u gekozen vanwege uw onbesmette verleden en uw onpartijdigheid”, aldus parlementsvoorzitter Gyorgy Szabad. Zijn kandidatuur werd gesteund door de zes partijen in het parlement, waaronder de ex-communistische socialistische partij (MSZP).

Referendum

De verkiezing van het staatshoofd viel toe aan het parlement, nadat een referendum over de presidentsverkiezingen zondag ongelukkig werd verklaard vanwege de lage opkomst. De socialistische wilden er via de volksstemming rechtstreekse presidentsverkiezingen door druk



• Een kusje van een stewardess voor een jongetje uit Tsjernobyl. Hij arriveerde gisteren op Schiphol met een groep van 200 kinderen uit Kiev en omgeving voor een vakantie van twee weken in Nederland. De jongens en meisjes uit de Sovjetunie zijn niet ziek, maar hun conditie is achteruitgegaan na de kernramp door de gevolgen van de straling en de psychische druk in de gezinnen. De stichting 'Kinderen van Tsjernobyl', die de vakantie organiseert, vergaarde het geld via het televisie-programma Tineke. Een groot deel van de kinderen logeert in Limburg en Brabant.

Uit het onderzoek blijkt overigens dat de meeste gehandicapte werknemers bij het bedrijf werken waar ze al werkten voordat ze hun handicap opliepen. Opmerkelijk is dat juist kleine bedrijven nieuwe mensen aannemen die al een handicap hebben. Algemene maatregelen om het aannemen van gehandicapten te stimuleren, bieden weinig soelaas. Het heeft veel meer effect als werkgevers bereid zijn te sleutelen aan het takenpakket of de werken van de gehandicapte werknemers.

In driekwart van de CAO's staan algemene maatregelen opgesomd om gehandicapten in dienst te nemen en te houden. In nog geen 10 procent van de CAO's staat een concreet percentage gehandicapte werknemers waar naar gestreefd wordt.

Prijzen brandstof omhoog

ROTTERDAM - De prijzen voor brandstoffen gaan omhoog. Het olieconcern Shell heeft de verkoopprijzen voor benzines, autogasolie, gasolie, huisbrandolie en petroleum met ingang van maandag 6 augustus met drie cent per liter (inclusief BTW) verhoogd. De andere oliemaatschappijen volgen in de regel met hun prijzen marktleider Shell.

De Novok, de organisatie van vrije oliehandelaren, heeft met ingang van vandaag een verhoging van de benzineprijs met drie cent per liter aangekondigd. De prijs voor dieselolie gaat met vier cent per liter omhoog.

De prijsverhoging is volgens Shell en Novok het gevolg van de prijsstijging voor olie en olieproducten op de internationale markt. Zij sluiten een verdere verhoging van de prijzen op zeer korte termijn niet uit. De recente stijging van de olieprijs op de internationale oliemarkt rechtvaardigt volgens Shell in beginsel al een verdere verhoging.

De advies-pompprijzen (zelftank) van Shell en Novok komen na de verhoging op 1,69 gulden voor Euro loodvrij en op 1,77 gulden voor superbenzine. De adviesprijs van Shell voor een liter dieselolie (zelftank) is 1,048 gulden. De Novokprijs is 1,058 gulden per liter.

punt uit

• Duinbranden

Brandweerkorpsen uit uit Schoorl, Bergen en Zijpe zijn gisteren circa een uur in de weer geweest om een een forse duinbrand nabij Hargen (gemeente Schoorl) te blussen. Het vuur verwoestte in korte tijd zo'n 5000 m2 helmbegroeiing. Enkele mensen raakten bij het blussen van de brand bedwelmd door de rook of werden door de warmte bevangen. In het enkele kilometers noordelijker gelegen duingebied nabij Petten woedden onlangs kort na elkaar drie duinbranden. Waarschijnlijk zijn al deze branden door een pyroomaan veroorzaakt.

• Malheur

Een niet goed werkende cilinder was de oorzaak van het afbreken van het landingsgestel van de Fokker Friendship van Air UK, die onlangs een noodlanding moest maken op Schiphol. Bij de landing brak het rechterlandingsgestel af. De cilinder dempt normaal het landingsgestel bij het in- en uitklappen. Dat gebeurde niet bij de F27 van Air UK. Het rechterlandingsgestel klapte daardoor te hard uit, waardoor de vergrendelingsbout afbrak.

• 2,5 Jaar cel

De rechtbank in Haarlem heeft een 26-jarige Beverwijker veroordeeld tot 2,5 jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf wegens verkrachting van verslaafde prostituees. De man heeft toegegeven dat hij betrokken is geweest bij vier gevallen van verkrachting. De prostituees werden in Amsterdam opgepikt en met een kleine hoeveelheid cocaïne meegelokt. De slachtoffers werden meestal meegenomen naar een afgelegen plaats in Velzen. Volgens de rechtbank zijn de prostituees op een smerige manier misbruikt.

• Weldra RTL-4

De commerciële zender RTL-Veronique zal haar naam wijzigen in RTL-4. De naamswijziging gaat in op 17 september als de zender met de winterprogrammering begint. De naamswijziging komt volgens de woordvoerder na het succes van de actie 'Zet 'm op 4', waarmee het kijkerspubliek werd aangemoedigd om de zender op voorkeuze toets vier te zetten.

• Roken

Vergeleken met de rest van de Nederlandse bevolking roken artsen wellicht iets minder, maar ze paffen er toch behoorlijk op los. Dat blijkt uit een publicatie in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde. Vorig jaar waren de Rotterdamse artsen koploper met een rokerspercentage van 38 procent. Daarmee kwamen zij ruimschoots uit boven het landelijk gemiddelde van 33 procent. Binnen de EG slaan de Nederlandse huisartsen geen gek figuur en zitten ze ruwweg in de middenmoot. De Spaanse huisartsen roken het meest (45 procent), gevolgd door de Grieken en de Portugezen (allebei 40 procent). De Britse huisartsen tellen de minste rokers in hun gelederen: 10 procent.

• Mishandeling

De Haagse politie heeft zes Hagenaars in de leeftijd van 13 tot 16 jaar aangehouden op verdenking van het in elkaar slaan van homoseksuelen mannen. Vier van hen hebben inmiddels bekend. De politie vermoedt dat de jongens behoren bij een groep die de afgelopen dagen in wisselende samenstelling in het Scheveningse Bos mannen heeft bedreigd. Twee mannen raakten donderdagavond gewond, toen een groep van jongens met takken gewapend op hen begon in te slaan. De jongens verklaarden dat 'voor de gein' gedaan te hebben.

• Vastgekoppeld

De Sovjet-ruimtecapsule Sojoez-TM10, met de kosmonauten Gennadi Manakov en Gennadi Strekalov aan boord, is gisteren vastgekoppeld aan het ruimtestation Mir. Manakov en Strekalov, die afgelopen woensdag aan hun missie begonnen, moeten de kosmonauten Anatoli Solovjov en Aleksandr Balandin aflossen die zich sinds februari aan boord van het ruimtestation bevinden. Ook Manakov en Strekalov zullen naar verwachting de komende vijf maanden in het ruimtestation doorbrengen.

• Smartegeld

De raadkamer van de Zwolse rechtbank heeft de 35-jarige J.B. Krekel uit Kampen gisteren een schadevergoeding toegevoegd van veertigduizend gulden. Dit omdat de man vorig jaar zeventig dagen onterecht vast heeft gezeten als verdachte van de moord op de Kamper studente Ceciel Bot. Krekel had een claim ingediend van zeventig mille.

Interventie Nigeria mogelijk in Liberia

LAGOS - Nigeria en andere West-Afrikaanse landen bereiden een militaire interventie voor in Liberia. Dit heeft de Nigeriaanse staatsradio vrijdag gemeld. „De Nigeriaanse regering overweegt, in samenspraak met andere landen van Ecowas (de Economische Gemeenschap van Westafrikaanse landen), een interventie om de burgers van Ecowas te redden die worden bedreigd door de gevechten in Liberia”, aldus het nieuwsbericht op de radio.

Volgens de radio kunnen Nigeria en andere landen niet stilzitten terwijl hun burgers in het door oorlog geteisterde land verblijven, zonder voedsel, water en medicamenten.

Volgens de Amerikaanse staatssecretaris van buitenlandse zaken belast met Afrikaanse zaken, Herman Cohen, gaan de Verenigde Naties actie ondernemen om een einde te maken aan de burgeroorlog in Liberia. „Binnen enkele dagen zo niet uren, zal de VN initiatieven ondernemen”, aldus Cohen. Hij zei niet te weten wat de activiteiten zullen zijn, maar is ervan overtuigd dat er

binnen de VN algemeen overeenstemming bestaat in te grijpen.

Volgens een Nigeriaanse regeringswoordvoerder staan drie marineschepen gereed om naar Liberia te varen en aldaar burgers te evacueren. Circa drieduizend Nigeriaanse burgers zitten vast in Liberia. Tot dusverre maakten de gevechten het onmogelijk voor de schepen om voor anker te gaan in de Liberiaanse hoofdstad Monrovia. Sinds vorige week liggen de schepen in de haven van Freetown in Sierra Leone. Maar de regeringswoordvoerder zei gisteren: „We hebben de strijdende partijen in Liberia van onze komst op de hoogte gesteld.” Hij gaf aan dat de plannen van de Nigeriaanse regering verder gaan dan alleen de evacuatie van burgers.

(ADVERTENTIE)

Nog 9 nachties slapen...

Daarna kunnen wij uitrusten van onze vakantie u weer gastvrij en culinair verrassen.

restaurant DE LEUF
galerie

Dalstraat 2, 6567 JS Ubachsberg
tel. 045-750226
reserveren aanbevolen

Openingstijden:
dagelijks van 12.00-14.00 uur en van 18.00-21.30 uur, zondag en maandag gesloten, zaterdag geen lunch.

• ARPAD GÖNSZ
...nieuw staatshoofd...

Burgers gedood bij gevechten in El Salvador

SAN SALVADOR - Een groep zwaarbewapende mannen heeft veertien burgers gedood in de oostelijke Salvadoraanse provincie Estancia. Volgens een militaire woordvoerder in de hoofdstad San Salvador zouden onbekende in olifgroene uniformen geklede mannen de veertien mensen, die deel uitmaken van twee boerenfamilies, hebben vermoord.

Militaire autoriteiten in deze provin-

ken, omdat zij hoopten dat hun kandidaat daarin meer kans zou maken.

Opstand

De nieuwe president begon zijn politieke carrière binnen de Partij van Kleine Landeigenaren, totdat die na de communistische machtsgreep in 1948 werd opgeheven. Vanwege zijn deelname aan de Hongaarse opstand tegen het communistische bewind zat hij van 1957 tot 1963 in de gevangenis.

Na zijn vrijlating maakte hij naam als dramaturg, vertaler en voorzitter van de Hongaarse Schrijversbond.

Akkoord

In mei was hij tot interim-president benoemd als gevolg van een akkoord tussen het regerende Hongaarse Democratische Forum (MDF) en de oppositionele SzDSz).

Dit 'ondemocratische' onderonsje werd in Hongarije fel bekritiseerd, al twijfelden weinigen aan de geschiktheid van Gönsz als president.

Sindsdien heeft hij velen voor zich gewonnen met zijn joviale en grootvaderlijke uitstraling.



Hitte brengt Big Ben in problemen

LONDEN - De hittegolf die Europa in zijn greep houdt, speelt ook de Big Ben in Londen parten. Het uurwerk van de 130 jaar oude toren van het Britse parlamentsgebouw gaf donderdagmiddag om tien voor half zes de geest. Frappant genoeg gebeurde woensdagmiddag hetzelfde, vrijwel op de minuut gelijk.

De experts die de klok weer op gang brachten, vermoeden dat de extreme hitte van de afgelopen dagen voor het mankement verantwoordelijk gesteld moet worden. Het is overigens niet de eerste keer dat de Big Ben te kennen geeft dat het weer hem niet onberoerd laat. In de winter van 1987 bevroren de hamers waardoor het klokkegeluid verward tot een soort ondefinieerbaar gehoeft.

Zuid-Commissie: Arme landen moeten beleid verbeteren

CARACAS - Ontwikkelingslanden moeten zich meer gelegen laten liggen aan het lot van de armen. Ook dienen zij maatregelen te nemen om de democratie en mensenrechten te versterken, corruptie terug te dringen en minder aan wapens uit te geven. De rol van de overheid in ontwikkelingslanden moet worden teruggedrongen.

Dat zegt de Zuid-Commissie (South Commission), een onafhankelijke groep van 26 vooraanstaande personen uit de Derde Wereld, in het rapport 'De Uitdaging aan het Zuiden', dat gisteren in de Venezolaanse hoofdstad Caracas is gepubliceerd. De Zuid-Commissie, die onder voorzitterschap staat van de voormalige Tanzaniaanse president, Julius Nyerere, heeft drie jaar aan het rapport gewerkt.

De commissie doet een reeks aanbevelingen om het nationale beleid van ontwikkelingslanden te verbeteren. Maar zij houdt vooral internationale factoren waarop de ontwikkelingslanden nauwelijks invloed kunnen uitoefenen, verantwoordelijk voor de massale terugslag waaronder veel ontwikkelingslanden in de jaren tachtig gebukt zijn gegaan. Voor de meeste van deze landen is dat een verloren decennium geworden.

Dat dreigt opnieuw in de jaren negentig, omdat er aan het internationale klimaat voor ontwikkeling weinig verbeterd, aldus de commissie.

De grondstoffenprijzen blijven laag, ontwikkelingslanden worden nog immer geconfronteerd met ontzagelijke handelsbarrières, het internationale renteniveau blijft hoog en het schuldenprobleem is ook nog niet vermindert. De Derde Wereld als geheel ziet zich nu tegenover de perverse situatie geplaatst dat zij netto kapitaal-exporteurs naar de rijke landen zijn geworden, stelt het rapport vast.

De commissie maakt zich daarnaast ernstige zorgen dat er geldstromen uit de rijke landen worden verlegd van de Derde Wereld naar Oost-Europa.

Veel ontwikkelingslanden hebben volgens de commissie te lang op een niet kritische manier westerse ontwikkelingsmodellen geïmiteerd.

Jakob Draijer: 'Voor terugdringen werkloosheid onontkoombaar' Vierdaagse werkweek wint aan supporters

Van onze redactie economie

AMSTERDAM - De vierdaagse werkweek krijgt steeds meer supporters. Leden van de Dienstbond FNV hebben er in een enquête massaal voor gekozen. En in het CAO-overleg krijgt ze de komende winter een belangrijke plaats. Jakob Draijer, bij de vakcentrale FNV de coördinator van de CAO-onderhandelingen, vindt haar zelfs onontkoombaar, willen we tenminste serieus werk maken van het terugdringen van de (langdurige) werkloosheid en het nutteloze stilzitten van minder-validen. „Een alternatief heb ik in elk geval nog niet gehoord. Van de ondernemers niet en van de overheid niet”.

De meningen over de werkweek van vier dagen lopen nog ver uiteen. In werkgeverskring is men er in het algemeen nog lang niet aan toe. Toch bleek een initiatief van het Doetinchemse bedrijf Nedcon dat tot een drastische verkorting van de werkweek leidt, voor tal van collega-ondernemers al reden om er nadere informatie over te vragen. Maar ook aan werknemerskant zijn de meningen gevarieerd. Zo lijkt menigen te voelen voor een vierdaagse waarbij met de werkdagen wat kan worden geschoond. In het Doetinchemse geval (waarin dan weliswaar geen sprake is van een werkweek van vier dagen) gingen de vakbonden vrij gemakkelijk akkoord met een verlenging van de bedrijfstijd.

Terwijl de onderneming straks van 's ochtends 6 tot 's avonds 8 uur in bedrijf zal zijn (en de productie, geheel in lijn met de wens van de directie, navenant groter zal worden), gaan de productie-medewerkers in tweeploegdienst werken: van 6 uur 's ochtends tot 1 uur 's middags, en van 1 uur 's middags tot 8 uur 's avonds. Met een half uur pauze eraf een werkweek van 32,5 uur per week; en een winst aan personeel van 55 mensen.

Tegelijkertijd roept de Dienstbond van de FNV in het verlengde van de resultaten van de enquête dat aan een vierdaagse werkweek de voorkeur wordt gegeven boven andere vormen van arbeidstijdverkorting. Maar de bedrijfstijd mag niet worden verlengd, voegt de bond eraan toe. En daarmee dreigt elk gesprek met de werkgevers al bij voorbaat te worden geblokkeerd.

Banengarantie

Voor Jakob Draijer reikt het belang van de vierdaagse werkweek verder. Voor zijn benoeming tot federatiebestuurder van de FNV was Draijer voorzitter van de Grafische Bond FNV 'Druk en Papier'. Als zodanig was hij een van de CAO-onder-



● Jakob Draijer: „Loonontwikkeling is afgelopen CAO-seizoen nog beheerst gebleven.”

handelaars die de 36-urige werkweek in de grafische bedrijfstak tot stand brachten.

Draijer constateert dat langs allerlei wegen pogingen worden gedaan om werklozen aan een baan te helpen, daarbij extra aandacht te besteden aan mensen uit ethnische minderheidsgroepen, om te voorkomen dat werknemers in de regelingen voor arbeidsongeschikten (WAO) wegzakken en om bepaalde groepen WAO'ers een kans op terugkeer in het arbeidsproces te geven.

„Die mensen moeten kunnen doorgroeien naar een echte baan. Je kunt het niet maken dat ze moeten blijven steken in iets tijdelijks. Het zou mooi zijn als de economische groei zo groot was dat er voldoende werkgelegenheid ontstaat om de honderdduizenden die zouden moeten doormaken naar vast werk, aan een echte baan te helpen. Maar de groei is daarvoor niet groot genoeg. Er melden zich immers ook nog eens massa's nieuwe schoolverlaters op de arbeidsmarkt en vrouwen die weer een

betaalde baan zoeken als ze uit de heel kleine kinderen zijn”.

„Ik ben blij met alle projecten voor langdurig werklozen, minderheden en minder-geschikten, maar het blijven smeermiddelen die geen doel op zichzelf kunnen zijn. Er moeten ook echte arbeidsplaatsen zijn. En als die er niet in voldoende mate komen door de groei van de economie, dan zullen we ze moeten maken door hervelding van het werk”, door mensen in een betaalde baan korter te laten wer-

ken, en de openvallende uren te laten opvullen door iemand die nu nog buiten het (normale) arbeidsproces staat. De regeling in Doetinchem is wat dat betreft een mooie stap, maar de volgende is in de redenering van Draijer stellig de vierdaagse werkweek.

Hoewel de arbeidsduurverkorting het in de laatste CAO-onderhandelingen niet erg 'deed' - alleen in de bouw is er een hard punt van gemaakt en is er zelfs voor gestaakt - verwacht Draijer dat veel meer bonden er in de komende ronde wel stevig aan zullen trekken. Inzet zal dan niet in de eerste plaats het verkorten van de werkdag zijn met misschien weer eens een kwartier of een half uur om aan een 36-, 35- of 32-urige werkweek te komen. Draijer verwacht dat veelal rechtstreeks op een vierdaagse zal worden aangestuurd, in welke vorm dan ook.

Over het voorbije CAO-seizoen is Draijer overigens absoluut niet ontevreden. Het was haast onvermijdelijk, meent ook hij, dat in de CAO's die eind 1989 en in de eerste maanden van dit jaar zijn gesloten, het geld de bovenaan voerde. Desondanks is de loonontwikkeling beheerst gebleven, stelt hij vast. En wat hem betreft zal die ook in de hand worden gehouden wanneer in het najaar de messen worden gewet voor de onderhandelingen over het grote aantal CAO's dat begin 1991 moet worden vernieuwd of aangepast.

Verwijten

Verwijten uit ondernemerskring als zouden de vakbonden geen rekening houden met de marktpositie van de ondernemingen wijst hij af. „De FNV formuleert al jaren geen centrale looneis meer. We geven wel de formule aan waarmee de onderhandelingsruimte kan worden berekend. Maar die berekening moet dan geschieden op basis van cijfers uit de bedrijven of de bedrijfstakken waarvoor de CAO geldt, zelf”.

„En dan nog... Niet alle loonruimte moet worden besteed aan loontijging. Ze dient ook voor de financiering van zaken als arbeidstijdverkorting, scholing enzovoort. En heel nadrukkelijk is eraan toegevoegd dat rekening wordt gehouden met het rendement, de winstgevendheid van een bedrijf of de bedrijfstak. Dat kan betekenen dat we bereid zijn om iets van de onderhandelingsruimte te laten zitten in het belang van het bedrijf. Maar ook dat er iets extra's zal worden geëist wanneer de onderneming ruim in de jas zit”.

Tegelijkertijd blijft het een streven van de vakbeweging en zeker van de overkoepelende centrale om te voorkomen dat de bestedingsmogelijkheden van de mensen al te ver uit elkaar gaan lopen. Zulke extra ruimte ziet ze dan liever besteed aan extra maatregelen ter betuiging van de werkloosheid.

„En als dat niet binnen het eigen bedrijf of de eigen bedrijfstak kan, dan zou zulk extra geld in een apart potje kunnen worden gestort om te besteden aan concrete projecten elders waarmee werkgelegenheid kan worden bevorderd”. Het 'potje-voor-goede-doelen' zoals het al is aangeduid, vindt Draijer een al te simpele en laattinkende, zelfs ongunstige, voorstelling van het idee.

STANDPLAATS:

Brussel
Hans de Bruijn



Sterretjes

Ik zie steeds meer sterretjes. Nee, ik drink niet te veel vechten doe ik niet en ik ben ook geen amateur-astronoom. Maar als je in Brussel woont, kan je er niet ofheen: sterretjes. Gele. En overal. Ook in Nederland begint het langzaam (N) gang te komen. De auto's met blauwe stickers met een kring van sterren en daar de witte letters NL. Hier, daar wappert bij een hotel, in een badplaats de blauw vlag met gele sterren.

Maar in België, en dan vooral in Brussel zijn de gele sterretjes een complete industrie. Dit is de hoofdstad van Europa en dat wordt bezocht onder de neus gewreven. Tot hij alleen maar sterretjes ziet.

Het was een idee van Jacques Delors, de voorzitter van de Europese Commissie, om de al 30 jaar oude vlag van de Raad van Europa - een blauw veld met daarin twaalf gele sterren - te promoten tot de enige officiële Europese banier.

Dat was vier jaar geleden. De eerste officiële vlaging voor de EG-burelen vond plaats op een regachtig herfstseizoen. Een slimmie EG-ambtenaar had tijdens de voorbereidingen gedacht dat de hijsers wel een bescherming nodig konden hebben.

Hij liet een speciale serie paraplu's maken. Grote blauwe met die twaalf gele Europese sterretjes erop. De hoge dames en heren stonden keurig droog en de ambtenaar wilde de paraplu's daarna weggeven aan vrienden en relaties.

Maar ineens wilde iedereen zo'n ding. Vrouwen van EG-ambtenaren begonnen te handeltje, en binnen de kortste keren liep het half EG-peloton met zo'n regenscherm: een nieuw statussymbool.

Denk niet dat alleen Nederlanders handelsgeest bezitten. De Belgen kunnen ook wat van. Sinds 1986 rond de blauwe vlag met gele sterren een complete souvenirindustrie ontstaat een rage.

Brussel telt nu minstens vijftien winkeltjes, waar niet alleen de Europese paraplu, maar ook andere paraplu's - blauwe vlag en gele sterretjes - als zoete broodjes over de toonbank verdwijnen.

Wie dat wil, kan zich deze zomer kleden in een Europese zwembroek, met een Europese trui tegen de kille avonden, een Europees handdoek om zich af te drogen na het douchen met Europees doucheschuim om vervolgens een Europese badjas aan te trekken.

Alles in blauw met gele sterren. Stickers, balpenen, t-shirts, petten, tandenborstels, dasklemmen, buttonbakers, spelletjes, tassen, afbakken, sleutelhangeragenda's, schrijfmappes, sjaals en zelfs trainingspakken.

Er zijn klokken en horloges waarbij op de plaats van de cijfers de vlaggen van de twaalf landen zitten, er zijn speelkaarten met het Europees logo, snoepjes in Europees papier en ECU's van chocolade. En nu is er zelfs een Europees-parfum.

Het heet, niet verrassend 'Or Bleu' (blauw goud) en ruikt niet eens zo slecht. Er is ook een after-shave. En voor de koude winteravonden is er zelfs een Europees gezelschapsspel, dat Europees heet.

Daarbij moet je vragen beantwoorden als: 'In hoeveel EG-landen wordt geen wijn verbouwd?' en zo. Alle artikelen zijn Europees. De parfum is Frans, de dassen Italiaans, de t-shirts Spaans, de klokken Duits en de tassen Portugees.

Alleen de paraplu's komen uit Taiwan. Al. En de hofloges blijken Zwitsers. Ach, dat is nog Europees. De bezoeker van Brussel kan tenminste thuis komen met een ander aankenken dat dat eeuwige Manneken Pis met kurkrekter.

Pieter Koch, nieuwe ambassadeur in Paramaribo: 'Ontwikkelingshulp wordt belangrijkste taakgebied'

Van onze correspondent

MANILA - De nieuwe Nederlandse ambassadeur in Paramaribo, Pieter Koch (50), is een open, ondernemend en vooral kleurrijke carrière-diplomaat die zijn zaakjes bij voorkeur informeel regelt. Koch solliciteerde doelbewust naar de post in Suriname al had hij in het verleden nooit eerder met het land te maken. Hij werkte voorheen in Pretoria, Lagos, Soedan, Washington, Peking en Manila.

De Utrechtenaar heeft 'wel zin' om meer in de diplomatieke belangstelling te staan. Als ambassadeur in de Filipijnen maakte Koch zich sterk voor steun aan de restauratie van de traditionele democratie daar. Hij ziet in Suriname een 'parallel-proces': een autoritaire periode werd vervangen door een herstel van de parlementaire democratie.

Koch, die volgens een insider heilig gelooft in de American Dream en zegt dat 'het socialisme stinkt' vindt de democratische wederopbouw in de Filipijnen 'gelukt' ondanks de

aanhoudende sociale nood. Mensen die dachten dat het democratisch herstel in dat DerdeWereldland ook direct zou resulteren in bijvoorbeeld armoedebestrijding vindt Koch 'onrealistisch optimistisch'.

Mensenrechten

De ambassadeur noemt de mensenrechtensituatie 'een cruciaal onderdeel in de relatie tussen Nederland en Suriname'. Maar terwijl organisaties zoals Amnesty International het leger in de Filipijnen veelvuldig beschuldigen van moorden op burgers, hield Koch op zijn voormalige standplaats zijn verontrusting daarover altijd binnenskamers, verwijten critici. „Ik ben hier niet om verklaringen af te leggen”, verdedigt Koch.

De 'nieuwe man in Paramaribo' noemt naast het politieke werk de ontwikkelingshulp als zijn belangrijkste toekomstige aandachtgebied. Ook in de relatie tussen Nederland en de Filipijnen speelde de hulp (jaarlijks 50 miljoen gulden) een centrale rol. Ex-minister Bukman maakte de Filipijnen een speciaal sectorland met streekgebonden projecten voor sociaal-economische plattelandsontwikkeling.

Volgens een Nederlander, betrokken bij de hulp, kreeg die bijzondere status onder Kochs toezicht echter nauwelijks invulling. De hulp gaat momenteel nog steeds op aan ad hoc-projecten en betalingsbalanssteun.

„Ontwikkelingshulp heeft (tot nu toe - JvV) voor Koch geen grote prioriteit”, zegt Novib-vertegenwoordiger in Manila, Frank Hanrath. Maar hij noemt de ambassadeur een 'ruimdenkend professioneel generalist', die begrip toont voor pionierswerk, bijvoorbeeld voor niet-gouvernementele hulporganisaties.

Souplesse

Koch, onmiskenbaar een produkt van het Utrechts studentenkorps, maakte in Manila indruk met zijn souplesse. Hij bezocht veelvuldig zelf het platteland om de leefsituatie van de armere Filipino's te leren kennen. Ook heeft Koch zich ingezet voor het zakenwereld, zegt J. Prudon, directeur van de plaatselijke vestiging van Unilever tevrede. Hij wijst erop dat voor het eerst in jaren het Nederlandse tekort op de handelsbalans met de Filipijnen minimaal is. „Ik ken geen ambassadeur die zo thuis is in de lokale scene”, typeert een mederwerker zijn

belangrijkste kracht: het leggen van informele contacten.

Diezelfde vlotheid bracht Pieter Koch, gehuwd en vader van drie zoons, ook in de lokale disco's en een praatshow. Tevens maakte hij furore in de societyrubrieken van de plaatselijke Henk van der Meydes. Koch sloeg ook diplomatieke winsten uit zijn onconventioneel vermaak.

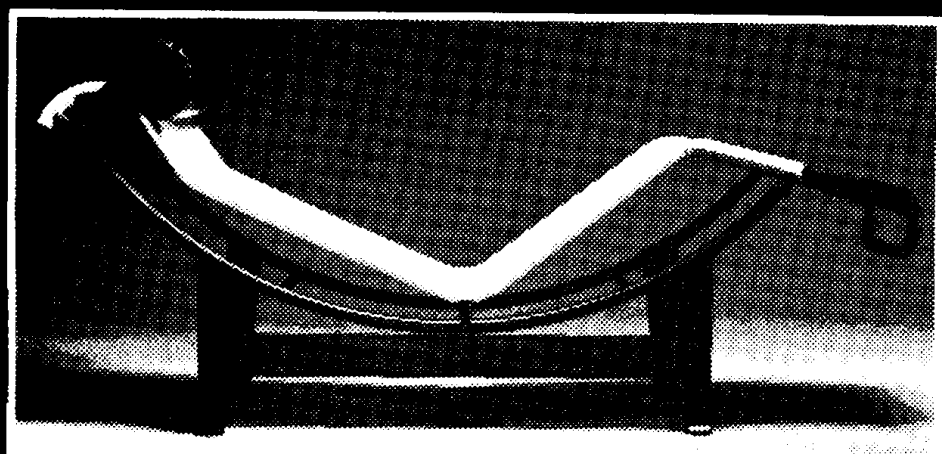
Zo trad hij geregeld op als drummer in de jazzband van de Filipijnse minister van buitenlandse zaken en pianist Raul Manglapus. Onder andere ook in het presidentieel paleis. „Ik drum met goed genoeg voor het lidmaatschap en heb zo ook nog een gemakkelijke informele entree bij de minister”, aldus de ambassadeur, zoon van een kunstschilder.

Als muzikant kan Nederlands nieuwe ambassadeur in Suriname zijn hart ophalen. Of het ook nog van drummen komt, betwijfelt hij. „De jongens daar zijn zo vreselijk paleis, dat ik me daar niet aan waag, maar mijn drumstel gaat wel mee naar Paramaribo.”

jan van veghel

(ADVERTENTIE)

INTERNATIONAAL DESIGN



EÉN VAN DE 8 SPECIAALZAKEN IN NEDERLANDS GROOTSTE WOONCENTRUM.

B & B Italia - Cassina - deSede - Saporiti - Behr - Rolf Benz Creation - Molteni - Arflex - Artifort - Kinast - Leolux - Gelderland - Tonon - Pastoe - Fiam - Kartell - Rosenthal - Durlat - Ligne Roset - Vereinigte Werkstätten - die Collection - Knoll - Strässle - Bielefelder Werkstätten - Grange - JAB - Heldense - Gasparucci - van Besouw - Ghyzzy - Alessi - Montis - Artemide - Arteluce - Mer Italia - Frighetto - Cappellini - Tecno.



Maasvlinderweg 33, Roermond. Telefoon 04750-16141.

Maandag gesloten. Openingstijden: di t/m v 9.00 - 18.00 uur, za 9.30 - 17.00 uur, do koopavond.

'Als geldkraan dichtgaat, is het gedaan met Saddam Hoessein'

Veroordeling van Irak kan gevolgen hebben

AMSTERDAM - „Nu de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties zo snel unaniem het onder de voet lopen van Koeweit door Irak heeft veroordeeld, is het maar de vraag of Irak daar lang zal blijven.” De antropoloog en kenner van de Arabische wereld, drs. Robert Soeterik van de Amsterdamse Stichting Middle East Research Associates, vraagt zich hardop af of Saddam Hoessein, de sterke man van Irak, zijn hand deze keer niet heeft overspeeld. Arabische broederlanden als Saoedi-Arabië, Jordanië en Egypte hebben weliswaar nog niet voluit gereageerd, maar zij kunnen de inval niet over hun kant laten gaan.

Irak is het sterkste land in de regio, maar als de westerse landen de geldkraan dichtdraaien, is het gedaan met het Ba'ath-regime van Hoessein. De resolutie die de Veiligheidsraad uitsprak binnen 24 uur nadat Irak zijn buurland bezette, belooft daarom weinig goeds voor de Arabische krachtpatser. Dat Saddam Hoessein zich nu aan Koeweit heeft vergrepen, verbaast de voormalige docent van de Universiteit van Amsterdam allerminst. Sinds het landje in 1961 onafhankelijk werd en de Britten er vertrokken, aast Irak erop. Koeweit was nauwelijks een week onafhankelijk of Irak claimde al het olierijke grondgebied ervan, zodat het Britse leger op zijn schreden terugkeerde. Voor de zekerheid sloot Koeweit zich ijlings aan bij de Arabische Liga.

Op dit moment echter blijkt dat de landen in de regio allerminst zijn opgewassen tegen de overmacht van Irak. Het land beschikt over een groot en zeer sterk leger met een miljoen manschappen en is uitgerust met de modernste Russische en Franse wapens.

Verbond

Bizar is dat Koeweit belangrijk heeft bijgedragen aan de financiering van deze militaire grootmacht. Soeterik wijst erop dat het hier slechts gaat om een geleendheidscapitaal, die vooral niet verward mag worden met een innige vriendschap. Koeweit was bereid tot dit monsterverbond omdat het er heel wat aan gelegen was de islamitische revolutie in Irak tot staan te brengen. Evenals Irak vreesde het kleine, maar zeer rijke oliestaatje het sjitisch fanatisme en het mocht wat geld kosten om dat te bestrijden. Hoeveel geld Koeweit intijdt voor de strijd tegen de ayatollah's beschikbaar heeft gesteld, is nooit bekendgemaakt, maar een bedragter grootte van tien miljard dollar, worden door experts niet onwaarschijnlijk geacht.

Nu de strijd met Iran is opgeschort, heeft Irak de handen weer vrij om de ruzie met Koeweit uit te vechten. Het conflict kent verschillende elementen. Op de eerste plaats heeft Saddam Hoessein, toen hij in 1968 aan de macht kwam, de erkenning van het oliestaatje door de vorige machthebbers vrijwel onmiddellijk teruggedraaid.

Vijf jaar nadat Hoessein via een staatsgreep aan de macht kwam, deed zich het eerste gewapende grensoverval voor. Inzet was de zeggenschap over het olieveld Rumaili dat zich aan beide zijden van de grens uitstrekt en waar beide landen olie winnen. De beschuldiging van Bagdad dat Koeweit voor 2,5 miljard dollar olie heeft gestolen, heeft opnieuw betrekking op dit gebied.

Verder spelen irritaties over de olieprijs van de Opec een rol, omdat Koeweit, evenals Saoedi-Arabië, meer produceert dan in het verleden is afgesproken, wat een ongunstig effect heeft op de prijs en Irak dus inkomsten scheelt. De nieuwe afspraken die daarover vorige maand zijn gemaakt - de prijs werd van 18 naar 21 dollar per vat opgetrokken, hebben nog niet alle irritaties weggenomen.

Shat-al-Arab

Een derde element is dat Irak enorme behoefte heeft aan een nieuwe oliehaven. De havenstad Basra een eind landinwaarts aan de rivier de Shat-al-Arab is in de oorlog met Iran vrijwel volstrekt vernield. Bagdad heeft zijn zinnen gezet op uitbreiding van het militaire havengebied in Umm Qasr. Dat moet uitgebouwd worden tot de nieuwe olieoverslagplaats voor Irak. Probleem is echter dat de haven aan de Arabische Golf alleen bereikbaar is via de territoriale wateren van Koeweit. Gedurende de oorlog met Iran was dat geen probleem, omdat Koeweit partij trok voor Irak, maar nu de vrede aan dit monsterverbond een eind heeft gemaakt, wil Saddam Hoessein niet afhankelijk zijn van de medewerking van de emir Al Saba van Koeweit. Pogingen om de twee in dit verband strategisch gelegen eilanden Warba en Bubiyan desnoeds maar van Koeweit te huren, waren immers ook al mislukt. In de ogen van de Iraakse leider Saddam Hoessein blijft er in zo'n geval weinig anders over dan het forceren van een gewelddadige oplossing.

maanden verloor hij die weer. Een nieuwe staatsgreep in juli '68 zette de boerenzoon die op kosten van een oom tijdens zijn ballingschap in Egypte rechten studeerde, steviger in het zadel.

Modernisering

Saddam Hoessein gebruikte zijn macht en de olierijkdommen van het land om het radicaal te moderniseren. Hij nam daarbij een voorbeeld aan de Sjah van Perzië (het huidige Iran), maar maakte niet de fout zich volledig uit te leveren aan de Sovjetunie, zoals de sjah de Verenigde Staten naar de ogen moest kijken. „De sjah vervreemde zich daardoor totaal van de bevolking, bovendien maakte hij veel vijanden door het overgrote deel van de oliedollars te laten verdwijnen in de zakken van een kleine elite,” analyseert Soeterik. „Saddam Hoessein slaagde er zelfs in een deel van de oppositie te ver-

zoenen door verbetering van het onderwijs en de gezondheidszorg.” Dat neemt echter niet weg dat hij tegelijkertijd de behoudende sjititen en de Koerden tegen elkaar heeft uitgespeeld en vervolgens met harde hand heeft verdreven. Mede daardoor is er weinig steun voor het beleid van de huidige heerser. En ook de pijn van de oorlog met Iran - 125.000 Iraakse doden en 75.000 krijgsgevangenen die nu nog vast zitten in Iran - is nog lang niet voorbij. Militair ingrijpen door de VS of Groot-Brittannië verwacht Soeterik niet. Beide landen hebben geen troepen ter plekke. Hoe langer dat duurt hoe moeilijker het wordt. En mocht de versnipperde oppositie een kans wagen Hoessein het geweld te verdrijven, dan voorziet hij „een bloedbad waarbij alles wat zich in Oost-Europa heeft afgespeeld, verbleekt.”



● In Cairo gestrande toeristen uit Koeweit beluisteren in hun hotel radio-uitzendingen over de Iraakse invasie van hun land. De overrompeling van Koeweit door de strijdkrachten van Saddam Hoessein heeft ertoe geleid dat enkele duizenden Koeweiti's - zakenlieden, studenten en toeristen - (voorlopig) niet meer naar hun land kunnen terugkeren.

HEERLEN - „De eetlust van een grootheidswaan zinnige,” zo omschreef het Britse dagblad The Daily Telegraph gisteren de drijfveren van de Iraakse leider Saddam Hoessein. De internationale pers heeft geen blad voor de mond genomen om haar verontwaardiging te uiten over de Iraakse invasie van Koeweit. „Een dergelijk toonbeeld van onbeteugelde arrogantie heeft de wereld niet meer meegemaakt sinds de dagen van Adolf Hitler,” oordeelde het Keniaanse dagblad The Standard in Nairobi, die in de bezetting van Kuwayt een herhaling van de Anschluss

Internationale pers kraakt invasie Irak

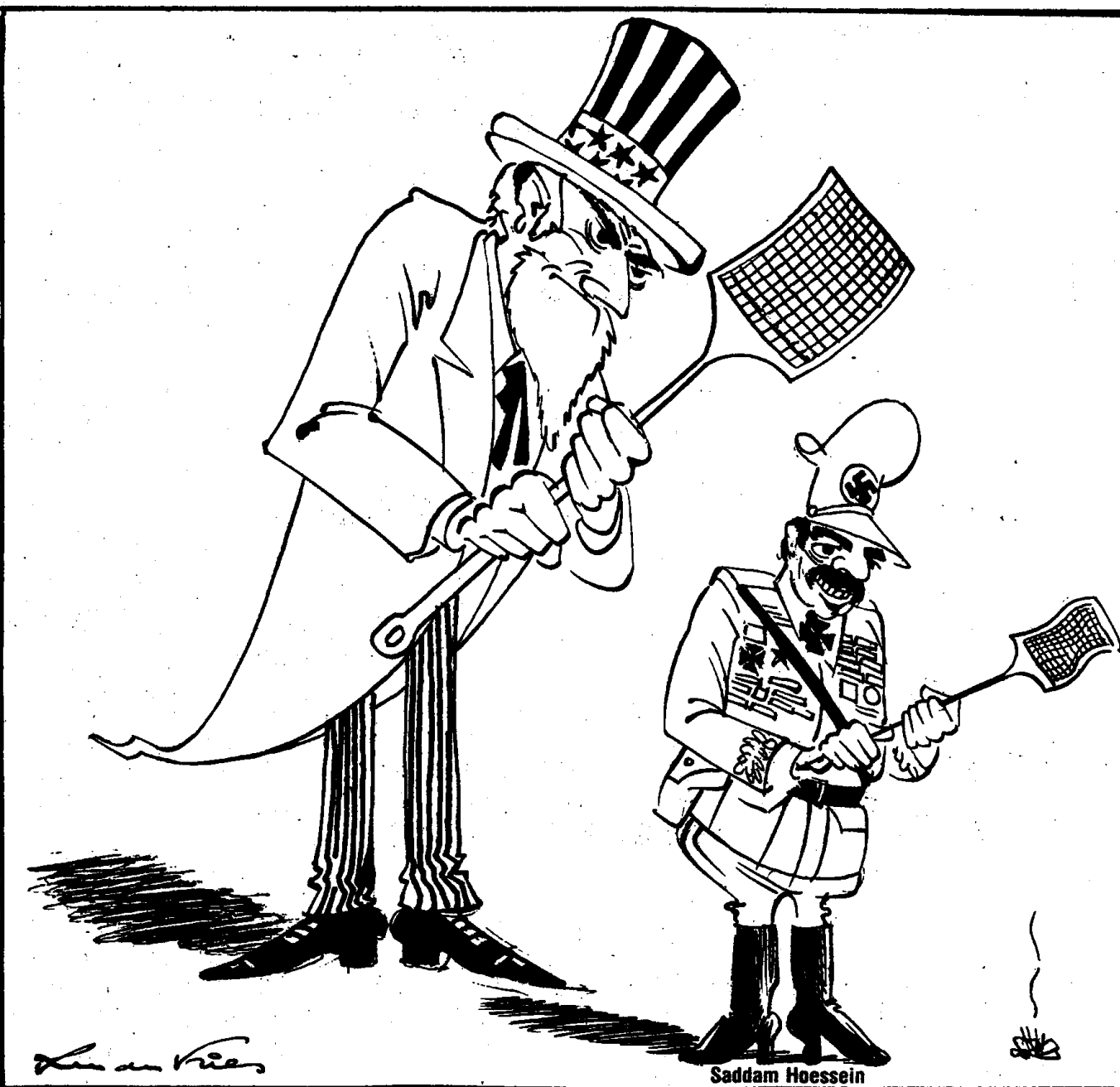
met Oostenrijk in 1938 zag. „Achter het schijnbaar nobele en onschuldige ideaal, een vaderland voor alle Arabieren te stichten, steekt de valstrik van het fascisme.”

Een „machtsstreven zonder enige scrupule” heeft van Saddam

Hoessein degevaarlijkste en meest onberekenbare despoot van het Midden-Oosten gemaakt, zo waarschuwt Die Berner Zeitung vanuit Zwitserland. „Zonder met de ogen te knipperen gebruikt hij chemische wapens tegen Iraniers en Koerden. Wat de wereld wel van hem denkt, is daarbinnen zijn geringste zorg.”

Hoessein beweegt zich aan gene zijde van het menselijke en politieke gezonde verstand, meent Der Standard in Wenen. „Waan-zinnigen moet men serieus nemen, vooral wanneer ze over zo'n geweldig wapenarsenaal beschikken.”

Brandhaard Koeweit



Militaire macht op laagste niveau sinds 1950

Bush wil strijdkrachten van VS fors inkrimpen

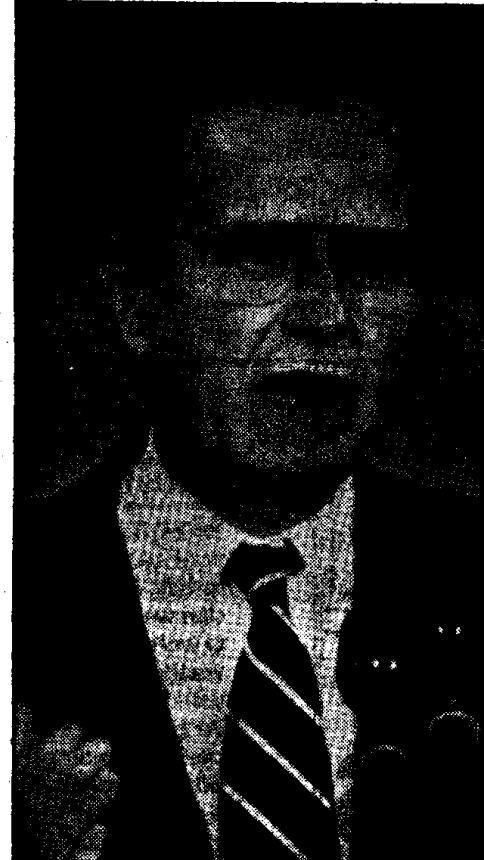
Van de redactie buitenland

ASPEN/WASHINGTON - De Amerikaanse president George Bush heeft gezegd dat hij voor 1995 de strijdkrachten met een kwart wil verminderen. De Senaat heeft donderdag de aankoop van twee B-2 bommenwerpers in het komende begrotingsjaar goedgekeurd, maar wil wel dat eerst een aantal proeven worden uitgevoerd, voordat een deel van het aankoopbedrag kan worden gebruikt.

Bush zei donderdag in Aspen dat de Amerikaanse strijdkrachten binnen vijf jaar met 25 procent verminderd kunnen worden, maar hij waarschuwde tevens dat de Iraakse invasie in Koeweit aantoonde dat de gevaren in de wereld groot blijven, reden waarom de Amerikaanse strijdkrachten niet mogen verzwakken. Bush zei dat het leger dan wel wordt ingekrompen, maar dat dat niet betekent dat de VS niet meer zullen kunnen reageren op mondiale bedreigingen als terrorisme, gijzelingszaken en „onvoorspelbare heersers.”

Reductie

Bush legde zich in Aspen voor het eerst vast op de reductie van het Amerikaanse leger met 25 procent. De VS hebben momenteel 2,1 miljoen militairen. De inkrimping met een kwart brengt volgens Bush de strijdkrachten op het laagste niveau sinds 1950. De mogelijkheid van de inkrimping was eerder geopperd door de Amerikaanse minister van defensie Dick Cheney en door generaal Colin Po-



GEORGE BUSH

...gevaaren in de wereld blijven groot...

well, de voorzitter van de verenigde chefs van staven. De Amerikaanse president noemde in zijn toespraak met name de democratisering van Oost-Europa als reden waarom de inkrimping van de strijdkrachten van de VS mogelijk is. Door de gebeurtenissen in Oost-Europa heeft het Warschaupact volgens Bush geen militaire betekenis meer.

De Amerikaanse Senaat ging donderdag akkoord met de aanschaf van twee B-2 bommenwerpers in het komende begrotingsjaar. Voor de toestellen wordt 4,6 miljard dollar uitgetrokken. De Senaat stelde wel als voorwaarde dat twee miljard dollar van dat bedrag pas beschikbaar komen na het uitvoeren van dertien proeven op de B-2. Tegenstanders van de B-2 voeren aan dat het toestel, zeker in het licht van de voortgaande ontspanning tussen oost en West veel te duur is. Ook wijzen zij in dit verband op het grote Amerikaanse begrotingstekort. De B-2 kost 865 miljoen dollar per stuk. Het Amerikaanse ministerie van justitie heeft aanbevolen de producent van het toestel, Northrop Corporation, wegens vermeende fraude uit te sluiten van verdere defensiecontracten.

Waarschuwing

Een amendement om het B-2-programma na voltooiing van vijftien toestellen af te breken, haalde het niet in de Senaat. Het amendement werd verworpen met 53 tegen 45 stemmen. De Democraat Sam Nunn, voorzitter van de Senaatcommissie voor de strijdkrachten, had voor de stemming gewaarschuwd dat het amendement het einde van de B-2 zou betekenen. Het commissie voor de strijdkrachten van het Huis van Afgevaardigden had eerder een defensiebudget van 283 miljard dollar voorgesteld, waarin wel de beëindiging van de productie van de B-2 na vervaardiging van vijftien toestellen begrepen is.

Oud-minister Rabin: 'Alleen non-conventionele wapens kunnen Irak stoppen'

Israëls hoop gevestigd op isolering Saddam Hoessein

Van onze correspondent

TEL AVIV - In Israël overheerst na de Iraakse invasie in Koeweit een gevoel van: „we hebben de wereld gewaarschuwd”. Officiële commentaren vergelijken de Iraakse operatie met Hitler opmars in het Europa van de jaren dertig. Maar er is hoop dat de invasie zal leiden tot militaire, economische en politieke isolatie van het regime van president Saddam Hoessein. Bovendien meent men in regeringskringen dat de Verenigde Staten en andere Westerse landen nu voorlopig wel iets anders aan hun hoofd hebben dan Israël te manen tot onderhandelingen met de Palestijnen.

Het ministerie van buitenlandse zaken in Jeruzalem was er donderdag als de kippen bij om te verklaren dat uit de invasie blijkt dat niet het Israëlisch-Palestijnse conflict, maar de agressie van Irak het centrale probleem vormt in het Midden-Oosten. De actie tegen Koeweit toont volgens buitenlandse zaken „het ware karakter van het Iraakse regime.”

Minister van buitenlandse zaken David Levy reist volgende week naar Washington voor besprekingen over het op gang brengen van een vredesproces. De Amerikaanse regering is geïntereerd over de harde opstelling van Israëls nieuwe regering, die de geplande Israëlisch-Palestijnse dialoog in Cairo vrijwel onmogelijk maakt. Maar de Israël's verwachten na de ge-

beurtenissen van de afgelopen week in de Amerikaanse hoofdstad meer begrip te vinden voor hun houding.

'Isolering'

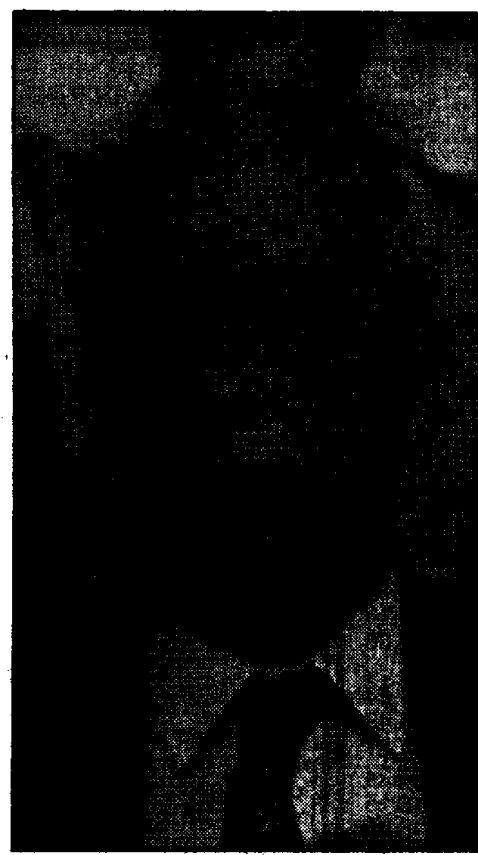
De woordvoerder van premier Jitschak Shamir deed kort na de Iraakse inval in Koeweit een beroep op de internationale gemeenschap „de ogen te openen, te zien wat er gebeurt en te begrijpen dat we Saddam Hoessein serieus moeten nemen. Hij dreigt en voert vervolgens uit.” Volgens de woordvoerder overweegt Israël op dit moment geen actie, maar het houdt de situatie nauwkeurig in het oog.

Minister van defensie Moshe Arens zei „geschokt maar niet verbaasd” te zijn. Arens: „Eerst de oorlog van Irak tegen Iran en de bewering van Irak dat Iran die oor-

log is begonnen. Het gebruik van chemische wapens. Nu de machts-overname in Koeweit. Het is een ernstige zaak en het betekent een gevaarlijke situatie voor de hele wereld en niet alleen voor Israël.” Volgens de minister van defensie is het dringend nodig dat de internationale gemeenschap de hoofden bij elkaar steekt „om Saddam Hoessein heel goed duidelijk te maken dat dit zo niet kan.” Hij denkt in dit verband niet aan militaire acties, maar aan een totale isolering van Irak.

'Rode lijn'

Arens zei het eens te zijn met parlementsleden die hebben verklaard dat Israël een rode lijn moet trekken langs de grens tussen Irak en Jordanië. Zodra troepen die grens overschrijden, beschouwt Israël zich in oorlog met Irak. „Dat



YITZHAK RABIN

...Israël aangewezen op eigen kracht...

is overigens niets nieuws,” voegde Arens eraan toe.

In een gisteren in The Jerusalem Post gepubliceerd vraaggesprek

toont oud-minister van defensie Yitzhak Rabin, van de Arbeiderspartij, zich nogal pessimistisch over de kans dat Irak zal worden geïsoleerd. Volgens hem kunnen alleen non-conventionele wapens Saddam Hoessein stoppen. „In feite is geen van de twee grote mogendheden in staat het Iraakse leger te verslaan, tenzij er non-conventionele wapens worden gebruikt.” Hij voorziet weinig in een effectieve actie van de internationale gemeenschap, waar „weers zal blijken dat Israël de eerste plaats is aangewezen op zijn eigen kracht.” Rabin: „Ik ben een pessimist; noem me maar een realist.”

'Dilemma'

De leider van de Arbeiderspartij Shimon Peres, verklaarde dat de Iraakse operatie de hele Arabische wereld voor een dilemma heeft geplaatst: een keuze tussen Iraakse agressieve houding en de vredespolitiek van Egypte. „In Damascus, Riad, Amman en Cairo zijn de rode lampen gaan branden,” zei Peres, „de Iraakse demonstratie van kracht heeft de vrijheid van handelen van de PLO in de Arabische wereld verminderd.” Volgens Peres zal Saddam Hoessein niet langer de Verenigde Staten kunnen uitspelen tegen de Sovjetunie, zoals in zijn oorlog met Iran.

ad bloemendaal

Van onze redactie economie

AMSTERDAM - Het bevroren van de bezittingen van Koeweit in het buitenland zou bezetter Irak onmiddellijk afsluiten van de grootste inkomstenbron van het emiraat. Volgens de Financial Times leverden de buitenlandse investeringen vorig jaar 8,8 miljard dollar op tegen 7,7 miljard aan olieleveranties.

Geruchten dat Koeweit zijn buitenlandse belangen te gelde wil maken en daardoor een enorm aanbod op de effectenbeurs zou veroorzaken, zijn volgens deskundigen volledig uit de lucht gegrepen. Het in Londen gevestigde Kuwait Investment Office (KIO) heeft inmiddels bekend gemaakt dat in haar naam gegeven verkooptorders als 'illegaal' moeten worden beschouwd.

Koeweit is sinds de eerste oliecrisis, toen de inkomsten uit ruwe olie fors stegen, redelijk agressief bezig met het verwerven van bezittingen in het buitenland. Er wordt vermoed dat het door Irak bezette emiraat nu voor circa 100 miljard dollar

Bevriezingen sluiten Irak af van grootste inkomstenbron

Koeweit verdient vooral aan buitenlandse belangen

in het buitenland heeft geïnvesteerd en belegd.

Een groot deel van de beleggingen wordt beheerd door het Kuwait Investment Office. Dit heeft zijn hoofdkwartier naast St Paul's Cathedral in de zogenaamde City of London. Het KIO opereert het liefst onopvallend en is niet geïnteresseerd in publiciteit. Maar in 1987 verwierf deze investeerder grote bekendheid toen het tijdens en na de beurskrach van oktober van dat jaar op grote schaal aandelen British Petroleum opkochte. Daardoor ontstond een Kuwaits belang van niet minder dan 22 procent in het Britse olieconcern. Premier Thatcher vond dat ongehoord veel en na een reeks tussentijdse Foreign Office en de emir werd uiteindelijk een compromis gesloten waarbij KIO drie jaar de tijd kreeg om zijn belang tot onder de tien procent te verminderen. Dat gebeurde, maar leverde KIO wel een forse boekwinst op.

Aangenomen wordt dat de helft van alle buitenlandse investeringen van Koeweit in Groot-Brittannië zijn gedaan. Een Nederlandse effectenhandelaar wijst erop dat de Amsterdamse beurs eigenlijk veel te klein is om de oliedollars van Koeweit te kunnen opnemen. KIO heeft in Eng-

land een belang van 20,2 procent in Newmarket Venture Capital en verder aanzienlijke percentages in bij voorbeeld British Petroleum, Midland Bank, Hillsdown en Hogg Robinson alsmede kleinere porties aandelen in een aanzienlijk aantal andere bedrijven.

Het sjeikdom bezit in Duitsland onder andere veertien procent van de aandelen Daimler Benz, 25 procent van Hoechst en twintig procent van Metallgesellschaft. Onlangs is tien procent gekocht van de levensmiddelenketen Asda, die lange tijd naar samenwerking met Ahold streefde. Het KIO is ook zeer duidelijk aanwezig in Spanje, waar meer dan twee miljard dollar via haar holding Torras Hostench is geïnvesteerd. Deze holding controleert de grootste Spaanse papierproducent, Torras Paper, de grootste chemische onderneming, Ercros, en het grootste levensmiddelenconcern, Elbro. Behalve in de genoemde landen is bekend dat Koeweit vooral ook belangen heeft in de Verenigde Staten en Italië.

Enorme opdracht voor organisatie-adviesconcern KPMG

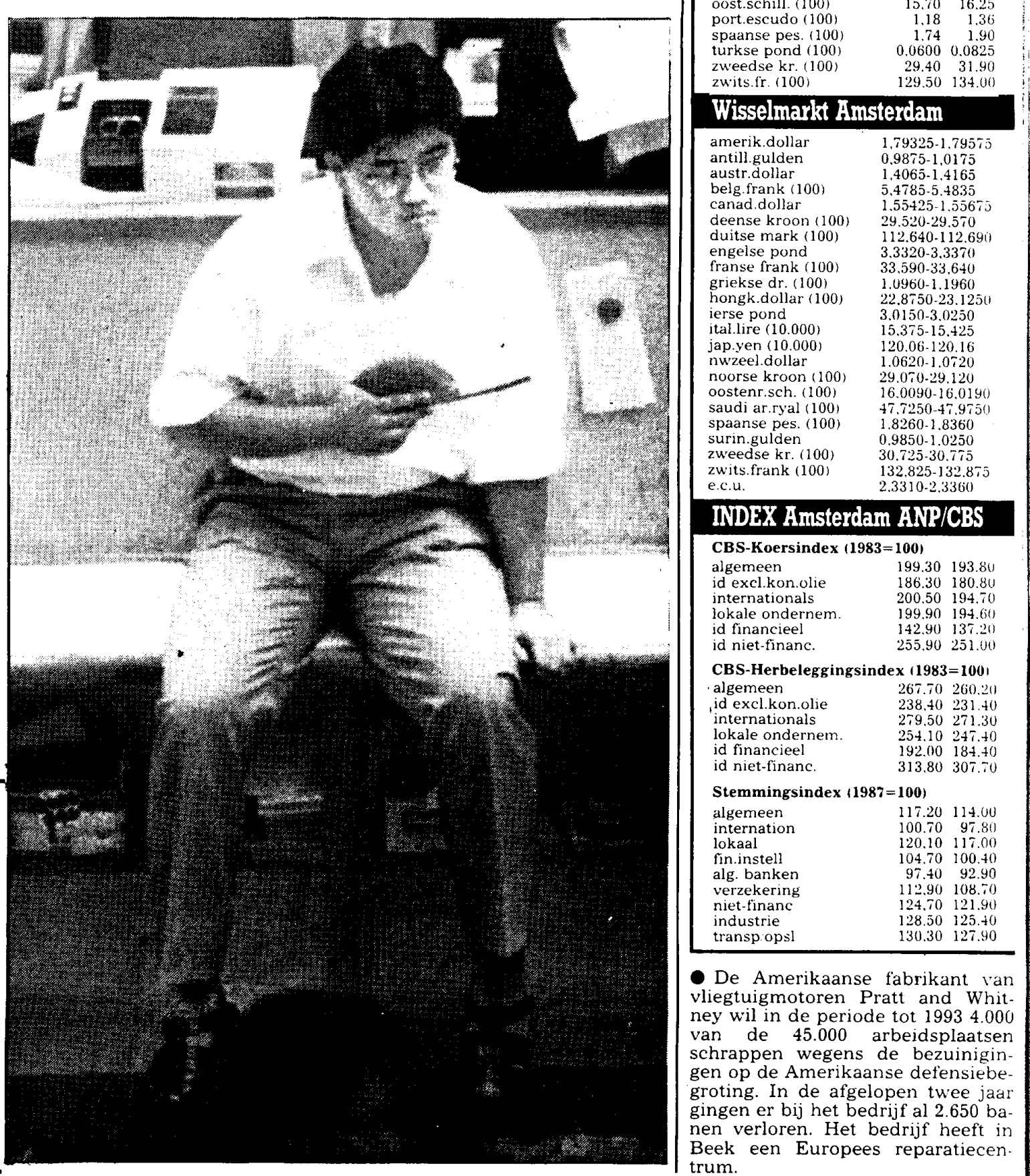
Training in Westen voor miljoen managers uit SU

Van onze redactie economie

HAARLEM - Het KPMG-concern (accountants, belasting- en organisatie-adviseurs) is door de Sovjet-organisatie Gosstroy gevraagd plannen te maken voor het trainen van één miljoen Russische managers. Gosstroy is het overkoepelend orgaan van de bouw- en constructiebedrijven in de Sovjet-Unie en omvat 12,5 miljoen werknemers. Het gaat zowel om het opleiden van toppers als van middenkader.

Onlangs maakte KPMG bekend 170 managers van het bouwbedrijf van de dienst Openbare Werken in Moskou te gaan trainen. Dat gebeurt gedurende zes weken in de Sovjetunie. Daarnaast is het de bedoeling dat de 170 een maand stage lopen bij het management van Westerse bedrijven.

De goede ervaringen van Openbare Werken in Moskou leiden er nu toe dat ook de immense Gosstroy-organisatie een beroep op KPMG doet. President Gorbatsjov heeft deze organisatie hard nodig bij de door hem beloofde verbetering van de Sovjet-economie. Volgens Rob de Lusenat, manager van KPMG, loopt Gosstroy voorop in de moeizame gang naar een open economie. „De leiding staat in contact met mensen direct onder Gorbatsjov, heeft geld ter beschikking en begrijpt dat je alleen iets van de grond krijgt als het nu op veel gebieden nog vastgeroe-



Meer ontslagen bij Signaal verwacht

Van onze redactie economie

HENGLO - De ondernemingsraad van Hollandse Signaalapparaten vreest in de toekomst nog meer ontslagen. De ondernemingsraad heeft twijfel of de verwachtingen voor de orderontvangst bij Signaal dit jaar reël zijn. „De OR is bang dat dit reël is, waardoor er in een niet volgende fase nog meer ontslagen moeten vallen”, aldus de ondernemingsraad van Hollandse Signaalapparaten in een mededeling aan de afdelingen.

Begin juli werd bekend dat er bij Signaal binnen achttien maanden 900 van de 5000 arbeidsplaatsen moeten verdwijnen. De oorzaak ligt in de ontwikkelingen op de defensiemarkt.

beurs-overzicht

Flauw

AMSTERDAM - De olie-oorlog tussen de Irak en Koeweit heeft op de Europese effectenbeurs een grote ravage aangericht. Daarnaast kregen de koersen later op de dag nog een flinke tik door de lagere Dow Jones bij de opening op Wall Street. Recesie-angst in de VS en het weer opduiken van het inflatiespook door de hogere olieprijs hadden de markt een duidelijk effect op de beleggers.

In Frankfurt zakte bij een drukke handel de DAX-index met 28,44 punten op 1840,94, oftewel een daling van 1,5 procent. Londen kreeg na de duik van de Dow Jones een flinke trap na en de FT-100 index moest 19,9 punten inleveren op 2284,6.

Amsterdam tenslotte was al in de ochtenduren flauw gestemd. Daarnaast ging de dalvaart verder waarbij de Dow Jones, met een verlies van ongeveer 65 punten in het eerste half uur, de noteringen op Damrak een genadeslag leek te geven. De CBS-stemmingsindex sloot bijna drie procent lager op 114 punten, oftewel een verlies van 3,2 punten. De „gewogen” koersindex, gericht op de langere termijn, daalde 5,5 punten omlaag op 193,8.

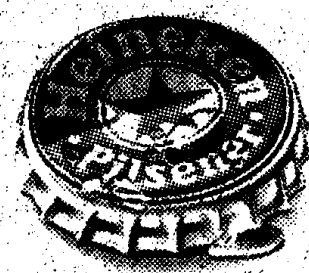
Onder de 255 genoteerde fondsen moesten stijgers met een lantaarnje gezocht worden, want slechts 18 fondsen (7,2 procent) behaalden een plus. 181 Noteringen stonden in de min, oftewel 70,9 procent. De obligatiemarkt stond in het teken van de stijgende rente. Bij sommige leningen liepen de verliezen op tot 0,5 punten.

De handel was net als donderdag weer enorm te noemen. De totale omzet bedroeg 2,52 miljard tegenover ruim drie miljard op donderdag.

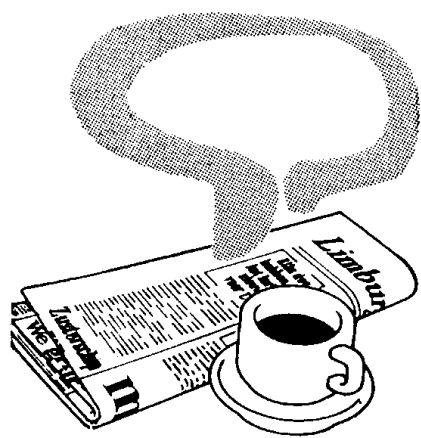
beurs van amsterdam

124.50	119.10	8 1/4 NL 77-92	99.20	99.20
138.00	133.00	8 1/4 NL 77-92	99.20	99.20
110.30	108.30	8 1/4 NL 83-93	98.95	98.90
36.10	35.20	8 1/4 NL 84-94	98.70	98.60
159.30	159.30	8 1/4 NL 85-95	98.45	98.25
55.70	54.70	8 NL 83-93	98.65	98.50
85.00	84.00	8 NL 85-95	97.94	97.85
72.00	69.80	7 1/2 NL 77-97	97.70	97.60
88.00	87.50	7 1/2 NL 77-92	98.85	98.85
71.30	69.90	7 1/4 NL 82-93	98.40	98.40
87.10	85.60	7 1/4 NL 85-90	95.55	95.40
26.60	26.20	7 1/4 NL 90-00	93.16	92.95
141.10	135.80	7 1/4 NL 78-93	98.05	98.03
103.90	102.60	7 1/4 NL 84-00	95.00	94.80
94.70	90.50	7 1/4 NL 85-95	95.00	94.80
51.10	50.80	7 1/4 NL 82-95	96.40	96.40
31.90	30.10	7 1/4 NL 86-93	97.85	97.85
16.30	15.60	7 1/4 NL 89-91	91.85	91.85
130.40	127.80	7 1/4 NL 89-99	90.45	90.20
64.20	62.60	7 NL 66-91	98.90	98.90
94.30	92.00	7 NL 66-92	98.20	98.20
85.80	84.00	7 NL 69-94	97.90	97.90
29.30	28.70	7 NL 69-96	94.60	94.40
46.20	45.20	7 NL 87-93	95.10	94.90
154.70	150.80	7 NL 89-99	88.20	88.00
70.50	67.00	7 NL 89-99-3	89.05	88.65
46.10	42.40	7 NL 89-94	88.95	88.50
71.50	71.50	6 1/4 NL 12-85-95	94.30	94.30
219.50	215.00	6 1/4 NL 86-96	93.80	93.15
26.60	26.00	6 1/4 NL 86-96	93.80	93.80
34.70	34.20	6 1/4 NL 89-99	87.85	87.50
98.70	97.50	6 1/2 NL 88-93-1	96.80	96.80
75.30	75.40	6 1/2 NL 88-94	95.80	95.80
39.50	38.80	6 1/2 NL 86-96	93.85	93.97
156.90	149.50	6 1/2 NL 87-94	92.50	91.50
97.50	97.10	6 1/2 NL 88-98	87.20	86.60
36.00	36.00	6 1/2 NL 89-99	86.50	86.00
43.60	42.40	6 NL 87	87.25	86.80
64.90	62.40	6 1/2 NL 66-91	98.50	98.50
53.00	52.80	6 1/2 NL 67-92	97.00	97.00
		6 1/2 NL 68-92-1	91.80	91.60
		6 1/2 NL 69-93	89.50	89.50
		6 1/2 NL 68-95	90.55	90.50
		6 1/2 NL 67-92-3	90.64	90.64
		6 1/2 NL 67-95	90.17	90.17
		6 1/4 NL 87-12-95	90.04	89.90
		6 1/4 NL 88-94	92.20	92.20
		6 1/4 NL 78-98	92.30	92.30
		6 1/4 NL 68-96	95.80	95.80
		6 1/4 NL 68-93	90.95	90.95
		6 NL 88-94	91.05	91.05
		6 NL 88-95	89.43	89.30
		6 NL 88-96	87.70	87.55
		6 NL 86-95-90-2	98.10	98.10
		5 NL 64-94	95.80	95.00
		4 1/2 NL 64-93	94.40	94.40
		4 1/2 NL 61-91	93.40	93.40
		4 1/2 NL 63-91-2	94.60	94.60
		4 NL 62-92	95.50	95.50
		3 1/4 NL 53-93	95.20	95.20
		3 1/4 NL 64-98	95.20	95.20
		3 1/4 NL 54-95	92.70	93.00
		3 1/4 NL 55-95	91.70	91.90

100.25	100.15	Binnenl. obligaties			
100.15	100.05	benq-teningen			
101.10	101.80				
101.08	100.70	12 BNG 81-06	105.90	105.90	
99.70	99.85	11 BNG 81-06	103.90	103.90	
99.75	99.65	8 1/2 BNG 04-09-1	97.20	97.00	
99.50	99.08	8 1/2 BNG 04-09-2	96.80	96.80	
99.75	99.22	6 1/4 BNG 67-92	97.70	97.70	
99.30	99.25	6 1/4 BNG 68-93	95.80	95.80	
99.25	99.20	6 1/2 BNG 67-92-1	97.10	97.10	
99.20	99.20	6 1/2 BNG 67-92-2	95.90	95.90	
99.70	99.70	6 1/2 BNG 67-92	93.30	93.30	
99.75	99.70	6 BNG 65-90-2	98.00	98.00	
99.75	99.75	5 1/4 BNG 65-90-2	99.00	99.00	
98.85	98.65	4 1/2 BNG 62-92	95.00	95.00	
98.25	97.75	4 1/2 BNG 62-93	94.50	94.50	



ET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. HEF-EDITIEREDACTIE: FRANK SEUNTJENS. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, ARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.



Lair Spray

Even wat rechtzetten: de film *Lair Spray* die vanavond op t plein Campus Niger wordt draaid in het kader van de 'eerlense Zomer' begint niet n acht, maar pas om tien uur. et is namelijk een open lucht-oorstelling en daarvoor moet t donker zijn.

ogeltjes

Belde een meneer die zich et deze hittegolf ernstige zor- maakt over het lot van de vogels. Hij had al gezien dat vol- tjes op autoruiten neerstre- m omdat ze dachten dat het m plas water was. Zijn oproep an iedereen: denk in deze da- m eens extra aan de vogels en t in de tuin een kommetje wa- r neer...

Vuilnis

Nu we het toch over de armte hebben: op veel plaat- m wordt nu volgens een tro- enrooster gewerkt, zo kon u isteren in deze krant lezen. ok de ambtenaren van de ge- eenite Heerten beginnen wat roeger en gaan wat eerder aar huis. Dat betekent dat de uilnisophaaldienst al in alle roegte de straat op gaat. Zeker t en met komende vrijdag jorden de zakken al vanaf ze- en uur 's morgens ingeladen. et het vuilnis dus maar wat rder op de stoep.

Renbaan

De draf- en renbaan in chaesberg houdt voor het eerst z zijn bestaan een open dag. at gaat morgen gebeuren en anleiding is het tweede lus- um van de baan. Vooral de tugd komt aan haar trekken. anaf 12 uur kan worden inge- schreven voor een ballonwed- trijd, waarbij fraaie prijzen te erdiene zijn. Om 13.13 uur aan de ballons de lucht in. De est van de middag wordt ge- eld met een Paarden-Parade. ierin zal de bereden politie en demonstratie geven en zal en groot aantal paardenras- en aan het publiek gepresen- erd worden. Verder staan er, eheel in de sfeer van de omge- ing, een ponyren en een hard- braverij op het programma. ok is er gelegenheid voor de nderen om zelf pony te rijden. De entree is gratis.

Roda

Het supporterscomité van oda JC stroopt de laatste we- ten alle zomermarkten en br- lerieën af om sjaaltjes, aantjes, petjes, buttons enzo- oorts aan de man te brengen. Morgen staat het comité met een traampje op de Luikse Markt- kesten in Wahlwiller. Als trek- leister maken daar ook twee Roda-spelers - de namen zijn og niet bekend - hun opwach- ing. Bezoekers krijgen de kans, m tegen een kleine vergoeding, et beide coryfeeën op de foto te aan.

Circusmis

Een mis in een circustent, at hoor je niet vaak. Morgen at het gebeuren in Heerlen. n de circustent van Alexis russ op het Bekkerveld wordt an een mis opgedragen door of, dr Stevens. De dienst vordt muzikaal omlijst door nkele muzikanten van het cir- usorkest dat onder leiding taat van Frédéric Manoukian. De eucharistieviering begint m 11.30 uur en het is raad- taam er vroeg bij te zijn. Want olgens de circusdirectie is de elangstelling voor de dienst ierweldigend.

Dialect

Dat er in ons landje een grote ierversiteit aan dialecten ge- troken wordt is bekend. Daar- m moet je soms gissen: waar tom dit nou weer vandaan? Afgelopen dinsdag slenterde en echtpaar met kind over de Heerlense markt. Plotseling produceerde hij een harde ind. „Putver mi dulle. Doo knapt mi er eene“, merkte hij zijk op. Zoonzitje in opperste verbazing over zoonel 'uitdruk- kingskracht' van zijn pa. En wij weten nog steeds niet waar deze olijkerd vandaan komt. Dreute? Of misschien Overijs- bel?

Waterpret

• Dank zij de hittegolf die ons land aandoet zoeken veel mensen verkoeling in het verfrissende water van de openlucht zwembaden. De baden beleven rond deze tijd topdagen. Met name peuters en kleuters amuseren zich kostelijk in de nabije omgeving van een pierebad. Een emmertje en een paar plastic vormpjes doen al wonderen. In zwembad De Zeekoelen in Brunssum waagden de zestien maanden oude Denise (l) en Jason zich nog niet alleen in het mini-badje. Gabi van Ker- vinck (uiterst links) en Astrid van de Roer (r) hielden een oogje in het zeil bij de watervlugge kleintjes.

Foto: MARCEL VAN HOORN



Stichting Louis-Marie Jamin huurt leegstaande school

Gehandicapten in Wormdal Landgraaf

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De stichting Louis-Marie Jamin heeft overeenstemming bereikt met de Dienst Domeinen over de huur van de leegstaande Mavo Wormdal in Landgraaf. Twee jaar lang zal de stichting daar een dagopvang voor meervoudig gehandicapten inrichten.

Louis-Marie Jamin start met een exploitatie van driekwart miljoen gulden. Het activiteitencentrum krijgt voorlopig vijftien plaatsen. Er zullen straks tien mensen komen te werken.

De stichting werd dertig jaar geleden opgericht door onder meer de

huidige commissaris van de konin- gin, Emile Mastenbroek. Hij was betrokken bij een Maastrichtse stich- ting die bedevaartreizen naar Ban- neux organiseerde. Aangezien daar veel zieken en gehandicapten kom- men, rees de vraag of er niet iets ex- tra's voor deze mensen gedaan moest worden.

Uiteindelijk werd in Bunde 'Geuloord' opgericht, een plaats waar gehandicapten zelfstandig kunnen leven, maar toch verzorgd worden. In Geuloord wonen nu veertig mensen.

Naast de woonvorm werd in Maas- tricht met een activiteitencentrum gestart. In Schaesberg kwam een woonvorm met 26 plaatsen, in Ker- rade een activiteitencentrum. Ook in Sittard is een centrum.

Bij Louis-Marie Jamin komen voor- al mensen die 'uitgerevalideerd' zijn. Louis-Marie Jamin heeft in- middels een opdracht van WVC ge- kregen om enkele peilers aan te ge- ven waarop een beleid voor uitgere- valideerde, meervoudig gehandi- capten gebaseerd kan worden.

Het is de bedoeling dat het centrum in Landgraaf in de loop van volgend jaar al 26 plaatsen heeft. De verbou- wing van het oude Mavo-gebouw start na de bouwvakvakantie en kost ongeveer twee ton. De ingang wordt een soort sluis die over twee jaar meegenomen kan worden naar een nieuw gebouw. Het centrum gaat in oktober echt draaien.

Overigens bestaat er een grote wachtlijst van meervoudig gehandi- capten. Naast een activiteitencen- trum komt er in de loop van volgend jaar ook een woonvorm in Land- graaf. De gehandicapten zullen in de voormalige 'Wormdal' vooral be- zig zijn met sport, recreatie en on- derwijs.

Burentwist over een bestelbusje

DEN HAAG/LANDGRAAF – Twee inwoners van Landgraaf hebben de Raad van State om een uitspraak gevraagd in een geschil rond de stal- ling van een bestelbusje aan de Maastrichterweg. Dat busje is eigendom van een handelaar in In- donesische ingrediënten. Hij wil het busje om veiligheidsredenen het liefst naast zijn woning aan de Maastrichterweg parkeren. Buur- man J. Mevissen verzet zich daarte- gen omdat hij vindt dat zijn uitzicht verstoord wordt. De beide burens liggen al sinds 1986 overhoop over de stalling van het busje. Omdat Mevissen niet tevren- den is met het door het gemeentebes- tuur gevoerde beleid daarover - dat zou de handelaar niet hard genoeg aanpakken - is hij naar de Raad van State gestapt. Voor de afdeling rechtspraak van de Raad van State diende een openbare hoorzitting rond het geschil, dat door sommige belanghebbenden als een ordinaire burenruzie wordt omschreven. De Raad van State doet binnenkort uit- spraak.



Systeem gebaseerd op aantal bezochte woningen

Nieuwe prijzen oud papier in Brunssum

Van onze verslaggever
BRUNSSUM – Verenigingen die in Brunssum regelmatig oud papier

(ADVERTENTIE)

KINDERBRILLEN
nu
25% korting
ook op glazen

Ga tijdig in de vakantie naar de oogarts zodat uw kind het nieuwe schooljaar goed kan beginnen

Pere & Jongen
SPECIALISTEN IN OPTIEK
Akerstr. 18A, Heerlen, tel. 045-714856

ophalen krijgen daarvoor voortaan ook een garantieprijs. Die prijs is echter niet, zoals in de meeste gemeenten, gebaseerd op het aantal kilo's dat wordt ingezameld, maar op het aantal bezochte woningen.

Het college van Brunssum heeft daarvoor inmiddels overeenstem- ming bereikt met de betrokken ver- enigingen.

De verenigingen krijgen met terug- werkende kracht tot 1 januari jl. een subsidie van 1 gulden per woning per jaar. In de tweede helft van dit jaar wordt dat bedrag verhoogd tot twee gulden. De verenigingen zijn verplicht één keer per maand oud papier op te halen.

Het systeem is door het college be- dacht na ruggespraak met de afde- ling milieu en vertegenwoordigers van enkele milieu-organisaties. Dat gebeurde op initiatief van de raads- fractie BCD. De fractie pleitte er en- kele maanden geleden bij het colle- ge voor met spoed een garantie- of bodemprijs voor oud papier in te stellen. Dit omdat de animo onder

Zuidafrikaanse forellen-eitjes

GULPEN – In het gezins- en recreatie- park Foreldorado in Gulpen zijn vijfdui- zend Zuidafrikaanse eitjes van forellen gearriveerd. Iets heel bijzonders in deze zomertijd. De forel broedt in Europa na- melijk alleen in de wintermaanden de-

ember en januari. Om toch eitjes in de broedbakken te heb- ben, heeft men een land uitgezocht waar het nu winter is. In Zuid-Afrika broeden de forellen in de maanden juni en juli.

In het Educatief Centrum in Foreldo-

rado werden de be- zoekers tot nu toe al- leen via videobeel- den wegwijs ge- maakt over het broe- den van forellen. La- ter stonden zij in het broedhuis voor lege broedbakken. Dat vond de directie een beetje sneu en daar- om liet men de eitjes uit Zuid-Afrika over- komen. De oogjes zijn reeds zichtbaar. De eitjes vervullen uitsluitend een edu- catieve functie.

Arbeidsbureaus starten in oktober met opleiding

Groot tekort aan kraamverzorgers

Van onze verslaggever

ber 1990 met een opleiding kraam- verzorgende.

HEERLEN – Zuid-Limburg kampt met een groot tekort aan gediplo- meerde kraamverzorgenden. Daar- om start het gewestelijk arbeidsbu- reau Oostelijke Mijnstreek in okto-

De opleiding, die in totaal 16 maan- den duurt, is bedoeld voor langdu- rig (3 jaar of langer) werkloze man- nen of vrouwen vanaf 21 jaar. Wie de cursus succesvol afrondt krijgt een vaste aanstelling bij het Groene Kruis.

De cursus is een initiatief van de ar- beidsbureaus Oostelijke en Weste- lijke Mijnstreek en de Groene Kruis-afdelingen in beide regio's om iets te doen aan het volstrekt on- voldoende aantal gediplomeerde kraamverzorgenden. De animo voor dit en andere medische beroepen is afgenomen vanwege de grote werk- druk en de daar onvoldoende tegen- op wegende salariering.

De opleiding bestaat uit tien weken theorie, waarna een toets agenomen wordt. Daarna vindt een aan- stelling plaats op basis van een leer- arbeidsovereenkomst. Het theore- tisch gedeelte van de opleiding vindt plaats aan de MDGO-VZ school Molenbeek in Heerlen. Tij- dens de praktijk zijn nog een aantal theoriédagen ingebouwd.

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij als vooropleiding LHNO-C of MAVO-C hebben gevolgd (VGLO en MULO worden hieraan gelijke- steld). Bovendien moeten zij inge- schreven staan bij een van beide ar- beidsbureaus.

In september zal een voorlichtings- bijeenkomst worden gehouden, waarvoor de kandidaten die aan de voorwaarden voldoen, zullen wor- den uitgenodigd.

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het GAB in Heerlen en vragen naar mevrouw Voncken of Dautzenberg, ☎ 045-714845.

Wit kraanwater in Brunssum

BRUNSSUM – Het witgekleurde water dat sinds woensdag uit de Brunssumse leidingen stroomt is ongevaarlijk voor de gezondheid. Dat zegt een woordvoerder van de de Waterleiding Maatschappij Lim- burg (WML) in Maastricht. De oor- zaak van de verkleuring is een lekk- pakking in het pompstation in Schuttersveld. Daardoor komt er te veel zuurstof in het water terecht. Het euvel is inmiddels verholpen, maar het kan nog enige dagen duren voordat het water weer een normale kleur heeft.

(ADVERTENTIE)

Leon Martens
Juwelier

Stationstraat 39-41, Wyck/Maastricht
Telefoon 043-214523

Rolux - Corier - Blancpain -
Chopard - Ebel - Corum - Omega -
Y.S.L. - Lappone - Chanel - Tobba -
le Chic - IWC

ROLEX



(ADVERTENTIE)

FRANS NATIONAAL CIRCUS
ALEXIS GRUSS
HEERLEN-BEKKERVELD
tot en met maandag 5 augustus
Aankomsttijden: tm 5 augustus 20.00 uur
Middelen: tm 6 augustus 15.00 uur
Kaartverkoop: alle VVV-bezoekersbureaus en telefonisch bij VVV-bezoekersbureaus en telefonisch bij VVV-TSB
020-204111, VVV, Stationsplein 4, Heerlen, en aan de circuskassa's, deuropend geopend vanaf 10.00 uur tot 20.30 uur. CIRCUSTELEFOON: 045-718353.

Geboren op
donderdag 2 augustus 1990

Dennis

zoon van
Rob en Monique van Hugten

Tarwehof 48, Heerlen

Met grote vreugde hebben wij ons zoonje en broertje

Romeo

in ons midden verwelkomd!

Zijn gelukkige ouders
Wiel en Anjolie Deguelle-Vliegen
zijn broertje Stenfin

30 juli 1990
6417 AZ Heerlen, Parmentierstraat 44
Douve Weien

Op dinsdag 7 augustus 1990 hopen onze ouders en grootouders

Sjef Somers

en
Bertha Stassen

hun 50-jarig huwelijksfeest te vieren.

Een h. mis uit dankbaarheid zal worden opgedragen om 16.00 uur in de St. Corneliuskerk te Heerleheide.

Gelegenheid tot feliciteren van 19.00-20.00 uur in café Stassen, Ganzeweide 20, Heerleheide.

Pia, Ans, Jos, Bas, Yvonne
Annie, Michel, Viviane, Francine
Gertie, May, Ellen, Rob
Chris, Jacques

Heerleheide
Ganzeweide 45, 6413 GA Heerlen

Op zondag 5 augustus 1990 vieren

Fien Danen

en
Nico Vondenhoff

hun 50-jarig huwelijksfeest.

Hun kinderen en kleinkinderen vinden dat deze levensmijlpaal niet onopgemerkt voorbij mag gaan.

Gelegenheid tot feliciteren en het drinken van een glaasje is van 14.00 tot 17.00 uur aan de Paraleweg 91, waar wij hopen al hun familie, vrienden en kennissen te ontmoeten. Wij sturen geen kaarten.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen

Heerlen, augustus 1990
Paraleweg 91

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 50 jaar, mijn lieve vrouw, moeder, dochter, onze zuster, schoonzuster, tante en nicht

Wilma Vervoort

echtgenote van
Nico Waasdorp

Nieuwdorp-Stein: N. Waasdorp
Nieuwdorp-Stein: Olaf en Nancy

Familie Vervoort
Familie Waasdorp

8171 PK Nieuwdorp-Stein, 2 augustus 1990
Damiastraat 46

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 6 augustus om 11.00 uur in de kerk van O.L.Vr. Hulp der Christenen te Nieuwdorp-Stein.

Heden, zaterdagavond om 19.00 uur, wordt de avondwake gehouden in voornoemde kerk.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van uitvaartcentrum Daemen & Zie, Heirstraat 41, Elsloo; bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Voor de vele bliken van medeleven bij het overlijden en de begrafenis van mijn man, onze vader en opa

Hub Horsch

danken wij u hartelijk.

Fika Horsch-Vroomen
kinderen en kleinkind

De zeswekdienst wordt gehouden op zaterdag 11 augustus om 18.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Vrouw van Altijdurende Blijstand te Heerleheide, Kerkraade.

Voor de vele bliken van medeleven, in de vorm van bloemen, brieven en kaarten, en voor de grote belangstelling bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare man, onze vader, schoonvader en opa

Jaap Linssen

zijn wij u bijzonder dankbaar.

Het is voor ons een grote troost te weten dat hij ook voor ons veel heeft betekend.

Mevrouw Linssen-Crooymans
kinderen en kleinkind

Hoensbroek, augustus 1990

Nooit klagend, nooit vragend,
haar lasten in stilte dragend.
Haar handen hebben voor ons gewerkt,
haar hart heeft voor ons geklopt,
haar ogen hebben ons tot het latst gezocht.

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat, op 71-jarige leeftijd, voorzien van de h. sacramenten, van ons is heengegaan, onze lieve moeder, mijn schoonmoeder, onze oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Maria Elisabeth (Lies) Küppers

weduwe van
Stanislaw (Stephan) Zwierzanski

Nieuwstadt: Piet en Lydia
Zwierzanski-de Rafter
Mirjam, Hugo
Brunssum: Jan Zwierzanski
Brunssum: Josephina Zwierzanski
Familie Küppers
Familie Zwierzanski

6444 CH Brunssum, 2 augustus 1990
Acaciastraat 48

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aan de Merkelbeekstraat, zal plaatsvinden op maandag 6 augustus om 11.00 uur in de Fatimakerk te Brunssum.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

In de avondmis van zaterdag om 19.00 uur in voornoemde kerk, zal Lies bijzonder worden herdacht.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van het ziekenhuis te Brunssum, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Als het leven een lijden wordt
komt de dood als een verlossing.

In rust en vrede, voorzien van het sacrament der zieken, is heden overleden, op de leeftijd van 74 jaar.

Elisabeth Braun

weduwe van
Josef Gülickers

Familie Braun
Familie Gülickers
Familie Haveneth

6462 TP Kerkraade, 3 augustus 1990
Clarastraat 20
Corr.adres: Clarastraat 13, 6462 TP Kerkraade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 7 augustus om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats Schifferheide.

Voor vervolg is gezorgd.

Daar wij overtuigd zijn dat de overledene is er geen condoleren.

Maandagavond om 18.00 uur zal de overledene bijzonder herdacht in de avondwake worden.

De dierbare overledene zal worden herdacht in de streekmoederkerk, St. Antonius van Padua te Bleijerheide, het tenen van de kerk op zaterdag 4 augustus om 18.00 uur.

Voor de vele bliken van medeleven, in de vorm van bloemen, brieven en kaarten, en voor de grote belangstelling bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare man, onze vader, schoonvader, opa en overgrootvader

Trees Bormans-Schinas

wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

De zeswekdienst zal plaatsvinden op de avond van haar verjaardag, woensdag 8 augustus om 19.00 uur in de doelenkerk van de H. Petrus te Gelpen.

OVERLEDEN

† Catharina Jeurissen, 82 jaar, echtgenote van Mathias Verstappen, Onder de Bomen 4, kamer 225, 6017 AL Thorn. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 4 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Severinus te Grottem.

† Theo van Laar, 77 jaar, echtgenoot van Lies Cobben, Bredeweg 237, app. 25, 6042 GE Roermond. De eucharistieviering zal worden gehouden op dinsdag 7 augustus om 11.00 uur in de H. Hartkerk te Roermond.

† Josefa Nelis, 77 jaar, weduwe van Johannes Rastens, Oude Molenveld 7, 6101 VI Fey. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op maandag 6 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Fey.

† Maria Geerlings, 74 jaar, Corr.adres: Prinsesse-straat 8, 6042 JT Maasniel. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 6 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Matthias, Boschstraat-Maasniel. Schriftelijk condoleren achter in de kerk.

† Sieng Hendriks, oud 78 jaar, echtgenoot van Nel Heinemans, Miradorplein 62-b, 6222 TG Maasniel. De plechtige eucharistieviering vindt plaats maandag 6 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Antonius van Padua te Nazareth-Maasniel. Er is geen condoleren.

† Fien Wubbel, oud 80 jaar, weduwe van Sieng Bode, Corr.adres: Griend 36-14, 6225 TL Lelystad. De uitvaartdienst vindt plaats dinsdag 7 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Antonius van Padua te Nazareth-Maasniel. Er is geen condoleren.

† Koen Meij, oud 58 jaar, echtgenoot van Annie Moenen, Proosdijweg 44, 6214 RM Maasniel. De uitvaartdienst vindt plaats maandag 6 augustus om 14.00 uur in de St. Lambertuskerk, Victor de Stuersstraat 17, Maasniel. Er is geen condoleren.

Toch nog onverwacht, is, in de leeftijd van 84 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken, van ons heengegaan, onze dierbare zus, schoonzus, tante en nicht

Josephina Rijnders

Heerlen: A.H. Rijnders
Heerlen: L. Rijnders
T. Rijnders-Boesten
Heerlen: W. Rijnders
L. Rijnders-Kool
J. Rijnders
M.A. Rijnders-Zuketto
Neven en nichten
Familie Rijnders

Landgraaf:

2 augustus 1990
Dovenrade 1
Corr.adres: J. Rijnders, Kieskoel 37, 6371 DB Landgraaf

De plechtige uitvaartmis zal plaatshebben op maandag 6 augustus 1990 om 11.00 uur in de St. Petruskerk te Heerlen, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De overledene wordt herdacht tijdens de h. mis op zondag 5 augustus 1990 om 11.00 uur in de kapel van huize Dovenrade te Heerlen.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Olieomolenstraat 30, Heerlen (ingang St. Antoniusweg); gelegenheid tot afscheid nemen zondag na de herdenkingsdienst, van 12.00 tot 12.30 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Bedroefd, maar dankbaar dat haar verder lijden bespaard is gebleven, geven wij u kennis van het overlijden van onze lieve moeder en oma

Maria Sybilla Flachs

echtgenote van wijlen
Frans Jozef Gillissen

Venray: Bill en Trudie Gillissen-Eijkhout
Lonneke en Pim
Venhorst: Mart en Katy Gillissen-Amkreutz
Bas en Daniële
Landgraaf: Jacques en Gonny Gillissen-Vinders
Ada en Freek
Schinnen: Kik en Leo Houben-Gillissen
Leo, Michelle en Ellen
Familie Flachs
Familie Gillissen

Kerkraade, 2 augustus 1990
Kapellaan 2
Corr.adres: Jagerspad 28, 6374 CZ Landgraaf

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op maandag 6 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk St. Petrus Maria ten Hemelopneming, Nassstraat te Kerkraade, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst om 10.40 uur in voornoemde kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zaterdag 4 augustus zal moeder bijzonder worden herdacht tijdens de avondwake van 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

U kunt van 18.00 tot 19.30 uur afscheid nemen van moeder in het mortuarium te Kerkraade, St. Pieterstraat 145.

Zij die omstandigheden geen kennisgeving hebben ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging

Bij het overlijden van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa en overgrootvader

Klaas Wobben

moeder van vele bliken van deelneming ontvangen, 24 juli 1990, dus tot heden geveest en wij betuigen hiervoor aan alle betogers onze hartelijke dank.

De zeswekdienst zal plaatsvinden op de avond van haar verjaardag, woensdag 8 augustus om 19.00 uur in de doelenkerk van de H. Petrus te Gelpen.

Wij danken van medeleven, condolances, een woord of een brief de prachtige bloemen en uw aanwezigheid bij de begrafenis van

Bernhard Cornelissen

waren voor ons een grote troost en steun

Hoensbroek: E.A. Cornelissen-Nicolaï
kinderen, kleinkind en achterkleinkinderen

Hoensbroek, augustus 1990

Langs deze weg willen wij u allen hartelijk danken voor de vele bliken van medeleven tijdens de ziekte, het overlijden en de begrafenis van onze goede moeder, schoonmoeder en lieve oma

Tiny Maassen-Croonen

Te weten dat zij door zoveel liefde was, is ons zeer tot steun en troost geweest.

Kinderen en kleinkinderen Maassen

De zeswekdienst zal worden gehouden heden, zaterdag 4 augustus, om 18.00 uur in de St. Pauluskerk te Sittard-Limbrichterveld.

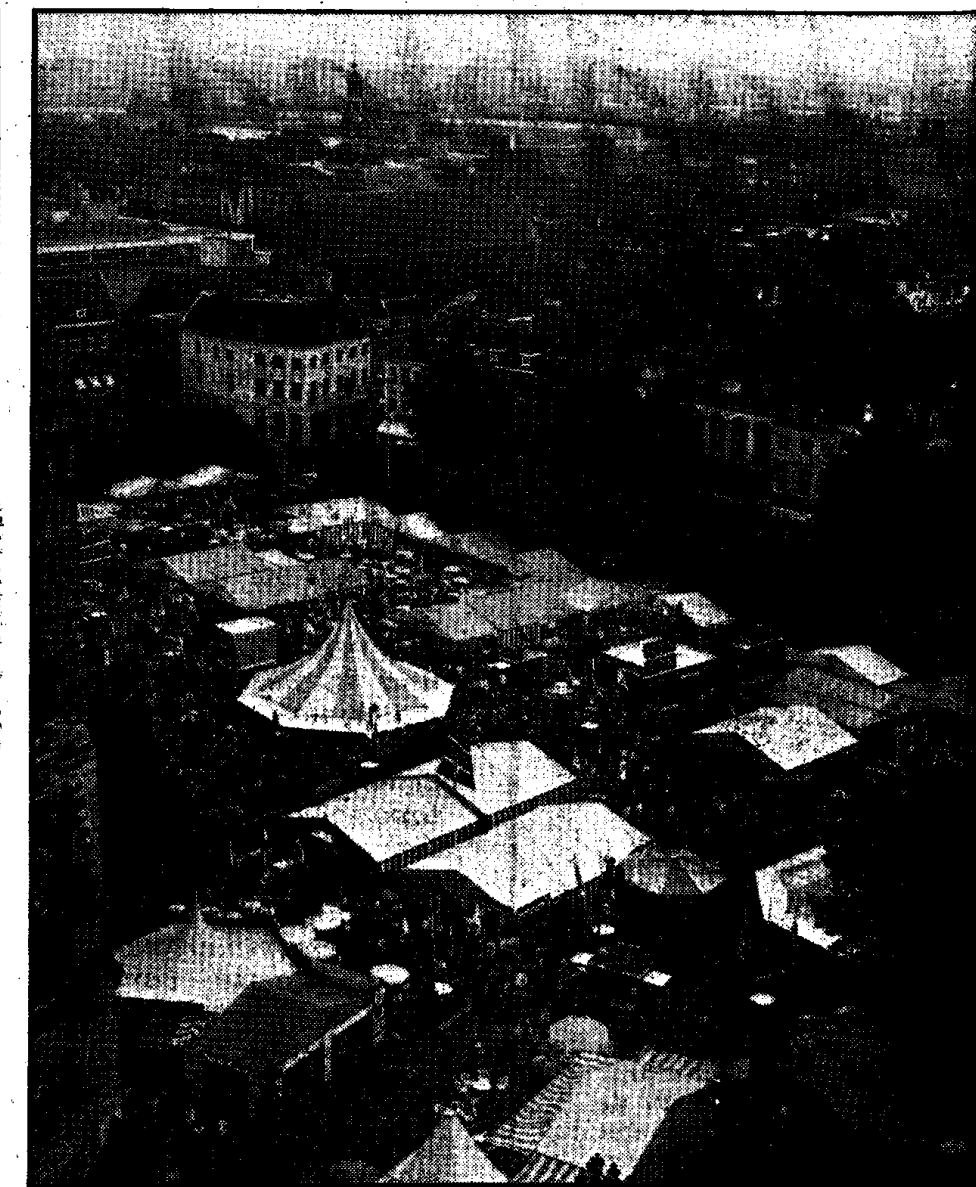
UITVAART- EN CREMATIEVERZORGING

SINDS 1923

DE UNIVERSELE BV

HOOFTSTRAAT 100 6432 GH HOENSBROEK

045-212926



• Het Preuvenemint gezien vanaf de 'St-Jan'.

Preuvenemint blijft vooralsnog bestaan

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Het Struyskommitee, dat nu al negen jaren achtereen het Preuvenemint in Maastricht organiseert, gaat daar ook in de toekomst mee door. „Er is de laatste tijd vaker gezegd dat we ermee zouden stoppen, maar we maken zeker de tien jaar vol en daarna willen we ook nog een aantal jaren - zeker zo'n vijf - doorgaan maar dan misschien op wat minder grote schaal dan tot nu toe gebeurd is,” zegt Ber Schiffers één van de leden van het comitee.

In Maastricht en omstreken 'hield menigien zijn hart vast dat aan de reeks van inmiddels zeer geliefde culinaire feesten, ooit een einde zou komen. Die angst is nu enigszins weggenomen door de mededeling dat men toch ook in de toekomst Preuveneminten wil houden, al is het misschien op wat kleinere schaal, omdat de restaurateurs die het 'Preuvenemint' restaurant op het Vrijthof verzorgen, daar toch erg veel werk voor moeten verzetten en ook de organisatie veel tijd en inzet vraagt.

Maar voor 1990 gelden die overwegingen nog niet, in het jaar van de Heiligdomsvaart (waardoor het Preuvenemint een week is vervroegd) gaat het er gegarandeerd weer uitbundig aan toe. „Wij hadden eigenlijk de Heiligdomsvaart en het Preuvenemint wel willen laten samenvalen. Vroeger toen de pelgrims naar Maastricht kwamen, was dat voor de relikwieën maar zeer zeker ook voor de toestand en de omheven, want toen was er een volledige kermis in de stad. Maar, dat is toch onmogelijk gebleken,” vertelt Theo Lenting, ook één van de der tien leden van het Struyskommitee.

Van 16 tot en met 19 augustus is het Vrijthof niet de 'hoeskamer' maar de 'eetkamer' van Maastricht want zo'n 40 standhouders zorgen ervoor dat er veel en smakelijk te eten is en dat er ook een goed glas bier danwel wijn (of iets anders) bij gedronken kan worden. Uiteraard wordt er weer betaald met de Preuvenelap, het aparte bankbiljet voor het Preuvenemint dat een waarde vertegenwoordigt van omgerekend f 1,95. Vanaf aanstaande maandag f 1,95 in Maastricht. Naar verwachting zullen er in de voorverkoop 25.000 tot 30.000 over de toonbank gaan.

Nog meer lappen komen er echter aan te pas als het Preuvenemint na het startschot van de Vrijthofbewoner en Provinciaal Commandant, overste Bleijerveld, losbarst. Er zijn voor de vier dagen 280 kassiers paraat, die in ploegen van (inclusief toezicht) zo'n 35 man de Preuvenelappen zullen verkopen. Bankbedienden houden een oogje in het zeil en zorgen ervoor dat al het geld - geteld en wel - snel naar veilige oorden wordt overgebracht.

Maar niet alleen het financiële aspect wordt in de gaten gehouden. Acht ambtenaren van de Keuringsdienst van Waren zullen in de weer zijn om te controleren of het voedsel aan de voorschriften van hygiëne voldoet. Vijf jaar geleden is er één stand van het Preuvenemint gesloten, omdat daar niet naar de voorschriften werd gewerkt. Zeker als het erg warm is, moet er een goede controle zijn. En vooral met de salmonella-vergiftigingen in Noord-Limburgse verpleeg- en bejaardente.

P.P.W. De Jong tandarts
Wentholtstraat 3
Landgraaf
045-314587
Praktijk hervat

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 18.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad
In de Cramer 37, Heerlen



'Kiezen tussen rissen of scheepvaart'

Te weinig water in Maas verwacht

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Als het warme weer aanhoudt, dan zal er maandagmorgen te weinig Maaswater bij Eijsden ons land binnenkomen om het waterpeil in deze rivier en de kanalen op hoogte te houden. „Het wordt dan kiezen tussen de vissen in de Maas of de scheepvaart op de kanalen,” aldus een woordvoerder van Rijkswaterstaat in Maastricht.

Gistermorgen stroomde nog 36 m3 water per seconde via de Maas richting Maastricht. Rijkswaterstaat verwacht echter dat maandagmorgen deze hoeveelheid zal zijn teruggebracht tot minder dan 30 m3.

„Die dertig kubieke meter is net genoeg om het Julianakanaal, de Zuid-Willemsvaart en de Maas langs de grens te voorzien van water. Vijf à zes kubieke meter is nodig voor het Julianakanaal, veertien voor de Zuid-Willemsvaart en tien voor de Maas. Wordt de grens van 30 m3 water bereikt, dan ontstaan er problemen,” aldus de heer Beltjens van Rijkswaterstaat.

Draaiboek

Blijft het zo warm als het nu is dan moet Rijkswaterstaat vermoedelijk maandag kiezen tussen het op peil houden van de waterstand in het Julianakanaal en de Zuid-Willemsvaart, of het leiden van voldoende water naar de Maas zodat de vissen – voor zover die nog in de Maas aanwezig zijn – kunnen blijven leven.

Rijkswaterstaat heeft een draaiboek klaar liggen met maatregelen die genomen moeten worden als er te weinig water via de Maas komt toestromen. Een extra moeilijkheid vormt de elektriciteitscentrale bij Lixhe net over de grens in België, die water opneemt en bij tijd en wijle in grotere hoeveelheden weer loost in de Maas, waardoor het peil schommelt.

De stand van het water in de Maas wordt momenteel elke tien minuten gecontroleerd.

Loc verliest serie wagons

GELEEN - Een NS-stoptrein is gisteravond op het station Geleen-Oost een serie wagons verloren. Tegen half negen schoot een zestal treinstellen los en bleef slechts één wagon achter de locomotief hangen. Even verderop dacht stilstaand verkeer bij de overweg dat de knipperlichtinstallatie op tilt was geslagen. Maar de loc was net ver genoeg gereden om lichten op de overweg richting Munstergeleen continu aan te houden.

De passagiers van de stoptrein richting Roermond werden overgezet in de resterende wagon die wel nog aan locomotief gekoppeld was, opdat de trein na enige vertraging de reis kon vervolgen.

Bedrijf doet aangifte wegens bedreiging

Mogelijke overname van Fiësta Tours

Vervolg van pagina 1

LANDGRAAF - Commercieel medewerker Binneveld van Foster Holidays zegt dat achter de schermen druk wordt onderhandeld over een mogelijke overname van Fiësta Tours. Wie de gegadigden zijn wilde hij nog niet zeggen.

Sinds dinsdag bellen al veel bezorgde reizigers in spé naar de Algemene Vereniging voor Reisbureau's (ANVR), de stichting Reisgeld Garantiefonds (SGR), de politie en de IVV in Landgraaf omdat zij nog geen reisdocumenten hebben ontvangen.

Bij Fiësta Tours bleek de telefoon gesloten. Volgens de PTT om 'administratieve redenen', volgens bedrijfsleider Frissen van Foster Holidays omdat 'er een probleem met de telefoon was'. Onder de klanten van het bedrijf ontstond daarom paniek.

Geannuleerd

Voornaamst werd bekend dat één vlucht naar Turkije geannuleerd zou worden. Volgens Frissen had de Turkse luchtvaartmaatschappij Sultan Airlines in plaats van de drie vliegtuigen en gereserveerde vluchten slechts twee reizen geleverd. „Die kwam dinsdagnacht binnen, en zij konden we niets meer doen. We hebben daarvan woensdag aangifte gedaan bij de politie”, aldus Frissen.

Een vraag bij de politie leert dat er een aangifte is gedaan wegens diefstal, maar dat Sultan Airlines door Foster aangeklaagd is wegens bedreiging. Op de aard van die bedreiging wilde een politiewoordvoerder in Landgraaf niet ingaan. Volgens de belde vrijdagochtend scholt van Foster Holidays (bij Foster Holidays beweert één medewerker dat Scholtz directeur is, de ander meent van niet, red.) de politie met de mededeling dat hij de aanklacht wilde intrekken. Even later werd bekend dat Foster Holidays geen extra kredieten meer kreeg.

Schulden

Fiësta Tours ontsnapte november vorig jaar al aan een faillissement. Toen ging Weschok BV, dat handelt onder de naam Fiësta Tours en Erasmus Reizen, ten onder. Directeur Scholtz van Weschok verkocht één maand voor het faillissement Fiësta Tours aan Foster Holidays BV. De failliete BV liet trouwens alleen maar schulden na.

Directeur P. Buyse van het SGR legt trouwens dat donderdagavond rond 22.00 tijdens een vergadering bekend werd dat Foster Holidays nieuwe kredieten zou krijgen. „Vrijdagmorgen 10.00 uur hoorde ik dat het tegendeel waar was”, zegt Buyse.

Omdat Foster Holidays vooral 'Last Minute-reizen' verkocht, verwacht Buyse weinig problemen met de reizigers die een vakantie in de loop van augustus en september geboekt hebben. Volgens hem zijn er dat in aantal niet veel, en kunnen zij ongewild bij een andere toeroperator terecht.

Binneveld van Foster Holidays wijt de neergang van Fiësta Tours vooral aan de late boekingen. Volgens hem gaat het met vrijwel alle kleine toeroperators dit jaar erg slecht. Bovendien zou de interesse voor Spanje als vakantiebestemming dit jaar minuscule zijn.

VALKENBURG - Een onder de vaste bezoekers van het Holland Casino in Valkenburg gehouden enquête heeft uitgewezen dat het casino bij voorkeur zou moeten liggen in het hart van een uitgaanscentrum. De uitspraak stemt overeen met wat de Nationale Stichting Casinospelen in het algemeen ook denkt over de ligging van de casino's.

De uitspraak zegt overigens niets over de nieuwe locatie, die het casino moet krijgen. Het kan een verhuizing betekenen naar een bestaand uitgaanscentrum – dat van Maastricht in dat geval – maar er kan ook nieuwbouw verrijzen in een volledig nieuw te creëren uitgaanscentrum in Valkenburg. Bij de uiteindelijk beslissing daarover speelt de mening van de bezoekers maar ten dele een rol. Andere factoren zullen mede in overweging worden genomen.

De enquête werd in maart onder 470 vaste bezoekers, dat wil zeggen gasten die een aantal keren per maand komen, gehouden. Doel was om er achter te komen of de bezoekers bij een verhuizing van het casino naar een andere plaats mee zouden verhuizen. Daarbij werd zowel een an-



Hitte maakt nog geen slachtoffers

Vervolg van pagina 1

HEERLEN - Voor zover bekend heeft het warme weer van de afgelopen dagen nog geen slachtoffers geëist in Limburg. Het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade had enkele extra opnames ten gevolge van het hete weer. Bij de EHBO-afdelingen in het Academisch ziekenhuis te Maastricht en het De Weverziekenhuis te Heerlen meldden zich meer mensen met typisch zomerse klachten, zoals wespeteken en verbrandingen. Voor de rest lijkt het ontzettend mee te vallen met het aantal

mensen dat slachtoffer werd van de aanhoudend hoge temperaturen gedurende de afgelopen dagen.

„Afgelopen woensdag zijn vijf en vandaag (gisteren, red.) twee mensen opgenomen die door de warmte waren bevangen”, zo meldde woordvoerder De Rouw van het St.-Jozefziekenhuis in Kerkrade.

Ook de woordvoerder van het De Weverziekenhuis in Heerlen kon mededelen, dat voornamelijk oudere mensen met long- en hartklachten zich sneller in het ziekenhuis melden dan gewoonlijk. Het is niet duidelijk of deze mensen bij andere

weersomstandigheden evengoed zouden worden opgenomen.

Meer

Volgens de longartsen van het Maaslandziekenhuis waren er meer opnames dan gewoonlijk. Ook hier is het moeilijk na te gaan of de weersomstandigheden hiervan de oorzaak zijn, omdat de afgelopen jaren de opnames daar sowieso toenamen.

Een woordvoerder van het Academisch ziekenhuis in Maastricht vertelde dat de hitte daar niet tot meer opnames had geleid. Wel noemde hij het opvallend dat meer mensen zich bij het EHBO meldden met wespeteken. „Ook komen er veel mensen binnen die te lang in de zon hebben gezeten. Zij hebben vaak eerstegraads verbrandingen opgelopen”, voegde hij er nog aan toe.

Casino

De hitte van de laatste dagen blijkt niet van invloed op het bezoek aan het Holland Casino in Valkenburg. Het is wel zo dat het overdag wat stiller is, maar 's avonds wordt het meestal de drukker. Volgens directeur Hans Schalken nodigt een mooie zomeravond juist uit om op stap te gaan.

Vermiste jongen weer terecht

MAASTRICHT - De 16-jarige autistische jongen, die sinds woensdagmiddag werd vermist, is terecht. Donderdagnacht kreeg de politie van Maastricht al een telefoontje dat hij in een friture te Vaals was gesignaleerd. Hij werd naar Maastricht gebracht en daar overgedragen aan zijn ouders.

Enquête onder bezoekers wijst uit:

'Casino bij voorkeur in uitgaanscentrum'

de locatie in Valkenburg als een andere stad voorgesteld. Duidelijk werd dat de vaste bezoekers met een verhuizing geen probleem hebben, mits de sfeer, gezelligheid, betrouwbaarheid, gastvriendelijkheid dezelfde zullen blijven. Die voorwaarden blijken heel belangrijk te zijn voor de vaste gasten, zeker ook voor de Belgen en Duitsers.

Uitgaan

De casinobezoekers, blijken in het algemeen mensen te zijn, die graag uitgaan. Graag zouden zij een bezoek aan een restaurant, bioscoop of theater dan wel café

willen combineren met, meestal als besluit van de avond, een bezoek aan het casino. Goed twintig procent vindt dat dit maar kan in Valkenburg. 67 procent geeft de voorkeur aan andere plaatsen. Maastricht scoort in dit verband het hoogst. Als het casino in Maastricht komt zou 95 procent van de gasten daar ook naar toe gaan.

Vragen over bereikbaarheid en voldoende parkeerplaatsen zijn in het onderzoek niet meegenomen. De casinodirectie weet uit ervaring dat met deze aspecten rekening moet worden gehouden.

Voor het Holland Casino is het duidelijk dat passende uitgaansmogelijkheden in Valkenburg ontwikkeld moeten worden wil het casino daar blijven. De gemeente is druk bezig met projectontwikkelaars en marktonderzoekers plannen daarvoor op stapel te zetten. „De politieke wil om met ons iets te ontwikkelen is er. Nu zal moeten blijken of de gemeente voldoende daadkracht kan opbrengen”, zegt de Valkenburgse vestigingsdirecteur Hans Schalken. Met grote nadruk voegt hij eraan toe: „En als er een plan is dat onze instemming heeft dan moeten we ook de absolute garantie hebben dat dit ook wordt uitgevoerd.”

Het Valkenburgse casino verwacht met een ligging in een uitgaanscentrum meer impulsbezoek. Dat moet helpen de bezoekersaantallen omhoog te brengen. Door stijgende lasten van personeel en straks ook van een nieuwe huisvesting moet het bezoek met minimaal twintig procent stijgen. Met meer winst door een hogere besteding per gast, die nu gemiddeld 128 gulden in het casino achterlaat, wordt namelijk geen rekening gehouden.

Directeur Schalken verwacht dat einde van dit jaar de Raad voor de Casinospelen een advies over de plaats van zijn casino zal uitbrengen en dat vervolgens de minister van Economische Zaken een beslissing zal nemen. Hij baseert dat op het feit dat er een Kamerdiscussie is geweest over de toekomst van de kansspelen en dat daarbij de minister (in dit geval die van Justitie) is aangespoord om de illegaliteit aan te pakken. „Een gevolg daarvan is dat er een goede geografische spreiding moet komen van legale casino's. Er zal dus worden bepaald hoeveel casino's erbij komen en waar”, zo meent de heer Schalken.

(ADVERTENTIE)

WIST U AL?

UW MITSUBISHI DEALER



AUTO KLEIJNEN
KERKRADE
Locht 193,
tel. 045-425555

Uw gastheer Theo Kicken



De winnaressen v.l.n.r. Sandy van der Elsen, Mariëlle Dijkstra, Marita Hoenen en Joëlle Huynen.

Foto: MARCEL VAN HOORN.

Joëlle Huynen beste in 'Teken voor cultuur'

Van onze verslaggeefster

KERKRADE - Gouverneur Emile Mastenbroek huldigde gisteren in Rolduc-Kerkrade de vier Limburgse winnaressen van de landelijke wedstrijd 'Teken voor cultuur', gehouden in het kader van het 50-jarig jubileum van het Cultuurfonds. Joëlle Huynen uit Maastricht won de eerste prijs en Marita Hoenen Brunssum de tweede. Eervolle vermeldingen waren er voor Sandy van der Elsen Helden en Mariëlle Dijkstra uit Geleen.

Mastenbroek, tevens voorzitter van het Anjerfonds, overhandigde de winnaressen het boek '150 Jaar

Limburg' en een chèque ter waarde van honderd gulden.

Mastenbroek complimenteerde de winnaressen met de hoogstaande kwaliteit van hun werkstukken. Zij blijken overigens allen plannen te hebben om straks verder te studeren in de richting van tekenen, schilderen of industrieel ontwerpen.

Kerkraads burgemeester Jan Mans benadrukte in een korte toespraak dat Rolduc ook in toekomst behouden blijft voor openbare gelegenheden. De expositie van de 50 affiches die werden ingezonden voor deze wedstrijd is tot 24 augustus te zien in de Kruisgangen van het abdijcomplex Rolduc.

(ADVERTENTIE)

INTERLAND
bouw elementen b.v.

RAMEN-DEUREN
Hommertweg 35 Hoensbroek
Gem. Heerlen tel. 045-213928

Logistieke dienstverlener failliet

Gebrek aan werk
nekt PartsBank

Van onze redactie economie

EEK - Gebrek aan orders heeft geleid tot het faillissement van Partsbank International in Beek. De acht werknemers die Partsbank nog had, zijn ontslagen. Er is echter gegadigd voor de overname van het failliete bedrijf, die het ontslagen personeel eventueel weer in dienst willen nemen. Curator mr H.L. Hoyng heeft nog een goed overzicht van de schuldenlast van het bedrijf, maar vermoedt dat er voor de schuldeisers weinig meer te halen valt.

Binnen een week
resultaat onderzoek
dood bejaarden

VENLO/ROERMOND - De eerste resultaten van het onderzoek dat op last van het penbaar ministerie in Roermond is ingesteld naar de oorzaak van de salmonella-d-bemetting in het Venlose verorgingstehuis Maria Auxiliatrix, laten nog ongeveer een week op zich wachten. Dat heeft mevrouw mr E. van der Bijl, officier van justitie, gisteren meegedeeld.

Hij wenst in het belang van het onderzoek nog geen enkele mededelingen te doen maar liet wel weten dat het een 'zo breed mogelijk oriënterend onderzoek' is.

Uitgelopen maandag werd bekend dat zeven bejaarden, in de leeftijd van 78 tot 82 jaar, overleden zijn aan de gevolgen van de voedselvergiftiging. Het aantal bejaarden dat nog steeds in gevaar verkeert, is gisteren afgenomen van acht naar zeven.

Twee van hen worden in het Venlose ziekenhuis Sint Maartens Gasthuis verpleegd, de andere vijf in eigen huis. Achttien andere bewoners zijn eveneens opgenomen, maar hun toestand is niet ernstig te noemen, aldus het verpleegtehuis.

Koningin Beatrix heeft inmiddels haar medeleven en steun betuigd aan de bewoners, familieleden en medewerkers van Maria Auxiliatrix.

een grote leemte geconfronteerd. Directeur Timmermans werd door het management wegens falend beleid op straat gezet en toen enkele maanden later bleek dat het bedrijf in financiële problemen verkeerde, deden LIOF en TMI hun aandelen in het bedrijf over aan de Vestering Groep.

Volleman

Onder de nieuwe eigenaar verliep het al niet veel beter. Het vinden van bedrijven die van het dienstenpakket van PartsBank gebruik wilden maken, viel nog steeds tegen. De definitieve nekslag kwam met het faillissement van Volleman Computers, dat was de laatste kurk waarop Partsbank nog dreef.

De NV Industriebank Liof betreurt het faillissement van Partsbank. De dienstverlening die het nu failliete bedrijf kon bieden, was altijd een aantrekkelijke lokker voor buitenlandse ondernemingen die zich eventueel in Limburg wilden vestigen.

Ordergebrek heeft PartsBank de laatste jaren steeds parten gespeeld, weet een ingewijde. Het bedrijf leefde van de opslag en assemblage van computerprodukten en onderdelen, het bijhouden van voorraden, het afhandelen van douane-faciliteiten en het verzenden van goederen. Een aantal jaren geleden vertrouwde Partsbank teveel op de grote orders van het bedrijf Memorex Telex.

Leemte

Toen dat bedrijf zich zelfstandig vestigen, werd Partsbank met

Van onze redactie economie

NUTH - De rechtbank in Maastricht heeft Kaypro Europe BV in Nuth failliet verklaard. Bij het van oorsprong Amerikaanse bedrijf staan nog zeven mensen op de loonlijst. Curator mr I. Bakers heeft begrepen dat de door Kaypro nagelaten schuld ongeveer een miljoen bedraagt. Hij is somber over de mogelijkheden om het failliete bedrijf of restanten ervan nog over te dragen aan andere ondernemingen.

Het faillissement van Kaypro Europe BV is aangevraagd door twee personeelsleden die niet langer op hun salaris wilden wachten. Al vanaf april had Kaypro moeite met het uitbetalen van de lonen. Het personeel zit nu nog te wachten op de salarissen over juni en juli. Curator Bakers vermoedt dat Kaypro slachtoffer is geworden in de keiharde concurrentieslag die momenteel woedt in de computerbranche. Directeur Paul Schlicher erkent dat. „Door gebrek aan financiële middelen kon Kaypro Europe niet snel ge-

Geen geld voor nieuwe productlijn

Computerbedrijf
Kaypro failliet

noeg reageren op de gewijzigde omstandigheden in de markt.”

Know-how

De problemen bij Kaypro openbaarden zich al eerder dit jaar toen directeur Leonard Johnson het bedrijf verliet om voor zichzelf te beginnen. In zijn kielzog nam hij een aantal waardevolle medewerkers mee. Met die medewerkers ging tegelijk veel know-how verloren. Johnson had eerder vergeefs geprobeerd Kaypro Europe over te nemen van de Amerikaanse moedermaatschappij. Omdat echter op het laatste moment de

financiers afhaakten, ging dat plan niet door.

Paul Schlicher uit Roermond volgde de Johnson als directeur. Hij zag nog mogelijkheden om het kwakkelende bedrijf op koers te helpen door de introductie van een nieuwe - veelbelovende - lijn personal computers. Al snel bleek echter dat het geld ontbrak om de productie van de nieuwe serie goed op te starten. Van het moederbedrijf in de Verenigde Staten had Schlicher niets meer te verwachten. Dat verkeert namelijk in surséance van betaling. Financiële ondersteuning van de

Europese dochter bleek onder die omstandigheden onmogelijk.

Assemblage

Het Europese hoofdkantoor van Kaypro BV was pas sinds 1984 in Nuth gevestigd. Eigenaar Andy Kay, oprichter van het moederbedrijf Kaypro in Californië, koos het voormalige pand van textielabrikant Paffen in het Limburgse dorp als centrum voor een groot Europees netwerk. Kay had in het begin van de jaren tachtig zowel in de Verenigde Staten als in Europa veel succes als producent van draagbare computers.

In Nuth werden de Amerikaanse computers aangepast, geassembleerd en getest voor de Europese markt. Vandaaruit vonden de computers hun weg naar dealers in München, Londen, Birmingham, Parijs en Nice. In 1988, toen het nog goed ging met het bedrijf, telde Kaypro Europe 50 werknemers. Daarvan werkten er 30 in Nuth. De omzet bedroeg ongeveer 30 miljoen gulden.

waarmee de regisseur de zichtstukken beschouwen. En sex moet er niet teveel in voorkomen, want Heerle is maar een dorp hè.

Het Heerlese Volkstoneel bestaat al sinds 11 oktober 1945 en is ontstaan uit de Katholieke Arbeidersvereniging. In Heerle had je in die tijd wel zeven toneelverenigingen, memoreert Jan van de Kastele, oud-voorzitter van de vereniging. „De boerenjongens speelden toneel. De boerenmeisjes speelden toneel. Dus moesten de arbeiders ook een eigen vereniging krijgen. Wat heb ik toen hard gelopen om het allemaal van de grond te krijgen. Want wat de boeren kunnen, kunnen de arbeiders ook hè”, zegt Van de Kastele die aan het gedraaf nog een 'medallie' heeft overgehouden. Een zilveren. Van de Koningin.

In de beginjaren was gemengd spelen nog taboe bij de Rooms Katholieke vereniging. De kape-laan, die niet alleen geestelijk adviseur maar ook regisseur en penningmeester was, hield het gemengde toneel zolang mogelijk tegen. „Het eerste stuk met

vrouwen erin was een kerstspel, waarin enkele jonge meisjes meededen als engeltjes. We hebben wel leut gehad, dat de kape-laan er zo op tegen was”, herinnert Van de Kastele zich.

Het eerste stuk ooit gespeeld door de vereniging was 'De sterre bleef stille staan', weet toneelspeler van het eerste uur Giel Elst nog. Dat was in de tijd dat de vereniging ook nog wel eens wat aan drama deed. Giel Elst speelde tot 1972 toneel, daarna nam hij het regie-werk over van zijn broer. Hij regisseert en souffleert nog steeds. En vanwege het ontbreken van requisieten vult hij de decors ook altijd aan met schilderijen en meubilair uit zijn woonkamer. Dat hoopt hij nog een jaar of vijf te doen, tot het 50-jarig lidmaatschap. Het laatste toneelstuk dat onder zijn leiding is uitgevoerd was 'Een schat van een buste'. „Een leuk stuk, maar alleen om te lachen. Alleen kolder”, zegt Giel.

Alhoewel regisseur Jos Prop van het Heerlens Volkstoneel smakelijk kan lachen om een goede komedie, wil hij zelf geen vrijblijvend toneel brengen. Hij werd twee jaar geleden gevraagd

Gebaar van basiliek naar basiliek
Cadeau van O.L.V.
voor St.-Servaas

Van onze verslaggever

les ter symbolisering van de vier evangelisten.

MAASTRICHT - De Onze Lieve Vrouwe-basiliek in Maastricht geeft de St.-Servaasbasiliek een fraai 'evangelarium' (een boekwerk met de evangeliën van Marcus, Lucas, Johannes en Matheus) cadeau. Dat gebeurt nog ter gelegenheid van de heringebruikneming van de St.-Servaas na de omvangrijke renovatie op 12 mei jl. Volgende week donderdag zal pastoor R. Wagenaar van de OLV-parochie het kostbare cadeau overhandigen aan deken Maessen van St.-Servaasbasiliek.

Het boekwerk heeft een fraai zilverbeslag gekregen, versierd met bergkristallen waarin nog eens staafvormige kristallen te vinden zijn. De ornamenten lopen langs de vier hoeken van het boek en de bergkristallen zijn in een carré geslepen, dat al-

In het midden van de voorkant is op de diepblauwe ondergrond van het leer, de sleutel van St. Servaas gemonteerd, eveneens uitgevoerd in zilver. Achterop de 'kaff' staat met de hand gegraveerd in Latijn 'De oudste basiliek schenkt aan haar zusterbasiliek dit evangelarium' (Basilica antiquior sorori basilicae evangelarium istud dono dat).

Het boek werd in de St.-Benedictusabdij van Mamelis ingebonden door broeder Laurentius. Het zilverbeslag is gemaakt door juwelier Vaessen te Maastricht. „Het was voor ons een hele ervaring deze opdracht uit te voeren. Vroeger liet men zoets nog wel eens maken, maar tegenwoordig niet meer.” aldus een woordvoerder van dit bedrijf.

Drenkeling nog
niet gevonden

MAASBRACHT - De zoekactie naar de vermoedelijk overboord geslagen man uit Valkenswaard in een grindplas te Heel is gestaakt. De rijkspolitie te water vermoedt dat de heer G., vader van vier kinderen, is verdronken.

de roef om hem 's morgens vroeg het schip te laten zien.

Donderdagmorgen, omstreeks zes uur trof de schipper G. al niet meer aan. Al zijn kleren en bescheiden, waaronder een portemonnaie, lagen nog in de roef. De politie vermoedt dat de man in zijn onderbroek overboord is geslagen.

Een duikploeg van de Roermondse brandweer heeft eergisteren enkele uren gezocht in de grindplas. Tevergeefs. Daarop is het schip verlegd en heeft de politie nog gedreigd op de plaats waar het schip lag. Dat leverde evenmin wat op.

De politie denkt dat het stoffelijk overschot niet tot op de bodem is gezocht maar in het water zweeft. Zoeken is dan praktisch onmogelijk, temeer daar de grindplas een diepte heeft van veertig meter.

(ADVERTENTIE)

Klein in meters	 <p>contactlenszen-brillenspecialzaak</p> <p>Voor een opmerkelijke bril van Kansay Yamamoto of Romeo Gigli</p>	<p>P. HOPPENBROUWERS EMMAPLEIN 11 HEERLEN, Tel. 711984</p> <p>Met onze bekende garanties</p>
GROOT in SERVICE		
GROOTSTE collectie		
Richting Emmastraat 20 m voorbij ABN-Bank		

dubbelgangers

Wie kent ze niet, de verhalen van vrachtwagenchauffeurs die gezocht hebben tot ze een ons wegen. Geërgerd en vermoeid stappen ze uit en vragen naar die ene straat die maar niet te vinden is. Want dat adres ligt in het andere Valkenburg, Baarlo of Bergen. Dubbelgangers is een serie verhalen over plaatsen en wijken in Limburg die dezelfde naam hebben als plaatsen elders in Nederland. Verslaggevers Ans Bouwmans en Jos van den Camp spoorden achttien van deze dubbelgangers op. Drie keer per week - op dinsdag, donderdag en zaterdag - berichten zij.

Een culturele aflevering vandaag. Het Volkstoneel in het Brabantse Heerle - jawel hier missen we een letter - en het Volkstoneel in Heerlen zijn aan elkaar gekoppeld.



● Vorig jaar november werd in het Heerlese dorps-huis De Schalm de klucht 'Schat van een Buste' opgevoerd door het RK Volkstoneel Heerle. Archief-foto: THOM VAN AMSTERDAM

Volkstoneel
in Heerle(n)

HEERLEN - Toegegeven. In deze aflevering smokkelen we een heel klein beetje. De Brabantse dubbelganger van Heerlen mist een lettertje in vergelijking met de agglomeratie in Oostelijk Limburg. Maar daar tilen we maar niet te zwaar aan. Heerle(n), dat moet kunnen. Het gros der Heerlenaren spreekt de -n toch al niet uit.

De Limburgse stad Heerlen en het Brabantse dorp Heerle hebben beiden een theatertraditie. In Heerlen wordt al jarenlang fervent toneel gespeeld door diverse amateurtoneelverenigingen, terwijl in de kleine zaal van de Heerlense stadsschouwburg sinds 1988 elk jaar een speciale grote produktie wordt opgevoerd. 'De stadsschouwburg presenteert het Heerlens Volkstoneel'. In Heerle, gemeente Wouwe, waren vroeger verschillende toneelverenigingen. Nu is er nog één, het Rooms Katholiek Volks-

toneel, dat twee keer per jaar veel publiek naar het Heerlese dorps-huis De Schalm weet te lokken.

Wat houdt het volkstoneel in Heerlen en Heerle om het lijf? In Heerle is het de laatste jaren een en al kolder wat er op de planken wordt gebracht, terwijl het kolderieke juist wordt gemedien bij het Heerlens volkstoneel. De openingsvoorstelling van dit gezelschap bestond uit een opvoering van het drama Antigone van de Griekse wijsgeer Sophocles. Dat zegt genoeg.

Familie

Het uitgangspunt van beide amateur-toneelgezelschappen is dan ook heel verschillend. Het RK Volkstoneel Heerle is 'een grote familie', waarvan de 28 leden de regisseur - ondanks het ontbreken van een echte familieband - ome Giel noemen. Hoe gekker hoe mooier, is het criterium



● Ton Hellwig en Elma Daniëls in het door Jos Prop geregisseerde Griekse koningsdrama 'Antigone'. Dit stuk werd in september 1988 opgevoerd in de kleine zaal van de Heerlense stadsschouwburg. Archief-foto: CHRISTA HALBESMA

een jaarlijks terugkerende produktie te regisseren voor de kleine zaal van de Stadsschouwburg en kreeg daarbij een grote vrijheid van handelen. Jos Prop mag zelf uitzoeken welk werk hij wil brengen en welke mensen - amateur-toneelspelers uit de regio - hij in het jaarlijkse stuk van het Volkstoneel wil hebben.

Dus werd eerst Antigone uitgevoerd en in 89/90 de monoloog 'Ella' van Herbert Achternbusch. Wat er in februari 1991 voor het voetlicht wordt gebracht, weet de regisseur nog niet. Wat hij wel weet is dat het stuk moet voldoen aan zijn opvattingen over toneel. „Ik vind dat toneel meer moet zijn dan de anderhalf uur speelduur zelf. Het moet met mij te maken hebben. Hoe ik in de maatschappij sta. Toneel staat niet los van het leven van alledag. Toneel moet iets zeggen over het leven van de mensen.”

Jos Prop wil stukken brengen die mensen ontroeren en op ideeën brengen. „Toneel moet naast amusement een toegevoegde waarde hebben. Het mag niet alleen vrijblijvend zijn.” Alles is ondergeschikt aan de uiteinde-

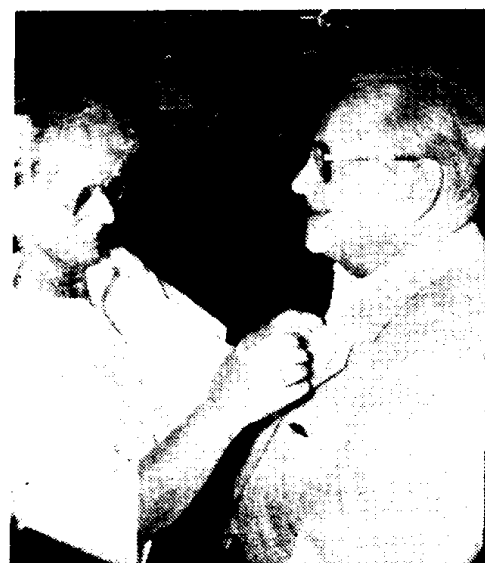
lijke prestatie: een goed stuk toneel brengen. Jos Prop is 'begeestert' door toneel. Hij leest veel, was vroeger zelf toneelspeler, is de vaste regisseur van het Limburgs Toneel in Sittard en ondersteunt toneelgroep Expressie in Welten.

Het spannende van regisseren vindt Jos Prop datgene uit de tekst te halen wat er in zit, wat de schrijver ermee heeft bedoeld. De spanning zichtbaar maken. Het papier vertalen in expressie. En of dat gelukt is, blijkt als de vuurproef wordt afgelegd. Als Jos Prop niets meer kan veranderen. Als alle duizenden kleine beslissingen over de uitvoering zijn samengeklont tot een geheel: de première.

Wanneer is een produktie geslaagd? Giel Elst: „Als de mensen plezier hebben. Wij willen Heerle een beetje plezier geven. Er moet toch iets te doen zijn voor de mensen.”

Jos Prop: „Goed toneel doet mij heel veel. Daar ben ik kapot van. Het is toch prachtig om iets mee te beleven en er ook nog iets voor jezelf aan te hebben.”

ans bouwman



De heer Winants ontvangt de gouden onderscheiding.

Foto: MARCEL VAN HOORN

Koninklijk goud voor C. Winants

HEERLEN - VVV-bestuurslid C. Winants uit Heerlen ontving gisteren uit handen van loco-burgemeester Hub Savelsbergh de ermedaille in goud, behorend bij de Orde van Oranje Nassau. Dit vanwege zijn veertigjarige bestuurslidmaatschap van de VVV. Zijn collega-bestuurder G. Hermans werd gehuldigd wegens het robijnlen lidmaatschap van dezelfde stichting.

Winants is steeds pleitbezorger geweest voor een goed functionerende VVV, hetgeen hij bijvoorbeeld concreet maakte door in 1950, toen de VVV met huisvestingsproblemen kampte, een ruimte in zijn boekhandel belangeloos voor een VVV-informatiebalie beschikbaar te stellen.

De heer Hermans is, na een carrière bij de Nederlandse Spoorwegen, momenteel als bestuurslid nauw betrokken bij de invoering van automatisering bij de Heerlense VVV.

Geslaagde trip Simpelveld naar Duitse 'partner'

SIMPELVELD - Een spoedcursus bergbeklimmen, kajakvaren op de Kinsigsee en een rondleiding op de luchthaven van Frankfurt waren de afgelopen dagen de hoogtepunten van het vierde jongerentreffen in het kader van de internationale stedenband tussen Simpelveld, Langenselbond (D) en Mondelange (F). De uitwisseling eindigt vandaag in de Duitse partnerstad met het 'Spel zonder Grenzen' en een strandfeest. Tony Lassauw en Simone Olfen, die de twaalfkoppige afvaardiging uit Simpelveld begeleiden, kijken vol tevredenheid terug op het jaarlijkse treffen. „Voor slechts veertig gulden hebben de deelnemers een onvergetelijke, volledig verzorgde week gehad”, zegt Lassauw. „Het beklimmen van een rotswand onder toezicht van een ervaren klimmer was bijzonder spectaculair. Sommige jongens slaagden er zelfs in de top te bereiken. Ook het onderzoeken van de waterkwaliteit van de Kinsigsee was interessant evenals het bezoek aan het vliegveld Frankfurt. De onderlinge contacten met de jongeren uit de zustersteden uit Langenselbond en Mondelange hebben al tot diverse groepsreizen op particulier initiatief naar Frankrijk en West-Duitsland geleid.”

Benoeming

De uit Heerlen afkomstige A. A. Quaadvlieg (32) is benoemd tot hoogleraar auteurs- en verzekeringsrecht aan de universiteit in Nijmegen.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Back to the future 3, dag. 14 16.15 18.45 en 21 uur. **Rivoli:** Bird on a wire, dag. 14.30 17.15 en 21.30 uur. **Maxim:** Heart Condition, dag. 14 16.30 19 en 21.30 uur. **HS:** Pretty Woman, dag. 14.30 18.45 en 21.30 uur. **za zo ook 18.30 uur.** **Gremlins 2,** dag. 14. 18.30 en 21 uur, **za zo ook 16 uur.** **She's out of control,** dag. 18.30 en 21 uur. **Family business,** dag. 18.30 en 21 uur. **Ook honden gaan naar de hemel,** dag. 14 uur, **za zo ook 16 uur.** **Oliver & Co.,** dag. 14 uur, **za zo ook 16 uur.** **Look who's talking** dag. 14.15, 18.45 en 21.15 uur, **za zo ook 18.15 uur.** **De Spiegel:** Apartment Zero, vr t/m zo 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Look who's talking, vr t/m wo 22.15 uur. De gulle minnaar, vr za 01.30 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Back to the future 3, dag. 14.30 18.45 en 21.15 uur. **Uncle Buck,** dag. 14.30 en 19.15 uur. **Filmzomerfestival,** voor titels zie showpagina van deze week, dag. 21.30 uur. **Bird on a wire,** dag. 14.30 19 en 21.30 uur. **Look who's talking,** dag. 14.30 19 en 21.30 uur. **Cinema-Palace:** Pretty Woman, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. **Gremlins 2,** dag. 14.30, 19 en 21.30 uur. **She's out of control,** dag. 18.30 en 21.30 uur. **Ook honden gaan naar de hemel,** dag. 15.00 uur. **Lumiere:** Drugstore Cowboy, dag. 20.30 uur. **Bagdad Cafe,** dag. 22.30 uur. **Kindersfilmhuis Zoem:** Troetelbeertjes in Wonderland, di wo 10 en 14 uur.

● GELEEN

Roxy: Gremlins 2, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Studio Anders:** She's out of control, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur.

● SITTARD

Forum: Back to the future 3, dag. 20.30 uur, zo ook 14 uur. **Look who's talking,** dag. 20.30 uur, zo ook 14 uur.

● ECHT

Royal-Microroyal: Look who's talking, vr t/m di 20.30 uur, zo ook 18 uur. **Internal Affairs,** vr t/m di 20.30 uur, zo ook 18 uur.

In Limburg zijn ze duidelijk aan banden gelegd

Jet-skiërs: bron van ergernis

„Waterscooters beginnen een plaag voor het watertoe-risme te vormen. Door met hoge snelheid en zo veel mogelijk golfslag over het water te scheuren, zijn deze jankende vaartuigjes mate-loos irritant voor recreanten die doorgaans voor hun rust de waterkant opzoeken. Vergeleken met vorig jaar, toen de jet-skiërs voor het eerst in Nederland opdoken, wordt een toenemend aantal bekeuringen uitgeschreven: wegens geluids-overlast, hinderlijk vaarge-drag en non-registratie”.

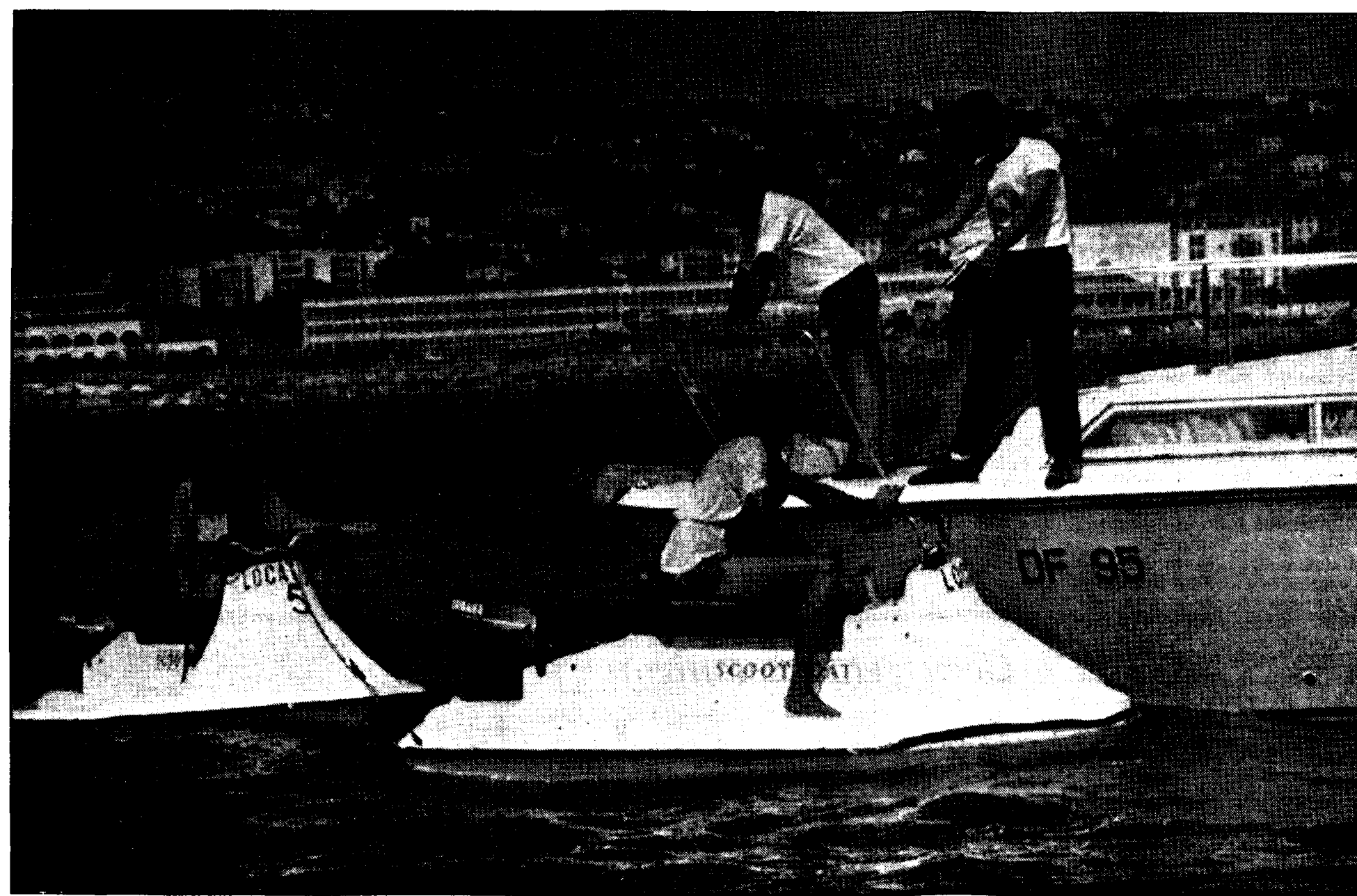
Opperwachtmeester Van Driel van de rijkspolitie te water in Gorinchem neemt geen blad voor de mond. Zijn district werd de afgelopen dagen opnieuw geconfronteerd met de groeiende irritatie onder waterrecreanten, die melding maakten over ergerniswekkend vaargedrag van jetskiërs. Bijna als speedboten zo snel jagen deze 'duivels' in hun solobootjes over het water, waarmee ze en passant het plezier van anderen diep vergallen. In Gorinchem, maar ook in Dordrecht en Lelystad, regende het klachten van watersporters, voor wie waterscooters een 'stuk drijf-hout in het oog' betekenen.

Solo-recreatie

Jet-skiën vormt in Nederland relatief een nieuw verschijnsel, dat gepaard met minder aangename randverschijnselen. Twee weken geleden deed zich op de Maas bij Maasbommel, tussen een waterscooter en een speedboot, een dodelijk ongeval voor. In Zuid-Europa zijn jet-skiërs niet meer uit de pleziervaart weg te denken. Het waterrijke Nederland kan eveneens een aantrekkelijk afzetgebied vormen voor deze mini-bootjes, die met een snelheid van al gauw vijftig kilometer per uur over het water scheren. De bestuurder van een waterscooter neemt daartoe plaats op een stoeltje, dat is vastgezet op een stel waterski's dat weer wordt aangedreven door een motor. De kick van de 'piloot' zit 'm in de uitdaging zo snel mogelijk te varen. Een vorm van eigentijdse solo-recreatie die de toeschouwers zich doorgaans alleen tandenknaarsend laten welgevalen.

Verbod

Nederland is nog niet gewend aan jet-skiërs. Het is daarom niet vreemd dat de rijkspolitie te wa-



● Ook in Franse wateren staan waterscooters e.d. onder zware controle

ter steeds meer klachten noteert van rustiger ingestelde recreanten langs het wuivend riet. Een ronde langs verschillende districten in Nederland leert tegelijk dat ook de autoriteiten verschillend oordelen over dit nieuwe fenomeen. In Limburg zag men de moeilijkheden tussen jetskiërs en andere recreanten vorig jaar al aankomen, tegelijk met het toenemend aantal West-duitse watertoeristen dat Nederland bezoekt. Zij probeerden

hun nieuwste 'Spielerei' vorig jaar al uit op de Maas en grindplassen. Met als gevolg dat in gedeeltes geheel Limburg een verbod op het gebruik van waterscooters van kracht is.

Woordvoerder J.W. Faber van de rijkspolitie te water in Maasbracht: „In Limburg wordt de stille waterrecreatie bevorderd ten koste van de snelle watersport. Er heeft zich vorig jaar een aantal aanvaringen voorgedaan

en wij zagen aankomen dat het probleem zich dit jaar zou vergroten. De grindgaten waarin de jetskiërs hun heil zochten, zijn ook niet geschikt voor dit vertier. Waterscooters veroorzaken met hun gillende motoren veel geluidsoverlast. Iemand die in het bezit is van zo'n vaartuigje is in Limburg strafbaar, zodra hij binnen een afstand van honderdvijftig meter van het water komt. Alleen op een aantal trajecten op de Maas, die aangewezen zijn voor speedboten, kunnen jetskiërs nog terecht”.

Water genoeg

Ofschoon de rijkspolitie in Gorinchem de watervlugges eenmansbootjes ook als een groeiend probleem beschouwt, zegt woordvoerder F. van Driel er in één adem bij dat ook deze recreanten hun sport moeten kunnen beoefenen. „Het ligt niet helemaal aan de bestuurders alleen”, nuanceert hij. „Het apparaat maakt het heel verleidelijk om er hard mee te varen, want als je langzaam gaat dan doet-ie het niet. Het is wel jammer dat de meeste eigenaren zich niet houden aan de snelheidsregels en ook niet varen op de aangewezen banen: die voor de snelle pleziervaart dus. Toch moeten ook deze mensen ergens terecht kunnen, want er is water genoeg in Nederland”. Zijn collega T.W. Wisperley, groepscommandant van het district Friesland in Sneek, is heel nuchter over het fenomeen gemotoriseerde waterski. Wisperley: „Nee hoor, wij krijgen hier niet meer klachten over waterscooters dan vorig jaar. Ik hoor, wel over speedboten. Ik vergelijk ze maar met de surfplank van een paar jaar terug. Toen steigerde de overheid ook,

terwijl die zeilplanken nu algemeen geaccepteerd zijn. Wij hebben geen problemen met die dingen”, stelt hij.

Show

De rijkspolitie in Lelystad daarentegen turft bij zomerweer een groeiend aantal klachten. De woordvoerder zegt dat er op het IJsselmeer geen beperkingen voor jetskiërs gelden. Wel op de Randmeren, ruwweg tussen Amsterdam en Kampen. Een aantal apparaten is al in beslag genomen. Zoals elders in Nederland geldt op veel plaatsen een maximumsnelheid langs de oevers van 9 kilometer per uur, die in de vaargeulen kan oplopen van 12,5 tot 16 kilometer. „Het probleem ligt meestal in de types die deze vaartuigen kopen”, zegt hij. „Die willen vaak de show maken en daarmee laten zien dat ze met zo'n jetski kunnen omgaan. Toch schrijven wij de meeste bekeuringen niet uit vanwege geluidsoverlast of hinderlijk varen, maar wel omdat de boten niet zijn geregistreerd. Waterscooters vallen onder het reglement voor snelle motorvoertuigen”.

Folder

De ergernissen te water zouden voor een belangrijk deel kunnen worden weggewonnen, leert de suggestie van A. de Bruijn (stadadjudant van de rijkspolitie te water in Dordrecht): „Ja natuurlijk, ook op de Grevelingen en het Haringvliet doen zich steeds vaker met golfskiërs moeilijkheden voor. Er bereiken ons ook meer klachten over bestuurders die zich nergens van aantrekken. Wij beschouwen hen daarom zolang hun aantal gering is als een klein probleem. Wanneer deze watersporters nu eens de snelle banen zouden kiezen die voor motorboten zijn uitgezet, hoeft niemand last van hen te hebben. In dat geval hoeft er ook geen verbod te komen. Iedereen heeft tenslotte recht op zijn vrijheid, tenminste zo lang die van anderen wordt gerespecteerd”.

De ANWB heeft in de 'Waterkampioen' aandacht besteed aan de moeilijkheden rond waterscooters. Ingewijden zeggen dat de overlast daarna wat is teruggedrongen, nadat was uitgelegd wat wel en wat niet op het water geoorloofd is. De ANWB heeft eveneens een verhelderende folder voor jetskiërs uitgebracht. Die is gratis verkrijgbaar op alle kantoren. Daarin staat bovendien vermeld waar in Nederland de snellere watersporten kunnen worden bedreven.

rené sauveur



● Jankende vaartuigjes...

het weer in europa

Noorwegen en Zweden: in het noorden en langs de Noorse westkust tijdelijk meer bewolking, hier en daar wat regen maar toch vrij zonnig. Middagtemperatuur tussen 14 graden in het uiterste noorden en langs de Noorse westkust tot 24 graden in midden- en zuid-Zweden en het zuiden van Noorwegen.

Denemarken: vrijwel overal zonnig. Middagtemperatuur 24 tot 28 graden.

Schotland, Engeland en Wales: zonnig, maar in het noordwesten van Schotland bewolking en mogelijk wat regen. Middagtemperaturen 18 graden in het westen van Schotland, tussen 20 en 25 graden in het oosten van Schotland, het noordwesten van Wales en tussen de 25 en 30 graden landinwaarts in zuidoost-Engeland, in en benoorden Londen tot 33 graden.

Ierland: veranderlijk bewolkt. Vooral in het noordwesten mogelijk wat regen. Middagtemperatuur van 18 graden in het noordwesten tot 24 graden in het oosten.

België en Luxemburg: zonnig en heet. Middagtemperaturen rond 33 graden.

West-Duitsland: vrijwel overal zonnig. Middagtemperatuur tussen 28 graden in Sleeswijk-Holstein tot 33 graden in het zuiden en zuidwesten.

Zwitserland: zonnig en zeer warm. Vrijwel nergens buienvorming in de middag of avond. In de dalen en in het laagland tot ongeveer 33 graden.

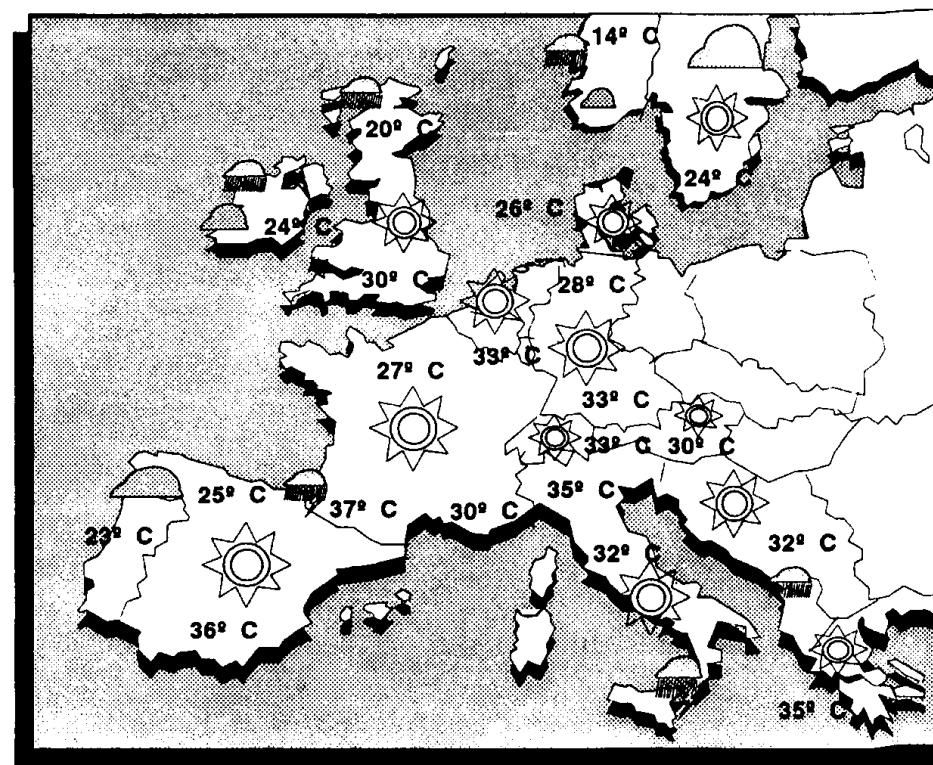
Oostenrijk: zonnig en warm tot zeer warm. Vrijwel overal droog. In de middag temperaturen rond 30 graden.

Italië: zonnig. In het zuiden en op Sicilië nog een enkele onweersbui. Middagtemperaturen aan zee afhankelijk van een aan- of aflandige wind tussen de 29 en 35 graden. Landinwaarts rond 35 graden.

Joegoslavië: overwegend zonnig. In de zuidoostelijke helft van het land plaatselijk een onweersbui in de middag of avond. Middagtemperatuur zowel landinwaarts als aan zee tussen 30 en 35 graden.

Griekenland: zonnig, maar voornamelijk in de berggebieden in het noorden en op de Peloponnesos een enkele regen- of onweersbui in de middag of avond. In de middag tussen 30 en 36 graden, in de Egeïsche zee rond 29 graden bij een stevige noordelijke wind.

Frankrijk: zonnig en zeer warm. In de westelijke Pyreneeën mogelijk



LD Infografiek Karel Gerrits

een regen- of onweersbui. Deze onweersactiviteit breidt zich langzaam verder in het zuidwestelijke deel en tot in Bretagne uit. Elders nog zonnig. Middagtemperaturen langs de westelijke kusten 25 tot 30 graden, langs de Middellandse Zee rond 30 graden en in het binnenland 33 tot 35 graden, in het zuiden en midden tot 37 graden. **Spanje en Portugal:** in het noorden van Portugal en het noordwesten van Spanje veranderlijk bewolkt en vooral in de bergstreken van noord-Spanje plaatselijk onweer. Elders zonnig. Middagtemperatuur langs de kust van noord-Portugal en noord- en west-Spanje 22 tot 25 graden. De overige kusten 27 tot 30 graden. Landinwaarts tussen 27 graden in het noordwesten van Spanje en noordoosten van Portugal tot 33 à 39 graden in midden- en zuidoost-Spanje.

● De rijkspolitie van Schouwen-Duiveland wil dat een groepje jongeren uit Rotterdam en omgeving een verschijningsverbod krijgt opgelegd. De rechter moet hierover en over de plaatsen waar het verbod zal gelden, beslissen, aldus een politievoordvoerder. De jongeren in de leeftijd van 20 tot 30 jaar molesteren, volgens de woordvoerder van de rijkspolitie, op Schouwen-Duiveland regelmatig vakantiegangers en veroorzaken.

korte toer

ZATERDAG 4 AUGUSTUS:

VALKENBURG: Zomerfeesten in en rond paviljoen (Provinciale weg, Oud-Valkenburg) van fanfare St. Cornelius. 's Avonds optreden schutterij St. Mauritus, daarna van de Halberger Musikanten.

Serviezeshow in Centrum Co-carde van 13.00 tot 22.00 uur. Bezichtiging kluisenaarswoning, kapel en kruisweg De Kluis, Schaesberg van 13.00 tot 17.00 uur.

Bezichtiging IVN-Heempark Sijloensheim, Sijloensmeule en kruidentuin (oprijlaan bij Kasteel Schaloen) van 12.30 tot 17.00 uur.

EISDEN/OOST-MAARLAND: Montmartre markt. Vanaf 20.30 dansavond.

WAHLWILLER: Luikse Jaarmarkt vanaf 10.00 uur.

ARENSGENHOUT: Zomerfeesten fanfare St. Clemens. Vanaf 13.30 uur spellenmiddag voor de jeugd. Vanaf 20.30 uur dansen.

LIMBRICHT: Expositie 'Bouwen met dieren' in Limburgs Volkskundig Centrum in Kasteel Limbricht van 14.00 tot 17.00 uur.

LINDENHEUVEL: speeltuin Miranaburg (Rafaelstraat) open van 10.00 tot 12.00 en van 13.30 en 15.00 uur.

MAASTRICHT: Antiek- en vlooiemarkt in de Stationsstraat van 10.00 tot 16.00 uur.

Kunstmarkt op pleintje Boschstraat/Markt van 10.00 tot 17.00 uur.

Moonlight Cruise op de Maas met koud buffet en muziek. Reserveren: 043-254151.

VVV-stadswandelingen om 11.00 en 14.00 uur. Aanmelding VVV-bureau (Het Dinghuis, Kleine Staat 1).

Excursie St. Servaasbasiliek om 12.00 uur. Aanmelding VVV-bureau.

Rondleiding grotten St. Pietersberg van 11.00 tot 17.00 uur. Reservering VVV: 043 - 252121.

Bezichtiging Schatkamer St. Servaasbasiliek van 10.00 tot 18.00 uur.

Bezichtiging Schatkamer O. L. Vrouwebasiliek van 11.00 tot 17.00 uur.

Bezichtiging Spaans Gouvernement (Vrijthof) van 10.00 tot 13.00 uur.

HASSEL (B): Geleide toeristische stadswandeling. Vertrek 15.00 uur vanaf Dienst voor Toerisme, Lombardstraat 3. Info: 09-32-11-22235.

Kunstmarkt achter het Stadhuis van 14.00 tot 18.00 uur.

LA ROCHE-EN-ARDENNE (B): Kasteel van 13.00 uur.

DÜREN (Dld.): Anna-kermis.

ZONDAG 5 AUGUSTUS:

EPEN: Sprookjeswandeltocht. Afstanden 5 en 7 km. Start tussen 12.30 en 15.00 uur vanaf het patroonaat in de Wilhelminastraat.

VALKENBURG: Zomerfeesten in en rond paviljoen (Provinciale weg, Oud-Valkenburg) van fanfare St. Cornelius vanaf 12.00 uur.

Serviezeshow in Centrum Co-carde van 13.00 tot 22.00 uur.

Bezichtiging kluisenaarswoning, kapel en kruisweg De Kluis, Schaesberg van 13.00 tot 17.00 uur.

Bezichtiging IVN-Heempark Sijloensheim, Sijloensmeule en kruidentuin (oprijlaan bij Kasteel Schaloen) van 12.30 tot 17.00 uur.

WAHLWILLER: Luikse Jaarmarkt vanaf 10.00 uur.

LIMBRICHT: Expositie 'Bouwen met Dieren' in Limburgs Volkskundig Centrum in Kasteel Limbricht van 14.00 tot 17.00 uur.

Openstelling voor publiek oude St. Salviuskerk van 14.00 tot 17.00 uur. Vanaf 15.00 rondleiding.

EISDEN/OOST-MAARLAND: Montmartre markt van 11.00 tot 18.00 uur.

ARENSGENHOUT: Zomerfeesten fanfare St. Clemens vanaf 11.30 uur.

HEERLEN: Expositie Satelliet-TV in Limburgse Volksterre-wacht (Schaapskooiweg 95) van 13.00 tot 17.00 uur.

BRUNSSUM: IVN-Heemtuin van 10.00 tot 16.30 uur geopend.

MAASTRICHT: Brunch-boottocht op de Maas. Reserveren: 043-254151.

Koningsvogelschieten Kon. Sociëteit Sint Sebastiaan (1408) op wei voor Fort St. Pieter van 15.00 tot 17.30 uur.

Bezichtiging Schatkamer St. Servaasbasiliek van 10.00 tot 18.00 uur.

Bezichtiging Schatkamer O. L. Vrouwebasiliek van 13.00 tot 17.00 uur.

Rondleidingen grotten St. Pietersberg van 11.00 tot 17.00 uur. Info VVV: 043-252121.

SITTARD: wandeling langs gevels en vakwerkhuisen. Info: VVV-kantoor.

BULLINGEN/MÜRRINGEN (B): Historische stoet en ambachtenmarkt. Info: 09-32-80-642147.

BURG-REULAND/ALDRINGEN (B): Historische jaarmarkt.

BOTRANGE (B): Familiewandeling in natuurspark om 14.00 uur. Info: 09-32-80-445781.

HOUTHALEN/HELCHTEREN (B): Country en Westernfestival van 10.00 tot 24.00 in recreatie-domein Molenheide.

HASSEL (B): Demonstratie ambachten in Nationaal Jenevermuseum (Witte Nonnenstraat 19) van 14.00 tot 18.00 uur. Info: 09-32-11-241144.

LOMMEL-centrum (B): Historische stoet vanaf 15.00 uur.

DÜREN (Dld.): Anna-kermis.

Renner uit Einighausen vanaf volgend jaar bij Panasonic

Na Danny Nelissen ook Patrick Strouken prof

door wiel verheesen

EINIGHAUSEN - Kort nadat Sittardenaar Danny Nelissen de rijen van de beroepsrenners versterkte, heeft ook de 20-jarige Patrick Strouken een profcontract getekend. De renner uit Einighausen zal in 1991 en 1992 de kleuren verdedigen van Panasonic. Zijn ex-teamgenoot uit de nationale amateursselectie, Danny Nelissen, verdedigt al sinds vorige week zaterdag de kleuren van PDM.

Mogelijk zal binnenkort nog een derde topamateur uit Limburg, Raymond Meijs, de beroepsklasse binnenstappen. TVM volgt de renner uit Valkenburg al geruime tijd.

De overeenkomst tussen Patrick Strouken en Panasonic-ploegleider Peter Post houdt zelfs in, dat eerstgenoemde reeds in de loop van dit jaar als prof kan starten zonder dat hij voor de resterende maanden van het seizoen zijn amateurstatus kwijtraakt. De FICP, de profsectie van de internationale wielrenunie heeft namelijk bepaald, dat ploegleiders telkens in de periode van 1 september aan amateurs de gelegenheid mag bieden om kennis te maken met het profmilieu.

Kennismaking

„Ik ga er zonder meer van uit, dat Peter Post mij in de herfst van het seizoen aan deze of gene profkoers laat deelnemen”, aldus Patrick Strouken. „Zo'n kennismaking met het milieu waarin ik straks carrière hoop te maken stel ik bijzonder op prijs. Sinds ik begin vorig jaar amateur werd heb ik nog nooit aan zogenaamd open wedstrijden deelgenomen waarin profs starten. Wel heb ik in mijn trainingstochten vaak aan de zijde van beroepsrenners gereden.”

Patrick Strouken start vandaag nog in het clubteam van TWC Maas-tricht in de Drielanden-omloop met start en finish in Bocht. Zondag neemt hij deel aan het criterium van Haalen, waarna hij van 10 tot 12 augustus de Omloop van de Mijnscheep op zijn programma zet. „Ik had in laatstgenoemd tijdvak ook met een nationale selectie aan de Ronde van Henegouwen kunnen deelnemen”, zegt hij, „maar ik prefereer toch de Mijnscheep”.

Reeds op elfjarige leeftijd nam Patrick Strouken aan wielkoersen deel. Bij de nieuwelingen veroverde hij drie nationale titels op de baan. Bij de junioren werd hij behalve baankampioen ook titelwinnaar op de weg. In zijn (bijna) tweejarige amateur-loopbaan tot dusver won hij tien wedstrijden. De belangrijkste daarvan waren Köln-Schuld-Frechen en de koninginrit in de Ronde van Neder-Oostenrijk (1989), alsmede de klassieke Omloop van de Kempen in het huidige seizoen. Vooral het feit, dat hij na 200 kilometer nog een vlijmscherpe eindsprint in de benen heeft, zoals hij onder andere toonde in de Omloop

der Kempen alsook in diverse etapewedstrijden, heeft Peter Post doen besluiten om Patrick Strouken in de Panasonic-ploeg op te nemen. De toekomstige profdebutant zal zeker in 1991 nog een aangepast programma rijden. In ieder geval, hij komt in befaamd gezelschap van onder meer Ekimov, Ludwig, Rooks, Sergeant, Van Poppel, Planckaert, Freuler en mogelijk Theunisse.

PDM

Bij PDM denkt men er wat betreft het programma van Danny Nelissen niet anders over. Nelissen, leeftijdgenoot van Strouken, krijgt de kans om zich in de formatie van Jan Gissels te ontwikkelen tot een professional van betekenis. Zijn debuut in de betaalde klasse, vorige week zaterdag in het criterium van Elsloo, was sensationeel. Hij won de minitijdrit op de Maasberg en werd vervolgens met honderd gulden beboet omdat hij zich te laat meldde voor de huldiging.

Vandaag krijgt Nelissen zijn eerste grote koers als prof voor de wielen: de Omloop van Mandel-Leie-Schelde, een wedstrijd in Vlaanderen over ruim 200 kilometer. „Wij hebben”, zegt assistent-ploegleider Piet van der Kruijs van PDM, „in de komende weken nog zo'n paar koersen voor hem op het programma. Allereerst op 22 augustus de Druivenkoers in het Belgische Overijse, daarna op 9 september een grote wedstrijd in het Oostenrijkse Sankt Pölten of de nog zwaardere Ronde van Lazio in Rome. Aan de hand van zijn optreden in dit werk kunnen wij bekijken wat wij hem in de eerste helft van het volgende seizoen laten afwerken. Wij zijn zuinig op zo'n talent.” Nelissen heeft onder meer Breukink, Kelly, Alcalá, Ampler, Raab, Jakobs en Van Orsouw als ploegmakers.

Ambities

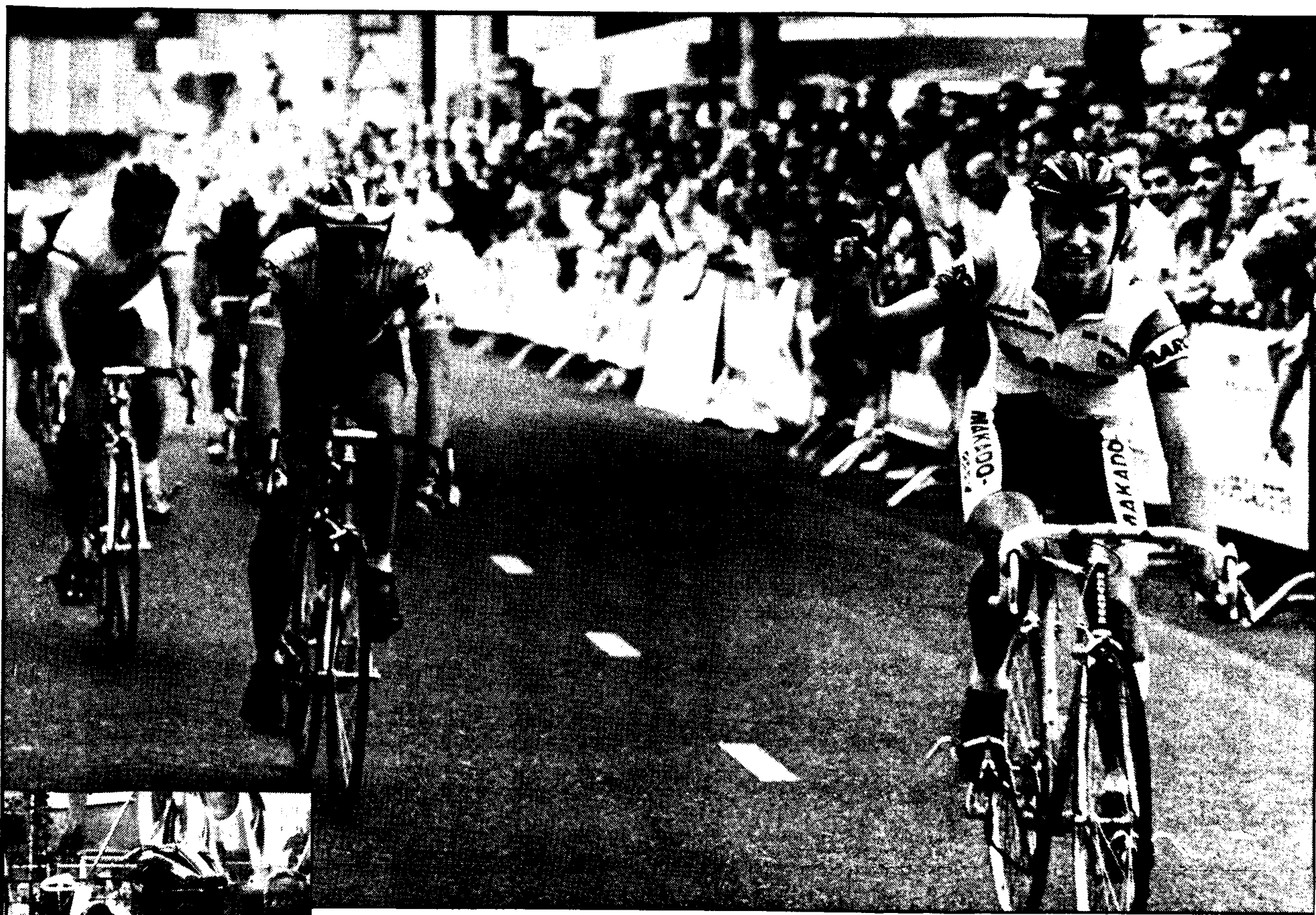
Na Danny Nelissen, Patrick Strouken (wiens broer Alain Strouken slechts een jaar prof is geweest) en Raymond Meijs, hebben in Limburg een paar talentvolle jongeren ook de ambitie om beroepsrenner te worden. Met name Gino Jansen uit Craubeek/Klimmen, Robert Rade-makers uit Schinveld en Rob Mulders uit Well vestigen in amateurwedstrijden van betekenis herhaaldelijk de aandacht op zich. Het wachten is op een aanbieding uit de betaalde sector.

Burgemeester Tonnaer tegen risicoduels Fortuna in weekends

Van onze verslaggever
SITTARD - Burgemeester J. Tonnaer van Sittard is tegen het spelen van risico-wedstrijden door Fortuna Sittard op zaterdag en zondagen. Hij heeft dat aan de KNVB laten weten in het kader van de samenstelling van het wedstrijdprogramma betaald voetbal voor het seizoen dat voor de deur staat. Volgens Tonnaer zijn er tal van argumenten om de risico-wedstrijden naar andere dagen in de week te verschuiven. Bij de risico-wedstrijden denkt Tonnaer niet alleen aan de komst van Ajax, Feyenoord, FC Utrecht, FC Den Haag en FC Twente, maar ook aan MVV, Roda JC en Vitesse. Burgemeester Tonnaer heeft zijn voorkeur niet alleen uitgesproken naar de KNVB toe, maar ook in een recente brief aan het Sittardse CDAA-raadslid L. Maas. De CDAA'er vroeg zich af of de risico-wedstrijden niet naar andere dagen in de week verschoven moesten worden. Tonnaer zegt zijn voorkeur voor midweekdagen of vrijdagavonden te baseren op ervaringen die door de Sittardse politie zijn opgedaan in de tweede helft van de afgelopen com-

petitie. In de periode is gebleken dat op werkdagen 50 procent minder 'risico-supporters' komen dan in de weekends.

In antwoord op vragen van raadslid Maas stelt de Sittardse burgemeester dan ook dat het bezoeken van wedstrijden op werkdagen kennelijk niet aantrekkelijk is voor risico-supporters. Want, schrijft Tonnaer, op werkdagen hebben zich voor, tijdens en na risico-wedstrijden geen betekende problemen voorgedraaid. Verder was het aantal vooruitreidende supporters minimaal. En het verblijf van risico-supporters in het centrum van Sittard na afloop van de wedstrijden, was op werkdagen nihil. Ook de politiekorpsen van de drie Zuidlimburgse gemeenten waar risicoduels worden gespeeld, verzetten zich tegen het laten doorgaan van deze wedstrijden op zaterdagavonden en zondagmiddagen. Het is ook opvallend dat in het programma voor het nieuwe voetbalseizoen geen risico-wedstrijden meer op midweekdagen staan, in tegenstelling tot eerdere seizoenen.



● Patrick Strouken (rechts) is vooral vanwege zijn sprintkwaliteiten aangetrokken door chef d'équipe Peter Post van Panasonic. Inzet: Danny Nelissen, die zijn profdebuut al achter de rug heeft.

John van Loen weer even terug in Limburg Anderlecht stelt teleur

Van onze medewerker

BUNDE - John van Loen was gisteren het enige lichtpuntje bij een tegenvallend Anderlecht, dat voor 1.300 toeschouwers aantrad tegen tweedeklasser Bunde. Het werd 5-0 voor de Brusselse ploeg. Van Loen, die afgelopen maandag in een oefenwedstrijd tegen Taxandria een

lichte hersenschudding opleefde, viel in de tweede helft in en scoorde twee keer.

In de eerste helft hadden Verheyen en Crasson Anderlecht al op 0-2 gebracht. Van Loen nam 0-3 en 0-4 voor zijn rekening. Keshi bracht de eindstand op het bord.

John van Loen was na afloop redelijk tevreden over zijn optreden: „Ik durfde er nog niet vol in te gaan. Ik was een beetje bang om te koppen, maar in totaliteit ging het toch redelijk. Het is jammer dat we hier met de tweede garnituur aantraden, dan loopt het niet zo goed.” Van Loen, die via Silvio Diliberto nog regelmatig contact heeft met Roda JC, was benieuwd of Roda JC er nog in zal slagen een spits te contracteren.

„Het is”, meende hij, „moeilijk om nog een vervanger voor mij te vinden. Het is kort dag. Toch hoop ik dat trainer Reker zal slagen”. Over zijn kennismaking bij de Brusselse ploeg zei Van Loen, „dat het af en toe beslist zwaar is, maar dat het niveau op voetbaltechnisch gebied een stuk boven het peil in Nederland uitsteekt.”

Ook Aad de Mos, Anderlecht's trainer, was tevreden over Van Loen. „Ik heb nu zeven basisspelers op papier en daar hoort Van Loen ook bij. Overigens heb ik van de wedstrijd tegen Bunde niks opgestoken. Het

Zege Maassen

MAARHEEZE - In het avondriterium van Maarheeze over 100 kilometer heeft Frans Maassen gisteren op de overwinning beslag gelegd.

De uitslag: 1. Maassen 100 km in 2.20.01; 2. Cornelisse op 5 sec; 3. Liekens; 4. Moorman; 5. Vos; 6. Pierre Raas; 7. Tommy Post; 8. Wijnants (B); 9. Van den Akker; 10. Jacques van der Poel, allen z.t. als Cornelisse.

HCS sponsor Nations Cup

STOCKHOLM - Het Nederlandse computerbedrijf HCS met hoofdkantoor in Den Bosch, zal de komende jaren optreden als de nieuwe sponsor van de serie landenwedstrijden tijdens springconcoursen. HCS volgt het Italiaanse modebedrijf Gucci op, dat het contract met de Internationale Hippische Federatie niet wilde verlengen. De oude wedstrijdreeks loopt nog door tot en met het circuit in Noord-Amerika in november. Die CSIO's tellen dan tevens mee voor het nieuwe systeem, dat beoogt dat het slot van het seizoen een aparte wedstrijd in te lassen om de HCS-trofee.

Brons voor Jongejans

haar mogelijkheden in deze discipline, die ook bij de WK in Perth op het programma staat. Goa Min was blij verast door haar tweede gouden medaille. In de eerste plaats werd ze enigszins gehinderd door een recente rugblessure.

die haar een maand bij de training weghield, en ten tweede is het springen van de 1-meterplank niet populair in China. Het onderscheid tussen Jongejans en haar naaste belagers was evenmin riant. De Amerikaanse Wendy Lucero eindigde op iets minder dan een punt van de Nederlandse als vierde. De Oostduitse Britta Baldus werd met 458,28 vijfde.

Fluitconcert voor Becker

KITZBÜHEL - Het Oostenrijkse publiek ziet het niet zitten in Bonn Becker. Zijn uitschakeling in de kwartfinales van het met 600.000 gulden gedoteerde tennis-toernooi in Kitzbühel, door de Tsjechoslowaak Karel Novacek, werd door de bijna 8000 toeschouwers met een enorm fluitconcert begeleid. Vrij jaar geleden werd de Westduitsers op dezelfde plek met zitkussentjes bekogeld, na zijn verlies in de tweede ronde van het toernooi.

De grootste publiekstrekker begon het duel tegen de als zevende geplaatste Novacek uitstekend. De Westduitsers nam de leiding met 3-0 om daarna negen achtereenvolgende games te verliezen. Na zeventig minuten, met twee keer 6-3, was het duel voorbij.

Niki Pilic, bondscoach van het Duitse vis-cupsteam had geen verklaring voor het zwakke spel van de nummer een van de plaatsingslijst. „Ik kan me niet herinneren dat Bonn ooit zoveel games achter elkaar verloren heeft. Ik weet niet wat hem bezield”. Novacek, die op de computerranglijst de 37ste positie inneemt, treft in de halve finales de Oostenrijker Horst Skoff. Die versloeg zijn hoger getaxeerde landgenoot Thomas Muster in twee sets.

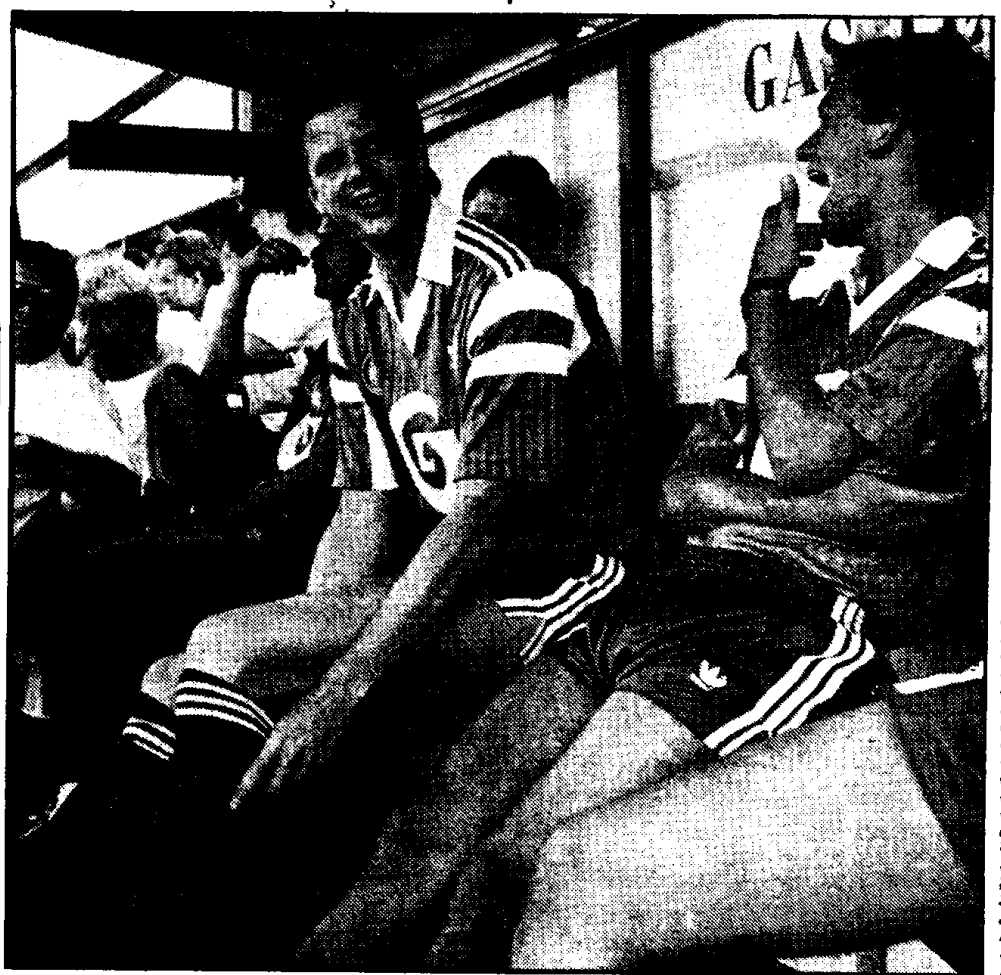
Ex-vrouw van Gullit eist 4.5 miljoen

MILAAAN - De ex-vrouw van Ruud Gullit heeft bij de rechter in Milaan van de echtscheidingsprocedure loopt, een eis ingediend van 4.5 miljoen gulden. Yvonne Gullit, die de langgebleesde vedette van AC Milan en het Nederlands elftal een jaar geleden verliet, wij aantoonde dat zij een groot aandeel heeft gehad in de enorme carrière van haar voetballende echtgenoot. Gullit staat te boek als één van de best betaalde spelers in de toch al genereuze Italiaanse competitie.

Iraakse invasie kost leven van NOC-official

LAUSANNE - De Iraakse invasie in Koeweit heeft een prominente sportofficial het leven gekost. De voorzitter van het Koeweitse Olympische comité, sjeik Fahad al-Ahmed al-Sabah, kwam om het leven bij de verdediging van het koninklijk paleis in de hoofdstad.

De 45-jarige Al-Sabah, een broer van de net op tijd per heliopper gevluchte emir van Koeweit, combineerde zijn activiteiten voor de Olympische beweging met het vicevoorzitterschap van de wereldvoetbalbond FIFA. Volgens het IOC zal de bestuurszetting van de gesneuvelde Koeweiter voorlopig onbezetteld blijven.



● John van Loen, invaller bij Anderlecht in de wedstrijd tegen Bunde. Foto: WIDDERSHOVEN

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Hero

Ten behoeve van de afdeling Kwaliteitsbewaking van onze vestiging SCHIFFERS FOOD b.v. te HOENS-BROEK zoeken wij op korte termijn een Medewerker Kwaliteitsbewaking die rechtstreeks rapporteert aan het Hoofd Kwaliteitsbewaking.

De werkzaamheden, welke in teamverband met 3 collega's worden uitgevoerd, bestaan uit:

MEDEWERKER AFDELING KWALITEITSBEWAKING m/v

- het bemonsteren van grondstoffen, halffabrikaten en eindprodukten en het verrichten van chemisch/fysische en microbiologische analyses hieraan
- het verrichten van onderzoek naar hygiënische gesteldheid van produktiemachines en apparatuur
- het voeren van de administratie ten aanzien van voornoemde taken en het interpreteren van de uit het onderzoek verkregen resultaten

Voor deze functie gaan onze gedachten uit naar een kandidaat met een voltijdse opleiding:

- * MAS - levensmiddelentechnologie, of
- * MBO - chemisch analist, of
- * MTS - procestechniek met belangstelling voor microbiologische en chemisch/fysische analyse-technieken.

Ervaring in een soortgelijke functie strekt tot aanbeveling.

Leeftijd tussen 22 en 30 jaar.

Arbeidsvoorwaarden

Hero kent voor bovenstaande functie een uitstekend pakket arbeidsvoorwaarden. Daarin wordt rekening gehouden met de aard van de functie en de capaciteit en ervaring van de kandidaat.

Procedure

Hebt u voor deze functie belangstelling, stuur dan binnen 2 weken uw sollicitatiebrief met curriculum vitae.

Mogelijkheden in techniek en commercie voor een ambitieuze HEAO-er CE en HTS-ingenieurs E/Bk

PTT Telecom BV is een dochteronderneming van Koninklijke PTT Nederland NV en telt ongeveer 29000 medewerkers. PTT Telecom is toonaangevend op het gebied van telecommunicatie, telematica en informatietechnologie. Het bedrijf biedt nationaal en internationaal een totaal pakket aan diensten en produkten. Van consument tot multinational.

U bent HTS-ingenieur Elektronica of Bedrijfskunde. Of u heeft de opleiding HEAO-CE met goed gevolg afgerond. U zoekt nu een functie waarin u de opgedane kennis in de praktijk toe kunt passen. Of misschien heeft u al enige werkervaring en bent u toe aan een nieuwe uitdaging. In ieder geval weet u precies wat u zoekt. Een functie waarin uw kennis en ambitie volledig tot hun recht komen en waar loopbaanperspectieven aanwezig zijn. In een dynamische omgeving, waar commercie en techniek hand in hand gaan. Dan wil PTT Telecom district Maastricht graag met u van gedachten wisselen. Voor mannen en vrouwen met en zonder ervaring hebben wij een aantal uitdagende functies op commercieel en/of technisch terrein. Op leidinggevend en uitvoerend niveau. Dit zijn ze.

Projectmanager Installatie

U begeleidt en coördineert de aanleg van grote telecommunicatiesystemen en telematicanetwerken. Het bewaken van kwaliteit en kosten zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. U onderhoudt intern contacten met onder meer het netwerkbedrijf en logistieke afdelingen, extern met leveranciers en klanten.

Voor deze functie zoeken wij een HTS-ingenieur E met ervaring op het gebied van telecommunicatie en computernetwerken.

Chef Productiebesturing

U geeft leiding aan 4 medewerkers en bent verantwoordelijk voor de uitvoeringsplanning, financieel-economische besturing en verslaggeving en het coördineren van de uitvoering van bouwprojecten. Het betreft dikwijls complexe projecten, die onder tijdsdruk gerealiseerd dienen te worden.

Voor deze functie zoeken wij een HTS-ingenieur Bedrijfskunde met affiniteit voor bedrijfseconomische vraagstukken. U bezit commercieel inzicht, bent stressbestendig en vindt het prettig te werken in multidisciplinair samengestelde teams.

Medewerker Marketing

U bent verantwoordelijk voor de opzet en uitvoering van marktonderzoeken. Daarnaast verricht u diverse verkoopondersteunende werkzaamheden.

U bezit een opleiding HEAO-CE en bent bekend met de moderne marketingmethoden.

Telecommunicatie-adviseur

U verkoopt telecommunicatie-producten en -diensten, met name in de midden- en kleinzakelijke markt.

Van u vragen wij een opleiding HTS-Elektronica of Bedrijfskunde. Enige verkoopervaring strekt tot aanbeveling.

Informatie en sollicitatie

Wij hebben in deze advertentie globaal de mogelijkheden aangegeven en kunnen ons voorstellen dat u eerst meer informatie wilt. Daartoe kunt u bellen met:

- de heer ing. J.M.G.B. Jansen, hoofd Installatie en Service, telefoon (043) 81 21 60, voor de functie van projectmanager Installatie
- de heer ing. K.W. Janssen, hoofd Binnendienst, telefoon (043) 81 21 17, voor de functie van chef Productiebesturing
- de heer ing. J.H. van den Berg, hoofd Marketing en Prognose, telefoon (043) 81 28 37, voor de functie van medewerker marketing
- de heer ing. L.M.M. Peeters, hoofd Verkoop, telefoon (043) 81 21 55, voor de functie van Telecommunicatie-adviseur.

Wilt u liever direct schriftelijk reageren, stuur dan uw brief - binnen 10 dagen en met vermelding van vacaturnummer 90/119 op brief en envelop - naar Sociale Zaken Telecom, afdeling Werving, Postbus 30150, 2500 GD 's-Gravenhage. Vermeld in uw brief naar welke functie uw voorkeur uitgaat.

PTT. Waar mensen 't maken.

ptt telecom

Maastricht



das Handelsunternehmen der Superlative auf dem Gebiet der Unterhaltungselektronik

AACHEN, STADTMITTE

Unser Team ist fast komplett. Wir stellen noch ein:

Verkäufer(innen)

für die Bereiche TV, Video, HiFi, Rundfunk, Elektro, Autoradio, Computer/Telekommunikation, Foto.

Branchenfremd? Kein Hindernis!

erhalten bei uns Ihre Chance und werden gründlich auf die neue Aufgabe vorbereitet.

Service-Techniker

Kfz-Elektriker

oder

Kfz-Mechaniker

für den Autoradio-Einbau

junge Leute

zur Mitarbeit in der Schallplattenabteilung

Teilzeitkräfte/ Studenten

für die Bereiche Schallplatte, Warensicherung und Verkauf

Wir bieten Ihnen einen ausbaufähigen Dauerarbeitsplatz und eine Aufgabe, die Ihnen Spaß machen wird. Auch die Verdienstmöglichkeiten werden Sie überzeugen!

UNSER START IN AACHEN IST IHRE CHANCE!

Bitte senden Sie Ihre Bewerbungsunterlagen an unsere „Zentrale Personalabteilung, Hansaring 97, 5000 Köln 1“.



Excentrieke Groninger present in Brunssum

Van der Wal: 'In ritme blijven'

Van onze medewerker
EDDY BUDÉ

BRUNSSUM – Jannes van der Wal is ongetwijfeld een van de kleurrijkste figuren, die in dit weekende op de spelerslijst van het open NK dammen in Brunssum prijkt. De organisatoren prijzen zich gelukkig met de aanwezigheid van de excentrieke Groninger, die normaliter zowel op als naast het dambord voor veel vuurwerk zorgt. Voor de 33-jarige grootmeester is het open NK een aardig opwarmertje voor de wereldkampioenschappen, die in november in zijn woonplaats worden gehouden.

„Ja, ik ben nu redelijk in vorm”, oemt Van der Wal, die verleden week tijdens het internationale toernooi van Nijmegen beslag legde op de eerste plaats. „Dat was een aardige opsteker. Nijmegen was bijna zo sterk bezet als Brunssum. Naarmate het toernooi vorderde ging ik steeds beter spelen. Elke wedstrijd is echter weer anders. Brunssum is zeer sterk bezet. Ik betwijfel of het weer zo goed zal gaan. Eigenlijk schat ik de kans op een hoge klassering zeer laag in”.

Van der Wal vindt het open NK een leuke krachtmeting. „Het toernooi op zich is niet zo belangrijk. Ik doe vooral mee om wedstrijdritme te behouden. Centraal staat het WK. Het achterste van mijn tong zal ik in Brunssum zeker niet laten zien. Stel je voor dat ik nu al een nieuwe opening introduceer. De Russen zijn ook niet gek. Zij bestuderen alle partijen van de Nederlanders”.

Van der Wal, in 1982 wereldkampioen en met vier Nederlandse titels op zak, reist niet voor niets naar Brunssum af. „Ik ben prof-dammer dus moet er brood op de plank komen. Boorzitter Ber ten Haaf heeft mij in mei benaderd. Natuurlijk heb ik startgeld geëist. Brunssum heeft een niet geringe prijzenpot. Tien-duizend gulden is voor dammersbegrippen zelfs hoog te noemen. Maar met zo veel gerenommeerde spelers van de partij loop je de kans een week te zwoegen en net buiten de prijzen te vallen. Duizend gulden startgeld is dus echt niet te veel”.

Zekerheid

De opkomst van open toernooien, zoals in Brunssum, Nijmegen en Groningen, juicht Van der Wal van harte toe. „Begin jaren zeventig had je een aantal gerenommeerde jaarlijks terugkerende toernooien. Dat gaf je als prof-dammer een soort zekerheid. Na het wegvallen van de bekende Brita- en Suikertoorntoernooien verkeerde de damwereld in een dal. Nu begint het weer een beetje op gang te komen. Een positieve ontwikkeling. Veel meer sponsors gaan geld in de dammerij steken.” Volgens Van der Wal begint het Brunssum-damtoernooi een naam te krijgen. „Sinds Ber ten Haaf zich met de organisatie bemoeit is het toernooi met grote sprongen vooruitgegaan”.

Afvallers

John van den Borst, Alexander Dybman en Olga Lewina zijn de bekende spelers, die op het laatste mo-

Van der Marel met speciale Ford op Eurocircuit

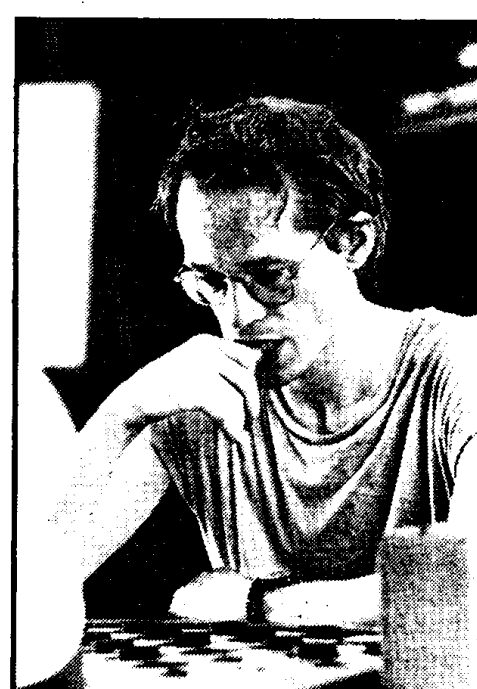
VALKENSWAARD – Jan van der Marel zorgt zondag op het Eurocircuit bij Valkenswaard voor een Europese primeur. Hij brengt, als de Fisa toestemming geeft, in de rallyspint een Ford Sierra Cosworth 4x4 aan de start. De vierwielange-dreiver wagen is van hetzelfde type als de auto waarmee de Fordfabriek in de toekomst de dienst willen gaan uitsmaken in het rallywereldkampioenschap. De BMW M3 van Johan van Heek en de Lancia Delta HF Integrale van Wim Luybrechts zijn ook van de partij, evenals de Mitsubishi VR4 van Paul Maaskant.

Limburg wordt vertegenwoordigd door Piet Pottgens en Richard Lemmens, die uitkomen met hun Toyota Corolla GTi 16V. Tachtig deelnemers moeten de vier kilometer lange klassamentsproef met springheuvel driemaal afleggen. Start eerste equipe 11.01 uur.

Vierde etappe: 1. Lilholt 142,8 km 3.45.05; 2. Skibby z.t.; 3. Fondriest op 1.31; 4. Anderson; 5. Walsham; 6. Fanelli; 7. Fabrizio Bonetoni; 8. Rayner; 9. Jalabert; 10. Moreda, allen z.t. als Fondriest. **Algemeen klassement:** 1. Derenis 18.30.04; 2. Miller z.t.; 3. Fondriest op 1.43; 4. Echave 1.59; 5. Müller; 6. Bombini; 7. Rue; 8. Sierra, allen z.t.; 9. Gayant 2.44; 10. Arroyo 3.02.

● **Ronde van Hessen, amateurs** – Vierde etappe, ploegentijdrit: 1. Italie 47,5 km in 57 minuten en 26 sec; 2. DDR z.t.; 3. Tsjechooslowakije op 1.57 Tweede gedeelte vierde etappe: 1. Choumanov (Bulg) 120 km 3.00.43; 2. Fiala; 3. Rust, beiden z.t.; 4. Kanev 1.10; 5. Fina 2.07; 6. Theus 2.16. **Algemeen klassement:** 1. Capelle (Frankrijk) 15.28.56; 2. Weida op 22 sec; 3. Dupuis 8.18; 4. Jansen 8.20; 5. Fiala 10.19.

● **Ronde van Portugal, profs en amateurs** – Vijfde etappe: 1. Stephens 157½ km in 4.04.29; 2. Gröger op 0.03; 3. Sanchez 0.05; 4. Pinto; 5. Jager, beiden z.t. als Sanchez. **Algemeen klassement:** 1. Silva 24.47.06; 2. Teresinho op 4 sec; 3. Neves; 4. Andrezej; 5. Carvalho, allen z.t. als Teresinho.



● Jannes van der Wal, duizend piek.

ment zijn afgevalen voor het open NK-dammen. Utrechtenaar Van den Borst verwacht gezinsuitbreiding, de Rus Dybman ligt thuis ziek in bed en van dameswereldkampioene Olga Lewina is niets vernomen.

Alexei Tsjizjov en Jannes van der Wal zijn zondagmiddag de ere-gasten tijdens het schuttersfeest van Merkelbeek.

Moeiteloze winst voor volleyballers

SEATTLE – Het Nederlands volleyballteam heeft vrijdag Brazilië in drie sets verslagen. In de kruisfinale van de Goodwill Games in Seattle had de ploeg van bondscoach Harrie Brokking geen moeite met de Zuid Amerikanen: 15-9, 15-3, 15-2. Nederland kwalificeerde zich door dit resultaat voor de strijd, die de vijfde plaats als inzet heeft. Tegenstander in het afsluitende duel wordt de winnaar van de kruiswedstrijd tussen Argentinië en Frankrijk.

Brazilië slaagde er niet in voorbij de hoog gesloten Nederlandse netverdediging te komen. De ontmoeting nam slechts 55 minuten in beslag, mede door niet minder dan 18 scorende blocs van de 2,14 meter lange Martin van der Horst. Ron Boudrie speelde tegen de Zuid Amerikanen zijn 300e interland.

Voltigeren in Slenaken

SLENAKEN – Op een van de mooiste plekken in Limburg organiseert de LRV Slenaken zondag het jaarlijkse concours hippique. Als extra attractie is de organisatie er dit jaar in geslaagd de Nederlands kampioen voltigieren, de voltiegroep Zilvia s Hoven uit het Utrechtse Houten, naar Zuid Limburg te halen. Met een demonstratie van deze groep hopen de organisatoren in Slenaken ook in Limburg deze spectaculaire onbekende tak van de paardensport te promoten. De individuele dressuur en het springen, waarvoor 31 verenigingen hebben ingeschreven, beginnen om 10.00 uur op de terreinen van de maatschap Heitzer/Kallen in Slenaken.

Morgen start kampioenschap van Kerkrade

KERKRADE – Zondag wordt in Kerkrade een begin gemaakt met de wedstrijdenreeks om het officieuze voetbalkampioenschap van Kerkrade. Alle tien amateurclubs nemen met hun sterkste elftallen deel. Het evenement omvat in totaal vijf toernooien: zondag 5, dinsdag 7, donderdag 9, zondag 12 en dinsdag 14 augustus. Op zondag 19 augustus wordt op het terrein van FC Gracht gestreden om de derde en vierde plaats (15.30 uur) en vindt de finale plaats (18.00 uur). Miranda is titelverdediger. Wedstrijden zondag 18.00 uur: Haanrade-KVC Oranje, SVK-Minor, Hopel-Heilust, FC Gracht-RKTSV en Chevremont-Laura.

oefenvoetbal

ASV - MVV Fortuna Sittard 2 - RKVVVL 1-7

VANDAAG
Voerendaal - Hulsberg 18.00 uur
RKDFC - Schinnen 17.00 uur
Waubach - Babberich 19.00 uur
Rapid - MKC 19.00 uur

ZONDAG
RKBSV - LHBM 14.30 uur
Zwart-Wit - Vijlen 11.30 uur
DVO - Susteren 14.30 uur
Terrein Rapid:
Polaris - SK Tongeren 14.30 uur
SVN - Roda JC 2 19.00 uur
(in plaats van 14.30 uur)

● **ZUNDERT** – De wielploeg Sauna Diana is opgeheven. De landelijke amateurformatie uit Zundert heeft geen sponsor gevonden voor volgend seizoen. Een overeenkomst met het Italiaanse bedrijf Zulo is op budgettaire redenen afgeketst. De renners kunnen op zoek naar een andere equipe.

'Gravelbeest' uitgeschakeld in NK tennis

Jan Siemerink temt Arjen van der Zande

toernooi, Richard Krajicek, eveneens in vier sets: 4-6, 6-0, 7-6, 7-6.

Bij de vrouwen gaat de eindstrijd tussen twee junioren.

De 15-jarige Linda Niemantsverdriet, de jongste finaliste ooit, beroofde het toernooi van de beste tennisster. Kristie Boogert bleek te weinig stabiel Niemantsverdriet te verschalken: 6-3, 1-6, 6-2. Marlies Reinders plaatste zich voor de finale door een overwinning (7-6, 6-2) op Simone Schilder, de laatste geplaatste speler in het toernooi.

Voor het niveau van beide ontmoetingen zijn twee feiten opzeggend. Bij het duel van Reinders moest Schilder de umpire er op attenderen dat de lijnrechter op de verkeerde servicelijn lette. Op de andere baan bestond Niemantsverdriet het in de laatste game van de tweede set vijf dubbele fouten te slaan.

Roda JC komt laat op dreef tegen RKONS

Michel Haan in glansrol

Van onze medewerker
WILLY WINGEN

LANDGRAAF – De tropische temperaturen eisten uiteindelijk toch hun tol, want in de slotfase kon RKONS het tegen Roda JC niet meer bolwerken. Tot een kwartier voor tijd had de Landgraafse eersteklasser geen noemenswaardige averij opgelopen en de schade tot 0-2 beperkt weten te houden. Twee schitterende doelpunten van Roda's uitblikker Michel Haan en een magnifiek afstandsschot van de Nigeriaan Ayah Wilson Ogechukwu bepaalden de eindstand echter op 0-5.

Desondanks was Roda JC-trainer Jan Reker niet tevreden over de verrichtingen van de Nigeriaan. „Tegen AA Gent beviel hij me een stuk beter, hoewel hij toen maar een dik half uur gespeeld heeft.” Reker liet René Trost opnieuw als spits speler beginnen, met Haan en Wilson Ogechukwu als flankspelers. De overture was echter voor RKONS en een enorme knal van Emiel Tubee kon Henrik Bolesta ternauwernood uit de hoek tikken. Trost pikte even later traditiegetrouw zijn doelpuntje mee, nadat hij Haans voorzet in alle rust kon inkoppen: 0-1.

Kleedkamer

Verhagen bleef na de pauze in de kleedkamer achter. Trost verdween naar de defensie. Hofman werd rechterspits en Wilson Ogechukwu belandde in de punt van de aanval. Na tien minuten liet hij zien, waarom hij daar tot zijn recht kan komen. RKONS-doelman Riko Konen liet de bal los en dat betekende 0-2. Roda domineerde vrijwel die gehele tweede helft, maar slaagde er pas erg laat in om RKONS definitief op de knieën te krijgen. Haan nam daarin het voortouw. Door zijn niet nalatende ijver en zijn enorme sprongkracht bij hoekschoppen, waarbij hij hoog boven de RKONS-verdedigers uitte, verdubbelde hij met twee prima kopstoten de Roda-voorsprong: 0-4.

Agressie

De agressie van Wilson Ogechukwu ontlaaide zich twee minuten voor tijd. In het schot, waarmee hij de eindstand op 0-5 bepaalde, hadden zich alle frustraties van een minder geslaagd optreden opgekropt, getuige de enorme uiting van vreugde, nadat de bal als een granaat achter Konen was ingeslagen. „Zo'n man is goud waard voor zijn ploeg. Dit is na Romario de beste spits in Nederland,” zei Janusz Kowalik, de ex-bondscoach van Nigeria, die dit talent ontdekt en opgeleid heeft. „Hij heeft een prima techniek, hij voetbalt altijd mee en zal in iedere wedstrijd scoren,” aldus Kowalik. Voorlopig laat Reker Wilson Ogechukwu rustig bij Roda meetrainen. Reker: „De kans dat ik nog een spits krijg (hij doelt op de Australiër Graham Arnold, die zich nog steeds niet in Kerkrade meldt heeft, red.) is nog steeds aanwezig. Vandaar dat we dus nog even afwachten.”

Opstelling Roda JC: Bolesta, Senden (75), Blatter, Hanssen, Verhagen (48), Hofman, Dierbarto, Broeders, Van de Luer, Groenendijk, Haan, Trost, Wilson Ogechukwu.

● **KERKRADE** – Achilles Top houdt vandaag, zaterdag, om 16.00 uur een internationale atletiekwedstrijd in sportpark Kaalheide voor senioren en A/B-jeugd. Marjan Freixas uit Hellendoorn en Joke Kleiweg uit Den Haag proberen zich op de 10.000 meter alsnog te plaatsen voor het E.K. in Split. De KNAU-eis bedraagt 32 minuten en 30 seconden. Deze 10 km is vanwege het warme weer uitgesteld tot half tien s avonds.

TENNIS
● **NK, Son en Breugel** – Mannen, halve finales enkelspel: Haarhuis - Krajicek 4-6, 6-0, 7-6; Siemerink - Van der Zande 7-6, 6-1, 1-6, 6-3. Vrouwen enkelspel, halve finales: Niemantsverdriet - Boogert 6-3, 1-6, 6-2; Reinders - Schilder 7-6, 6-2.

● **Grintmerentoernooi, Horn** – HEB-1: Kirtane - Dienstbach 6-1, 2-6, 6-0; Savelkoul - Aerts 6-2, 6-1; Verberkt - Treurniet 6-4, 6-2; DEB-1: Snijders - Davidse 7-6, 4-6, 6-1; Bakker - E. Curfs 6-4, 6-3; Bartels - A. Curfs 6-1, 6-4; DEB-2: Jans Hendrix 6-3, 6-1; van Welsom - Schuurhof 4-6, 6-3, 6-3; Jongen - Meuwissen 4-6, 7-5, 6-1; Franssen - Merry 6-4, 7-5; Groenendijk - Salvi 6-1, 6-1; DEC-1: Mostard - Hoven 6-3, 7-5; Salden - Hos 6-2, 6-4; Boerboom - de Jong 6-3, 6-4.

● **Los Angeles** – 500.000 gulden toernooi

Feyenoord blijft in rode cijfers

Van onze sportredactie

ROTTERDAM – Een paar jaar geleden zei Gerard Kerkum, toen nog voorzitter van Feyenoord, bij de perspresentatie voor weer een nieuw seizoen: „Feyenoord wil terug naar de top”. Hans Kraay zei vorig jaar: „Feyenoord gaat er nu alles aan doen om naar de top terug te keren”. En wat zei directeur Martin Snoeck gisteren? Juist, precies hetzelfde.

Er zat weliswaar een heel verhaal omheen, maar in principe kwamen de woorden van Feyenoords sterke

man, tevens financieel expert in het dagelijks bestuur van de Stichting Feyenoord, grotendeels overeen met hetgeen het grote publiek en de media de laatste jaren van de voortdurend wisselende beleidsbepalers in de Kuip kreeg te horen.

De begroting is andermaal met enkele miljoentjes (van acht naar elf) opgeschroefd, er zijn aankopen gedaan (in elke linie één) van wie wel wordt verwacht en de organisatie is voor de zoveelste keer aangepast en verbeterd.

Voor het komend seizoen is de fi-

● **Algemeen directeur Martin Snoeck van Feyenoord trekt de kar, met daarop de nieuwelingen (v.l.n.r.) Harry van der Laan, technisch directeur Gunder Bengtsson, Henk Fräser, Ioan Sabau en keeper Ed de Goey.**

nançieel steun van buitenaf niettemin dringend gewenst in de Kuip. Met name door de forse investeringen en de daarbij behorende hoge salarissen van nieuwe spelers verwacht Feyenoord aan het eind van de competitie met een exploitatietekort van anderhalf à twee miljoen gulden te worden geconfronteerd.

Wie in ogenschouw neemt dat Feyenoord uitgaat van toeschouwersgemiddelde van 15.000 per wedstrijd 3000 meer dan vorig jaar begrijpt dat het laatste bedrag het meest aannemelijk is.

KNWU rond met sponsors WK

Van onze sportredactie

AMSTERDAM – De KNWU, de sponsoren van de Nederlandse wielervedstrijden en de nieuw aange-trokken geldschietster Houtland hebben gisteren volledige overeenstemming bereikt over de sponsoring van de WK wielervedstrijd tot 1992.

Overeengekomen werd dat PDM, Panasonic, TVM, Buckler en Houtland samen gaan opdraaien voor de 225.000 gulden die de KNWU bedong. Over de centenverdeling wil de Frank Budels, die gisteren namens de KNWU in Amsterdam de onderhandelingen voerde, geen informatie geven. Wel over de verdeling van de 'gebieden' waar de sponsoren mogen adverteren. Zo mag Houtland zijn naam uitschrijven op beide schouders van alle renners. De ploegsponsoren van de renner vult de rest van de kleding.

● **Maasticht** – Volgende week woensdag staat in de avonden de

Ridderronde van Maasticht op het programma, een wedstrijd in de reeks na-Tourcriteria. Het parcours is uitgestippeld in het centrum van de stad: Vrijthof (start en finish), Onze Lieve Vrouweplein, Maasboulevard, Markt. Ondanks de concurrentie van zowel de Ronde van België als Ronde van Burgos (Spanje) komt een sterk veld in Maasticht aan de start.

● **Ad Wijlands** – In de Westduitse criteriumreeks om de Coca Cola Trophy is de eindzege van Ad Wijlands al vast komen te staan. Bij het criterium in Saulgau over 79,2 kilometer werd hij tweede achter de Westduitser Gerd Dörich, die ook nog de tijdrit over 900 meter zou winnen. Wijlands verdiende tien punten en bracht zijn totaal op 74. Hij werd daardoor onbereikbaar voor zijn achtervolgers. Vandaag vindt in Ennepetal de voorlaatste koersdag plaats. De finale is morgen in Heilbronn.

● **Haalen** – Aan de Ronde van Ha-

len voor amateurs, die morgenmiddag plaatsvindt nemen niet alleen vele tientallen Nederlandse amateurs deel. De organisatoren zijn er tevens in geslaagd een Duitse en Zwitserse selectie om 15.15 uur aan de start te krijgen. In de koers voor nieuwelingen (12.00 uur) is een selectie uit Israël van de partij. Vanmiddag staat voor de amateurs de Drielanden-omloop over 178 kilometer op het programma. Start en finish in Bocholtz.

● **Valkenswaard** – De criteriumreeks in Nederland duurt nog een week. Valkenswaard presenteert maandag een bijzonder sterk rennersveld. Nadat om 19.30 uur een mini-tijdrit heeft plaatsgevonden, komen de profs om 20.15 uur nogmaals in actie, dit keer voor een koers over 100 km. Belangrijkste deelnemers: Breukink, Ludwig, Bontempi, Maassen, Winnen, Van der Poel, Bauer, Crieguelien, Nijdam, Raab, Ampler, Solleveld, Piva en Museeuw.

sport in cijfers

Tkatsjenko, Harmsma, Hoekman, allen 10 p; 7. Jankovskaja 9 p.

PAARDESPORT

● **WK in Stockholm** – Vierspannen, individueel, stand na twee onderdelen (dressuur en marathon): 1. Aarts (Ned) 131,2 strafpunten; 2. Eriksson 131,4; 3. Bozisk 131,8 p; 4. Chardon 133,0 p; 5. Bowman 136,0; 14. Weusthof 158,8; 24. Kraaijenbrink 181,4. Landenklassement: 1. Nederland 264,2 strafpunten; 2. Zweden 271,6; 3. Hongarije 292,8.

GOODWILL GAMES

● **SEATTLE** – Schoonspringen, vrouwen 1 meter plank: 1. Min (China) 508,80 punten; 2. Lashko 504,09; 3. Dapine Jongejans 467,94. **Boksen:** Super zwaar, gewicht: Donald - Haydeck 5-0, Belousov - Dumitnoia, diskwalificatie Dumitnoia derde ronde. Zwaargewicht: Kurniavka - Williams, k.o Williams derde ronde. McGroom - Brazhnikov 5-0. Middengewicht: Schmitz - Lebyak 4-1. Akopkhanian - Vaden 4-1. Welterge-

wicht: Banine - Lewis 3-2, Tszu - Millet 5-0. Vedergewicht: La Hoya - Khamatov 4-1, Robinson - Gatin, Robinson wint na interventie arbitier. Vliegengewicht: Filopov - Isazegi 5-0, Griffin - Munchyan 5-0. **Basketbal,** Vrouwen Poule A: Tsjechooslowakije - Canada 79-76, Brazilië - Bulgarije 85-79, Poule B: Verenigde Staten - Australië 103-80, Sovjetunie - Zuid-Korea 79-77.

ZWEMMEN

● **Kampioenschappen Verenigde Staten** – Mannen: 200 meter vlinde: 1. Stewart 1.57.34, 2. Pippenger 1.59.10, 3. Gunn 2.00.29, 200 meter rug: 1. Rouse 54.86, 2. Johnson 56.11, 3. Thibault 56.80, 50 meter vrij: Jager 0.22.26, 2. Crocker 0.22.55, 3. Schmitt 0.22.78. Vrouwen: 800 meter vrij: 1. Evans 8.24.32, 2. Hansen 8.37.28, 3. Kole 8.42.38.

GOLF

● **Malmö, open Zweedse kampioenschappen** – Stand na twee dagen: 1. Raf-

ferty (GB) 131; 2. Sellberg 134; 3. Lindgren, Nobilo, beiden 137.

ATLETIEK

● **Rhede, West-Duitsland** – Internationale wedstrijden. Mannen 100 m, eerste serie: 1. Blake 10.38, 2. Akogiyam 10.40; tweede serie: 1. Schweisfurth 10.60, 2. Brinkmann 10.60; 200 m: 1. Jefferson 20.70; 400 m: 1. Dubelst 45.30; 800 m: 1. Van Helden 1.46.91, 2. Adam 1.47.11, 3. Konchellah 1.47.53, 4. Leenders 1.48.15; 1000 m: 1. Ole Marai 2.17.56; 3000 m: 1. Versteegh 7.48.75; 110 m horden: 1. Blake 13.45; hoog: 1. Malsjenko 2.30 m, 2. Thranhardt 2.25; hinkstap: 1. Conley 16.63 m, spoor: 1. Tafelmeyer 77.32 m, 2. Van Lieshout 77.28.

WIELERENNEN

● **Coca Cola Trophy, criteriumreeks van twaalf profwedstrijden in Duitse Bondsrepubliek** – Saulgau, negende reeks, criterium: 1. Dierich 1.48.09 (12 punten); 2. Ad Wijlands 10 p; 3. Rominger 8 p. **Tijdrit,** 900 meter: 1. Dierich 1.05.74. **Algemeen klassement criteria:** 1. Ad Wijlands 74 punten; 2. Schumacher 41 p; 3. Holenweger 34 p.

● **Ronde van Groot-Brittannië, profs** –



Jurylid Miriam Bellemakers: 'Wielersport heeft mij altijd geboeid'

Vrouw dirigeert peloton

STEIN - Binnenkort stapt zij in het vliegtuig met bestemming Japan. In het land van de rijzende zon worden de wereldkampioenschappen wielrennen op weg en baan gehouden en Miriam Bellemakers uit Stein fungeert als secretaresse van de jury. „Op 15 augustus vertrek ik en op 4 september keer ik terug. Een dag later stap ik weer bij mijn baas in Kerkrade, Medtronic, binnen. Daar ben ik werkzaam als directie-secretaresse. De trip naar Japan slokt een groot deel van mijn vakantie-dagen op, maar een dergelijke invitatie kun je toch niet naast je neerleggen, zeg nu zelf?”

Overigens, de uitnodiging kwam onverwacht. Om precies te zijn, zondag 22 juli omstreeks half twaalf 's avonds.

„Mijn man en ik waren een uur eerder thuisgekomen uit Siebengewald, waar wij in de tweedaagse Omloop van Noord-Limburg deelneemt hadden van de jury. Ik was moe en ging zo snel mogelijk naar bed. Jos, mijn man, bleef nog even beneden voor een paar administratieve bezigheden naar aanleiding van de wedstrijd. Opeens rinkelde de telefoon. „Voor jou”, zei mijn man. Ik dacht nog: „Wie kan het zijn, zo laat?” Het antwoord op de vraag kreeg ik een seconde later.

Aan de andere kant van de lijn meldde zich Wim Jeremiasse, Zeeuw van geboorte, maar al enige tijd vanwege zijn werk bij de

Inspectie der Belastingen woonachtig in het Brabantse. In het cyclisme is hij een van de weinige Nederlandse juryleden met een internationaal brevet. WK, Tour, klassiekers, hij heeft ze allemaal meegemaakt, onlangs nog de Ronde van Italië in de rol van wedstrijdleider. „Miriam”, zij hij, als je na mijn vraag niet meer goed kunt slapen, moet je mij dat niet kwalijk nemen, maar kun jij een paar weken vrijaf nemen en in Japan het jury-secretaariat op je nemen?”

„Geloof mij, ik heb die nacht inderdaad niet meer goed geslapen. Vrijaf krijgen bij mijn baas, dat wist ik, leverde geen problemen op. Het was gewoon een kwestie om de reeds voor september geplande vakantie te verschuiven. Tweede toekomstigheid: mijn man moest dan maar



● Miriam Bellemakers: „De sfeer is geweldig, maar daarnaast is wielrennen toch vooral een zwaar beroep. Als jurylid weet je welke belangen vaak op het spel staan. Niettemin, het reglement moet worden nageleefd.”

Foto: KUIT

voor één keer in zijn eentje op vakantie, want meereizen naar Japan voor eigen rekening zou toch wel een te forse aanslag op de portemonnee zijn. Bovendien, ook hij had dan moeten switchen met zijn vakantie-rooster.”

Speaker

Miriam's echtgenoot Jos Bellemakers is een ex-amateurwielrenner uit Neerkant, die na zijn

loopbaan tot het jurykorps toetrad. Als zodanig werd hij een gewaardeerd speaker bij de vele wedstrijden in Limburg. „Door mijn man ben ik in het jury-werk terechtgekomen”, zegt zij, „Mijn interesse voor het cyclisme bestaat desondanks al langer. De wielersport heeft mij altijd geboeid.”

Niet verwonderlijk, want bij haar thuis, de familie Van Es in Stein, kwamen veel renners over de

vloer. René Lotz, eind jaren vijftig een van de topamateurs en zelfs afgevaardigd naar de Olympische Spelen voordat hij korte tijd prof werd, was een van de vaste bezoekers. „Mijn vader was zijn raadsman. Henri Løchs, Chris Pepels en nog anderen kwamen eveneens regelmatig op bezoek.”

Allicht, dat je dan ook vaak naar een wedstrijd gaat kijken, vooral

wanneer daaraan jongens deelnemen, die je goed kent. „Zelf heb ik enige tijd en niet zonder succes de judosport beoefend”, aldus de 26-jarige Miriam Bellemakers, „maar het bezoek aan de koersen werd er geenszins door verminderd. Het was ook in een wielervedstrijd, dat ik mijn man leerde kennen.” Het gebeurde in Hulsberg, destijds etappeplaats in Olympia's Ronde van Nederland. In af-

wachting van de karavaan werd een criterium verreden. „Mijn streekgenoot Jan Claessens nam er aan deel en toen hij voorbijflitsde moedigde ik hem aan. Weet je wie in het wiel van Claessens reed? Jos Bellemakers. Hij zat mij en hoorde mijn aanmoedigingskreet. Dacht wampel, dat het voor hem bedoeld was. Na afloop raakten wij in gesprek. Zo het eigenlijk begonnen. Wij zijn nu zes jaar getrouwd.”

Sfeer

Doordat zij in de weekends meeging naar de wedstrijden was haar man de microfoon in handen had, kreeg zij daadwerkelijk interesse in het jurywerk. „Toen er in Geleen weer eens een criterium werd uitgeschreven voor toekomstige juryleden heb ik me gemeld. Ik heb er nog steeds geen spijt van. In de wielersport heerst een speciale sfeer, die me echt aanspreekt. Bovendien, ik krijg steeds meer respect voor hetgeen de renners doen. Als Pluvius in tennistoernooien opduikt kan er niet gespeeld worden en bij hevige regenval is met ook geneigd om voetbalduels te gelasten. Wielersporters daarentegen gaan altijd door. Zomist, sneeuw, hagel, het kan zerg niet zijn, maar het peloton trekt verder. En bij valpartij legt de wedstrijdleider de koers beslist niet stil om de man met de spons te laten opdraven. Ik be doel maar.”

Miriam Bellemakers (net gezevenentwintig en voorlopig nog zonder kinderen) gaat helemaal op in haar hobby. In plaatselijke ronden noteert zij ijerig de ruggnummers van koplopers en invallers. Zij kijkt of het in de wedstrijd allemaal volgens de regels van het spel er aan toe gaat en zo moet ook, al naar gelang de functie-verdeling van de wedstrijd commissarissen, de volgorde van aankomst bepalen. Niet altijd een sinecure, want het fotofinish-apparaat heb je niet in iedere koers bij de hand. Zeker niet in het criteriumwerk voor amateurs, junioren en andere categorieën.

Als vijftig of zestig man tegelijk op de streep afstormen moet je over goede ogen beschikken om de volgorde vast te stellen, ook al word je in dit werk geassisteerd door een paar collega's. Na ieders tevredenheid doe je het desondanks niet altijd. Miriam Bellemakers: „Soms zie je veel wijtende blikken, maar echt grote taal heb ik nog niet gehoord. Trouwens, ik denk, dat ik als vrouw wellicht meer overwicht dan mannelijke collega's zou hebben, mochten zich vervelen de situaties voordoen. Een blik is soms beter dan een woordwoord.”

Lange dagen

Jureren is niet alleen plichtsgetrouw werk. Het betekent ook lange dagen van huis. Jan P. blik mag dan grotendeels naar het hoofdnummer komen kijken, maar in de voorwedstrijden zijn de werkzaamheden niet zo noodzakelijk als bij duurbetaalde profs. Miriam Bellemakers: „Voor het geld moet je het niet doen. Binnen een straal van vijftig kilometer krijg je niet een reisvergoeding. Een dagprogramma in eigen streek levert vijftigertig gulden op. Het bedrag wordt verdubbeld als er ook nog in de late uren nog wordt gereden, zoals deze week in de Nacht van Linne. Na de Profronde van Heerlen ging ieder jurylid met vijftig piek naar huis. In de Amstel Gold Race, Olympia's Ronde van Nederland en dergelijke soort werk is de vergoeding belist niet veel hoger. Jurykosten vormen op iedere begroting van organisatoren de sluitpost.”

Over Amstel Gold Race en Olympia's Ronde gesproken. Miriam Bellemakers heeft ze verschillende keren meegemaakt, zoals zij ook menige amateurklassieker of andere van-stad-tot-stad wedstrijd volgde. Soms als wedstrijdleider, een andere keer voor het verzorgen van de interne radio-communicatie in de karavaan. Een heel belangrijke bezigheid. Ploegleiders, bijvoorbeeld, mogen niet zo maar van ene groep naar de andere rijden, volgelingen met journalisten evenmin. Er is een gedragsreglement onder andere, dat de kloof minstens een minuut moet bedragen alvorens wagens achter de ploegtrekkende groep mogen plaatsnemen. Anders kan er wedstrijdvervalsing optreden, want renners zouden achter de auto's beschutting kunnen zoeken in hun poging de achterstand goed te maken.

„De belangen, vooral in de klassiekers en etappekoersen zijn groot”, zegt Miriam. „Ploegleiders willen soms op ieder moment met hun renners praten, maar als jurylid heb je slecht één ding te doen: het reglement hantieren.”

Wordt er in huize Bellemakers ook nog wel over iets anders gesproken dan over wielrennen? Zeker. „Beslist wel, neem dat van mij aan. Mijn man is geen buitenbeentje, ik evenmin.”

Katinka Vliegen bestormt in recordtempo provinciale dressuurtop Oefening baart kunst

LANDGRAAF - Zij heeft het geduld van een sportvisser en het temperament van een arabisch volbloed. Een ongewone combinatie eigenlijk voor een dressuuramazone. Katinka Vliegen is de naam. Een kittige jonge dame, die op de rug van Zantos furor maakt. De laatste twee jaar rijdt ze als een grootvorstin rond. Ze doorloopt de nationale topklassen Z en ZZ in recordtijd en mag sinds kort zelfs de Nederlandse driekleur op het sjabak voeren. „Waanzinnig”. De spectaculaire vorderingen in de afgelopen maanden overtreffen de stoutste verwachtingen. Enkele topruiters profeteren de combinatie een grote toekomst. Maar daar waar anderen de zegeningen van hun paard luidkeels prijzen, zal Katinka Vliegen haar nuchtere en bescheiden Limburgse karakter nimmer verloochenen. „Je moet veel geluk hebben met de paarden. Zantos is geen geweldenaar, maar technisch heel sterk. Hij kan onderdelen goed laten zien. Maar hier en daar heeft hij ook zwakke plekken. Daar gaan we nu lekker aan doorwerken”.

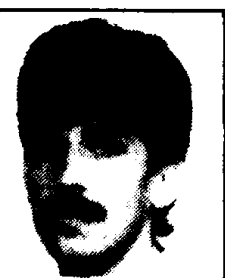
Katinka Vliegen is een spontane meid met een vlotte babbel. Geen wonder eigenlijk als je moeder de bekende „Schrijf-het-maar-aan-Mona” is. In de dressuursport is er niemand die aanstoot neemt aan de talenten van de 30-jarige amazone. Ze sluipt langzaam naar de provinciale top en zit Jeannette Haazen en Gonnellen Gordijn al op de hielen. „Begin maart, enkele weken na de bevalling van mijn zoontje Rick, ben ik in Beek gestart in de zogenaamde lichte toer (Prix St. George en Intermediair I. red.) en dit weekinde start ik al in een vijftiendenwedstrijd. Het is waanzinnig snel gegaan”.

Een zwart jasje, een witte plastron, witte handschoenen, een witte rijsbroek en een cilinder op het hoofd. De chique driipt er vanaf in de wereld van het changement, het appuyeren, de pirouette en de piaffe. Dressuur is kunst; een streven naar perfectie. Zoiets als de Kur van Sjoukje Dijkstra op de schaats. „Het is net kunstrijden. Je moet bepaalde figuren maken. In tegenstelling tot een springpaard, dat zijn kracht moet tonen bij elke afsprong, moet een dressuurpaard die kracht constant laten zien in de ring”.

Uren, dagen en zelfs soms weken ploetert Katinka op dat zadel. Je moet zitvles hebben en geduldigheid. Er wordt veel tijd geïnvesteerd in die ene show op de zaterdag- of zondagmiddag. Het is vaak millimeterwerk. „Het gaat erom dat het paard zijn bewegingen, of beter gezegd oefeningen, soepel, harmonisch, ontspannen en gehoorzaam uitvoert, waarbij het de indruk moet wekken dat alles uit eigen vrije wil gebeurt”. Zo schrijven de regeltjes dat nu eenmaal voor.

Instuderen en telkens weer repeteren. Het duurt jaren voordat een paard op niveau kan meedraaien. „Vroeger was Zantos nog een echte wildebras. Hij kon nog wel eens leuke bokkesprongen maken. Het was net een stuk elastiek dat alle kanten opgaat. Hij was eigenlijk bedoeld voor de manege, maar hij was zeer leergierig en ijverig”. Zantos leerde snel en begon de wedstrijdencyclus in de klasse M.

Voor een dressuurleek dringt zich een vergelijking met het circuswerk op. Katinka steigert echter bij het woord circus. „Dat is een voorstelling, een spectaculaire show. Dressuur is niet het aanleren van trucjes; het is het ontwikkelen en atletisch maken van het paard. Je ontwikkelt zijn natuurlijke gang. Wij proberen fragmenten die in de natuur gebeuren terug te brengen in een ring van zestig bij twintig meter op de momenten waarop wij dat willen”.



door

frans dreissen

De uitvoering van de proeven gaat de combinatie Katinka-Zantos tot dusver goed af. Van de zestien starts, werd twaalf keer boven de zestig procent gescoord. „Een aardig resultaat. Afgelopen weekend oogste ik zelfs 65 procent in de Prix St. George”. Katinka koestert echter ook de overwinning in de ZZ-rubriek van Indoor Brabant. „Niet slecht voor iemand die drie weken eerder is bevallen van een zoontje”.

De dressuurtop is aardig aan elkaar gewaagd in Limburg. Jeannette Haazen steekt er iets bovenuit en dan volgt een brede onderlaag. Ervaring en routine spelen uiteraard een rol. Bij Katinka Vliegen is de progressie echter opmerkelijk. Zeker wanneer men bedenkt dat voor de vos, een kruising tussen een Duc de Normandie en een Swap, slechts 3.750 gulden werd betaald, terwijl het paard Olympic Ambusch van 'concurrente' Gonnellen Gordijn wordt getaxeerd op een slordige 360.000 gulden. „Ik vind dat ik dan best trots mag zijn op mijn Zantje”.

Mens en paard. Succes is alleen gegarandeerd wanneer er een goe-

de verstandhouding is tussen beide. „Je moet een ongeloflijke gevoelsband hebben met het paard. Het moet echt 'teamwork' zijn. Het paard is net een mens. Het heeft een eigen karakter. Zantos bijvoorbeeld is spontaan en eerlijk en best in voor een grapje. Hij is bovendien zeer vlijtig. Hij baalt wanneer hij enkele dagen op stal staat”.

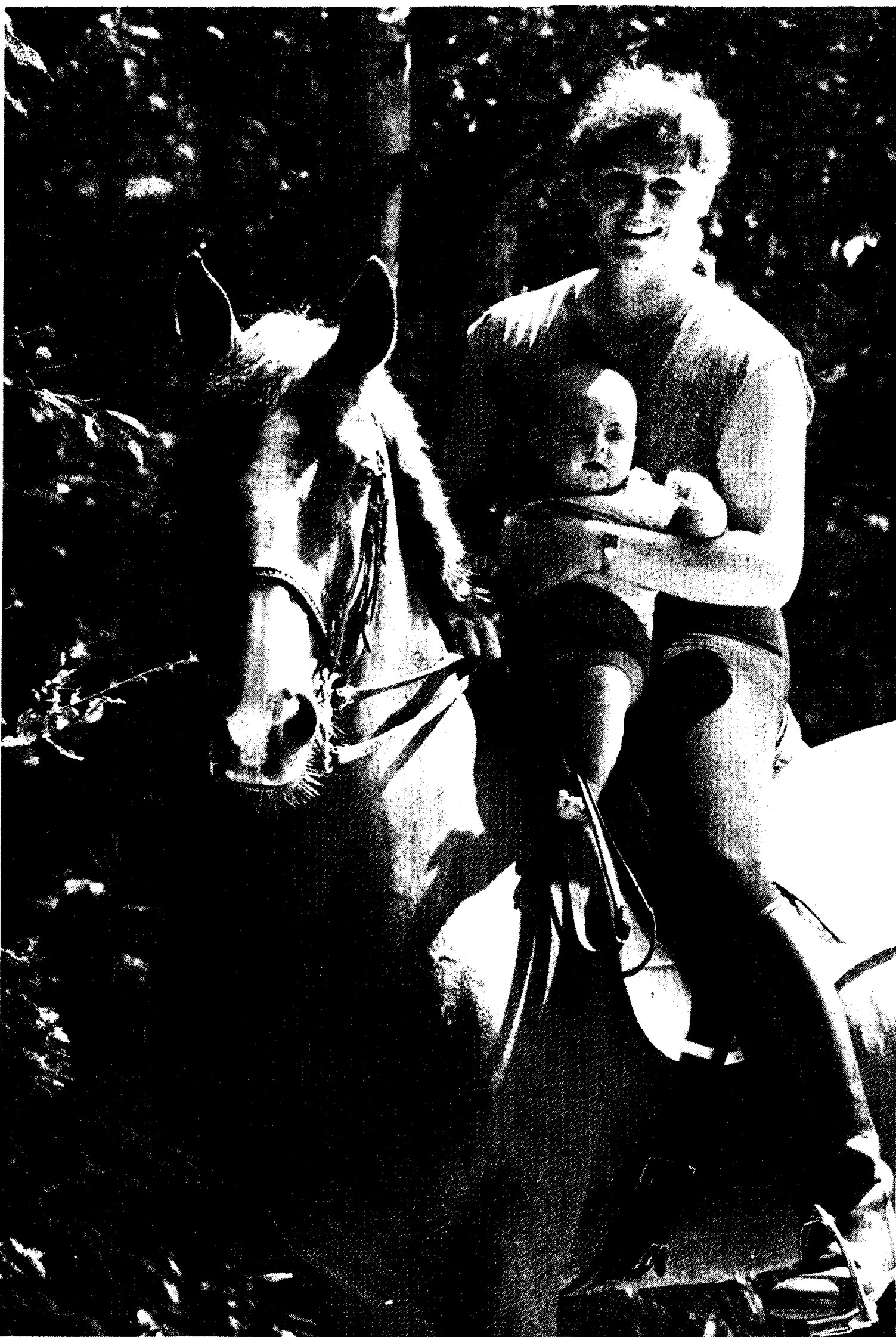
Anderhalf uur training per dag vindt Katinka Vliegen voldoende. „Maar dan wordt er ook keihard gewerkt. Drie keer rijden per dag maakt de prestatie op zich niet beter. Een paard is ook net een kind.

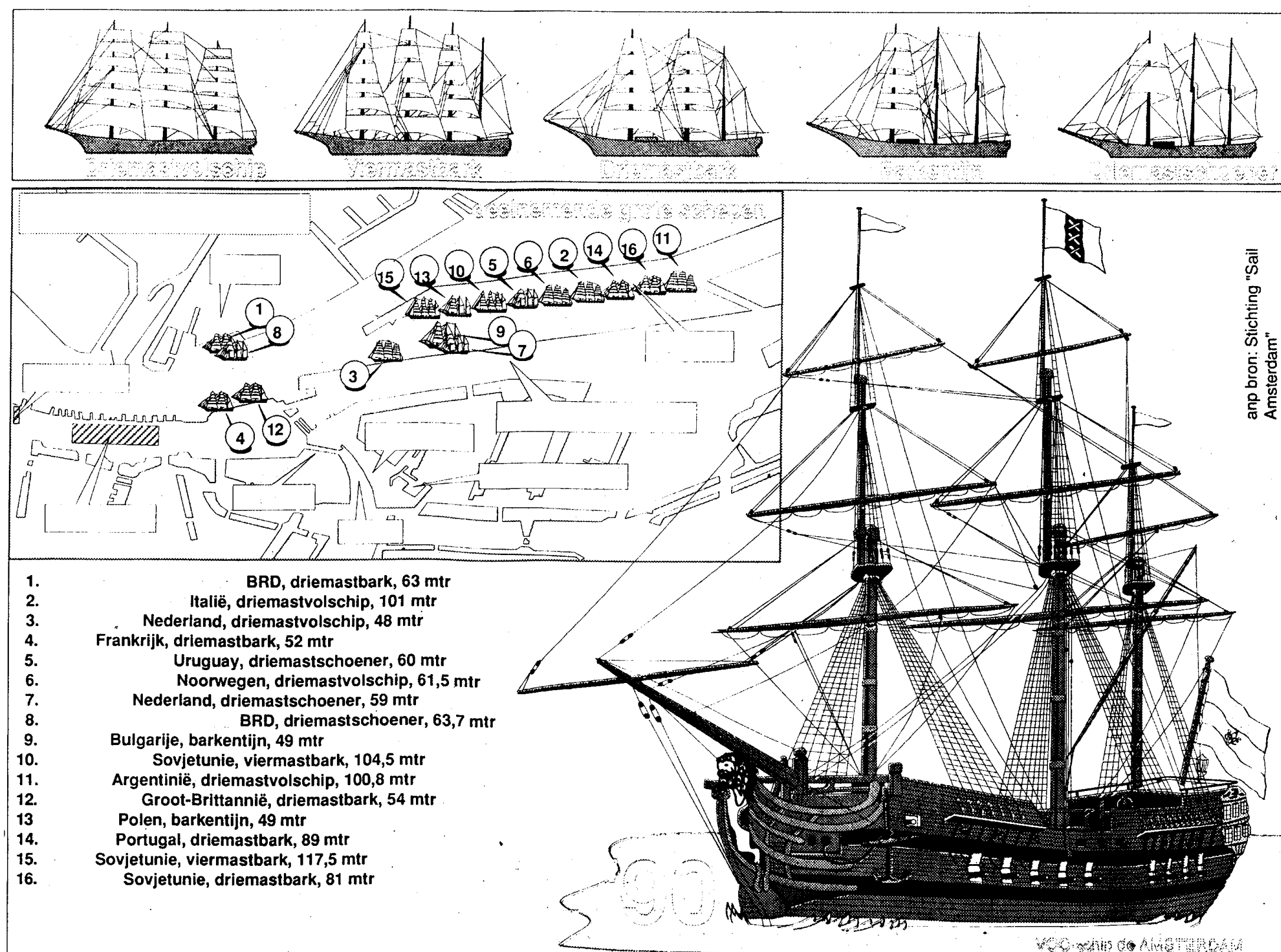
Je moet hem de vrijheid geven en als er examens voor de deur staan moet je hem iets steviger aanpakken”. Hoe goed het samenspel van de combinatie ook is, de acteurs blijven steeds afhankelijk van de objectiviteit van de jury.

De paardesport heeft door de affaire Paul Schockemöhle heel wat negatieve publiciteit gekregen. Bareren, het slaan met stokken tegen de benen van het paard, is gemeen en hoort niet in de paardesport thuis. niet leuk en zal dat ook laten blijken. Als de ruiter oorlog maakt, dan doet het paard dat ook.

Hij pakt je terug in de ring. Ik heb een andere oplossing gevonden. Wij attenderen het paard op de sprong, door de balk uit de haak te nemen en even een paar centimeters op en neer te bewegen. Als het paard vlak voor de afzet de balk ziet bewegen springt het automatisch iets hoger. Uiteraard gaat de balk tijdens de afsprong weer in de haak”. Bareren kwam echter al voor in de oudheid. „Het wordt naar mijn mening ook nu nog veel gedaan”. Sentimenten spelen immers geen rol op de paardemarkt.

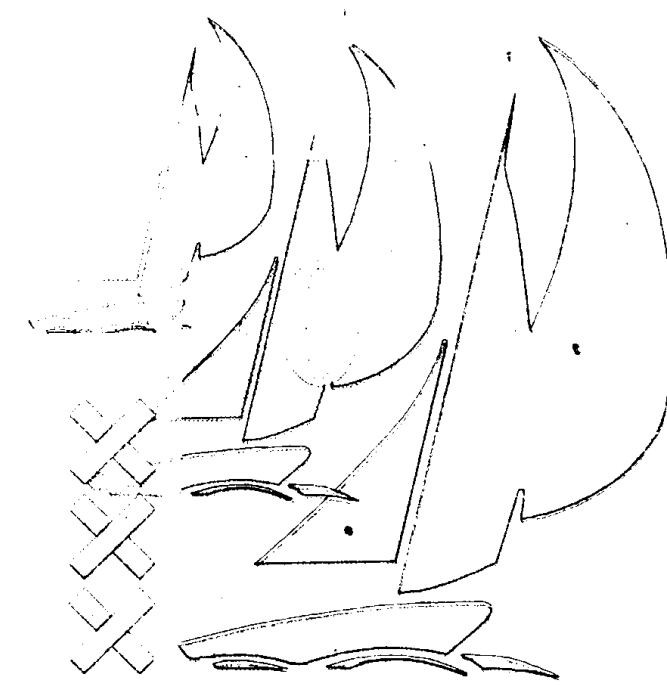
Vandaag en morgen maakt Katinka Vliegen haar internationaal debuut. Ze heeft eigenlijk niets te verliezen. „Iedereen streeft ergens naar. Ik ook. Ik zou ook ontzettend graag naar de Olympische Spelen willen, maar niet ten koste van alles. Ik blijf ook nog een jaartje in de lichte toer om de prestaties constant te maken. Daarna zien we wel weer verder”.



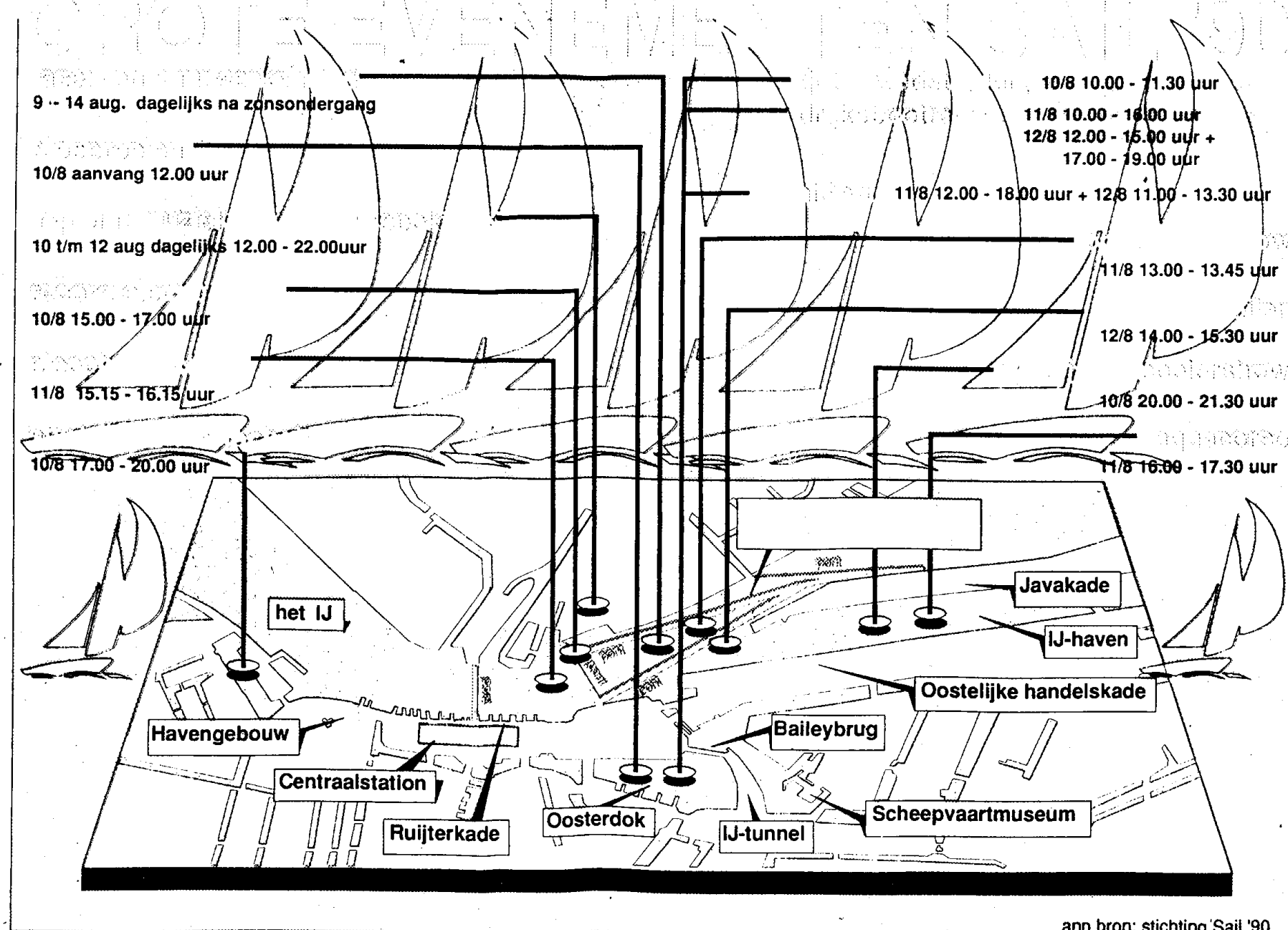


1. BRD, driemastbark, 63 mtr
2. Italië, driemastvolschip, 101 mtr
3. Nederland, driemastvolschip, 48 mtr
4. Frankrijk, driemastbark, 52 mtr
5. Uruguay, driemastschoener, 60 mtr
6. Noorwegen, driemastvolschip, 61,5 mtr
7. Nederland, driemastschoener, 59 mtr
8. BRD, driemastschoener, 63,7 mtr
9. Bulgarije, barkentijn, 49 mtr
10. Sovjetunie, viermastbark, 104,5 mtr
11. Argentinië, driemastvolschip, 100,8 mtr
12. Groot-Brittannië, driemastbark, 54 mtr
13. Polen, barkentijn, 49 mtr
14. Portugal, driemastbark, 89 mtr
15. Sovjetunie, viermastbark, 117,5 mtr
16. Sovjetunie, driemastbark, 81 mtr

anp bron: Stichting 'Sail Amsterdam'



Amsterdam is vanaf donderdag 9 augustus weer even het hart van de zeevarende natie die 'Holland' eens was. Tot 14 augustus is Amsterdam de hoofdstad van zeilend Nederland, als de oude havenstad Sail '90 binnen zijn grenzen ontvangt. Sail '90 is het vijfjaarlijkse zeilevenement dat Amsterdam een aantal jaren geleden in het leven heeft geroepen ter herinnering aan het glorieus verleden van de stad. Er worden ruim vier miljoen toeschouwers verwacht, die vooral belangstelling zullen hebben voor de grote zeilschepen, de zogenaamde windjammers, die in de omgeving van het Centraal Station zullen afmeren.



anp bron: stichting 'Sail '90'

In de hoofdstad zeilt volgende week een net op tijd gereedgekomen replica van de achttiende-eeuwse 'Amsterdam' aan de kop van de Sail-vloot over het IJ. De Oostinjevaarder maakte destijds, zo'n dikke twee eeuwen geleden, al grote indruk, zeilend over de Zuiderzee naar de VOC-havens Enkhuizen, Hoorn of Amsterdam, behendig geloodst langs ondiepten als het Val van Urk en Pampus.

Het in Amsterdam gebouwde schip vaart maandag 6 augustus over het Noordzeekanaal naar Velsen. In de Velsersloot in Velsen-Noord zal het aanmeren. Donderdag 9 augustus zal het VOC-schip de parade van de zeilschepen over het Noordzeekanaal naar Amsterdam aanvoeren.

Met een dikke vijftig meter is het VOC-schip niet lang. De bouwers van de oude VOC-schepen zochten de ruimte in de hoogte. De dekken lagen metershoog boven de zeespiegel en daar bovenop torenden nog eens de dikke masten. De 'Amsterdam' uit 1749 mat van kiel tot masttop 56 meter.

De Nederlandse bouwers van koopvaardijsschepen waren wereldberoemd. In de glorieus tijd van de Republiek werden elk jaar honderden schepen in allerlei vormen en maten te water gelaten. Wie nu in het centrum van Amsterdam rondkijkt, zal weinig meer zien van de scheepvaart. De tijd dat de mooie stomers van de KNSM ach-

ter het Centraal Station langs gleden naar de Oostelijke Handelskade is voorbij, het diepe geluid van hun mistschroeven is verstomd.

Het havengebied ligt nu ten westen van de stad en op een moderne kustvaarder weet de bemanning soms nauwelijks welke haven ze nu weer hebben aangedaan; lossen, laden, wegwezen. Tijdens Sail '90 zal die oude sfeer misschien kortstondig herleven.

Exposities

Sail '90 inspireert zowel het veilinghuis Sotheby's als het hoofdstedelijk gemeentearchief tot tentoonstellingen over de scheepvaart. Stadsbezoekers met interesse voor het verkeer over water kunnen straks niet alleen buiten aan de kaden, maar ook binnen hun hart ophalen.

Sotheby's aan het Rokin opent op maandag 6 augustus 'Sail at Sotheby's', een tentoonstelling van scheepsmodellen, -prenten, -tegels, -instrumenten en andere nautische voorwerpen. Scheepsmodellen vormen een belangrijk onderdeel van de tentoonstelling. Er wordt onder meer een model getoond van het fluitschip 'Graaf Floris', gemaakt naar een zeventiende eeuwse origineel. Dit type schip onderhield van 1590 tot 1780 het handelsverkeer tussen Nederland en de rest van de wereld. In de zeventiende eeuw voeren er zeker 10.000 van dergelijke schepen rond.

Het gemeentearchief aan de Amstel dijk toont van tot en met 1 september aquarellen, tekeningen en prenten over de historie van de zeilvaart in Amsterdam onder het motto 'Amsterdam zeilt'.

Per spoor

De Nederlandse Spoorwegen (NS) zetten het spoorboekje 'volledig op zijn kop' tijdens het groots opgezette zeilevenement Sail '90. De NS verwachten dat ongeveer 1 miljoen - van de in totaal ruim vier miljoen verwachte - bezoekers van het evenement voor de trein zullen kiezen. Het merendeel daarvan verwachten de spoorwegen in het weekinde.

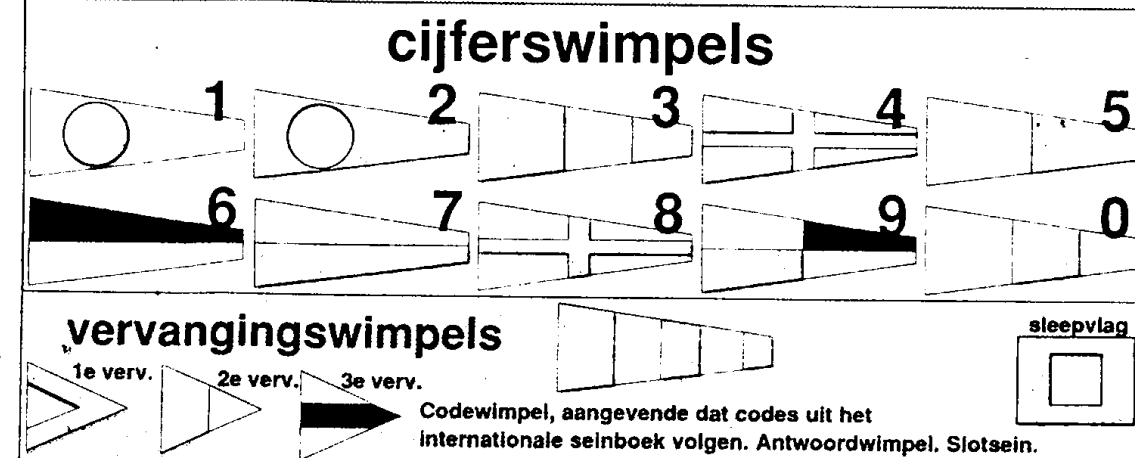
In een folder die verkrijgbaar is bij de NS-loketten (oplage 600.000) kunnen de reizigers precies zien welke veranderingen de spoorwegen hebben aangebracht. Zo zullen in de Randstad de treinen gedurende Sail met extra materieel worden versterkt tot, zo nodig, de maximale lengte.

Station Amsterdam Muiderpoort zal hierbij gaan dienen als de in- en uitstapplaats voor de passagiers van deze treinen om zo Amsterdam CS te ontlasten. Vanaf Muiderpoort rijden gratis buspendels naar het Sail-terrein.

peter stiekema

elke vlag staat voor een letter, maar heeft ook een eigen betekenis

Ik heb een duiker beneden; houd goed vrij van mij en vaar langzaam.	A	Neen (ontkennend)
Ik laad/los of vervoer gevaarlijke stoffen.	B	O Man overboord.
Ja (bevestigend)	C	P In de haven: allen die met het schip meegaan, moeten aan boord komen. Op zee: Mijn netten zijn vastgeraakt.
Houd vrij van mij; ik kan moeilijk manoeuvreren.	D	Q Mijn schip is "gezond" Ik verzoek praktica.
Ik verander koers naar stuurboord.	E	R
Ik ben ontredderd; stel U met mij in verbinding.	F	S Ik sla achteruit.
Ik verlang een loods.	G	T Houd vrij van mij, ik ben bezig met spanvisserij.
Ik heb een loods aan boord.	H	U U stuurt een gevaarlijke koers.
Ik verander koers naar bakboord.	I	V Ik heb hulp nodig.
Ik sta in brand en heb gevaarlijke lading aan boord, houd goed vrij van mij.	J	W Ik heb medische hulp nodig.
Ik wens met U in verbinding te treden.	K	X Onderbreek het ten uitvoer brengen van Uw voornemens en let op seinen van mij.
U moet Uw schip onmiddellijk stoppen.	L	Y Ik sleep mijn anker over de grond.
Mijn schip ligt gestopt en maakt geen vaart door het water.	M	Z Ik heb een sleepboot nodig.



In Kevelaer kun je zondags geen spijkerbroek kopen

Kevelaer op zondagochtend. De klokken van de basiliek beieren luid en zeker een kwartier lang om de pelgrims op te roepen naar de hoogmis van tien uur te gaan. Honderden katholieken die de Westduitse bedevaartsplaats dit weekeinde bezoeken, sjokken al dan niet met behulp van een stok de trappen van de basiliek op. Op de borst de medaille van Maria, die hier als Troosteres der Bedroefden wordt aanbeden. Dat is Kevelaer bij uitstek: rust en vooral vrede.

Maar die vrede is zeker niet te vinden in de harten van de neringdoenden in Kevelaer, de winkeliers die het moeten hebben van de kooplust van de pelgrims. Want die zien hun omzet dalen, sinds de Westduitse regering drie jaar geleden besloot om de winkelsluitingswet te verscherpen. Het komt er kort gezegd op neer dat souvenirwinkels die geen 'Ortsgebunden' artikelen verkopen, op zondag gesloten moeten zijn.

In Kevelaer lagen ze aanvankelijk niet wakker van die nieuwe wet. De gewone winkels, de bakker, de slaager en de supermarkt, waren toch al op zondag gesloten. En de souvenirwinkels verkochten vooral kruisbeelden, rozenkransen, kaarsen en bidprentjes. Maar dat pakte anders uit, toen onlangs vijf winkeliers op eens voor de rechter werden gedaagd. Ze hadden de nieuwe wet overtreden en daarmee andere neringdoenden in de omgeving valse concurrentie aangedaan.

Slachtoffer

Herbert Kocken was het eerste slachtoffer van de nieuwe wet. Hij runt een galerie in de Hauptstrasse, een winkelstraat die is opgetuigd met vanen in de pauselijke kleuren wit en geel. Dagelijks trekken duizenden pelgrims langs zijn etalage. Het assortiment is enorm. De kunstwerken vormen de hoofdmoot, maar daarnaast verkoopt Kocken ook wijwaterbakjes in alle vormen en maten, kaarsen, ansichtkaarten, aanstekers met de tekst 'Kevelaer' en noem maar op. „Het zijn allemaal artikelen die plaatsgebonden zijn”, vertelt Kocken. „Op de asbakjes, de aanstekers, de glazen en de vaasjes staat de naam van Kevelaer. Maar dat blijkt opeens niet genoeg te zijn. Als je de naam eraf kan halen zonder het voorwerp stuk te maken, is het volgens de wet een huishoudelijk artikel dat niet op zondag mag worden verkocht. Als iemand een kaars koopt, moet ik vragen wat hij ermee doet. Gebruikt hij de kaars om voor een Mariabeeldje op te steken, dan is er niets aan de hand. Maar wordt de kaars als sfeervolle verlichting op tafel gezet, dan mag ik 'm op zondag niet verkopen.”

Kocken, en met hem alle andere souvenirhandelaren in Kevelaer, heeft al die jaren lang niet geweten dat hij de wet overtrad. Het gemeentebestuur heeft hem nooit geweerd. Hij viel pas door de mand, toen hij werd aangeklaagd door een concurrent uit een van de omliggende dorpen die op zondag gesloten is. Kocken voelt er niet veel voor om oude koeien uit de sloot te halen, maar zijn broer wil het verhaal graag vertellen. „Dat bedrijf heeft mensen benaderd om bij ons spullen te kopen. Artikelen die wij op zondag niet mogen verkopen. Met de verklaringen van de kopers is dat bedrijf naar de rechter gestapt. We hebben toen een waarschuwing gekregen.”

Waanzin

Ook andere souvenirwinkels werden door de concurrentie uit de omgeving aangeklaagd en kregen een waarschuwing. Tot grote woede van de VVV van Kevelaer, die de nieuwe wet dodelijk voor het toerisme vindt. „Het is toch waanzin”, zegt dr. Berger, voorzitter van de VVV van Kevelaer, „dat de winkels in toeristenplaatsen zo geknepen worden. Dat gebeurt nergens. Ga maar kijken in Scheveningen, in Valkenburg of in welke toeristenplaats dan ook: de winkels zijn gewoon open of het nou zondag is of niet. En zo hoort het ook. Er is geen plaats in de wereld die kan leven van het toerisme als de winkels op zondag gesloten zijn.”

De nieuwe winkelwet, een typerend voorbeeld van Duitse Gründlichkeit, heeft inmiddels tot de meest malle toestanden geleid. Zo is de bakker op zondag dicht, want brood is immers geen Ortsgebunden artikel. Maar de Konditorei op de hoek, waar de pelgrims koffie en gebak kunnen krijgen, mag wel open zijn. Want de Duitse overheid begrijpt kennelijk wel dat toeristen – ook op zondag – moeten kunnen eten en drinken. „Maar daar kun je ook brood kopen, hoor”, zegt dr. Berger. En dan cynisch: „Een reep chocola mag je op zondag alleen verkopen als die de inscriptie 'Kevelaer' draagt”.

Kevelaer, gelegen op vijftien kilo-

meter ten oosten van Venray, is voor haar inkomsten bijna volledig afhankelijk van de 700.000 toeristen die de bedevaartsplaats jaarlijks bezoeken. Onder hen zo'n 150.000 Belgen en Nederlanders. Bijna elke, zichzelf respecterende katholieke gemeenschap organiseert een bedevaart naar Kevelaer. Martin Pauli, eigenaar van hotel Blumenkranz en oud-directeur van de VVV, somt het lijstje van de komende veertien dagen op. „Van de week komt Roosendaal, een dag later Gouda en daarna Den Haag, Leiden en Amsterdam. En zo gaat het de hele maand augustus door.”

De pelgrims komen natuurlijk in de eerste plaats om geestelijke steun te vinden, om Maria te vereren, om

tot bezinning te komen. Wonderen hoeven ze niet te verwachten, want die gebeuren niet in Kevelaer. Want ben ook nooit plaatsgevonden. De geschiedenis van het plaatsje is kort en zeker niet indrukwekkend. De koopman Hendrick Busman wandelde in 1641 over de hei bij Kevelaer, toen hij een stem hoorde die zei: „Op deze plaats moet je voor mij een kapelletje bouwen”. Hij sloeg er geen acht op, maar een week later hoorde hij dezelfde stem op dezelfde plaats opnieuw. En dat overkwam hem nog een derde keer. Busman was overtuigd dat Maria hem een opdracht had gegeven en hij bouwde het kapelletje, dat sindsdien door miljoenen pelgrims is bezocht. „Dat er zoveel mensen uit vrije wil naar Kevelaer komen,

is een wonder op zich”, vindt dr. Berger.

Behoeften

Al die mensen moeten in Kevelaer worden verzorgd. „Met de geestelijke verzorging is het prima gesteld”, meent dr. Berger, „maar mensen hebben ook nog andere, wereldlijke, behoeften. En met deze winkelwet kunnen we daar niet voor de volle honderd procent in voorzien. De meeste toeristen komen op zondag. Dat is een kerstelijke feestdag. Dus ook op zo'n dag moet je alles kunnen bieden. Goede de meeste mensen kopen een Mariabeeldje of een rozenkrans, maar als ze een spijkerbroek willen hebben, dan moet dat mogelijk zijn.”

De ruzie tussen de winkeliers van Kevelaer en de Westduitse regering lijkt de pelgrims koud te laten. Ze blijven immers in grote getale bij het bedevaartsplaatsje komen. Maar volgens Herbert Kocken zijn de toeristen wel degelijk geïnteresseerd. „We hebben handtekening verzameld om een petitie aan de regering te kunnen aanbieden. We kregen in acht, negen weken ruim 11.000 handtekeningen. Dat zegt toch wel iets.” De lijst is inmiddels aan de politieke partijen in de Bondsdag gestuurd. Maar of dat iets uithaalt, is nog de vraag.

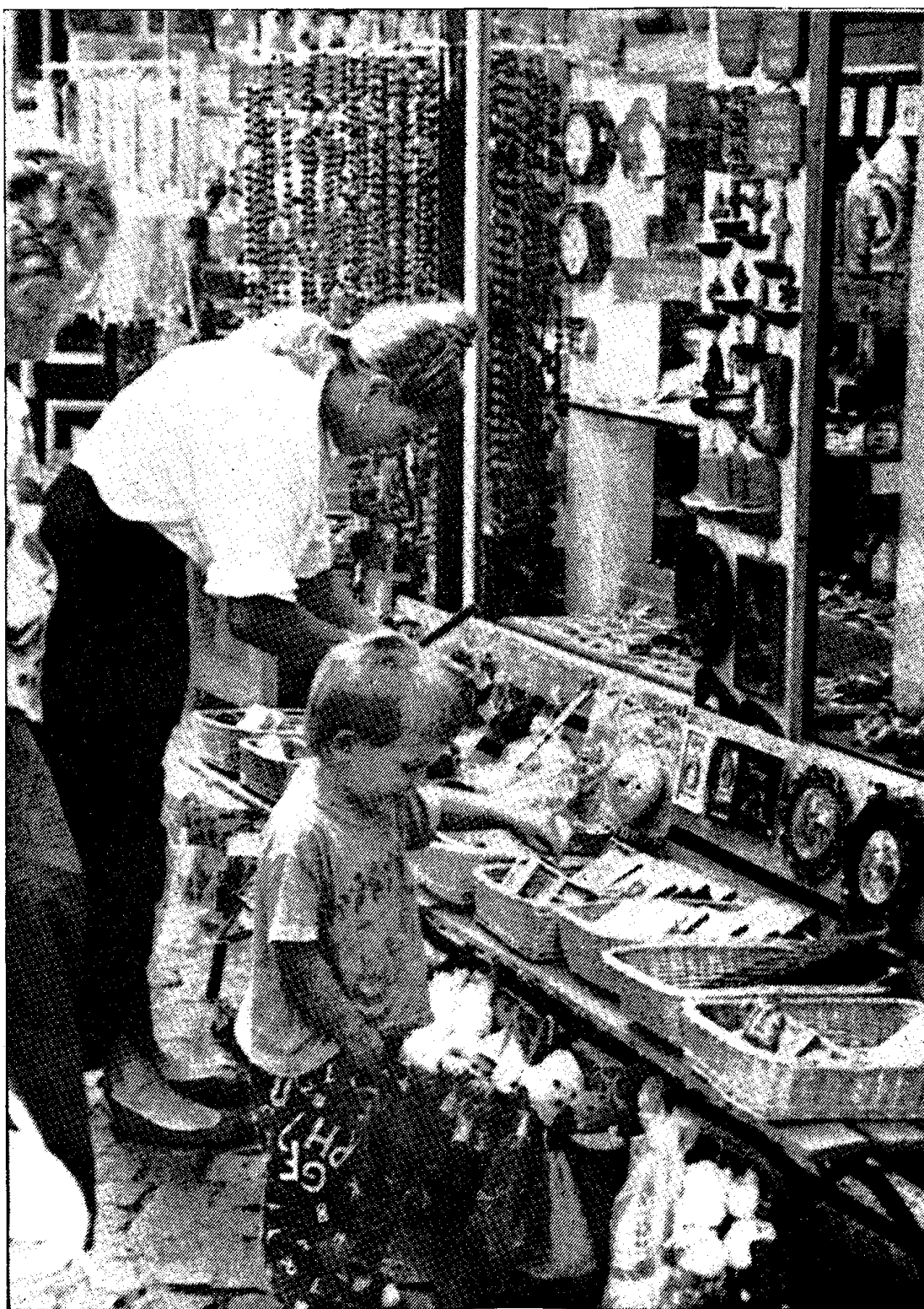
VVV-voorzitter Berger gelooft in de partijen best gevoelig zijn voor de argumenten van de winkeliers. „Maar die bureaucratie, hè, daar erger ik me aan. Het kan nog ik weet niet hoelang duren voordat wet wordt aangepast. En dat snij niet. In de DDR kunnen ze in vier weken tijd een totaal systeem volledig afschaffen. Maar hier duurt het jaren om een simpel wetje te veranderen.” Kocken is minder overtuigd van de wil van de politiek om de wet te wijzigen. „De FDP, de liberale partij, is het met ons eens. CDU en SPD in hun hart ook wel, maar die vrezen hun achterban.”

De geestelijke leiding van de bedevaartsplaats, die op alle gebieden nauw samenwerkt met stadsbestuur en VVV, houdt zich in dit geval afzijdig van de profane ruzie. De deken van Kevelaer, pastoor Schulte, wil zich niet in de twist mengen. „Ik heb er natuurlijk mijn mening over, maar die houd ik voor me. Het is beter dat ik hier buiten blijf.” De pastoor pakt het ver over de geestelijke verzorging van de pelgrims. „Er is hier een prachtige tentoonstelling van ikken”, vertelt hij enthousiast. „Eind komen sinds de val van het Oostblok steeds meer orthodoxe katholieken naar Kevelaer. Dat is een goede zaak.”

jos heyma



● Biddende pelgrims voor de Genadekapel.



● Een winkeltje dat zijn deur op zondag zou moeten sluiten.

De andere vierdaagse

Asielzoekers vinden rust in tentenkamp Heumensoord

Een jonge Surinamer leunt futloos tegen een oude eik. De ogen, nog net zichtbaar onder de felrode pet, zijn flets. „Ik heb gevochten, alsmat gevochten. Ik ben het zat. Als ik m'n ogen sluit, hoor ik nog steeds geknal.” De kleine junglestrijder is één van de zeventig nieuwe bezoekers van Heumensoord, het bosrijke gebied ten zuiden van Nijmegen. Vorige week nog het kamp van achtduizend feestvierenden en wandelende Vierdaagse-soldaten, nu toevlucht voor vele asielzoekers.

Gemiddeld zestig vluchtelingen zoeken dagelijks hun heil in Nederland. Te veel voor WVC om ze op de gebruikelijke wijze op te vangen. Onder het motto 'beter in een tent dan op straat' fungeren daarom de negen leger tenten als onderkomen voor de vreemdelingen. In afwachting van vervoer naar een ander onderkomen zullen de vluchtelingen daar ongeveer vier dagen blijven. Een heel andere vierdaagse.

Vanaf zes uur komen ze binnen. Soms in groepjes, vaak alleen. Zevend tussen hoop en wanhoop. Blij en terneergeslagen. Moe, hongerig en angstig. Alles spookt nog door de hoofden van de buitenlanders.

Aarzeland betreden ze de tenten, gaan op de banken zitten en kijken voor zich uit. Haast wezenloos. Zo als één van de zes Roemenen die gezamenlijk de slagboom passeren. „Ik wil praten, maar nu niet. 't Is genoeg, ik ben moe.”

Zijn makker, handballer bij de topclub Steaua Boekarest, is spraakzaam. „We hebben meegedaan aan de demonstraties op het plein van de universiteit. We voelen ons niet veilig onder het bewind van Iliescu. Daarom willen we in Nederland wonen. Is er in Nijmegen een goede handbalclub?” Als de Roemenen erop gewezen worden dat de honorering van een asielaanvraag geen formaliteit is, kijken ze verbaasd. „Nederland is toch gastvrij? Nou ja, misschien vind ik wel een meisje die met me wil trouwen. Of misschien krijg ik hier werk.”

Stammenoorlog

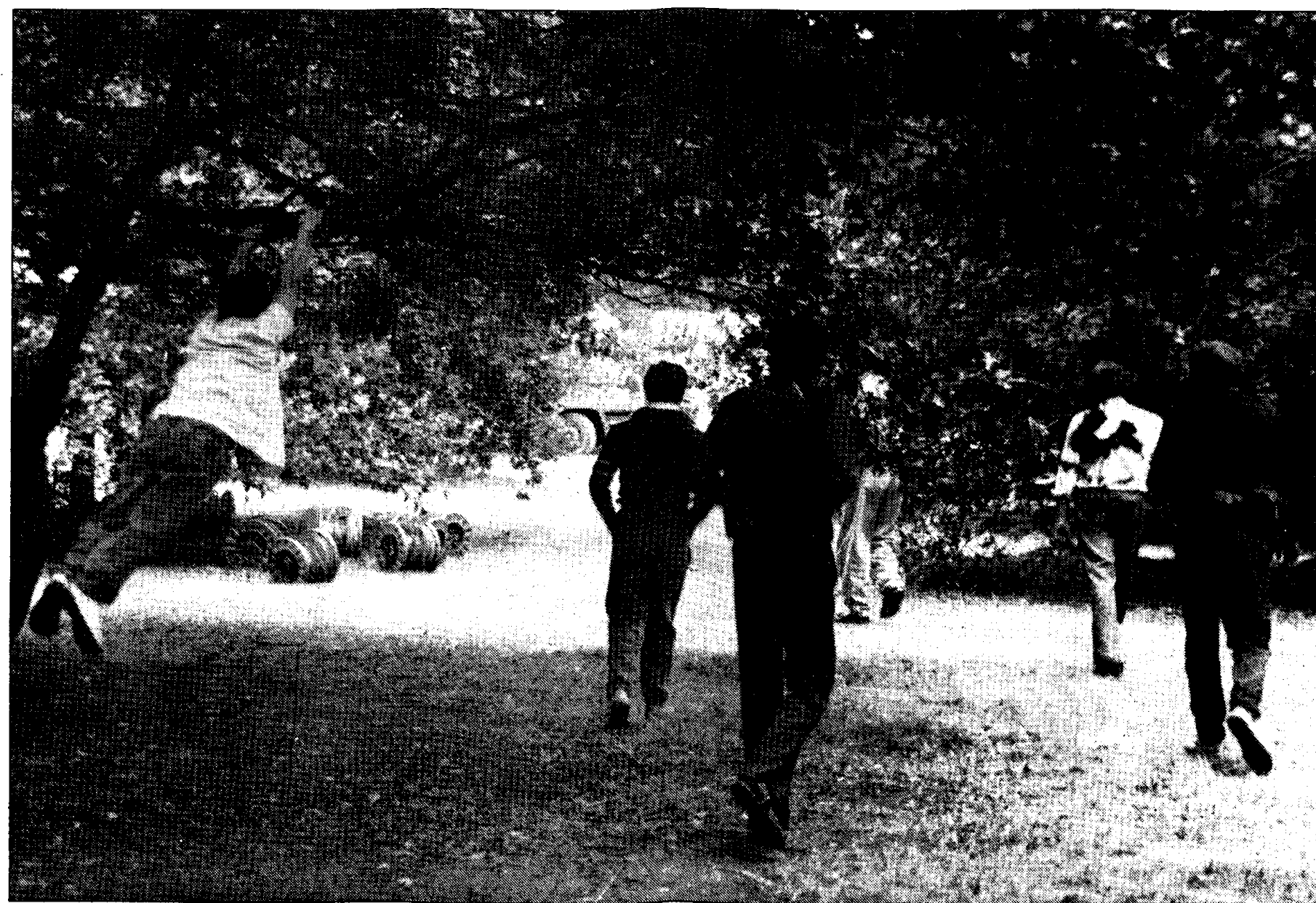
Twee kamers verderop zit een zwarte man uit Zaïre. Op de tafel ligt het dagblad Le Monde, ongelezen. Hij liet Afrika en zijn gezin achter. Met de boot reisde hij naar Nederland, weg van de spanning in zijn land. Hij spreekt hakkend en binnensmonds. Alleen woorden als 'stammenoorlog' en 'gevaarlijk' klinken

duidelijk. Hij wil 'in het beste land van Europa' blijven tot de vogels in plaats van de kogels in zijn geboorteland fluiten.

Ook de jonge en knappe Palestijn wil geen kogels meer horen. „Ik kom uit de Gaza-strook, waar het geen leven is. Projectielen en stenen vliegen je daar om de oren. Mijn broer is door het been geschoten en ligt in een ziekenhuis. Zelf kan ik nergens heen. Ook niet naar Arabische landen, waar ze me gevangen zetten. Niemand helpt me.”

Uitvoering vertelt hij vervolgens over zijn reis naar Nederland. Eerst met de boot naar Griekenland. Als verstekeling, dwars door alle Israëlische controles heen. Dan de tocht via Joegoslavië, Oostenrijk en Duitsland. „Steeds weer ontmoette ik vrienden die me verder hielpen.” Een eindje verderop maken een aantal soldaten lol. De Palestijn wijst in hun richting. „Lachende soldaten; kijk, dát heb ik me voorgesteld bij Nederland.”

Het contingent asielzoekers groeit gestaag. Tot verbazing van de jonge militair die deze avond de wacht houdt. „Ik dacht dat ze in één keer met een bus zouden komen”, vertelt hij, terwijl hij voor de zoveelste maal de slagboom optilt, dit keer



● Uitgelaten maar voorzichtig, men wilde niet herkenbaar op de foto, verkennen de pas aangekomen asielzoekers de omgeving van het voormalige militaire tentenkamp voor de Vierdaagse, Heumensoord, waar zij tijdelijk zullen verblijven.

voor een legervoertuig. Op deze eerste avond stromen zeventig mensen binnen uit dertien landen. Weggevlucht uit Somalia, Burkina en Nigeria. Uit de oerwouden van Zaïre en Suriname. Uit Ghana, Pakistan, Sri Lanka en Israël. Weg van moedertje Rusland en uit het vlakke Polen. Uit Iran en Joegoslavië. Mannen, jonge mannen vooral, en een drietal gezinnen.

Morgen komt de volgende groep. God weet waar vandaan. Overmorgen opnieuw. Steeds opnieuw. Da-

gen, maanden en jarenlang. Vaak in verwachting van dingen die niet gebeuren zullen. De praktijk leert dat slechts één op de twintig asielzoekers daadwerkelijk asiel krijgt. De rest gaat terug naar af.

Dissonant

Voor de soldaten in Heumensoord is alles wat deze avond gebeurt nieuw. Opmerkelijk is hun vriendelijkheid en behulpzaamheid. Niets

lijkt hen te veel om het de gasten van 'all over the world' naar de zinnen te maken. Ook de mannen van de marechaussee werken ontspannen en dat stelt de vaak uiterst nerveuze vluchtelingen zichtbaar op hun gemak.

Enige dissonant vormen nog steeds de constanta's, de rollen prikkeldraad. Bizarre barricades die het tentenkamp omzomen. Gisteren maakte de leiding van WVC en het leger zich daarover niet druk. „Die

liggen hier nog van de Vierdaagse, toen ze dienden ter bescherming van met name de Engelse soldaten. Als we dat aan de asielzoekers vertellen, zullen ze er niet zo zwaar toe blikken. Nu zijn de rollen omgedraaid. Luitenant Vaessen, mede belast met de algemene leiding, zegt: „Wij oogen inderdaad niet prettig. We len het prikkeldraad morgen of overmorgen vervangen door hekwerk”

tonny meijer

Vorige week maakte de Britse regering bekend dat binnen vier jaar de omvang van de Britse strijdkrachten op Duits grondgebied tot de helft moet worden teruggebracht. Dat zou de sluiting betekenen voor twee van de vier RAF-bases in de Bondsrepubliek. De basis Wildenrath, net over de grens bij Roermond, zou een van de twee vliegvelden zijn die opgeheven gaan worden. De Wildenrathers zelf liggen er voorlopig nog niet wakker van. Ze wachten de ontwikkelingen af. Met of zonder Britten, hun leven gaat wel door, zo tekende verslaggever Arnoud Cornelissen ter plaatse op.

De militaire status van een basis heeft zijn voordelen. Hij DP's uit strategische overwegingen s eenlijk helemaal niet gezien wor- sk v. Die van de Royal Air Force in denrath, net even over de grens Roermond, bij voorbeeld valt e het nauwelijks op tussen het weel- e groen van het Wildenrather deld. Als het om voorkomen van alvizonvervuiling gaat, hebben de deksse camouflagespecialisten hun te rk uitstekend gedaan. Het mili- rist e terrein loopt heel natuurlijk jk of in het beschermde natuurge- oud dat rond dit kleine Duitse hie lje ligt.

denrath, dat tot de gemeente gberg behoort, is eigenlijk niet eenl meer dan wat lintbebouwing ik) de provinciale weg tussen Einsberg en Mönchen-Gladbach. Jos het midden van het dorp, pal aan eef weg, een oude klokketoren met arachter een lelijk modern kerk- pouw waar zaterdags en zondags slechts een deel van de 1200 zie- tellende Duitse gemeenschap de rden van de pastor aanhoort. rder een paar kroegjes, een sla- r, een bakker en enige tientallen izen. Een dorpje zoals er in dit el van Duitsland zoveel zijn.

ch drukt de aanwezigheid van de sis een duidelijk stempel op het rp. Getalsmatig is de Britse be- lingsgroep veruit in de meerder- id. Het lintdorp ligt ook als het re ingesloten tussen Brits gebied t aan de ene kant het vliegveld, n de andere kant het barakken- mp en aan de zijkant de woon- ik voor de ongeveer 100 gezinnen n Britse officieren. En aan de insbergerstrasse, de belangrijk- : straat in het dorp, nemen win- ls met Engelse reclamekreten een omimente plaats in. Het meest rdt Wildenrath echter getekend or het bulderend geweld waar- e de Engelse straaljagers landen opstijgen of in informatie overvlie- n.

bewoners van Wildenrath trek- n zich er niet zoveel meer van n. De Britten met al hun voors en gens horen bij hun dagelijks le- n, hoewel ze er geen echt deel van :maken. „Ze zijn er eigenlijk al- d al geweest. Ik weet gewoon niet ders. En voor mijn gevoel zal dat ik altijd zo blijven”, vertelt een ildenrath van de 'Nachkriegs- nation'.

Vapenarsenaal

at Britse voornemen de strijd- achten in Duitsland te verminder- n en de plannen van andere geal- erden in die richting, zouden wel ns tot een totaal nieuwe situatie or de in de deelstaat Rijnland- estfalen gelegen landstreek Nie- rhein kunnen leiden. Na de nkeede Wereldoorlog groeide dit albed samen met de deelstaten r Rheinland-Pfalz en Baden-Wür- rberg uit tot een van de grootste aDenopslagplaatsen in de wereld.

stker in het gebied tussen Roer- and en Mönchen-Gladbach kun je en hoek omslaan of je wordt met itaire bedrijvigheid geconfron- rd. En overal in dat licht glooien- landschap staan in bossen plotse-

ling hoge prikkeldraadversperring- en en stuit de argeloze wandelaar op borden waarop in twee talen de verdere toegang tot het perceel wordt ontzegd. Het lijkt haast alsof 'de Niederrhein' niet meer is dan één grote kazerne, waartussen toe- vallig ook nog wat Duitsers wonen. Toen kort na de overwinning op de troepen van het Derde Rijk de geal- lieerden de scheuring tussen Oost en West zagen gebeuren, werden de semi-permanente bases in het huidi- ge West-Duitsland uitgebreid en versterkt. Er was een nieuwe vijand gekomen. Het onderworpen Duits- land vormde een perfecte barrière tussen het nieuwe gevaar en het vrije westen, zo werd toen in leger- kringen gedacht.

Aan de burgerbevolking werd niets gevraagd. De nieuwe machthebbers hadden van hen toch geen toestem- ming nodig? Dus bouwden Britse militairen ook het voormalige Wehrmacht kamp in Wildenrath dat zij in de laatste oorlogsdagen als steunpunt hadden gebruikt, om tot permanente basis voor de RAF. Momenteel verblijven zo'n 300 ge- zinnen en vele honderden man- schappen in de behuizingen op het uitgestrekte terrein van de basis.

Overwinnaars

„De vaste stationering van Engelse militairen leidde in de beginjaren in

Wildenrath tot de nodige uiteenzet- tingen”, zo vertelt Richard Fee- mers, die geboren en getogen is in dit dorp. „De Britten voelden zich de overwinnaars en er waren er ge- noeg die dat maar al te duidelijk lie- ten blijken. Vooral de oudere gene- ratie heeft het Britse leger nog heel lang als een bezettingsmacht gezien. Er was in de beginjaren zeker sprake van een bepaalde mate van haat over en weer”.

„Voor mijn leeftijdsgenoten die in of net na de oorlog zijn geboren, lag de zaak al snel anders. Wij gingen vrij gemakkelijk vriendschappelijk om met de Britse soldaten. Wij wer- den op het vliegveld uitgenodigd en zij kwamen bij ons op bezoek. En in die jaren was er een intensief con- tact tussen de Duitsers en de Britten in onze gemeenschap”.

Integratie

Feemers glimlacht even bij de her- innering. „Ik weet nog wel dat we samen met de Engelsen in het café tafelvoetbal deden. Mens, wat had- den die piloten een reactievermogen. We sloten gemakkelijk vrien- dschap in die dagen. Maar je weet wel hoe dat gaat. Na een paar jaar worden de jongens overgeplaatst, je wisselt adressen uit en dan gaat het contact verloren. Hoe dan ook, we gingen goed met elkaar om. Al kwam dat misschien ook omdat we altijd hoopten nog eens mee te mo-

gen vliegen. En dat kwam er nooit van”.

De vriendschappen uit die tijd ble- ken onvoldoende voor een werke- lijke integratie. In plaats van een verdere versterking van de toen op- gebouwde saamhorigheid door de contacten tussen de Britse en Duit- se jongeren bleef er een buffer tus- sen de beide volken. De omgang met elkaar is vriendelijk, maar af- standelijk. Er zijn maar heel weinig Wildenrathers die echt als vrienden met Britten omgaan.

Toch voelt de 17-jarige Robert Hennesy, zoon van een RAF-offi- cier in Wildenrath, zich uitstekend door de dorpsjeugd opgenomen. Drie jaar woont hij in het dorp. Nog een jaar zal zijn vader hier gestatio- neerd zijn en dan gaat het gezin weer terug naar het Verenigd Ko- ninkrijk. „Jammer hoor, ik zou hier best langer willen blijven. Ik heb tot nu toe hier een geweldige tijd. Ik heb van hieruit door heel Europa kunnen reizen. En ik kan goed op- schieten met de jongeren in het dorp”.

„De manier waarop Duitse en Brit- se jongeren met elkaar omgaan, is eigenlijk verbazingwekkend. Door- deweeks zijn de contacten een stuk minder omdat ik naar een Engelse school ga. Maar in de weekeinden sporten we samen of we gaan in het

dorp even bijlarten of in Wegberg naar de disco. Geen enkel pro- bleem”.

Robert is een van de weinige Brit- ten die vrijuit praat. Verrwege de meesten van zijn landgenoten draaien zich liever om als hen wat gevraagd wordt. En voor fototoe- stellen zijn ze al helemaal overge- voelig. „No comment”, is bijna het standaardantwoord op vragen naar het welbevinden van Britten in Wil- denrath. „Ik denk dat Britten van nature er van houden op zichzelf te leven. Ze gaan niet zo snel met an- dere volken om”, legt Feemers uit.

Handelaar Lawrence Gilchrist be- vestigt de zienswijze van Feemers. Gilchrist die voor Britse militairen de aankoop van taxifree auto's en zelfs complete inboedels verzorgt, is na twee jaar in de omgeving van diverse Britse bases en kazernes te hebben gewerkt, zes weken geleden in Wildenrath neergestreken. Hij kent het leven bij de RAF uitste- kend. „Mijn vrouw heeft bij de RAF gewerkt”, zegt hij met een on- dertoon van trots. „En mijn partner heeft ook bij de RAF gezeten, evenals diens vrouw”.

„Weet je, er is bij de Britse lucht- macht een hele sterke onderlinge band. Misschien is er daarom niet zo veel behoefte aan contacten met de Duitse bevolking. Je moet je ook voorstellen dat op de basis alles te

krijgen is wat je nodig hebt. Ze heb- ben daar hun eigen sportfaciliteiten, hun eigen tennisbanen en eigen golfbanen. Als je niet wilt, hoef je echt de basis niet af. Je ziet overal in Duitsland dat de Britten het liefst onder elkaar blijven”.

Aanslag

Voorzichtig stipt ook Gilchrist die gevoelig reden aan voor het be- trekkelijk langs elkaar heen leven van de bevolkingsgroepen in Wil- denrath. „Vooral bij de oudere ge- neratie zijn er toch nog velen in dit land die van mening zijn dat wij hier helemaal niet horen. Er zijn er ge- noeg die ons liever zien gaan dan komen. En echt niet alleen wegens de geluidsoverlast die onze vliegtui- gen veroorzaken”.

Peter Heinrichs en zijn vrouw behoe- ven zeker niet tot die Duitsers die de Britten nog steeds als bezetter be- schouwen. De Heinrichs ontvangen de buitenlandse militairen en hun gezinnen met graagte in hun resta- urant aan de Heinsbergerstrasse in Wildenrath. „We hebben al ruim 20 jaar onze zaak hier en we hebben nog nooit problemen gehad. Ach, kort na het einde van de oorlog lag het nog gevoelig”, zo weten ook de Heinrichs zich nog te herinneren. „In de loop der jaren is daar wel verandering in gekomen. Neem al-

leen maar het feit dat ook uit ons dorp meisjes met Engelse militairen zijn getrouwd”.

Echt innig zijn de contacten tussen de Britten en de Duitsers in Wilden- rath echter niet. Maar men staat voor elkaar klaar indien dat nodig mocht zijn. Zoals eind vorig jaar, toen een brute aanslag van de IRA een einde maakte aan het leven van twee Engelse soldaten en een kind. Nooit zal zij die dag en dat uur meer vergeten, zo vertelt Frau Heinrichs. „Het gebeurde hier pal voor het res- taurant. Om kwart voor zeven 's avonds. Het was verschrikkelijk. Iedereen in het dorp was heel erg onder de indruk. Op zulke momen- ten merk je toch dat de mensen hier zich met elkaar verbonden voelen. Niet voor niets was het hele dorp op de begrafenis aanwezig”.

Schade

Na de aanslag vorig jaar hebben de Britten zich nog meer dan voorheen teruggetrokken in hun eigen wereld dat zij als veiliger beschouwen dan het openbare leven van Wildenrath. Ook het restaurant van Peter Hein- richs wordt sindsdien minder fre- quent bezocht, hoewel Engelse mi- litairen nog steeds een grote groep van zijn klantenbestand uitmaakt; en zeker niet de slechtste.

„Als inderdaad de basis hier zou worden opgedoekt, zou dat voor mij een grote slag zijn. En niet al- leen voor mij. Er zijn genoeg mid- denstanders die voornamelijk dank zij de aanwezigheid van de militai- ren hun bestaan hebben”, meent Peter Heinrichs. „Maar als je het mij vraagt, gaat die basis hier niet dicht. Ze hebben onlangs nog voor enkele miljoenen geïnvesteerd. Dat gooi je toch niet zomaar weg?”. vraagt hij hoopvol.

Stadtdirektor Horst Soemers — een leidinggevende hoge ambtenaar, te vergelijken met een burgemeester — acht de kans dat de basis in Wil- denrath wordt opgeheven, echter vrij groot. „De economische schade die onze gemeente daardoor op- loopt, zal naar mijn mening nog wel meevallen. Ja, er vallen klappen. Zeker voor ondernemers die zowat van de Engelsen leven, zal het een ramp zijn. En met de sluiting zal ook 400 man burgerpersoneel moe- ten afvloeien. Daarvan komen er zeker 100 uit onze gemeente. Daar- naast verrichten verscheidene aan- nemersbedrijven uit de omgeving diverse werkzaamheden op de ba- sis. Dat zal allemaal wegvallen. Maar het is gelukkig niet zo dat we in deze gemeente geheel afhanke- lijk zijn van de Britten. Dan zou de schade nog veel groter zijn. De Britten hebben altijd een hoge graad van zelfverzorging gehad. En dat is nu ons voordeel”.

Voordelen

Soemers steekt het niet onder stoe- len of banken dat hij het vertrek van de RAF uit zijn gemeente toejuicht. „Op zich heeft de bevolking het vliegveld volkomen geaccepteerd. Ze vonden de aanwezigheid daar- van omwille van de internationale veiligheid zelfs noodzakelijk. Dat neemt echter niet weg dat de vlieg- tuigen behoorlijk wat geluidsover- last veroorzaken. Bij oefeningen vliegen ze soms tot diep in de nacht door. Via het regelmatige overleg dat de gemeente met de basis heeft, zijn al veel maatregelen genomen om daar waar dat mogelijk was, de overlast zoveel mogelijk terug te dringen. Militaire vliegerij blijft echter met geluidsoverlast verbond- en”, aldus Soemers.

„We hebben in onze gemeente nog geen echte actiegroepen gehad, maar ik heb toch wel gemerkt dat de mensen zich de laatste jaren steeds meer aan het lawaai gingen storen. Zeker vanaf het moment dat de ver- houdingen tussen Oost en West zich ontspanden. Daardoor kwam in deze gemeente de discussie op gang over de vraag of dat vliegveld nog wel zo noodzakelijk is. Als nu de Britse regering besluit de basis op te heffen, dan juichen wij dat zeker toe. Want de voordelen zijn toch veel groter dan de nadelen”.

Voor de meeste Wildenrathers is het nieuws over de mogelijke op- heffing van de basis in hun dorp nog te vers om zich al te kunnen voor- stellen hoe het leven er zonder Brit- ten uit zou zien. De meesten willen ook eerst de officiële bevestigingen afwachten. „Van ons mogen ze in ieder geval zo weggaan”, verzeke- ren Volkmar Forbach en Karina Bonjartz, die vlakbij de startbaan van de basis wonen. „Hoewel je na verloop van tijd aan het geluid ge- wend raakt, blijft het toch een groot bezwaar. Wij hebben op zich niets tegen de aanwezigheid van de Brit- ten”, grijnst het paar. „maar als er nooit meer gevlogen zou worden, was ons dat zeer welkom”.

arnoud cornelisse



● Voor eigenaar Peter Heinrichs zou de sluiting van de Britse basis in Wildenrath bijna een ramp zijn. Hij moet het voor een groot deel van de Engelse militairen hebben.

Wildenrath niet rouwig om vertrek Britse RAF



● Ingang van de RAF-basis in Wildenrath.

Foto's: DRIES LINSEN

piccolo's

an de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,20.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist
Gezonden f 1,00 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,60 per mm.

Piccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,60.
Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitieme.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgeve - in de regel - tot 12.00 uur 's ochtends voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgeve via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.

(Bron: Cebus Summa Scanner)

Vermist/Gezonden
MOODKREET: 14 dagen vermist in Oirbeek/Amstelveen. Geheel zwarte volwassen kater tegen beloning te bezorgen. Tel. 04492-2522.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Personeel gevraagd

BISTRO LA BERGERIE

Zoekt een jonge gemotiveerde kok(in) die opleiding en creativiteit belangrijk vindt voor zijn/haar toekomst. Tel. reageren op nr. 04490-74727, Geverik-Beek.



Kandidaten kunnen, nadat ze een interne opleiding als leerling croupier bij Casino Landgraaf gevolgd hebben, een leuke full-time baan verwerven. Minimaal MAVO of gelijkwaardig niveau gewenst.

Casino Landgraaf is 24 uur per dag open. De kandidaten voor leerling croupier moeten bereid zijn in wissel- en weekenddiensten te werken. Leertijd ca. 20 jaar. Sollicitaties, zowel telefonisch als schriftelijk te richten aan de heer P. Peters.

Casino Landgraaf
Moltweg 82, 6371 BX Landgraaf
Telefoon 045-315080.

Limburgs Dagblad vraagt voor Munstergeleen, Sittard en Einighausen bezorg(st)ers

Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Beantwoordt 16, Sittard. 04490-15577.

BROOD- EN BANKETBAKKERIJ FRANSSEN
Kloosterstraat 40, Simpelveld vraagt per 1 september of direct:

Enthusiaste Broodbakker m/v
met een gezonde dosis ervaring, om een klein gezellig team aan te vullen.

2e en 3e banketbakkers-bediende's m/v
kijkt met ervaring in luxe banket welke in een jong team aan de slag wil. Tevens is er een opleidingsplaats voor:

Leerling m/v
Werkdagen voornamelijk overdag, met 'n prima salaris. Geïnteresseerd? Tel. reacties tussen 18.00 en 19.00 uur. 045-44 14 70.

Vergeet al het gewone!!!
De markt staat open voor ons niet te kopiëren product. Profiteer ervan! Na de korte opwaaifase heeft u de mogelijkheid een:

winst van f 127.000,- en meer
te ontvangen. Met een minimale investering vanaf f 2.900,- bent u zelfstandig ondernemer en verkrijgt u de exclusieve verkooprechten in een vast gebied, voor een voortdurend stijgend vervolgebussness.

Als u erbij wilt zijn dan bel ons bij voorkeur op maandag: NGR GmbH 09-49.211.556196, vragen naar Dhr. Unger.

TECHNOTIME
heeft direct werk voor

Storingsmonteur MTS-E

Onderhoudsmonteur MTS-WTB

Piping tekenaar

Engineer HTS-WTB

Tekenaar MTS-WTB en CAD

Ervaren magazijnmedewerker

Machinale houtbewerker

Bel nu, of kom even langs. Tel. 045-717183. Nobelstraat 1, 6411 EK Heerlen. 24 uur bereikbaar. Ook Gouden Gids TV vakaturebank pag. 187.

In ons bedrijf is plaats voor:

Slager of Slagersleerling

Slagerij Jean Baggen, Burg. Lemmensstraat 8, Geleen. Tel. 04490-43702 of na 18.00 u. 04490-50715.

Golden Tulip Zuid Limburg
Julianastraat 23a, 6285 AH Epen (L). Tel. 04455 1818, fax 56731

Vraagt voor zo spoedig mogelijk

Medewerker(ster)

voor de afwas en lichte schoonmaakwerkzaamheden. Bovendien is de functie op basis van een jaarbetrekking met een werkweek van ca. 25 uur. De werkzaamheden kunnen in wisseldienst zowel in de ochtend van 8.00-13.00 uur als 's avonds van 18.00-22.00 uur plaatsvinden. Belangstellende kunnen contact opnemen met de directeur P. Helleman, Julianastraat 23a, 6285 AH Epen. Tel. 04455-1818.

JE WILT LEREN MAAR JE WILT OOK WERKEN??
In de boeiende wereld van het slagersvak kun je beide!! Als je tussen de 16 en 25 bent kun je "direct aan de slag". Je doet 30 uur p.w. boeiend en creatief werk, gaat om met mensen, je werkt met voedsel en leert een goed beroep met uitstekende toekomstmogelijkheden;

Kortom het volledige slagersvak.
1 dag in de week ga je naar school om nog meer van het vak te leren. Je verdient een goed salaris en bouwt aan een zekere toekomst!!

Spreek je dit aan? Bel ons op, schrijf ons of kom gewoon eens even kijken in ons bedrijf. Je bent welkom!

Slagerij Smeets
Mgr. Hanssensstr. 19, 6414 CC, Heerlen. Tel. 045-211793.

Kids & People
International Model Agency voor

Reclame, Mode en Film
zoekt dringend:

* Kinderen tussen 3 en 10 jr. * Mannen en vrouwen tussen 30 en 40 jr. * Roodhagige kinderen en volwassenen * Vrouwen vanaf 25 jr. type "Madonna". * Serieuze gezichten tussen 25 en 50 jr. type "Manager". * Tieners tussen 13 en 17 jr. * Interessante huisdieren. * Lokaties. Behoort U tot deze personen groep?

Bel ons MA, en DL voor vrijblijvende informatie: Tel. 043-257311 (24 uur) of 077-511699.

KIDS & PEOPLE - 6211 LC Maastricht - Vrijthof 11B.

Party Centrum Kasteel Limbricht
vraagt voor spoedig mog. indiensttreding:

1e Medewerker Alg. Dienst m/v
in een meewerkende leiding-gevende functie. Aanstelling in vaste dienst voor min. 20 uur p/wk met mogelijkheid tot 38 uur p/wk op basis van horeca CAO. Gewenste opl. MBO civiele dienst. Tel. int. Party Centrum Kasteel Limbricht 04490-14444 of 20777, Dhr. P. Janssen.

Saturn
Aachen Stadtmittel

DAS handelsunternehmen der Superlatie auf dem Gebiet der Unterhaltungselektronik sucht

Service - Techniker
Kfz - Elektriker

oder

Kfz - Mechaniker
für den Autodradio - Einbau

Bitte senden Sie Ihre Bewerbungsunterlagen an unsere Zentrale Personalabteilung, Hansaring 97, 5000 Köln 1.

Full-time
Tandarts
assistente

voor praktijk te Sittard.
Br.o.n.r. B-5359, L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Kids & People
International Model Agency zoekt:

Vigagiste en Kapster
Voor info: 043-257311/077-511699 (vrij. t/m vrijd.)

Club MERCI, wij hebben plaats voor 2 meisjes. Hoge verdiensten. 04490-45814.

Gevr. met spoed VERKOPERS en ploegleiders voor verkoop van deur aan deur in België. Int. 19.00-20.00 uur 045-219622.

Bauunternehmung Hoch- und Schlüsselfertigbau sucht SUBUNTERNEHMER für Maurer und Kleinkarben im Raum Aachen, Mönchengladbach und Düsseldorf. Kurzfristiger Arbeitsbeginn. Tel. mo-fr. 9-16 Uhr 09-49-2161-16025.

Bauunternehmung Hoch- und Schlüsselfertigbau sucht MAURER in Festanstellung zum sofortigen Arbeitsbeginn. Tel. mo-fr. 9-16 Uhr 09-49-2161-16025.

Adm. kantoor vr. FISCAAL-medewerker voor enkele uren per week. 045-315529.

Goede OPPAS gezocht bij 3 kinderen, 1 à 2 dagen p. wk. op onregelmat. tijden. Br.o.n.r. B-5331 L.D. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Wie wil mij thuis helpen met wat eenvoudig veranderen NAAIWERK. Br.o.n.r. B-5335, L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Artsenfamilie, 2 kinderen 5 en 7 jaar zoekt AU-PAIR per 1 sept. voor termijn 1 jaar met rijbewijs in omg. van Den Haag. Riantie etage met auto beschikbaar. Br. met foto o.n.r. B-5340, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Bouw en ingenieurbouw Brunnsum BV vraagt voor langdurende projecten in Duitsland vakbekwame METSELAARS, timmerlieden en ijzerwerkers. Wij bieden een zekere arbeidsplaats, hoog loon, goede soc. voorz. en wettelijke betaling. Soli. na tel. afspr. alleen tijdens kantooruren van ma. t/m vr. 045-229259. Trichtweg 125, Brs./Treebeek.

Gezocht FRITUREHULPEN voor Kerkrade en Vaals. Tel. 04454-2203.

Fa. WGV Bouw. Voor direct werk voor Duitsland METSELAARS, betonimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerweg 77, Hoensbroek.

Volkskrant vraagt BEZORG(ST)ER voor Klimmen. Tel. 04459-1724.

Restaurant Twiny vraagt meiste voor de AFWAS-KEUKEN, ca. 18 jaar. Persoonlijk aanmelden tot 12.00 uur Promenade 149, Heerlen.

1e KAPSTERS gevraagd, zelfstandig en creatief werkend. Pers. aanm. tussen 17.30 en 18.30 u. Coiffeurs team Marlene, Passage 5, Valkenburg. Tel. 04406-13454.

Gezocht ECHTPAAR, man of vrouw voor het uithelpen in Taverne in België. Woning, auto, aanw. Blevet. Haasstrasse 20, 4700 Eupen (België).

Gevraagd FRITUREHULP, liefst met ervaring, Geleen of omg. Br. met pastoso o.n.r. B-5370, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Gevr. ervaren SCHOONHEIDSSPECIALIST, full-time of voor 16 tot 20 uur p.wk. Pedicure/elektisch epilieren volgens Blend. Zonder ervaring onnodig te solliciteren. Tel. 045-320536.

i.v.b. Met uitbreiding van ons team zoekt restaurant de Postiljon te Heerlen een Leerling KOK M/V en een serveerster. Tel. 045-712779, v.a. 12.00 uur.

Pretpark de Valkenier zkt. nog enkele enthousiaste VAKANTIEMEDEWERKERS m/v, leeft. 15 t/m 18 jr. Soli. na tel. afspr. Tel. 04406-12289.

SLAGERSGEZEL of half-was gevraagd. Slagerij Boymans, Stationsstr. 4, Heerlen. Tel. 045-714331.

Detective-bureau zoekt freelance MEDEWERKERS M/V van Elk, Postbus 26, 6550 ZG Weert.

Friture in Kerkrade vraagt v. PART-TIMER voor overdag. Tel. 045-453032.

WERKSTER gevraagd. Info 12.00-13.00 uur tel. 045-423345.

Italiaanse Restaurant vraagt HULP-KOK, tev. ook pizzabakker. Reageren na 17.00 uur 045-712021.

Thai's restaurant Sukhothai, Tongersestr. 54, Maastricht zoekt naar een enthousiaste part-time kracht voor de BEDIENING, enige ervaring gewenst. Int. 043-217946.

Gevr. per 20 aug. gedipl. LEIDER/STER bij gymnastiekvereniging "Ons Genoegen", Hoensbroek voor 4 uur p.wk. Lessen's maandags en 's dondersdags. Int. tot 18.00 uur 04490-12913.

Gevr. per 20 aug. JAZZ-LEIDER/STER voor 4 uur p.wk. bij gymnastiekvereniging "Ons Genoegen", Hoensbroek. Lessen op woensdag en vrijdag. Int. tot 18.00 uur 04490-12913.

Kamers
Kamers te h. in HEERLEN, dichtbij centrum, alleen aan studenten, f 250,- en f 275,- all-in. Tel. 09-49-2408.5248 vragen naar mevr. Stienen.

Winkel & Kantoor
Kassa
Zomerfestival

alle kasregisters deze maand honderden guldens in prijs verlaagd, bijv. UNIVEL System 20, 6 groepen 100 plus, tekstschrijver, compleet met ruime geleide van f 1.695,- voor f 995,- HERMES 2200 minimaal 1000 gulden terug voor inruil: CASHUWELL 16 groepen 100 plus, tekstschrijver, van f 2.595,- voor f 1.795,- en nog 32 verschillende type's. Tevens speciale aanbiedingen in FAXEN v.a. f 1.695,- COPIERS, SCHRIJFMACHINES, KANTOORSTOELEN, WEEGAPPARATUUR prijzen excl. BTW. Bezoek dus snel onze 1600 m² showroom op Makro

Bolbox
ALLES VOOR WINKEL EN KANTOOR
Bedrijvenpark De Horsel, Daelderweg 25, Nuth. Openingstijden ma. t/m vrij. tot 17.30 uur, do. tot 21.00 uur. Tel. 045-242880 (16 lijnen) Fax. 045-241690 (2 lijnen)

Te koop uit Faillissement
Nieuw en gebruikt kantoormeubilair.
Directie bureau s-kantoorkasten-materiaalkasten-taden-bloks voorhangmappen-schuifdeurkasten-brandkasten-kapstokken-telkasten-fotokopieerapparaten-kantoorstoelen-tafels-garderobekasten-hangmappen Atlantagondolastelling-diverse soorten magazijnstelling-palletstalling-kolomboommachines 16 mm-palletwegens-steekwagens. 800 m² magazijnshowroom.
Nergens goedkoop, nergens meer keus; alles uit voorraad leverbaar. Open maandag tot vrijdag, 9.30 tot 18.30 uur. Zaterdag van 10.00 tot 18.00 uur.
ROCKMART, Kisse 46a, Heerlen. 045-72 31 42.

Te koop KASSA met geld
4 groepen draaibare klantendisplays; tintprint van dag-komsten, merk Hermes 54, ca. 1/2 jaar oud, prijs f 700,-. Tel. 045-462622, na 19.00 uur.

Te koop STALEN autokast
kantoorkasten 100x200x40, 4 legbordjes v.a. f 125,-. Afsluitbare kasten met sleutel 100x200x55 f 125,-. Rockmart, Kisse 46a, Heerlen. 045-723142.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad
hijpt u op weg naar het succes. Bel: 045-719966.

Landbouw en Veeveel
Te k. jonge HENNEN tegen de leg, tevens meukluisen regelmatig leverbaar. Vaesrade 43, Nuth. Tel. 045-24284.

ONDERDELENBANK.
Tel. 04493-2715.

Kalksbl. DSM en champignon-driftnest. P. PUST-JENS. Tel. 04759-3565/autotel. 06-52107893.

Te k. uit voorr. door eigen import GECOMI bereg. haspel en rep. van slangen en uit voorr. levering van 'nw. slangen'. G. Cornelissen Mill Tel. 08859-51072.

Te k. 3-duims BRANDWEERSLANG a 20 mtr. met koppeling, tegen spec. prijs. Gebr. bereg. haspels. Buisen met pompen. G. Cornelissen Mill. 08859-51072.

Auto's
Te k. van part. AUDI 80 1.8 S wit, bouw. 2-89, km.st. 26.000. Tel. 045-231714.

AUDI 80 SC diesel, 4-drs. 1000, APK, bouw. 10-84, f 7.750,-. 045-729019.

AUDI 100cc, '83, i.z.g.st. LPG en extra's, f 9.300,- na 18.00 uur. 045-710870.

Te k. AUDI 80 GLS, 4-drs., bw. '80, APK tot f 9.150,-, groen van Prinsterenstr. 11, Heerlen. Tel. 045-728919.

BMW
Koepel BMW 318, type '79, APK, zeer mooi, f 1.950,-. Groen van Prinsterenstr. 11, Heerlen. Tel. 045-728919.

Student THW zoekt kamer in HEERLEN. Tel. 04760-72610.

Voor nette mensen in GELEEN en Susteren appartementen en kamers te huur met gezamenlijke badkamer en keuken. Tel. 04743-1579

Gezocht kamer in SITTARD voor HAO-student met gebruik van keuken en badk. Tel. 04104-74810.

Te huur kamers en appartementen te SUSTEREN. Tel. 06-52107978/04499-1615.

Vader zoekt Kamer in MAASTRICHT voor zijn dochter, studente Tolk-vertaler. Tel. 04920-25140.

Te h. gem. zit-slaapk. met gebr. v. keukens en bad. Gem. LANDGRAAF f 450,- p/mnd. Tel. 045-324296.

BRUNSSUM gemeub. zit/slp. met eigen douche, voor rustig pers. Int. na 16.00 uur Laanderstr. 85, Heerlen.

Te h. 2 kamer BOVENWONING te Brunssum f 580,- all in. Postbus 6014, 6440 DA Brunssum.

Te h. in HEERLERHEIDE geh. nieuw gestoff. zit/slp., ondergebr. in Bungalow m. gebr. v. keuk., douche, eig. opgang. f 100,- p.w. all-in. Int. van 20 tot 22 uur. 045-223482.

KAMER te huur met huiselijk verkeer te Valkenburg. Tel. 04406-12875.

Ouders 20 jarige studente aan het Bell-college / zkn. voor haar kamer in MTRICHT. 08891-71576.

Reparaties
TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Gorgens. Industrieter. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122 of autotel. 06-52.981350.

VROKO voor uw koelkast en diepvriesreparatie's. 045-441566 17 u. 461658.

Hobby/D.h.z.
3 mtr. BEHANGTAFEL f 65,-. M. Botterweck, Akerstr. 106, Spekholzseide.

Chevrolet
Te k. CHEVY Belair, bw. '58. Hunsstr. 54 Ubachsberg

Citroën
CITROËN 2 CV 6 bw. '83, km.st. 80.000, vr.pr. f 3.000,-. Tel. 045-310578.

ACADIANE-bestel, 1983, 66.000 km. APK mei '91, vr. pr. f 3.200,-. 04492-2538.

Te k. Citroën VISA 1100 RE bw. eind '85, i.z.g.st., km.st. ca. 84.000, te eigen, div. extra's. Te bevr. 045-312543

Als nw. Citr. AXEL 1.3 TRS, 1989, km.st. 10.000, sp. win. 5-bak rad. cass. f 10.750,-. Int. mog. 043-476675.

CITROËN AX 10, bw. '87, km.st. 32.000, i.z.g.st. f 10.000,-. 0490-33190.

Te k. Citroën VISA super E, bw. '83, APK tot 7-91, kl. zwart, i.z.g.st. Tel. 045-766306, vr.nr. Maurice.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Daihatsu
Daihatsu CHARADE TS bw. '84, 5-versn., metallic, p.n.o.t.k. Tel. 045-752624.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Dodge
Te k. Dodge CHALLENGER bw. '72, geen koopje. Hunsstr. 54, Ubachsberg.

Fiat
Fiat

Extra aanbieding
Op alle nieuwe
Panda * Uno * Tipo * Croma
met kenteken.
10% korting
Occasion-weekend
voor occasions boven f 7.500,-
Philips radio/cassetteorder type 552
inclusief diefstal-slede
Luxe sierwieloppen
Luxe vloermatten
TOTAAL
630,-
110,-
120,-
860,-

voor één Tientje
Auto Klankstad
Kaatheidersteegweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Fiat Tipo
Zomeraanbieding
omtrentend 10% korting
bij inruil
OF
bij inruil
f 2.500,- boven
ANWB/Bovag koerslijst
Fiat Creusen Heerlen

Nieuwe Fiat Panda 1000 L IE
0 km, 5 versn., katalysator, verst. rugleuning, hoofd-, van: f 13.788,-

Nu f 12.500,-
Geheel rijklaar met kenteken

Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34
045-742121

Nederland is onlangs officieel lid geworden van de Scientific Committee on Antarctic Research (SCAR). De beslissing hierover, gisteren in de Braziliaanse stad Sao Paulo genomen, was unaniem. Met het lidmaatschap kan Nederland in de toekomst meebeslissen over de bescherming van het Zuidpoolgebied.

SCAR is een internationale wetenschappelijke organisatie die onderdeel uitmaakt van The International Council of Scientific Unions (ICSU). De organisatie stimuleert en coördineert internationaal Zuidpoolonderzoek. Het verkrijgen van het lidmaatschap van de SCAR is een internationale erkenning van

het door de Stichting Onderzoek der Zee (SOZ) gecoördineerde Nederlandse wetenschappelijk Antarctisch onderzoek. Nederland is op dit moment nog geen stemhebbend lid van het Antarctisch verdrag, maar heeft inmiddels wel een aanvraag ingediend. Eind november dit jaar wordt hierover in Chili een beslissing verwacht.

Ons land wil vaste voet op Antarctica

Het valt niet te ontkennen: de eerste grote Nederlandse expeditie naar Antarctisch gebied – van begin december tot begin februari – heeft een duidelijk en eenvoudig te omschrijven politiek doel. Nederland wil in 1991 eindelijk stemgerechtigd lid worden van het Antarctica Verdrag, dat dan ook wordt vernieuwd. De Verdragspartners, die over toelating van Nederland met eenstemmigheid moeten beslissen, bleken in oktober vorig jaar onvoldoende onder de indruk van het haastig opgestelde programma voor wetenschappelijk onderzoek 1989-1994 dat de Nederlandse aanvraag begeleidde, hoewel er toch maar liefst bijna achttien miljoen gulden voor was uitgetrokken (zo'n vijftien miljoen meer dan in 1981-1987). De beslissing werd aangehouden. Voor de Verdragspartners weer vergaderen moet daar dus een kop bovenop worden gezet: een Nederlandse expeditie (tweintig deelnemers) van twee maanden naar King George Eiland (budget een miljoen gulden).

Maar dat politieke doel – nastrevenswaardig omdat het Nederland een stem geeft in het beheer van het ijsige continent – staat de wetenschappelijke kwaliteit van de expeditie onder leiding van prof. dr W.J. Wolff van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer (RIN) allerminst in de weg. Immers: een expeditie die wetenschappelijk een flop wordt, zal op de vergadering van de Verdragspartners slechts de lachlust opwekken. En dat is niet de bedoeling. Het feit dat de expeditie als extra bewijs moet dienen voor de Nederlandse belangstelling voor het Zuidpoolgebied, betekent tevens dat het onderzoeksprogramma ervan niet gelijklopend mag zijn aan het eerder ingediende programma 1989-1994, maar er wel op moet aansluiten. Voor het 'extra' nu zorgt in belangrijke mate het Arctisch Centrum van de Groninger universiteit, dat zijn ruime ervaring in de Noordelijke IJszee (expedities naar o.a. Spitsbergen) inzet voor onderzoek naar de invloed op het milieu van kuststations van walvisjagers.

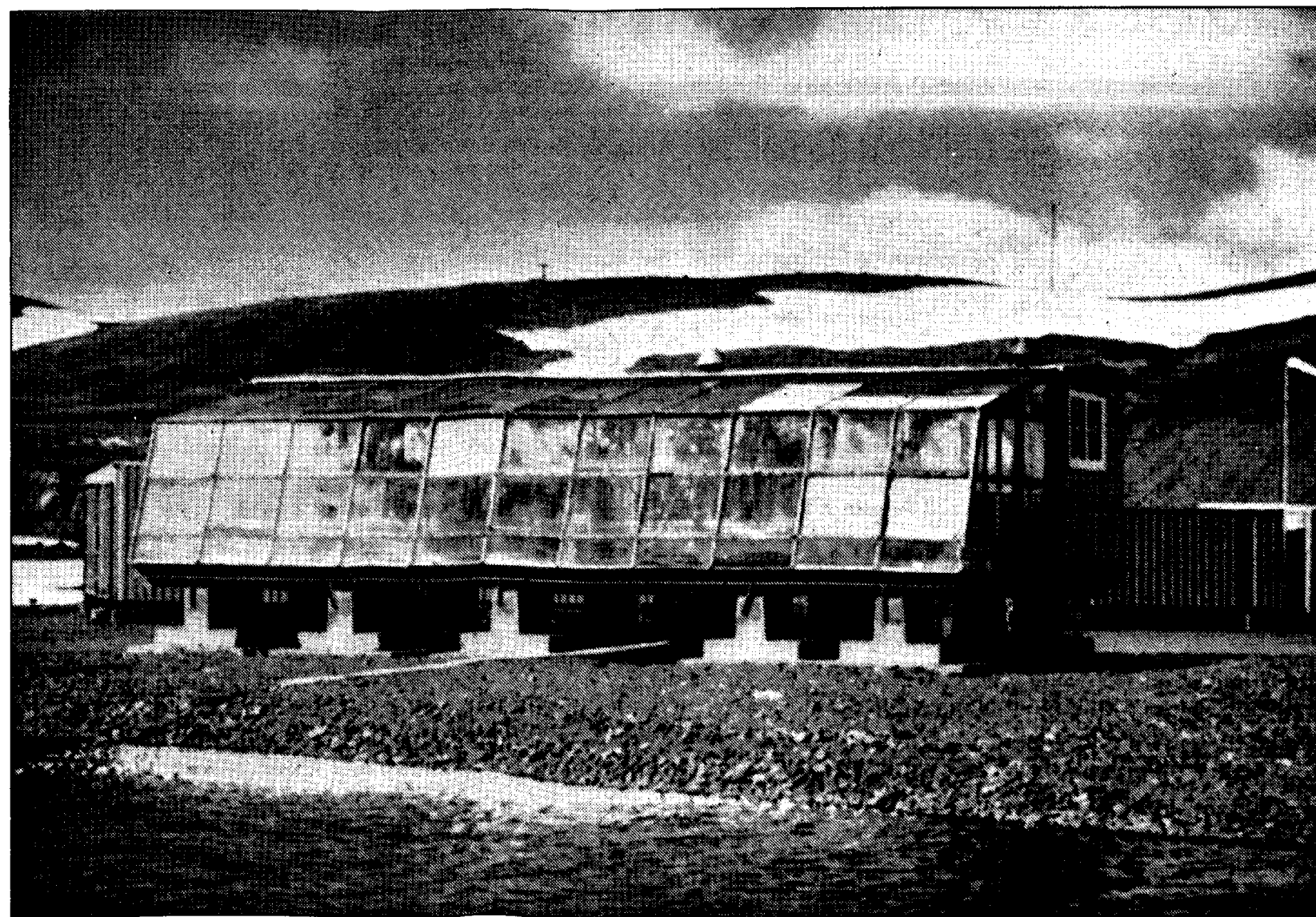
Geen aanspraken

Nederland is laat met zijn belangstelling voor Antarctica. Ons land heeft er geen gebiedsaanspraken en behoorde niet tot het selecte clubje landen, dat in 1959 het Antarctica Verdrag sloot dat die elkaar deels overlappende territoriale aanspraken bevroor, militair gebruik van het gebied verbood, evenals kernexplosies en het dumpen van radio-actief afval en er de vrijheid van wetenschappelijk onderzoek garandeerde. Pas op 30 maart 1976 trad Nederland tot het Verdrag toe met de status van 'waarnemer'. Ons land kon immers niet bogen op 'een ruime onderzoeksinspanning', noch op een eigen onderzoeksschip of landstation. In de jaren zestig waren er alleen drie kleine expedities samen met België (respectievelijk vier, negen en zes Nederlandse deelnemers) naar het Zuidpoolgebied georganiseerd. Of beter – om met de Belgische hoogleraar T. van Antwerpen te spreken – 'geimproviseerd'. De Nederlandse belangstelling werd aangejaagd door slechts één man: Wim Thomassen, oud-burgemeester van Enschede en Rotterdam. Hij bezocht het Zuidpoolgebied in 1975 en 1982, schreef daarover de nota 'Antarctica nu, in 1991 en later', en bewerkte daarmee bevriende bewindslieden (met name de toenmalige Onderwijsminister Jos van Kemenade) en Kamerleden. In zijn nota beschrijft hij het unieke continent als 'het koudste, hoogste, droogste, stormachtigste, eenzaamste, minst bewoonbare en meest ongerepte van alle werelddelen'. Over de late aansluiting van Nederland bij het Verdrag: 'We hadden de kat uit de boom gekken en produceerden, min of meer beschaamd, alleen wat mooie woorden. Beschaamd, omdat al na drie jaar samenwerking met de Belgen, de aftocht werd gebazen'. En over wetenschappelijk onderzoek daar: 'Antarctica is en blijft een uniek studievel. Wie een ijsvlakte op het continent zorgvuldig afgraaft, kan de laag blootleggen waar de

neerslag van de uitbarsting van de Krakatau in 1883 is te vinden. Wie de bovenlaag onderzoekt, vindt de sporen van nucleaire explosies in de Pacific uit onze tijd (Frankrijk). Wie zeewater onderzoekt, vindt DDT-sporen. De natuur doet zijn werk; de mens, in zijn rol van huidziekte der aarde, voegt het zijne toe. Het Zuidpoolverdrag tracht dat kwaad te beteugelen met het voeren van een beleid dat is gericht op bescherming van het landschap en de natuurlijke rijkdommen en dat steunt op wetenschappelijk werk".

Eerste aanzet

Hoe bekwaam het lobbywerk van 'Duc' Thomassen, de stichting ledencontact van de International Union for Conservation of Nature and natural resources (IUCN), de Werkgroep Antarctica daarvan en tal van wetenschappers ook was, het duurde tot 1984 voor de Nederlandse regering een eerste aanzet voor Antarctica-onderzoek gaf. Namens de toenmalige minister Deetman (Wetenschappen) deelde directeur-generaal wetenschapsbeleid dr E. van Spiegel in november van dat jaar op Antarctische studiedagen van het IUCN in Amsterdam mee, dat er extra geld voor was uitgetrokken. Het bleek te gaan om slechts één miljoen gulden, dat grotendeels moest worden bijeengesprokkeld op de begrotingen van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer, het Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) en de Rijks Geologische Dienst (RGD). „Een uiterst iel sommetje, maar goed: het is een begin". Gecoördineerd door de Nederlandse Raad voor Zee-onderzoek (de huidige NWO-stichting Onderzoek der Zee, SOZ) moest een bescheiden onderzoeksprogramma worden



● Overzichtsfoto van het Station Arctowski op King George Island, dat de Nederlandse expeditie van Polen huurt.

● De broeikas bij Arctowski, het toekomstige Nederlandse station op Antarctica.

opgesteld dat zou passen in de programma's van andere (Europese) landen, waarmee zou moeten worden samengewerkt. Het opstellen van dat eerste onderzoeksprogramma – het kwam begin 1985 gereed – viel dan ook niet mee. Het werd, aldus de drie instituten RIN, NIOZ en RGD, „behalve door het gebrek aan ervaring op het gebied van Antarctisch onderzoek bemoeilijkt door het ontbreken van voldoende informatie over de beschikbare onderzoeksfaciliteiten". Uitgaan van deelneming aan buitenlands onderzoek stelt bovendien zijn beperkingen. „Het betekent", aldus de onderzoeksinstellingen, „dat de buitenlandse gastheer in hoge mate omvang en aard van het onderzoeksprogramma zal bepalen, ook indien een financiële bijdrage in de expeditiekosten van de gastheer wordt gegeven. Hoewel bekend is dat bijvoorbeeld de Duitse Bondsrepubliek welwillend staat tegenover Nederlandse deelneming aan haar Antarctische expedities en dat metterdaad in 1982 en 1983 toonde door een onderzoeker zonder kosten aan een

expeditie te laten deelnemen, zijn toch de voorwaarden waaronder dat zou kunnen geschieden bij een grotere deelneming onvoldoende onderzocht".

Het eerste onderzoeksprogramma was dan ook volgens de instituten „nauwelijks meer dan een opsomming van onderzoeksthema's" en nadrukkelijk „voor verbetering en nadere uitwerking vatbaar". Maar het zette de trend, zowel voor het latere meerjarenprogramma als voor het programma voor de aanstaande expeditie. De trend van vooral voortbouwen op onderzoek, waarin Nederland eerder en elders (bij voorbeeld bij de grote Snellius-II-expeditie in de Indische Oceaan in 1986) goed is gebleken.

Weddelrob

Zo viel de keus behalve op pinquins op de Weddelrob (Leptonychotes weddillii), neefje van de gewone zeehond (Phoca vitulina), omdat met onderzoek aan die gewone zeehond (o.m. de studie van het

gedrag met aan het dier bevestigde radiozenders) al veel ervaring is opgedaan. En, aansluitend op werk uit de jaren zestig, op onderzoek naar vervuiling van het Antarctisch ecosysteem met chloorkoolwaterstoffen en zware metalen. Oceanografisch onderzoek aan plankton en micro-organismen en hun relatie tot natuurkundige processen (zoals het vrijkomen van zoet water door het smelten van ijs, hevige stormen) verrichten Nederlandse onderzoekers al eerder, zowel elders als in de Weddellzee. Een bijzondere aanvulling daarop is het onderzoek naar het effect van 'harde' ultraviolet straling (daarvan bereikt meer de aarde door het 'gat' in de ozonlaag) op die micro-organismen.

En voor de aanstaande expeditie: de bijdrage van het Groninger Arctisch Centrum. De eersten die belangstelling hadden voor Antarctica waren de walvisjagers. De walvisjagers bouwden zes landstations, die sinds 1965 alle zijn verlaten en zich in verschillende stadia van verval bevinden. De ander golf nederzettingen werd gestimuleerd

door strategische overwegingen sinds de Tweede Wereldoorlog.

Walvisjagers

De Groninger onderzoekers, dr Laurens Hacquebord en dr W.O. van der Knaap, richten hun onderzoek op de stations van de walvisjagers (met name het station op Deception Eiland). Hun ervaring met zulke stations uit de zestiende eeuw in het Noordpoolgebied maakt het mogelijk de geografische ontwikkeling ervan te bestuderen. Maar de belangstelling reikt verder: ook onderzoek zal worden welke invloed het handelen van de walvisjagers had op het milieu, welke sporen daarvan nog zijn te vinden en hoeveel tijd het milieu nodig heeft om zich te herstellen. Ook dr. Ko de Korte van het Arctisch Centrum, die al eerder de Grote Jager in zowel het Noord- als Zuidpoolgebied bestudeerde, is van de partij. Het Instituut voor Meteorologie en Oceanografie van de Utrechtse universiteit (IMOU) is al eerder internationaal vermaard geworden door theoretische berekeningen aan

de Antarctische ijskap. In dat allereerste programma voor Antarctisch onderzoek stelde dit instituut dan ook al vagelijk voor: „een zomerexpeditie naar een gebied waarvan de dynamica van de ijsstroming nog slecht bekend is, maar dat een belangrijke rol speelt in het totale gedrag van de Antarctische ijskap". In 1985/1986 ging één Utrechtse onderzoeker met een Amerikaanse expeditie mee om ter plaatse te kijken. Maar die toen aangeduide 'zomerexpeditie' staat nu echt op stapel als onderdeel van de eerste grote Nederlandse expeditie. Het rechtstreekse belang van Nederland bij Antarctisch onderzoek is bij dit onderwerp het meest moeiteloos duidelijk te maken. De ijskap bevat dertig miljoen kubieke kilometer ijs. Als daarvan één procent smelt, stijgt de zeespiegel op de hele wereld met zestig centimeter. Bij het opstellen van het Nederlandse Deltaplan is rekening gehouden met een zeespiegel, die dertig centimeter per eeuw stijgt. Weliswaar zal het 'broeikas effect' voor een dikkere ijslaag zorgen: warme lucht bevat meer vocht en brengt derhalve meer sneeuw in het Zuidpoolgebied. Maar op bij voorbeeld het Antarctisch Schiereiland en eilanden als King George Eiland is een verhevigde afsmelting te verwachten. Daarvoor heeft het Utrechtse instituut nu een rekenmodel ontwikkeld, dat tijdens de komende expeditie wordt getoetst. Daartoe zullen op King George Eiland vier meteorologische masten op de gletsjer worden gebouwd om op verschillende hoogten temperatuur, vochtigheid en windsnelheid te meten. Metingen tot 1200 meter hoog zullen worden verricht met een heliumballon.

Inspectietocht

Vorig jaar december – nadat het Nederlandse onderzoeksplan 1989-1994 te mager was bevonden om ons land meteen als stemgerechtigd Verdragspartner te accepteren – namen de directeur van de Stichting Onderzoek der Zee dr Jan Stel en oud-milieuminister Nijpels deel aan een Duits-Franse inspectietoetocht. Zij voeren met het modernste poolschip ter wereld, de Duitse 'Polarstern', naar het Antarctisch Schiereiland en bezochten negen onderzoekstations. Tijdens die reis is het idee voor toch een eigen Nederlandse expeditie geboren. Op het Poolse station 'Arctowski' op King George Eiland was ter ere van de Nederlandse gasten zelfs de Nederlandse vlag gehesen. Het bracht dr Stel op het idee eens in Polen te informeren of Nederland dat station niet voor een paar maanden kon huren. En ziedaar: dat kon. In juni is de huurovereenkomst officieel getekend. Daarmee was voor de eigen expeditie een basis gevonden en het grootste probleem opgelost. Een ideale basis: het veertien jaar oude station is 1800 vierkante meter groot. Het bevat twintig eenpersoons kamers, een eetzaal, keuken, sauna, een hydrologisch laboratorium en aquarium, een geofysisch laboratorium, laboratoria voor zomerwerk, een meteorologisch station en een radiocentrum. De stalen hal bevat een elektrische generator en werkplaatsen; twee houten hallen magazijnen en garages. Er zijn twee schepen, de 'Dziunia' en de 'Slon Morski', rubber vloten en plastic bootjes met buitenboordmotor beschikbaar. Er is zelfs een broeikas (de meest zuidelijke ter wereld) waarin groente wordt gekweekt.

Ook aan burenen is er geen gebrek. King George Eiland is het dichtst bevolkte stukje Antarctica. Er zijn behalve het Poolse station nederzettingen van Argentinië, Brazilië, Chili, China, Korea, de Sovjetunie en Uruguay. Er is een goede haven en een vliegveldje: de Nederlandse onderzoekers zullen er waarschijnlijk door de Chileense luchtmacht worden gebracht. Desalniettemin: het blijft poolgebied met verraderlijk snelle weersveranderingen, wreed en onherbergzaam. Een wetenschappelijke expeditie daar in deze tijd mag weinig meer lijken op de geromantiseerde ontdekkingsreizen van het begin van deze eeuw, het blijft (ook fysiek) een zware tocht.

kees wiese

ander-

Z
j
i
d
s

Te hard

Ik geef het – schoorvoetend – toe, ik ben een crimineel, geen eenvoudige wetsovertreder meer. Zoals tot voor kort, maar een echte misdadiger. Ik stoor me namelijk lang niet altijd aan de geldende maximumsnelheden en rijd graag 170 kilometer per uur op de autosnelweg, 's avonds als er vrijwel geen verkeer is, bij voorbeeld.

In ons buurland Duitsland mag dat allemaal, daar ben ik een 'sportliche Fahrer', of zoiets, want mijn Duits is sinds de wereldkampioenschappen voetballen ook niet meer wat het geweest is.

Ben ik trots op mijn prestaties? Eigenlijk niet, ik weet dat het slecht is voor het milieu, ondanks de drijweg-katalysator aan boord, maar gevaarlijk? Nou dat valt wel mee.

Edoch, als de Tweede Kamer zijn zin krijgt, draai ik voor dat vergrijp de bajes in en bevind mij daar in het gezelschap van automobilisten, veroordeeld voor bij herhaling dronken rijden, verkrachters, moordenaars en dieven.

Maar ik zou me daar vooral wel eens in goed – nou ja – gezelschap kunnen bevinden. In dat van politiefhef J. C. van den Boogaart – de voorletters doen beter vermoeden – van de gemeentepolitie in Winschoten bij voorbeeld. Hij is op 23 juni bestraft op een forse snelheidsovertreding. Op de weg tussen Groningen en Nieuweschans, waar een maximumsnelheid van 70 kilometer per uur is toegestaan, reed de politiemannet met een snelheid van 192 kilometer per uur, 122 kilometer te hard. 'J.C.' bestuurde zijn eigen auto en was niet in dienst. Hij kon dus moeilijk aankomen met de smoes dat hij misdadigers aan het vangen was en daarom zo hard reed. Trouwens, hij had de pech dat hij niet door zijn eigen ondergeschikten is aangehouden. Die hadden wel geweten hoe laat het was. Van den Boogaart geniet immers niet voor niets de bijnaam 'Snelle Jacques' bij de leden van zijn korps.

'J.C.' hangt wel het een en ander boven het hoofd, zou je zo zeggen. Want de politie is immers je beste vriend en moet het goede voorbeeld geven. Goede voorbeelden doen goed volgen, maar verkeerde ook, zeker als het de dienaren van Hermandad – wat een cliché – betreft. Volgens de mensen die het weten kunnen – het Openbaar Ministerie te Groningen – kan de man rekenen op een geldboete van ongeveer 800 gulden en een voorwaardelijke ontszegging van de rijbewoegdheid van vier maanden met een proeftijd van een jaar. Let wel, hij moet nog voorkomen.

Hij heeft wel geluk dat de nieuwe plannen om dergelijke snelheidsovertredingen als 'misdad' aan te merken nog niet tot wet verheven zijn. Dan zou hij onherroepelijk in de cel belanden. Of zou Justitie hier ook met twee maten meten, zoals in het verleden nog wel eens voorkwam, met minister-presidenten, die verkeerszuiltes omreden en rechters die wegens dronken rijden werden opgepakt?

Volgens Officier van Justitie mr Severijn wordt 'Snelle Jacques' uit hoofde van zijn beroep, waaraan uit moreel oogpunt de zogenoemde 'voorbeeldfunctie' kleef richting de burgerij, geen extra straf opgelegd. „Wat de rechter beslist, hangt uiteraard van hem af. Wij behandelen de persoon in kwestie als een gewone burger".

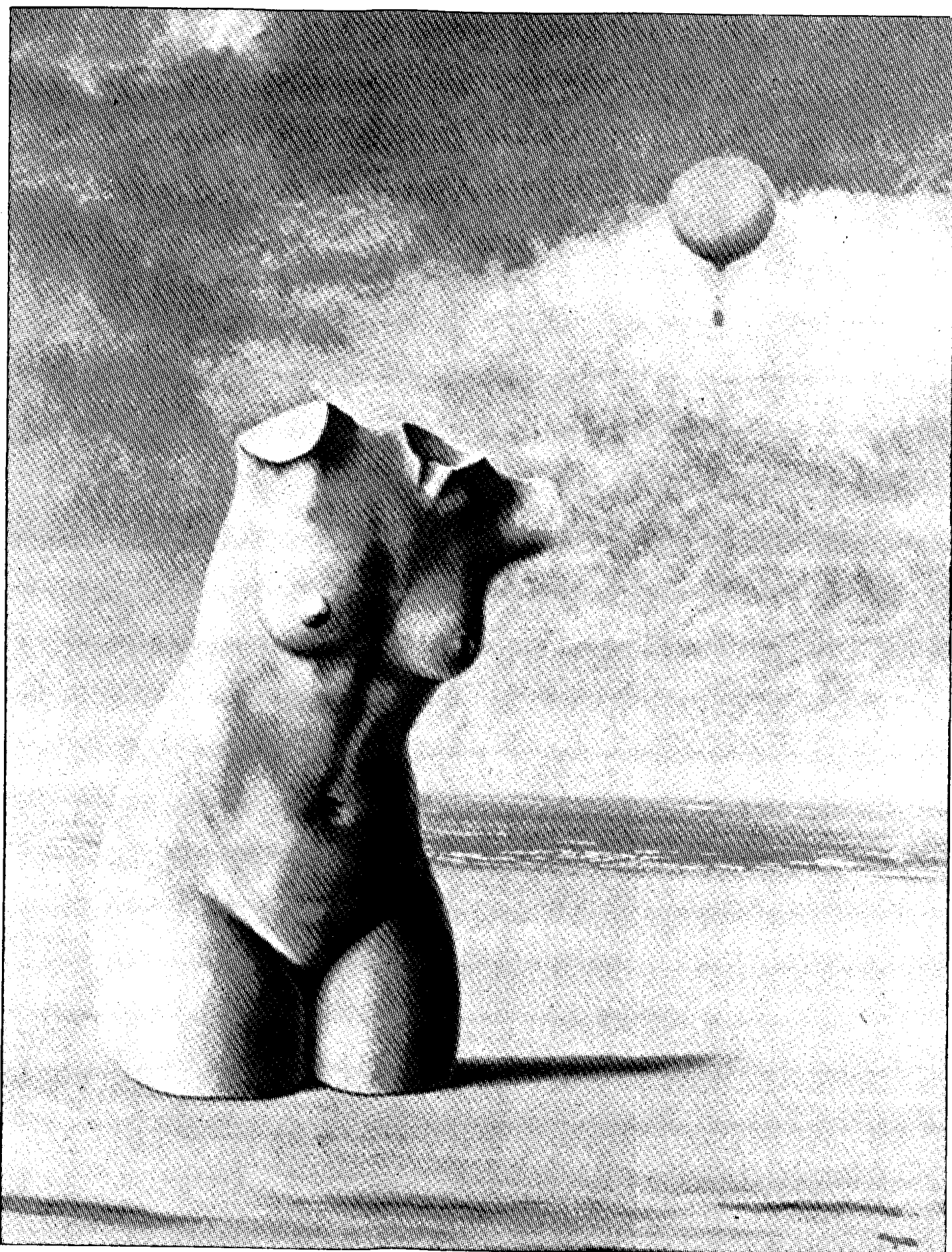
Maar dat is het hem juist. 'J.C.' is geen gewone burger, hij is een politiemannet, sterker, een politie-officier. Daarom staat zijn naam ook voluit in de krant. Naar hem wordt (op)gekeken, op hem wordt extra gelet. Daar hoeft je rekening mee te houden.

peter stiekema



● *La Mémoire*, geschilderd door Magritte in 1948.

René Magritte herleeft in museum van Oostende



● *'Quand l'heure Sonnera'* uit 1964.

'Welkom in het land van Suske en Wiske' doet een spandoek weten aan de voorkant van het Kurhaus van Oostende. Het slaat niet op de enige kunstmanifestatie in dat prestigieuze gebouw – er zijn nog tentoonstellingen van impressionisten en van honderd bronzen beelden, waarvan er één, een monumentale jonge dame, op veel te grote voeten op de boulevard staat, de rug gekeerd naar de zee.

Niettemin, het lijkt erop dat het Kurhaus zijn eerste plaats als kunstcentrum van internationale reputatie meer en meer moet delen met het provinciaal museum voor moderne kunst, dat al eerder hoge ogen gooide met een retrospectief van Gustave de Smet en nu de aandacht trekt met een tentoonstelling van 'een van de meest becommentarieerde kunstenaars van de twintigste eeuw': René Magritte. Bij de organisatie van het prestigieuze project



● René Magritte in zijn tuin te Schaerbeek. De foto dateert uit 1963.

had het museum de medewerking van een vereniging van vrienden van het Museum, toepasselijk geheten 'Pro Museo', dat de nodige financiële, organisatorische en wetenschappelijke hulp verzamelde.

euwswisseling. Magritte staat stellig op eenzame hoogte – maar het surrealisme was een beweging die meer aanhangers had, zij het in Zuid-Europa meer dan in het Noorden. De coryfeeën ervan waren Giorgio de Chirico – door Magritte het meest bewonderd – in Italië, Salvador Dalí in Spanje, André Breton en Marcel Duchamp in Frankrijk en ook een naïef genoemd autodidact als de 'douanier Rousseau' kan er toe worden gerekend. Misschien zijn de raadsels van Magritte wel moeilijk te duiden omdat de raadselachtigheid behoort tot het wezen van het surrealisme. Het is weliswaar niet na de Eerste Wereldoorlog uitgevonden – de verbeeldingswereld van zuiderlingen als Jeroen Bosch en Breughel hebben er op zijn minst verwantschap mee – maar het heeft in die tijd sterke impulsen gekregen als reactie op het veelgeprezen rationele denken en op de suprematie van de techniek. Aanvankelijk was er de grote euforie, gestimuleerd door wereldtentoonstellingen, om de vooruitgang. In kunstenaarskringen gaf zij aanleiding – in 1909 – tot het Futuristisch Manifest van Marinetti: „Waarom zouden we achterom moeten kijken als we de mysterieuze deuren van het onmogelijke willen openrammen? Tijd en ruimte zijn gisteren gestorven. Wij leven reeds in het absolute want we hebben de eeuwige alomtegenwoordige snelheid gecreëerd.“

Uit de verwarring na het grote echee van 1914-1918 ontstond in Zwitserland het Dadaïsme, met woordvoerders als Tristan Tzara: „Aangezien geen enkele vorm van kunst, politiek of godsdienst tegen deze dambreuk opgewassen lijkt, blijven grappen en komediespelen als enige mogelijkheid over.“ Tenslotte vindt de herbezinning op de 'automatische', dat wil zeggen los van logica en traditie staande creativiteit, gestalte in het surrealisme, dat andermaal met een manifest ten doop gehouden werd. Het werd in Parijs opgesteld in 1924 door André Breton, bevriend met Magritte.

Revolutionair

Van de invloed die de drie revolutionaire bewegingen hadden op het lid van de 'onstuimige bende van Magritte' uit Charleroi valt in Oostende alles te vernemen. Het is misschien uit de nood voortgevloeide deugd, maar de specifieke verdienste van de manifestatie in het provinciaal museum is dat zij naast de bekende werken van Magritte er een aantal toont dat men weinig te zien heeft gekregen. En ook dat zij tracht het beeld van de mens Magritte uit te diepen. Er zijn daarvoor teksten van zijn vriend Scutenaire, en artikelen van de beheerders Willy van den Busche en Liliane Sabatini, van Eric Pil en van Marcel Nihoul. Er is daarvoor ook een grote collectie 'documents humains' geëxposeerd in de bovenzaal, die men bereikt over een soort zoldertrap waarop de stijgende en dalende bezoekers elkaar voorrang dienen te verlenen. Men leest daarvan de geschiedenis af van een dromer, van een familie

en van een tijdperk, verteld in soms triviale bijzonderheden: cijfers van het schoolrapport, de onmiskenbaar Belgische facades van de opeenvolgende domicilies, het gegeven dat vader Magritte een prachtige grijze bolhoed droeg als hij zijn zoons vervoerde in een licht karretje dat door een ezel werd getrokken.

Men leest er ook een stuk kunstgeschiedenis af aan het vroege werk van Magritte dat daar hangt, kennelijk geïnspireerd door Braque en Delaunay. Zijn ontvankelijkheid voor de kunst van Renoir zou hij tijdens de oorlogsjaren, waarover de biografische gegevens schaars zijn, nog demonstreren in een aantal doeken van opgewekte kleurstellingen.

Men leest er ook de eigenzinnigheid van Magritte af van zijn enigma's – zij schijnen tenslotte geen ander doel te hebben dan het ter discussie stellen van vermeende zekerheden: zelfs van de betekenissen van woorden en de benoeming van fenomenen: 'Ceci n'est pas une pipe'. Er zijn schilderijen als schoolborden, waarop een blad een tafel heet, een steen de oceaan en een kannetje een vrucht: alle woorden dienen losgekoppeld van hun traditionele verbanden. Hij zei er ooit zelf van: „U ziet, mijn woordenschat is maar heel klein. Al mijn woorden zijn gewoon. Wat misschien ongewoon is, is het verband ertussen.“

Hallucinerend

Magritte overleed in 1967 als een internationaal bekend man. Wat naast zijn hallucinerende verbeeldingen in de herinnering blijft is een foto van de schilder, schilderend in een vertrek dat meer op een voorname Belgische salon lijkt dan op een atelier. En een ander, genomen vier jaar voor zijn dood, in zijn tuin, zijn hond Kiki op de knieën, gezeten in een stoel die door een gipsen tuinkaboutert wordt geflankeerd. Bij alle gegevens over zijn levensloop en bij alle verklaringen van zijn toch niet weinige vrienden, bij al zijn gewoonten – hij noemde zichzelf ooit mijnheer Iedereen – lijkt hij een afstandelijk personage: anoniem, geneigd om zijn gezicht te verbergen achter een groene appel, of zijn zelfportret te schilderen op de rug gezien.

De terugreis gaat per trein. Hij past bij een verblijf in een surrealistische wereld. Hij passeert de achterkanten van steden. Men ziet uit op negentiende-eeuwse facades, leeg en bizar geprojecteerd tegen glazen wolkenkrabbers. Men ziet het menselijk gezwoeg in volkstuintjes en in malle optrekjes en vooral: men ziet de in de leegte starende figuren van Delvaux bloot of met bolhoeden op wandelen onder de overkappingen. Misschien heeft België een voedingsbodeme voor het surrealisme dat bij Delvaux, Magritte, Broodthaers, Bijl en bij schrijvers als Lampro hoogtepunt vindt, maar dat zich schuilhoudt in badplaatsen, in achterbuurten en in het Jubelpark.

pieter defesche

Tentoonstelling René Magritte.
Provinciaal Museum in Oostende.
Tot en met 30 augustus.

Wij richten onze schreden derhalve niet naar het land van Suske en Wiske en het Kurhaus, met gevoelens van nostalgie intussen om de herinnering aan eerder daar bezochte manifestaties, met als een hoogtepunt dat – in onze perceptie – sinds 1967, het jaar van overlijden van Magritte, daar niet meer is overtroffen, de tentoonstelling 'Europa 1900', waarvan de al ouderwetse catalogi waardevol zijn in de antiquariaten.

De richting naar het provinciaal museum wordt ons door een dame van het bureau voor toerisme gewezen met brede armgebaren in de richting van het zeilschip De Mercator: drie straten verder dan het stadhuis, in de Romestraat.

Voor de architectuur van het museum tekent de architect Gaston Eyselink. De glazen gevel, opgenomen in de huizenrij, doet denken aan een bioscoop of aan een parkeergarage. Voorbij de draaideur en balie, een nieuwe cafetaria en een shop waarin men zich van een passend T-shirt kan voorzien. De opdruk is een parafraze van Keith Haring van een van Magrittes meest fameuze doeken – zij prijkt ook op de achterflap van de catalogus –: 'This is not a pipe'.

Dit soort gelijkenissen met het gedoe rond de zojuist gesloten Van Gogh-tentoonstelling staat niet in verhouding tot de drukte aan de kassa. Er wandelen op de tentoonstelling, niet onmiddellijk zichtbaar, in de vroege namiddag enige tientallen bezoekers rond, naar hun kleding te oordelen gekomen voor kunst en strand: het is via de Romestraat niet ver verwijderd.

Het kunstbeleid van het museum heeft geen exclusieve Vlaamse signatuur, zoals de opvolging van De Smet door Magritte al aantoonde. De organisatoren hadden de medewerking van het Musée de l'Art Wallon van Luik en de Ministers van de Franse en de Vlaamse gemeenschap schreven hun voorwoorden in de catalogus van 287 bladzijden. Er bestaan binnen de kunst geen communautaire problemen, verklaart daar in ook de beheerder.

René Magritte is geboren in 1898 in Henegouwen: Lessines, woonde in Chatelet, Charleroi en Brussel – en in Perreux sur Marne in Frankrijk van 1927 tot 1930. Hij overlijdt op 15 augustus 1967, ten tijde van een retrospectieve tentoonstelling in het Museum Boymans-van Beuningen in Rotterdam.

Verspreid
De tentoonstelling in Oostende pretendeert niet een retrospectief beeld van Magrittes oeuvre te schetsen: het zou anno 1990 ook moeilijker zijn dan in 1967 de meest fameuze doeken uit een intussen over de wereld verspreid oeuvre bijeen te brengen. Daarbij mag worden bedacht dat Magritte perioden had waarin hij één schilderij schilderde per dag. Zestig per jaar was een gemiddelde.

Niettemin zijn er – meest uit Belgisch museum en particulier bezit – een kleine honderd werken bijeengebracht. Er zijn daaronder bekende en vaak gereproduceerde werken als 'Het balkon' – een wat macabere parafraze van een schilderij van Edouard Manet, waarop de personen vervangen zijn door grafkisten, zowaar een zittende.

Het werk is geplaatst in een uitloek, in de buurt van een bronzen sculptuur met het karakter van een installatie of een environnement, op het thema van een ander negentiende-eeuws schilderij: van David. Ook hier is de figuur, van een rustende Madame Recamier, vervangen door een zittende grafkist. Een soortgelijke opstelling is in de hele presentatie gevolgd; qua onderwerp en sfeer verwante werken vindt men bij elkaar.

Een ander bekend werk is het schilderij van een boom 'in de grijsblauwe kleuren van de avond' dat op het eerste gezicht enkel magisch-realistisch lijkt, totdat men plotseling beseft dat de maansikkel niet achter maar voor het gebladerde is geschilderd. Het schilderij heet '16 september' en niemand weet waarom.

Raadsels
Weinig titels schijnen in directe zin iets met de voorstelling te maken te hebben. Het heeft niet aan gelegenheden onthouden om Magritte over zijn raadsels uit te vragen. Hij ging critici en vragenstellers niet uit de weg, wat niet wil zeggen, dat hij niet

Surrealisme

De geneigdheid van Magritte tot het surrealisme uit jeugdtrauma's te verklaren zou te ver gaan. Het surrealisme past in zijn tijdsbeeld – het beeld van de tijd rond en na de

kunst

onder de Limburgers

Een rubriek waarin kunstredacteur Jos Frusch bekende Limburgers uitspraken ontlokt over hun actieve of passieve uitstapjes in de wereld van kunst & cultuur.

In de vierde aflevering komt Pierre Cnoops aan het woord, de sympathieke 'waterval' uit Maasbracht-Beek, wiens interesses veel verder gaan – zo blijkt – dan de ploeg van zijn buurman.

● Pierre Cnoops: geboeid door Mondriaan.

Foto: PAUL KUIT



Pierre Cnoops

„Pierre, kunst?” De echtgenote van Pierre Cnoops, de Maasbrachtse postbode, die ooit begon als Limburgse Buutereedner maar inmiddels nationale faam heeft verworven als veelzijdig conferencier, reageert ongelovig. „Wat heb je de mensen nu weer wijs gemaakt?” Tijdens ons gesprek zal mevrouw Cnoops de woorden van haar man voortdurend weggewagen, corrigeren en aanvullen. Toch blijkt Pierre Cnoops (53) ook achter de huiskamer tafel een onderhoudend causeur die over kunst en alles wat daarmee samenhangt – al dan niet met een kwinkslag – iets te vertellen heeft. Iemand, die je dus gewoon moet laten uitpraten.

Pierre Cnoops is opgegroeid in een boerengezin, waarin muziek en voordrachtskunst warme belangstelling hadden. „Mijn vader was lid van de fanfare, hij stimuleerde mijn broer en mij om ook muziek te gaan maken. Daarnaast deed hij mee aan voordrachtswedstrijden, de voorlopers van de huidige buuttekampioenschappen. Ook daarin heeft hij mij geïnspireerd. Ik kan mij nog goed herinneren, dat ik mijn vader vergezelde, wanneer hij met paard en kar naar het veld trok. Dan oefende hij zijn teksten, hij zong, speelde, declameerde en deed mimiek erbij. Als jonge jongen vond ik dat geweldig, ik probeerde hem na te doen. En op school moest de zoon van Thei Cnoops voor de klas voordrachten houden. Dat werd op een gegeven ogenblik vanzelfsprekend voor me.”

Als ik hem zo in hemdsmouwen voor me zie zitten, met zijn karakteristieke kop, gultige blik en slepende tongval, kan ik mij voorstellen, dat Pierre Cnoops vanzelfsprekend dit vak is binnengerold. Deze man

is ervoor geschapen anderen aan het lachen te maken, voorwaar een eigenschap, die slechts weinigen gegeven is. Hij begon als acteur in een toneelclubje in Montfort, maakte furore als paradepaardje van het Limburgse buutereedners-gilde en ontwikkelde zich tot een veelgevraagd conferencier. Zijn natuurta lent vormde de basis voor zijn succes, zijn interesse in kleinkunst een solide leerschool. „Een show van Toon Hermans zie ik nog weken voor mij. Ik prent mij in het hoofd hoe hij zijn programma opbouwde. Datzelfde geldt voor Freek de Jonge en Youp van 't Hek. En de manier waarop Seth Gaaikema mensen bespeelt is geweldig. Ik heb wel eens met hem opgetreden. Na afloop feliciteerde hij me vanwege de uitstekende timing in mijn verhaal. Daar sta je dan zeker niet ongevoelig tegenover.”

Naast deze timing bepalen het werken met stemverheffing, zijn kostelijke mimiek en het geraffineerd gebruik van pauzes tussen zinnen zijn zeer herkenbare stijl. Kwaliteiten, die hem als conferencier een semi-beroepsstatus hebben opgeleverd (naast zijn halftime job bij de post) en veel waardering bij zijn professionele collega's. Met Robert Paul werkt hij geregeld samen, verder ook met Mini en Maxi, de muzikale clowns, die Pierre Cnoops echte vakmensen vindt. En omgekeerd. „Ze beschouwen je als collega's, ik zelf heb dat nooit zo gevoeld. Maar ik voel het wel als een compliment.”

Evenals zijn professionele vakbroeders toert Pierre Cnoops dagelijks het land door, zo'n vijftientig keer per maand staat hij op de planken. Zeventigduizend kilometer legt hij jaarlijks af, vaak moet hij op één avond meerdere keren de wei

in. In schouwburgen, theaters, maar ook in bedrijfskantines of buurthuizen. Juist die afwisseling vindt Cnoops het meest fascinerende van zijn beroepsmatige hobby. „Het is telkens weer een uitdaging om mensen te bescapen, hen een spiegel voor te houden. Soms beland je in een heel stervle, sfeerlose omgeving. Dan moet je een formule zoeken om daardoor heen te prikken. Lukt je dat, dan geeft dat een heel voldaan gevoel.”

Naast deze kleinkunst-tic is Pierre Cnoops zijn liefde voor muziek blijven behouden. De verrichtingen van zijn zoon, die op het conservatorium zit, volgt hij op de voet, evenals die van de plaatselijke blaasorkesten. Verder is hij geïnteresseerd in koorzang en kamermusiek. „Dat is goed voor je eigen rust, je kunt er een hoop dingen bij fantaseren”. En de conferencier is ook bereid zich inhoudelijk te verdiepen in moderne muziek, om er zodoende meer waardering voor te kunnen opbrengen. Datzelfde geldt voor de beeldende kunst. „Ik heb er geen echte binding mee, maar ik vind het wel interessant. Ik probeer te begrijpen hoe Mondriaan erin slaagt met enkele strepen zo'n sfeer op te roepen. Hoe vaker je naar zijn schilderijen kijkt, des te boeiender worden ze. Je ziet steeds meer facetten, maar je moet er wel interesse voor hebben. Ik vind dat je open moet staan voor kunst, ze geeft inhoud aan je leven.”

Pierre Cnoops blijkt ook een serieus gesprek met gevoel voor drama en timing en gelardeerd met de nodige anecdotes te kunnen voeren. Zelfs zijn vrouw wordt er stil van.

Volgende week in deze serie: Frans Maassen.



Vakantie anno 1990



Zon, warmte, een hittegolf, vakantiegangers, terrassen, eten – vooral veel friet met halve hanen – en drinken – bier, bier en nog eens bier. Kinderen worden volgestopt met ijs en fris. Kortom, zomer in Limburg.

De campings zijn vol, behalve hier en daar een kampeerterrein bij een boer, zwembaden en plassen zijn overbevolkt. In Valkenburg kun je over de hoofden lopen.

Van overal zijn ze naar Zuid-Limburg gekomen, van Groningen tot Cadzand en van Den Helder tot Venlo. Iedereen amuseert zich op zijn eigen wijze, of doet in ieder geval alsof.

Voor één of twee weken weg uit de dagelijkse sleur in het meest buitenlandse stukje Nederland, zonder dat je er een andere taal voor hoeft te spreken.

En straks wacht weer de realiteit van alle dag, de baan in de fabriek, in de bouw of op kantoor. Geniet er dus van, het duurt maar even.

Foto's: DRIES LINSSEN



Meer ontvangers huursubsidie

Het aantal ontvangers van individuele huursubsidie is vorig jaar met 5 procent gestegen tot 818.000. In 1988 bedroeg die stijging nog 6 procent en het jaar ervoor 7 procent.

Het bedrag dat vorig jaar aan huursubsidie werd uitgegeven nam toe met 4 procent tot ruim 1,6 miljard. Ook die stijging is minder dan in 1988, toen 5 procent meer werd uitgegeven.

Dat blijkt uit het jaarverslag van het directoraat-generaal volkshuisvesting van het ministerie van vrom.

Het aantal alleenstaanden dat huursubsidie ontvangt, nam vorig jaar weer toe en bedraagt nu 49 procent van het totaal, aldus het jaarverslag. Het aantal personen dat vorig jaar voor het eerst huursubsidie aanvraagde, bedroeg 187.000, 11.000 meer dan het jaar ervoor.

De stijging van de uitgaven voor huursubsidie vloeit voor een deel voort uit het beleid van het departement. Dat wil via jaarlijkse huurverhogingen van minimaal 1 procent boven de inflatie de exploitatiesubsidies aan woningcorporaties en gemeentelijke woningbedrijven verminderen. Het koopkrachtverlies bij de minima dat hieruit voortvloeit, wordt opgevangen via de huursubsidie.

Overigens is het ministerie bezig de stijging van de uitgaven voor huursubsidie in te dammen. Het heeft gemeenten en corporaties vorig jaar gevraagd de woningen zo toe te wijzen dat de huurder maximaal 250 gulden huursubsidie per maand ontvangt.

Ook wil staatssecretaris Heerma (volkshuisvesting) dat huurders die gezien hun inkomen te goedkoop wonen, doorstromen naar duurere woningen. Goedkope huurwoningen komen dan beschikbaar voor de lagere inkomens, waardoor het beroep op de huursubsidie vermindert.

Uit het jaarverslag blijkt verder dat de uitgaven voor volkshuisvesting vorig jaar in totaal 13,5 miljard bedroegen. Dat is 28,5 miljoen lager dan geraamd. Ook de inkomsten, in totaal 5,2 miljard, vielen mee: er kwam 16 miljoen meer binnen.

'Eigen Huis' vreest dat budget ontoereikend is

Aanvragen subsidie isolatie eenvoudig

Particuliere huiseigenaren kunnen vanaf 10 augustus bij het plaatselijk nutsbedrijf terecht voor het aanvragen van subsidie voor het besparen op energie. De regeling die dan van kracht wordt, geldt voor isolatie, dubbel glas en hoogrendementsketels voor centrale verwarming. Voor eigen woningbezitters is per jaar zeventig miljoen gulden beschikbaar. De aanvragen voor subsidie worden behandeld in volgorde van ontvangst, 'op is op'.

De Vereniging Eigen Huis noemt de nieuwe regeling erg overzichtelijk. De procedures voor het aanvragen, de toewijzing, de uitbetaling en de controle zijn eenvoudig. Dat geldt ook voor de omschrijving van de activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen en voor de berekening van het bedrag dat men kan verwachten.

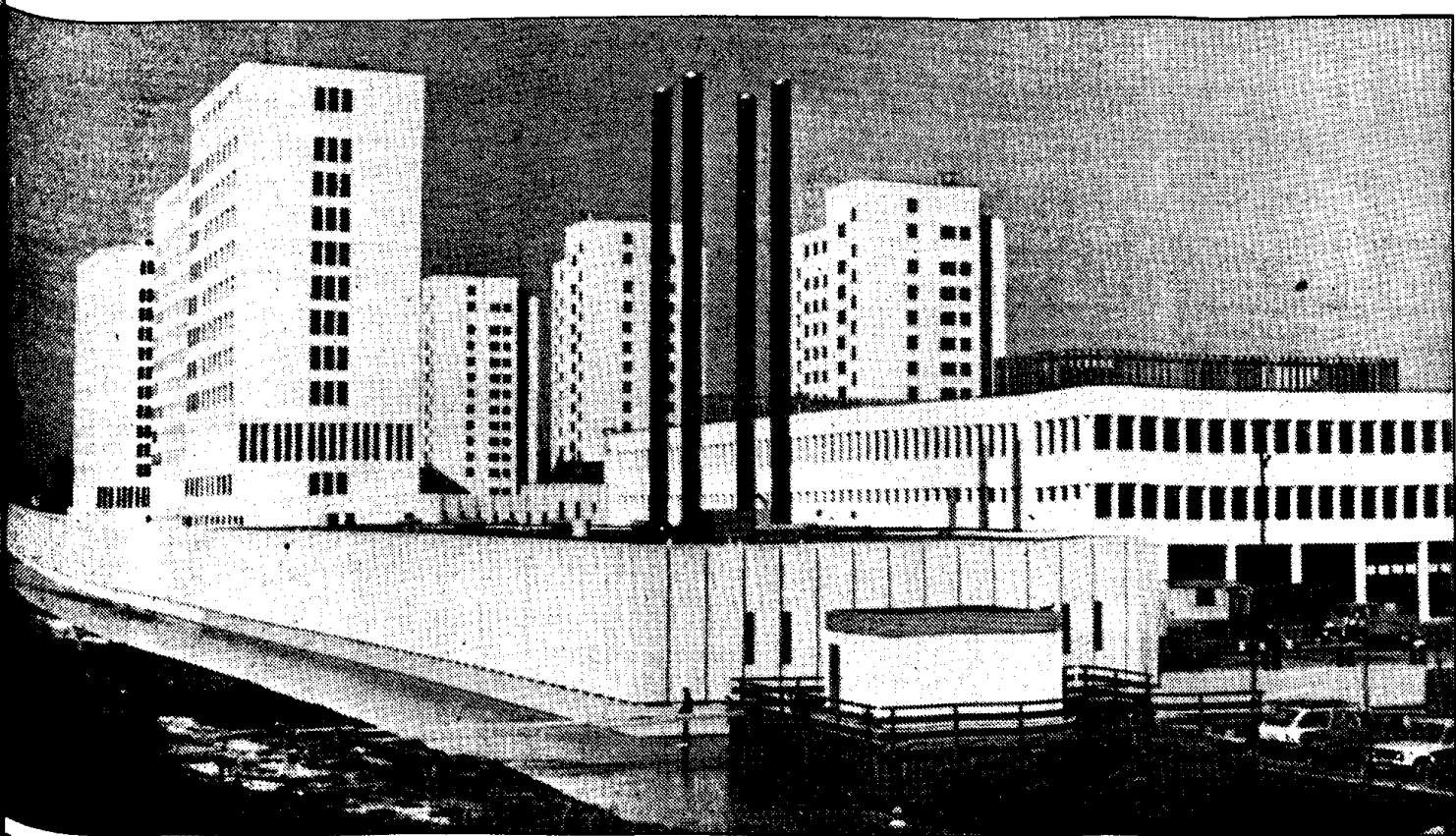
De vereniging verwacht echter dat het budget van 70 miljoen gulden ontoereikend zal zijn. Bij een gemiddelde uitkering van zeventienhonderd gulden per aanvraag (werkzaamheden voor ongeveer 2300 gulden) zouden per jaar 100.000 aanvragen kunnen worden toegezegd. Aangezien er ongeveer 2,5 miljoen bestaande koopwoningen zijn, betekent dit dat het 25 jaar zou duren voordat alle eigen woningbezitters gebruik kunnen maken van de regeling, zo rekent de Vereniging Eigen Huis.

Isolatie

Werkzaamheden die voor een bijdrage in aanmerking komen zijn de isolatie van muren, daken, vloeren, apparaten en leidingen. Dubbel glas wordt alleen gesubsidieerd als dat in combinatie met een andere maatregel wordt uitgevoerd. De helft van de investering in het glas moet ook in andere energiebesparende voorzieningen, (zoals spouwmuurisolatie of een hoogrendementsketel) worden gedaan.

● De isolatie van muren is een van de werkzaamheden waarvoor men subsidie kan aanvragen.

Het bedrag dat men terug krijgt be-



De Bijlmerbajes van architecte J. F. Pot-Keegstra.

Boek over vrouwen in de bouwkunde

Groeiend aantal architectes

een vrolijk gekleurd omslag, felod en hardroze, met in kloek letters 'Architectes'. Een boek over architectuur, denk je dan. En genante en veelbetekende verassing. Want Architectes gaat niet over ontwerpers in Parijs, Lyon of Marseille, maar over vrouwelijke architecten.

Vanaf het begin van de eeuw zijn vrouwen in de bouwkunde afgebeeld, vermeldt Architectes in de inleiding. Wie waren dan die architectes? Je had Lotte Stam-Beese, echtgenote van de Nederlandse architect Mart Stam. Ze studeerde aan het roemruchte Bauhaus in Dessau en liet in Nederland haar sporen na met een vermaard geworden stedenbouwkundig ontwerp voor de Rotterdamse wijk Pendrecht. Eileen Ray werd vooral bekend als meubelontwerper, maar ontwierp ook enkele prachtige villa's voor de rijke zuidkust. Ziehier, twee ontwerpers uit de eerste helft van de eeuw. Maar verder? En in Nederland?

Wrouwelijke architecten zijn er echter wel degelijk. En het aantal is groeiende. Ruim een derde van de

kere hoogte? Dat valt gelukkig nog al mee. Er wordt in Architectes gewag gemaakt van het belang dat vrouwen hechten aan een weloverwogen kleur- en materiaalgebruik, aan een optimale lichttoetreding en aan een flexibele woningplattegrond - alsof dat exclusieve vrouwenzaken zijn. Maar daar houdt het dan ook mee op.

Architectes is in de allereerste plaats een naslagwerk. Steeds vaker zoeken opdrachtgevers bewust een vrouwelijke architect. Maar vrouwelijke architecten zijn vaak moeilijk te vinden. Architectes helpt een handje. In alfabetische volgorde worden de ontwerpsters gedocumenteerd met één gerealiseerd project in foto's en tekeningen en een selectie van andere ontwerpen. Sommige zijn ronduit suf en middelmatig, andere zeer de moeite waard. Zo toverde Nel Brouwer een dijkhuis in Rotterdam-Delfshaven om tot een schitterend jongerencomplex en ontwierp Ingeborg Hoehnders een reeks vrolijk gekleurde huizen die doen denken aan vissershuisjes en strandtenten.

Uiteenlopend zijn de projecten in Architectes in ieder geval. Zo zijn er woningbouwcomplexen, kantoren, scholen, villa's, gezondheidscentra, een gevangenis, restauraties en een enkel stedenbouwkundig ontwerp. In de meest uiteenlopende stijlen: van het strenge functionalisme van J.F. Pot-Keegstra's Bijlmerbajes tot het 'zebra-rationalisme' van Jeanne Dekkers' Enschedese Congressentrum in banen zwart en wit metselwerk.

Marga S. Kuiperus, Harkolien C. Meinsma, 'Architectes', Amsterdam 1990, Prijs 39,50 gulden.

draagt 30 procent van de gemaakte kosten, met een minimum van driehonderd gulden. Dit betekent dat de kosten van de isolatiemaatregelen minimaal duizend gulden moeten bedragen.

Een uitzondering vormt de subsidie van hoogrendementsketels. Voor een ketel met een nominale belasting van niet meer dan 35 kW geldt een vast subsidiebedrag van 350 gulden, daarboven een bedrag van 10 gulden per kW.

Voor doe-het-zelf-werk krijgt men geen bijdrage. Na uitvoering van de werkzaamheden moet men bij de betalingsaanvraag een rekening van een 'erkende vakman' voegen.

Risico

Wie aan de voorwaarden van de subsidieregeling voldoet, kan er van uitgaan dat de aanvraag wordt goedgekeurd, als tenminste de subsidiepot voor dat jaar nog niet leeg is. Beginnen met de werkzaamheden voordat toestemming is gegeven, houdt daarom altijd een zeker risico in.

Er wordt pas betaald als de werkzaamheden voltooid zijn. Dan moet de aanvrager een verzoek tot uitbetaling indienen. Dit moet uiterlijk twee jaar na de datum van de subsidie-aanvraag gebeuren, anders vervalt het recht op de bijdrage.

Grootste fuchsia-expositie Europa

Het park rondom kasteel „Huize Ruurlo” vormt het decor voor de nationale fuchsia-tentoonstelling die de Nederlandse Kring van Fuschia-vrienden tot en met 12 augustus houdt ter gelegenheid van het 25-jarige bestaan. Met bijna 14.000 planten is het de grootste expositie van fuchsia's die ooit in Europa is gehouden. De planten zijn geënteerd op bijvoorbeeld een brug, nagebouwd van het bekende Van Gogh-schilderij, een gecopieerde mijnschacht uit Zuid-Limburg en een Zaanse molen.

Het aantal soorten fuchsia's op de tentoonstelling bedraagt circa 2000. Ze zijn er op stam als hangende struik, met kleine, grote en zeer grote kelken, in het donker paars, violet, rose, creme, wit, oranje, rood - verrijkt met gouden gouden meeldraden en groen blad.

Om alle planten tijdens de expositie in goede conditie te houden is dagelijks een legertje van vrijwilligers in touw. Grote planten hebben circa twaalf liter water per dag nodig.

Als blijkt dat heel andere werkzaamheden zijn verricht dan die waarvoor subsidie is aangevraagd, is het mogelijk dat minder of zelfs helemaal niets wordt uitgekeerd.

Corporaties krijgen meer invloed op huurprijzen 'Goed instrument om leegstand te voorkomen'

Nu maakt het nog weinig verschil of je een woning huurt bij De Dageraad of bij Ons Belang. Maar dat gaat veranderen, meent Jim Schuyt, directeur van de stichting Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV). „In de toekomst zul je veel nadrukkelijker merken of je bij een arme of een rijke corporatie huurt. Rijke woningbouwverenigingen zullen geneigd zijn hun huren zo laag mogelijk te houden, terwijl armere corporaties zich dat veelal niet kunnen veroorloven.”

Toch steunt Jim Schuyt het plan van staatssecretaris Heerma van Volkshuisvesting om woningbouwverenigingen een dikkere vinger in de pap te geven bij de vaststelling van de huur. Bij wijze van proef krijgen tien woningbouwverenigingen nog dit jaar de vrije hand om huurprijzen naar eigen goeddunken te verhogen en te verlagen. „Uiteindelijk zal de huurder er wel bij varen. En de corporaties krijgen een uitstekend instrument om leegstand te voorkomen”, aldus Schuyt. Hij vindt dat de corporaties al te lang

Hypotheekrente 31 juli 1990

De situatie op de geld- en kapitaalmarkt is deze week niet veranderd. Ruimte voor een algehele verlaging van de hypotheekrentetarieven blijft aanwezig. Ondanks deze ruimte noteerden wij slechts bij één geldverstrekker, Zwolsche Algemene, lagere tarieven. De verlaging bleef beperkt tot 0,1%.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages	
				opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant
				35,1 %	50 %
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,60	5,93
ABN	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,93
ABN	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,90	6,15
ABN	ann. hyp.	variabel	1,50	9,20	6,38
ABN	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,40	6,52
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,76
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,40	5,76
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,40	5,76
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,35
AEON	schaarhyp.	5/10 jr.	1,25	9,60	5,95
AEON	schaarhyp.	15/20 jr.	1,25	9,60	5,95
AMRO	schaarhyp.	2 jaar	1,00	9,60	5,91
AMRO	schaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,91
AMRO	schaarhyp.	15 jaar	1,00	10,10	6,21
Bouwf. Limb. Gem.	schaar vasth.	5 jaar	1,00	9,50	5,89
Bouwf. Limb. Gem.	schaar vasth.	10 jaar	1,00	9,70	6,03
Bouwf. Limb. Gem.	schaar vasth.	15 jaar	1,00	9,70	6,03
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,38
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,40	6,52
CDK-bank	schaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,86
CDK-bank	schaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,93
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	6,27
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,42
Centraal Beheer	schaar gar.h.	5/10 jr.	0,00	9,60	5,89
Centraal Beheer	schaarhyp.	15/20 jr.	0,00	9,60	5,89
Centrale Volksbank	schaarhyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,64
Centrale Volksbank	schaarhyp.	10 jaar	1,00	9,40	5,78
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	8,70	6,00
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,10	6,27
Direktbank	besp.dir.h.	5 jaar	1,00	9,60	5,85
Nationale Ned.	schaarhyp.	5/10 jr.	1,25	9,60	5,95
Nationale Ned.	schaarhyp.	15/20 jr.	1,25	9,60	5,95
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,50	9,20	6,38
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,40	6,52
Pancratiusbank	schaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,78
Pancratiusbank	schaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,86
Pancratiusbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
Pancratiusbank	ann. hyp.	ideaal	1,00	9,20	6,35
Postbank	schaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,85
Postbank	schaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,85
Postbank	schaarhyp.	12 jaar	1,00	9,70	5,99
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,10	6,27
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,42
RABO hypotheekbank	schaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,50	5,84
RABO hypotheekbank	schaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,60	5,91
RABO hypotheekbank	schaar opt.h.	stabiël	1,00	9,60	5,90
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var./1 jr.	1,00	8,90	6,11
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr.	1,00	9,40	6,48
Spaarbank Limburg	schaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,78
Spaarbank Limburg	schaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,86
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,80	6,07
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,35
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,60	5,91
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,25	9,30	5,72
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,25	9,30	5,72

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheeklen met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. f 150.000,-. Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af. © Copyright „Vereniging Eigen Huis” te Amersfoort.

Puntensysteem

De verwachting is dat de huren met ten hoogste enkele tientallen gulden verhoogd of verlaagd zullen worden. Jim Schuyt is niet bang dat de sociale verhuurders meteen het onderste uit de kan zullen halen. Overigens moet ook de nieuwe huurprijzen voldoen aan het aloude 'puntensysteem' van het woningwaarderingstelsel (WWS). Schuyt: „Maar in de berekeningen zit een flinke speelruimte van 200 á 250 gulden.” Dat betekent dat de prijs van een normale woning ruim 200 gul-

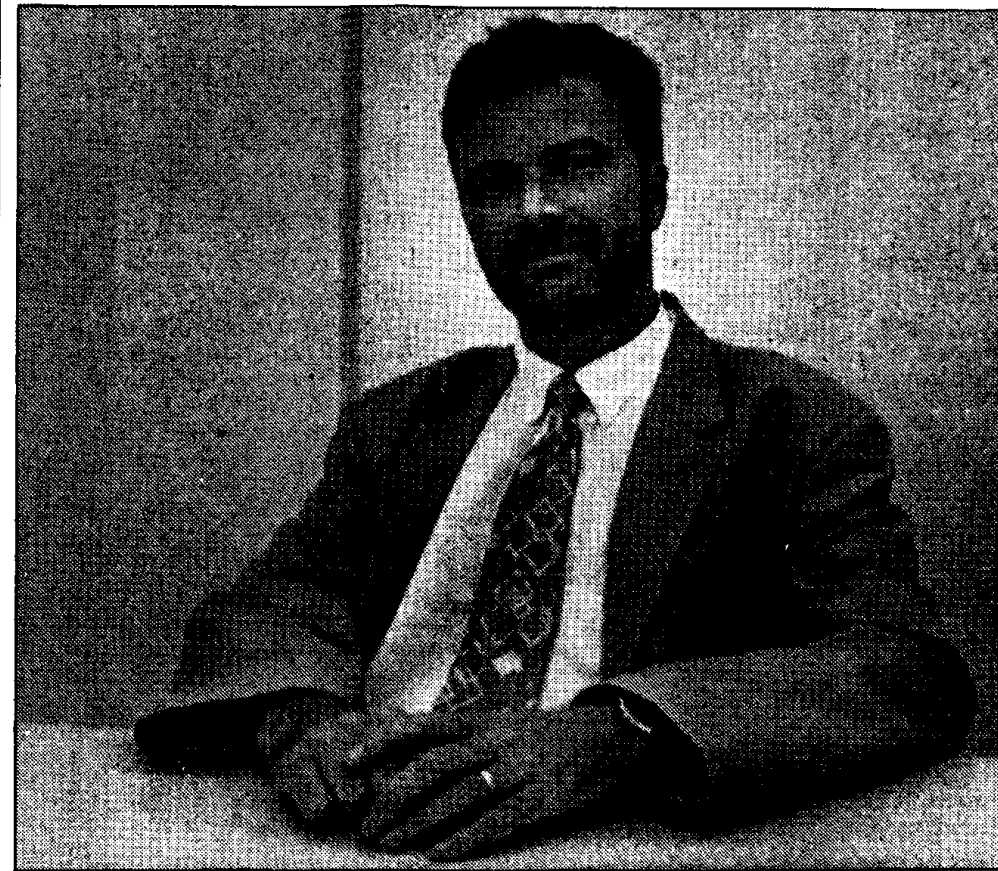
den hoger of lager mag liggen dan wat het WWS voorschrijft. Formeel is dat dus de som waarmee huren verlaagd en/of verhoogd mogen worden.

Op de lange duur zullen er 'hele forse verschillen' gaan ontstaan in huurprijzen, verwacht Schuyt. „Maar dat is ook goed. De huren in ons land zijn veelal historisch bepaald door min of meer toevallige omstandigheden. Doorslaggevend zijn veelal het bouwjaar en het subsidiesysteem dat toen gold.” Het gevolg is dat voor een deprimerende galerijflaat vaak evenveel huurprijzen moeten worden neergegeld als voor een zonnige eengezinswoning. Het is niet meer dan billijk dat in de toekomst de kwaliteit, de ligging en de populariteit van een woning bepalend worden voor de huurprijs, meent Schuyt. „Het is hoog tijd dat de huurprijzen gecorrigeerd worden.”

De corporaties zelf vinden dat de proef hen nog te weinig vrijheid geeft, omdat de totale huursom gelijk moet blijven. Dat betekent dat de corporaties niet met een geringe totaalopbrengst van de huren genoegen mogen nemen. Evenmin mogen corporaties de extra huuroopbrengsten gebruiken om te investeren in een opknappbeurt van een minder populair complex.

Leegstand

Voor corporaties die met leegstand kampen, kan het experiment grote betekenis krijgen. „Particuliere verhuurders mogen nu al wel tot huurverlaging overgaan, sociale verhuurders niet. Ook niet als ze met enorme leegstand kampen. Kijk maar naar de Bijlmermeer. Er is heel wat water door het Amsterdam-Rijn kanaal gegaan voordat er toestemming kwam van Den Haag om de huren naar beneden bij te stellen.” In ons land staan naar schatting 66.000 woningen leeg. Huurverlaging biedt niet in alle gevallen soelaas, maar volgens het Onderzoeksinstituut voor Technische Bestuurskunde (OTB) in Delft zijn huurverlaging en huurbesparing wel de meest probate middelen tegen leegstand.



● Jim Schuyt: „Corporaties moeten meer rekening houden met grillen van huurders.”

margreet vermeulen

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor meer resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur gevraagd

Huur gevraagd WONING/ artierent op begane grond. Tel. tot 17.00 uur 73678, na 17.00 uur 73638.

gezin, 2 kinderen zoekt NIEZINSWONING met 3 slaapkamers. Tel. 01180-39936.

INGENDI Met spoed bruinruimte gezocht te Sittard. Tel. 01180-39936.

h. gev. woonhuis in RIKRADE of omg. met 3 slaapkamers. Tel. 08-49.2406.7071.

Onroerend goed te huur aangeboden

Heerlen-Noord Ruime appartementen Vrijheidspark met 2 à 3 slaapkamers, hr.pr. f 685,- all-in. info: ABC Vastgoed 045-712040.

Appartementen

Maastricht en omgeving kunnen wij snel en op de beste voorwaarden voor U verhuren of verkopen. Verhuur keuze uit verhuur voor korte of langere termijn, al dan niet gemeubileerd.

Woonhuizen

Heel Zuid-Limburg en België kunnen eveneens door ons worden verhuurd op de beste voorwaarden. info:

Rent Service o.g. Maastricht

Tel. 043-254771. Openingstijden: tijdens kantooruren. Zet. 10.00-13.00 uur.

ver te nemen: bekend **RESTAURANT** in volle werking Centrum Tongeren (B), plaatsen, geen vestings- opbrengst nodig. Tel. voor 1.00 uur 09-321232169.

Appartement te huur

ULPEN appartement te huur, 2 slaapkamers, badkamer, keuken, v.w. Tel. 04450-2793.

Landhuis in huur

h. LANDHUIS in mooi gebied te Heerlen, 3 slaapkamers, 2 badkamers, grote oprit, gsh. onderkelderd. Jurpr. f 1.900,-. Tel. 045-16191 na 18.00 uur.

Huur BOVENWONING

aan 1-9. Inl. tel. 045-3869.

Te huur woonruimte

h. gestoff., eigen kook- en badkamer. 04454-5553.

Onroerend goed te koop aangeboden

*****Leuk huis gezien?*****

Bel dan direct met ons voor een taxatie, een objectief aankoopadvies en/of hypotheekadvies!!!

VAN DE PAS MAKELAARDIJ

HYPOTHEECENTRUM LIMBURG
Weg 10a Heerlenplein 13, Heerlen
Telefoon: 045-741616

Van de Pas Makelaardij

Heerlen mooi gelegen Vrijstaand landhuis Vraagprijs f 365.000,- k.k.

Vrijen onroerend goed

Tel. 045-711617 of 742388.

Uw huis verkopen?

Wij kopen het! Vrijen onroerend goed Tel. 045-711617

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

BRUNSSUM, Rumpenerstraat 96
winkel/woonhuis met 7 garages, winkel 80 m², totale oppervl. 750 m², 4 slaapk., dakterras, douche met toilet. Yr.pr. f 200.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

Neerpelt - Achel (België)

Verschillende bouwpercelen te koop vanaf 500 m² tot 11.000 m². Verschillende woningen te koop. Het koopje van de maand: bouwperceel 2.044 m² voor slechts f 40,- m². Ook enkele opbrengsteigendommen te (eventueel ruilen mogelijk).

Neerpelts Makelaarskantoor.

09-32.11.641.456 - 09-32.11.661.444.

Koffieeshop ter overname aangeboden in een Versland te Zuid-Limburg voor een

Vooruitstrevende, dynamische man/vrouw/echtpaar.

Zeer goede winstmogelijkheid. Voor inlichtingen: Versland Onroerend Goed b.v. tijdens kantooruren: 045-225822.

OPEN HUIS DIT WEEKEND VAN 14.00 - 16.00 uur.

Eygelshoven, Waubacherveld

Voor bewoning gereed; slechts 1 riant huis in landhuisstijl. L-vorm, woonk. ca. 38m² met mogelijke 42m² tot 45m² incl. keuken, badkamer, ger. 1 slaapk. op de beg. gr. Luxe badk. met ligbad, douche, 2e toilet en v.w. Op de verd. 2 slaapk. Perceelopp. van 470m² tot 530m². Prijzen van f 257.050,- v.o.n. tot f 269.050,- v.o.n.

Open huis zondag 5 augustus. Adres: Achterhoefstraat kavel 33 te Eygelshoven.

Heerlen, Welten

Binnenkort voor bewoning gereed. De laatste drie comfortabele bungalows in het plan Welten. Bungalow van 42m² tot 45m² incl. keuken, badkamer, ger. 1 slaapk. op de beg. gr. Luxe badk. met ligbad, douche, 2e toilet en v.w. Op de verd. 2 slaapk. Perceelopp. van 470m² tot 530m². Prijzen van f 257.050,- v.o.n. tot f 269.050,- v.o.n.

Open huis heden 4 en zondag 5 augustus. Adres: Prof. van IJstedenstraat 130 te Heerlen.

Ubach over Worms

Namiddagse Driessen: 3 huizen te koop voor bewoning gereed. U-vorm, 3 slaapkamers, badkamer, keuken, berging, ger. 1 slaapk. op de beg. gr. Luxe badk. met ligbad, douche, 2e toilet en v.w. Op de verd. 2 slaapk. Perceelopp. van 470m² tot 530m². Prijzen van f 257.050,- v.o.n. tot f 269.050,- v.o.n.

Inl. Stienstra Makelaardij B.V.

Tel.: 045 - 71 22 55.

OPEN HUIS HEDEN 4 AUG. VAN 14.00 TOT 16.00 UUR.

Heerlen, Buschensweg 36:

Heksenberg. Royaal type herenhuis met c.v. tuin en berging. Hal, woonkamer, aparte keuken, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Zolder. Pr. f 95.000,- k.k.

Inl. Stienstra Makelaardij B.V.

Tel. 045 - 71 22 55.

Munstergeleen

rustig gel. halfvrijst. woonh. met garage en berging. Perceel tot 365 m². Ind.: dubb. kelder 25 m². Beg. gr. hal, woonk. 40 m² met open haard, keuken, aparte bijkeuken. 1e verd.: overloop, 4 slaapk., badk. Pr. f 160.000,- k.k. Tel. 04490-18225.

Brunssum - Centrum

Vrijparkflat, appartement te k. op de 2e verd. met c.v. ind.: hal met toilet 2 bergkasten woonk., keuken, 3 slaapk. met parketvl., badkamer met bad, groot terras met uitzicht op het vrijpark, ruime berging en souterrain en lift aanwezig. Tel. 045-252204.

Schinveld

Prachtig wonen in een nieuwe premie-A woning: landelijk maar met veel grotere steden vlakbij! Halfvrijstaande w.o. Halfvrijstaande woningen op ruime kavels. Vraag vrijblijvend de documentatie aan!

Prijs f 131.950,- v.o.n.

Max. subsidie f 41.000,-

Van der Loo Limburg B.V.

04490-22323

Bouwplannen?

Maastricht
Meerssen
Heerlen
Grubbenvorst
Simpelveld
Schinnen
Sittard
Swalmen
Sittard
Steen

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

HEERLEN, Landgoedstraat 73

zeer mooi halfw. woonhuis, L-vormige woonk., badkamer met ligbad en 2 slaapk. Yr.pr. f 120.000,- k.k.

Ass. kantoor Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijst.

Limburgs Dagblad

Heerlerbaan

Royale Premie A-woningen



In bouwplan Akkerhof worden fraaie woningen met mogelijkheid voor garage/carport gebouwd. Hoogstaande kwaliteit. Ind.: Hal, woonkamer, keuken, toilet. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. 2e verd.: zolder c.q. hobbyruimte. Mooie tuinen op het zuiden of westen. Koopsom vanaf f 127.400,- v.o.n. ca. f 575,- p.m.

Makelaardij o.g. Taxaties

Hypotheek - Adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 CH Heerlen
Tel. (045) 71 55 66

Heerlen, Middelburgstr.

19. perfl. geheel verb. woonh. met mooie tuin, vrije achterom. 1988 geheel verb., nw. keuk., nw. badk., alles hardh. kozijnen, dubb. glas, Zien is kopen! f 99.000,- k.k. 04490-42550. Jos Storms o.g. Geleen.

Te k. Dr. Nolensstr. 21 LIMBRIJCH, vrijst. woning met

aanbouw en voorzien van kunststof kozijnen, gar. Ind. kelder, hal, woonk., keuk., 3 slaapk., badk., zolder via vlizotrap, perc. opp. 375 m², v.r.pr. f 172.500,- k.k. Tel. 04490-13021

PUTH, Geleensstr. 46. Perf.

onderh. ruim vrijst. woonh. op 680 m² perc. (tuin 35 diep) geheel onderk. garage 3 slaapk., zolder, aparte eetkamer, woonk. 35 m² met serre, eiken aanbouw. Pand moet van binnen gezien worden. f 225.000,- k.k. Tel. 04490-42550 Jos Storms o.g. Geleen.

SCHAESBERG, gunstig ge-

legen bouwkauf, groot ca. 1660 m² à f 60,- per m². Wijman & Partners Vastgoed 045-728671.

Amsternrade

Voormalig catépard met ruime bovenwoning, binnengedekte schuur en achtertuin met veel doeleinden geschikt v.r.pr. f 167.000,- k.k. Inl. Paul Crombach O.G. Tel. 04490-80087.

Brunssum

Wienweg 20: Prachtige halfvrijst. woning met speelkamer, berging en carport. Ind.: o.a. kelder, woonk. met schuifpui, 3 slaapkamers, moderne badk., zolder, jongensvolk. Pr. f 158.000,- k.k. Inl. Paul Crombach O.G. Tel. 04490-80087.

Hypotheek Centrale

Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente v.a. 8,5%. Spaarhypo. v.a. 9,2%. Ook hypotheek tot 130% o.w. Tel. 077-519175.

Te k. of te h. gev. landhuis/bungalow KOLLENBERG, Sittard.

Te bereiken v.a. ma. 6 en 8 aug. Tel. 04490-26139.

Te koop GEVRAAGD huis met

willand, omg. Nuth en omstr. Tel. 04492-3446.

Te koop in BRUNSSUM

halfv. woonh. met tuin en oprit, v.r.pr. f 105.000,-. Tel. 045-321486.

Te k. gev. landelijk gelegen

karakteristiek WOONHUIS of boerenwoning met ruime tuin. Tel. 045-353736.

Te k. LANDHUIS in mooi

gebied te Heerlen, 3 slaapk., 1 stud.k., 2 badk., grote woonk., gsh. onderkelderd, v.r.pr. f 490.000,-. Tel. 045-318491 na 18.00 uur.

KERKRADE: Tervinselen,

Laurentiusstr. 2 in aanbouw zijnde halfvrijst. woningen. Ruwbouwpr. f 119.000,- k.k. Afgewerkt: f 149.000,- k.k. Te bev. 045-410500 of 418183.

Te koop ruim halfv. woon-

huis te Schinveld, met veel privacy, pr.o.t.k. Tel. 045-250595.

1. Centrum HEERLEN te

koop: beleggingspand-huurovereenkomst met interessante huuropbrengst. 2. Beleggingspand met mogelijkheid om te wonen en met zeer veel ruimte. 3. Eikse-Schaghsberg, goed onderhouden woning met gar., open eiken aanb., keuken, parketvloer, open haard etc. Inl. Vrijen Onr. Goed. 045-711817 of 742388.

Tak voor BELEGGING in

Maasvlakte gebied gemeentelijk opbrengst per mnd. 1. f 2500,-. Pr. f 110.000,- k.k. 045-752547.

In het centrum van Heerlen

te koop HEERLENHUIS gesitueerd voor kantoor/woonhuis met een vloeropp. 240m². Aanv. en prijs in overleg. Info 045-740607.

Te k. HEERLEN Paleis,

St. Barbarastr. 13, geh. opknapt aangelegd. woonh. met tuin. Ind.: beg. gr. woonk. met plankruimte, keuken, badk., gang/hal, v.w. 1e verd.: ruime overloop met bergk., 2 slaapk., ruime badk. 2e verd.: ruime zolder met bergk., v.w. trap, mod. v.o. 4e slaapk. Voorzien van v.v. Geheel voorz. van hardh. koz. en roll. Dubb. begl. voorkant. Geh. onderkelderd (belegd en markteer). Achterom bereikbaar. Pr.o.t.k. Tel. 045-728597.

NULSBERG: in een rustig

gelegen omgeving, halfvrijst. woonhuis m. serre, garage, kelder en tuin. Vraagpr. f 149.500,- k.k. Tel. 04490-35840.

SCHAESBERG, (Landgraaf) Koempel 77. Rustig gel. halfvrijst. woonhuis met leuke tuin, c.v., garage met berging, b.w. '83. Ind.: hal, L-vorm. woonk. met tegelv., mod. keuken. Verd.: overl., 3 slaapk. met mog. voor 4e slaapk., badk. met aansl. voor 2e toilet, zolder. Deg. isolatie. Prijs f 127.000,- k.k. Aanv. 1 sept. '90. Tel. 04490-51544.

SITTARD, Walramstraat 120, halfvrijst. woonh. met tuin en berging. Ind.: o.a. woonk., keuken, 2 gr. en 2 kl. slaapk., douche, ruime badk., tevens onderkelderd, v.r.pr. f 150.000,- k.k. Oppervl. 240 m² tel. afspr. 04490-15261.

Bouwen/Verbouwen

BETONMORTEL / BETONPOMP
Ook tijdens bouwvakantie en s'zaterdags
B.V. A-B-C B.V., Geleen. Tel. 04490-55555
b.g.g. W.Dohmen G.M.B.H. Tel. 09-49245167031

Bouwmateriaal

Wegens verhuizing

OPRUIMING
Wand- en vloertegels
TEGELS VOOR
Woonkamer, keuken, hal, bad, toilet, garage, terras, kelder en hobbyruimte.

Eurotegel, Laanderstraat 47, Heerlen
Tel. 045-715544.

ABC makelaardij,
Rijsdijk 1, Heerlen, tel. 043-712040

Aquina makelaardij o.g.
Rijsdijk 42, Voerendaal, tel. 043-715066

Makelaardij Ernens,
Hoofstraat 42, Voerendaal, tel. 043-752142

van Gerwen & van de Geer BV
makelaars en taxateurs o.g.
Stationsstraat 14
Maastricht, tel. 043-252425, fax 043-212517

dr. de la Haye makelaardij o.g.
Rijsdijk 48, Heerlen, tel. 043-223434

Kramer makelaardij o.g.
Rijsdijk 1, Beek, tel. 04490-73601

Onroerend Goed Makelaardij Leenaers b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Tel. 045-717237

L.H. Nicolai Makelaardij BV
Stationsstraat 20
Maastricht, tel. 043-254555

J.W. Offermans Makelaardij o.g. BV
Vissersmaas 1C
Maastricht, tel. 043-217100, fax 04405-3365

Van de Pas makelaardij,
Burg, Hesselsteppen 13, Heerlen, tel. 045-741616

Pickee makelaardij b.v.,
Hoofstraat 22, Landgraaf, tel. 045-326767

Makelaardij O.G. N.M.W. Quaden & Zn.,
Geltestraat 4, Munstergeleen, tel. 04490-19644

Paul Simons makelaardij b.v.,
Europaweg Zuid 214, Ubach over Worms,
tel. 045-318182



LANDGRAAF

• Halfvrijst. woning met inpandige garage en ruime tuin. Ind.: kelder, garage, entree, hal, toilet, woonk. m. parketvl., keuk., 4 slaapkamers, badkam. Achterzijde kunstst. ramen m. dubb. begl. parterre.

Prijs n.o.t.k.

Onroerend Goed Makelaardij LEENAERS b.v.

Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

Een de makelaar weet van wanten en kranten.

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

BRUNSSUM-Centrum: Vrijst. woonhuis met c.v.-gas, dub. garage, tuin. Ged. dub. begl. Bouwjaar 1968. Ind.: o.a. royale hal, woonk., eetkeuken met een complete keukeninst. met app. 1e verd.: 3 slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche. 2e verd.: bereikbaar via een vaste trap. Grote slaapk., zolder. Vraagprijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM: Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Ged. dub. beglazing. Ind. o.a.: prov. kelder, woonk., eetkeuk., 4 slaapk., badk., zolder. Prijs f 139.000,- k.k.

EYGLSHOVEN: Vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen aan de buitenrand van de kern. Muren geïsoleerd. Ind.: o.a. provisie-bergekelder, royale hal. L-vormige woonkamer met parketvloer, studeerkamer, eetkeuken, 5 slaapkamers, badkamer, gescheiden toilet-ruimte, vaste trap naar zolder. 2 kamers, zolder. Vraagprijs: f 295.000,- k.k.

EYGLSHOVEN - Kerversberg: Exclusief bouwplan in de gemeente Kerkrade. Prachtig gelegen op een heuvel, omgeven door bosgebied. 8 type vrijstaande woningen. Degelijk afwerkingsniveau. Geheel geïsoleerd, hardhouten kozijnen. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, bijkeuken, garage, 3 slaapkamers, badkamer. Koopprijs vanaf f 172.400,- v.o.n.

EYGLSHOVEN: Goed gelegen halfv. woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Goed onderhouden en geheel geïsol. Bouwjaar 1983. Ind. o.a.: woonk., keuken, 3 slaapk., badk., zolder. Prijs f 128.000,- k.k.

HEERLEN-DOUVE WEIEN: In glooiend terrein gelegen vrijst. landhuis met c.v.-gas en inpandige garage (2 auto's), prima materiaalgebruik en goed begroeide tuin met privacy. Ind.: o.a. ruime garage, diverse kelder- en hobbyruimten, royale hal met leistoeinvloer, L-vormige woonk. (ca. 59 m²) met parketvloer, overdekt terras, eetkeuken met luxe keukeninr. voorzien van app., 4 slpk., luxe badk., bergzolder. Goed geïsoleerd. Aanv. n.o.t.k. Vraagprijs: f 440.000,- k.k.

HEERLEN: Karakteristiek vooroorlogs vrijst. woonhuis met c.v.-gas, berging, carport en tuin. Ook geschikt als kantoor. Ind. o.a.: kelder, ruime woonk. met open haard, serre, luxe eetkeuken, 5 slpk. (hiervan 2 met dak-papel), compl. badk. met ligbad, douche en apart toilet, bergzolder. Aanv. n.o.t.k. Vraagprijs: f 165.000,- k.k.

HEERLEN: Vrijst. semi-bungalow met c.v.-gas, mooie tuin. Ook geschikt als wonen met kantoor- en/of praktijkruimte. Ged. geïsol. ged. dub. begl. en roll. Ind. o.a.: royale hal, living (ca. 64 m²) met leistenen vloer, openhaardpartij en groot terras, keuken met inrichting, 6 kamers, 2 badkamers. Prijs f 385.000,- k.k.

HEERLEN: Nog enkele van de 12 premie-A-woningen te koop. Ruime halfvrijstaande woningen met c.v.-gas, berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer en zolder. De premie-A-regeling 1988 is op deze woningen van toepassing. Netto maandlast ca. f 619,-.

HOENSBROEK: Ruim halfvrijstaand woonhuis met aanbouw, c.v.-gas, garage, berging en zonnige achtertuin. Ind.: o.a. provisiekelder, hal, eetkeuken, woonkamer (totaal ca. 42 m²), vier slaapkamers, betegelde badkamer, bergzolder. Aanvaarding: n.o.t.k. Vraagprijs: f 145.000,- k.k.

KLIMMEN-Manensheide: Halfvrijstaande semi-bungalow met c.v.-gas, garage, zonneterras en tuin. Ged. dubbele begl. Ind. o.a.: vestibule, royale hal, L-vormige woon-eetk. (± 43 m²), keuken met een goed uitgev. keukeninstall. met apparatuur, 4 slpk., badk., zolderberging, tuinberging. Prijs f 245.000,- k.k.

SCHAESBERG-Centrum: Ruim vrijst. woonh. met praktijk, c.v.-gas, dub. begl. en prachtige tuin (op zuiden) met veel privacy (percc. opp. ca. 1230 m²). Ind.: o.a. sout.: winkelder, hobbyruimte, c.v.-ruimte. Part.: ruime living (ca. 62 m²) met leistenvloer en openhaardpartij, eetkeuken met kunstst. keukeninst. met apparatuur, werkkamer, praktijkruimte met zes kamers (totaal ca. 85 m²). 1e verd.: 6 royale slaapkamers (3 met vaste wastafel), 2 badkamers, toilet. Vraagprijs f 520.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijst. woonhuis met c.v.-gas, berging en tuin (mogelijk garage). Ind. o.a. provisiekelder, woonk., keuken, bijkeuken-berging, 3 slpk., badk., zolder (vaste trap). Prijs f 129.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: Goed onderhouden woonhuis met c.v., tuin en berging. Ind. o.a.: kelder, L-vorm. woonk., keuken, badk. met ligb., serre, 3 slaapk., zolder (geïsol.), gepl. en beschoten. Vraagprijs: f 98.000,- k.k.

WIJNANDSRADE: Rustig gelegen vrijstaande bungalow met rondom tuin. Ind. o.a.: Sout.: ruime garage, c.v.-gasruimte, wasruimte, hobbyruimte. Beg. gr.: royale hal, L-vormige woonk. met open haard, eetkeuken, 3 slaapk., badk. Prijs f 205.000,- k.k.

HOENSBROEK: Heerlerweg, geschikt voor vrijstaande woningen - bungalows. Perceelsoppervlakte vanaf ca. 600 m². Prijs per m² f 102,- k.k.

KERKRADE-West: Bouwterreinen vanaf ca. 500 m² tot 650 m². Koopprijs vanaf f 75.000,- k.k. tot f 85.000,- k.k.

KERKRADE-HAANRADE - Meuserstraat: Bouwterrein ca. 215 m². Prijs f 25.000,- k.k.

LANDGROAF-HOEVELD - BOUWTERREIN: Aan de buitenrand van het Hoeveld. Landelijk gelegen met prachtige vergezichten. Nog slechts één bouwkaavel ca. 1000 m² - 1400 m². Prijs vanaf f 136.275,- inclusief B.T.W.

SCHAESBERG - ONDERSTE MOLT: Bouwterreinen. Uitstekend en goed gelegen. Goed bereikbaar. Bestemd voor vrijstaande woningen/bungalows. Variërend van ca. 500 m² tot 1.000 m². Prijzen vanaf f 92.000,- v.o.n.

BOUWTERREINEN

HOENSBROEK: Heerlerweg, geschikt voor vrijstaande woningen - bungalows. Perceelsoppervlakte vanaf ca. 600 m². Prijs per m² f 102,- k.k.

KERKRADE-West: Bouwterreinen vanaf ca. 500 m² tot 650 m². Koopprijs vanaf f 75.000,- k.k. tot f 85.000,- k.k.

KERKRADE-HAANRADE - Meuserstraat: Bouwterrein ca. 215 m². Prijs f 25.000,- k.k.

LANDGROAF-HOEVELD - BOUWTERREIN: Aan de buitenrand van het Hoeveld. Landelijk gelegen met prachtige vergezichten. Nog slechts één bouwkaavel ca. 1000 m² - 1400 m². Prijs vanaf f 136.275,- inclusief B.T.W.

SCHAESBERG - ONDERSTE MOLT: Bouwterreinen. Uitstekend en goed gelegen. Goed bereikbaar. Bestemd voor vrijstaande woningen/bungalows. Variërend van ca. 500 m² tot 1.000 m². Prijzen vanaf f 92.000,- v.o.n.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale

Maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 19.00 uur
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur

Heerlenseweg 22,
6371 HS, Postbus 31193
6370 AD Landgraaf

Pickée makelaardij bv
045-326767

Limburgs WOONBLAD

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ BV.
ASSURANTIEN-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIEN.

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Eygelshoven
Zeër goed gelegen vrijst. landhuis, onderkelderd (o.a. garage), met grote living, luxe keuk., ruime slaapk. en luxe badk. Op verdieping: grote slaapk., 2 bergingen, ruime L-slaapk., 2e badk. en hobbyruimte. Pand heeft gedeeltelijk overd. terras en tuin op het zuiden met alle privacy. Pand is prima onderhouden. Vr.pr. f 365.000,- k.k.

Heerlen
Nabij centrum gel. ruim halfv. woonh. met souterrain (o.a. garage). Ind.: grote L-woonk., eetkeuk. met luxe eik. install., 3 slaapk. en badk. Pand is degelijk gebouwd en biedt meerdere mogelijkheden. Vr.pr. f 239.000,- k.k.

Hoensbroek
Goed onderhouden hoekwoning in rustige straat met L-woonk., uitgeb. keuken met aanbouwinstall., luxe badk., 3 slaapk., keld., zold. en garage annex berging. Vr.pr. f 130.000,- k.k.

Hulsberg
Uitstekend gel. vrijstaande semi-bungalow met souterrain (o.a. garage). Ind. o.a. ruime woonk., standaardkeuk., 3 slaapk., badk. en zold. Pand heeft diverse extra's en is goed onderhouden. Vr.pr. f 269.000,- k.k.

Kerkrade
Ouder vrijstaand woonh. met diverse stallen en ruime tuin. Ind.: woonk.-ensuite, keuk., 3 slaapk., 2 zolderkamers en zold. Pand moet worden opgeknapt. Prijs f 88.000,- k.k.

Schaesberg
Pal tegen centrum gel. winkel-woonh. met magazijn, grote gar., ruime bovenwoning met o.a. woonk., open keuk. 4 slaapk., keld., zold. en tuin. Vr.pr. f 139.000,- k.k.

Op zaterdag zijn wij bereikbaar van 10.00 tot 13.00 uur

045-318182

HEERLEN f 98.500,- k.k.
Nabij centrum, stadswoning met c.v. en berging. Ind.: hal, woonkamer met halloopen, keuken 8,17x4,57, terras. 1e verd.: 2 slaapkamers en badkamer.

RAND HEERLEN f 215.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonhuis. Ind.: hal, toilet, woonkamer ± 48 m², halloopen keuken met complete installatie, mooie tuin en garage. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: zolder te bereiken via vlieztrap. Aanvaarding direct.

LANDGROAF f 127.500,- k.k.
Woonhuis met c.v. en garage. Ind.: hal, toilet, woonkamer 8,00x3,40x4,40, keuken en terras op het zuiden. 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: zolder, te bereiken via een vaste trap. Aanvaarding vrijwel direct.

NUTH f 225.000,- k.k.
Boerderij woonhuis langs provinciale weg Nuth-Valkenburg, voor diverse doeleinden geschikt. Ind.: woonhuis: kelder, beg. gr., hal, keuken, woonkamer. 1e verd.: 4 slaapkamers. 2e verd.: zolder. Stal I ± 160 m², stal II ± 250 m², zolderruimte ± 250 m². Aanvaarding vrijwel direct.

WITTEM (Partij) f 259.000,- k.k.
Halfvrijstaand herenhuus met blijvend vrij uitzicht (achter). Ind.: sout.: kelder. Beg. gr.: hal, woonkamer met halloopen keuk. ± 60 m², serre 8,00x3,00, garage 7,00x3,00, tuin 10x2 m. badkamer met ligbad, douche, 2 vaste wastafels en 2e toilet. 2e verd.: zolderruimte + 1 slaapkamer. Aanvaarding in overleg.

BEDRIJFSPANDEN

HEERLEN beleggingsobject f 240.000,- k.k.
Goed onderhouden kantoorpand in het centrum van Heerlen; verhuurd voor f 24.000,- per jaar. Ind.: sout.: netto vloeropp. ± 35 m². Beg. gr.: ± 100 m² verdeeld over diverse kantoren. 1e verd.: ± 50 m² verdeeld over 2 kantoren + keuken. 2e verd.: ± 40 m².

Meer dan 20 jaar ervaring

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

makelaardij ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

TE KOOP

SCHINNEN
Gunstig gelegen, prima onderh. RUIM WOONHUIS met gas-c.v., garage annex berging en zonnige tuin. Prijs in nader overleg.

VALKENBURG
Uitstekend gelegen HALFVRIJSTAAND WOONHUIS met gas-c.v., garage, ruime indeling en prachtige tuin m. veel zon en vrij uitzicht. GUNSTIGE PRIJS.

CADIER EN KEER
Riant en modern gebouwd HALFVRIJST. HERENHUIS met gas-c.v., oprit en ommuurde tuin m. veel privacy. Ruime indeling met o.a. kelders, hobbyruimte, royale living, luxe, 4 slaapk. en grote zolder. f 279.000,- k.k.

MAASTRICHT
Degelijk HALFVRIJST. HERENHUIS met gas-c.v. en ruime tuin m. veel zon en privacy. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm, met parket en erker, eiken inbouwkeuken, 4 slaapk., mod. badkamer, zolders. Prijs n.o.t.k.

CADSIER EN KEER
Zeër goed onderhouden bungalow met garage, mooie tuin, ruime living, 3 slaapk., souterrain. Spoedig leeg te aanvaarden. Vraagprijs f 325.000,- k.k.

MAASTRICHT VRIJTHOF
Uniek gelegen HERENHUIS voor kantoor/praktijk of schitterende stadswoning. Netto vloeropp. ca. 150 m² (excl. trappenhuis, zolder en kelder). Leeg te aanv. f 425.000,- k.k.

ULESTRATEN
Uitstekend gelegen VRIJSTAAND LANDHUIS met c.v., inpandige garage en ruime tuin met veel privacy. Maximaal wooncomfort door royale indeling en luxe afwerking. Prijs en aanv. in overleg.

nicolai makelaardij
tel. 043-254555
stationstraat 20, maastricht

TE KOOP

Brunssum-Treebeek
Satellietstraat 4
H.v. woonhuis met garage en circa 40 m² (omsloten) terras op rustige locatie. Entree aan zijkant m. toilet en L-vormige woonkamer met open keuken. Drie slaapkamers en compl. badkamer. Royale zolder en met vaste trap, voor div. doeleinden geschikt (rijkspremie ev. gedeeltelijk overdraagbaar). Prijs f 142.500,- k.k.

Heerlen-Welten
Weltertuynstraat 94
Splitlevel drive-in woning met o.a. hobbykelder, eetkeuken met toegang tot achtertuin. Gezellige living (ca. 27 m²) met parket en open haard. Totaal drie slaapkamers en badkamer met o.a. ligbad. Prijs f 145.000,- k.k.

Heerlen
Prinsebroek P. Dondersstraat 1
Vrijstaande bungalow met garage, geheel onderkelderd en o.a. woonkamer met open keuken, drie slaapkamers en compl. badkamer. Prijs f 230.000,- k.k.

Kerkrade-Bleijerheide
M. Goretstraat 156
Vrijstaande bungalow (666 m²) met kelder. Royale entree, gezellige woonkamer met open haard. Dichte keuken met bijkeuken, vier slaapkamers en badkamer met ligbad, dubb. v.w., bidet en 2e toilet. Prijs f 279.000,- k.k.

Kerkrade-Eygelshoven
Bosweg 8
H.v. rustiek woonhuis met ruime garage en kleine binnenplaats. O.a.: woonkamer in L-vorm met open haard en eiken balken in zicht. Grote eetkeuken met dito bijkeuken. Vier slaapkamers en doucheruimte. Het woonhuis genaamd „Veldhuis“ dateert van ca. 1917 is grotendeels in veldbrand gebouwd. Prijs f 142.500,- k.k.

TE HUUR

Heerlen-Heksenberg, Mgr. Hanssenstraat 1, 5 en 7
Winkelruimte v.a. 50 m² voor diverse branches geschikt. Huurprijs vanaf f 650,- p/mnd. excl.

Heerlen-Centrum, nabij de Markt
Emmastraat, Oude Veemarktstraat 4
Winkelruimte (met souterrain en verdieping) ca. 167 m². Per 9/91 beschikbaar. Huurprijs f 3500,- p/mnd. excl. Geen horeca.

Heerlen, Promenade II
Div. winkelruimten op uitstekende locatie met souterrain en verdieping. Huurprijsindicatie f 450,- p/m² excl.

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
telefoon 045-712040

VERKOCHT

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

Een de makelaar weet van wanten en kranten.

aquina

HEERLEN, MGR. FERRONSTR. 24

Heksenberg. Aan winkelcentrum gelegen appartement, op de 3e verdieping. Ind.: kelderberging, hal, toilet, keuken, badruimte, woonk. (7,80x3,70) met balkon en bergkast, 2 slaapkamers. Bouwjaar ca. 1958. Servicekosten f. 115,- p/m. Aanv. direkt.

Prijs: f. 51.000,- k.k.

HEERLEN, ERFSTRAAT 39

Woonhuis met c.v. en tuin. Ind.: hal met toilet, woonkamer van 33 m², keuken, berging. 1e Verd.: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. c.v.-ruimte en bergkast.

Prijs: f. 98.000,- k.k.

HEERLEN, BOKSTRAAT 1

Ruim vrijstaand woonhuis met schuur op 1100 m² grond. Ind.: 4 kelders, hal, woonkamer, eetkeuken, keuken m. install., schuur 1,5 x 5,5 m, tuin. 1e Verd.: 4 slaapkamers, douche. 2e Verd.: zolder (2 slpk. mogelijk). Bwjr. ca. 1932. Aanv. in overleg.

Prijs: f. 148.000,- k.k.

LANDGROAF NAMID. DRIESSEN 20

Ubach o Worms. Mooi type vrijst. woonh. m garage Ind.: hal, luxe toilet, L-vorm. living (37 m²), keuken m. luxe (witte) aanbouwinstall., bijkeuken, garage, flinke tuin m. terras. 1e Verd.: 2 d'3 slpk., luxe badk. 2e Verd.: slaap/hobbyk. 2 bergingen. Geheel geïsoleerd. Hardhout. Opp. ca. 330 m². Bwjr. '85.

Prijs: f. 208.000,- k.k.

SPAUBEEK, W. ALEXANDERSTRAAT 19

Vrijst. landhuis m.c.v., inp. gar. en tuin. Ind.: hal met L-vorm. living (ca. 44 m²) m openhaard, keuken m. luxe witte inrichting en app., bijkeuken/wasruimte, gar. berging. 1e Verd.: 3 ruime slpk., waarvan kinderkamer m open trap naar vloering/speelruimte, badk. met douche, ligbad, toilet, urinoir en dubb. v.w. Geheel geïsoleerd. Bwjr. 1984. Aanvaarding direkt

Prijs: f. 329.000,- k.k.

OIRSBEK

Binnenkort start de bouw van een fraai landhuis in het bouwplan in de Moel. Ind.: hal, toilet, L-vorm. living (ca. 43 m²), keuk. bijkeuken, garage. 1e Verd.: 3 ruime slpk., badk. met ligb. douche, v.w. en toilet. 2e Verd.: vaste trap, grote 4e slpk/hobbyk. Prima uitvoering met hardhout, dubb. glas, isolatie etc. Bel meteen voor informatie.

Prijs: f. 225.800,- v.o.n.

aquina

Makelaardij O.G., Taxaties
Hypotheek-adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
Heerlen
66k zaterdag: 10.00-13.00 uur

045-715566

NVM
MAKELAAR

KÖMMERLING KUNSTSTOF KOZIJNEN

- Ramen, deuren, schuifdeuren
- Winkelpuien, voor nieuwbouw en renovatie
- Mod. fabricage Kemo-kleur
- Alle soorten beglazing
- Isolatieglas 10 jaar garantie
- Eigen montage voor binnen- en buitenwerk

Bel voor vrijblijvend advies en prijsopgaven, tel. 045-253891 tot 21.00 uur, fax: 045-274264.

Kunststof Brunssum
Ja Kerkelers, Vijverstraat 27a

DICK ROSBACH

Beukenstraat 8, 6456 AM Bingelede
Tel. 04492-2619

DECORA

HOUKES
PARKET B.V.
SUPERAANBIEDING

Rustiek A
massief eiken stroken,
22 mm, kaart-en-klaar
gegrind en geboord

f 120,- per m²

Vrijblijvend advies en
tel. 045-750305

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Kollektie

Zonneschermen

Vrijblijvend advies en
tel. 045-750305

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

MICA

ZONWERING

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Stroom 2, Breda 20
Tel. 0492-25187

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbidding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag dan ons Huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

BRUNSSUM
Vrijst. luxe bung. op goede stand gel. Ca 900 m² perceelopp. met optimale privacy. Gar. met wasruimte. Royale hal. Grote woonk. met plexvl. Tweek. Dichte keuken. 5 slaapk. Badk. met ligb. en douche. Aparte hobbyruimte ca. 22 m². Bwjr. ca. 1972.



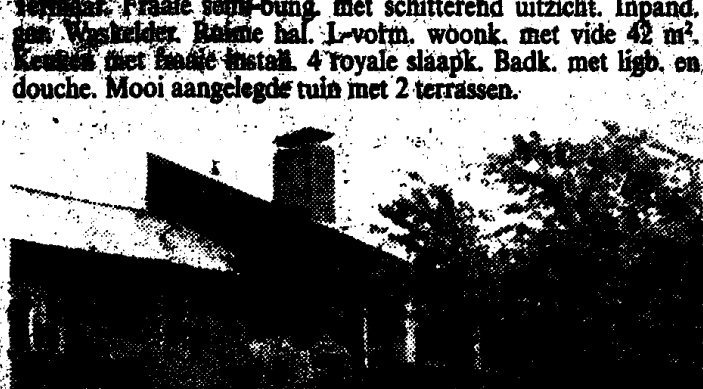
Prijs f 309.000,- k.k. 4173

HEERLEN
Charmant en goed op de rivier halfvrijst. herenhuis met witte gevels en een prachtige L-vorm. woonk. met erker ca. 42 m². Badk. met ligb. en douche. 2 toilet. 4 slaapk. Aparte hobbyruimte ca. 22 m². Bwjr. ca. 1972.



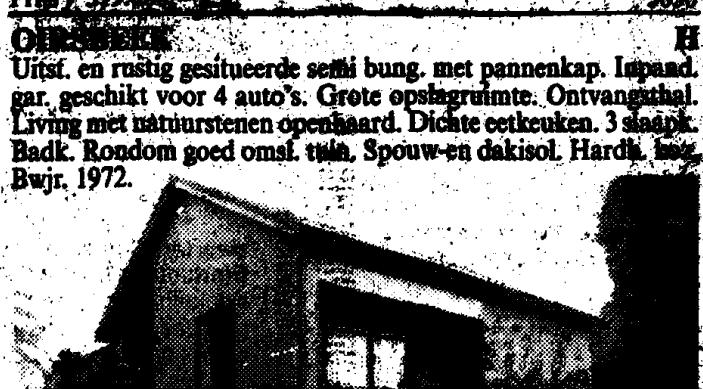
Prijs f 269.500,- k.k. 5078

HEERLEN
Vrijst. luxe bung. met schitterend uitzicht. Inpand. gar. geschikt voor 4 auto's. Grote opslagruimte. Ontvangthal. Living met natuurstenen openhaard. Dichte eetkeuken. 3 slaapk. Badk. Rondom goed omsl. tuss. Spouw- en dakisol. Hardk. Bwjr. 1972.



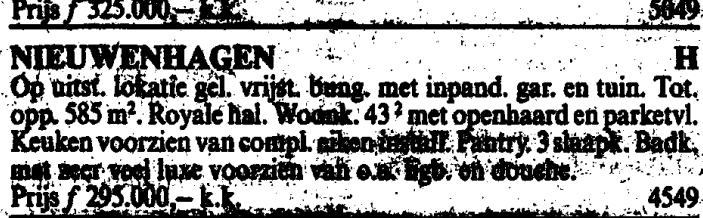
Prijs f 319.000,- k.k. 5079

ONDERSTAD
Uitst. en rustig gesitueerde semi bung. met pannenk. Inpand. gar. geschikt voor 4 auto's. Grote opslagruimte. Ontvangthal. Living met natuurstenen openhaard. Dichte eetkeuken. 3 slaapk. Badk. Rondom goed omsl. tuss. Spouw- en dakisol. Hardk. Bwjr. 1972.



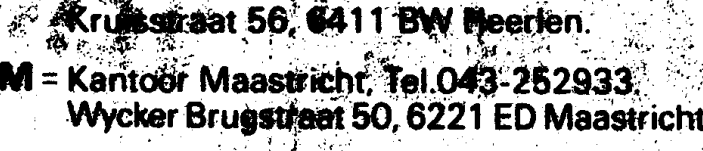
Prijs f 325.000,- k.k. 5049

NIEUWENHAGEN
Op uitst. locatie gel. vrijst. bung. met inpand. gar. en tuin. Tot opp. 585 m². Royale hal. Woonk. 43 m² met openhaard en parketvl. Keuken voorzien van compl. apparatuur. Bwjr. 3 slaapk. Badk. met ligb. en douche. Vaste trap naar zolder met 4e kinderslaapk. Rondom hardk. koz. met dubb. begl. Bwjr. 1980.



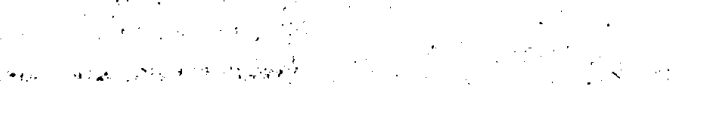
Prijs f 295.000,- k.k. 4549

HEERLEN
Nabij centrum. Gezellige maisonnette met tuin. Entree. 1e verd. Hal. Woonk. ca. 24 m². Gesl. keuken. Slaapk. Badk. Middels trap zijn berging en tuin bereikbaar. 2e verd.: 2 slaapk. Bwjr. 1980.



Prijs f 129.500,- k.k. 5103

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.



Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. Bwjr. 1980.

Prijs f 145.000,- k.k. 4160

HEERLEN
Heerlerheide. Winkelloonhuis met kelder, zolder en hof. Wink. ruimte ca. 120 m². Magazijn. Keuken. 3 slaapk. Badk. 2e verd.

Vakantie en Recreatie

Caravans/Tenten

k. gevr. TOURCARAVANS en vuurwagens. Contact: 045-323178.

koop CARAVAN 2-3 pers., p.n.o.t.k. Tel. 045-323178.

or alle soorten tenten, bedden, stoelen, harnissen, tafels, gaslampen, oksteeltent, gaslampen, enz. Natuurlijk: Tenten, Stassars, Perle, aanbestedingen, Heisberg 78, Hoensbroek Tel. 5-224200.

k. CARAVAN Tabbert C.O. bouw. 75, dubb. ass., v.r. f. 5.500,-, i.g.st. Te bez. n. 5-8-90 bij van Oost, Herweg 6, Maasbracht.

Olde CARAVAN BV, onderdak recreatie koop- en verkoop. Wijk Beyerland en veld caravans. Walker wagens. Accessoires caravan opzetspiegels f. 47,50 voor f. 19,50; antenne van f. 159,- voor f. 79,50; Lava gasgrils f. 159,- voor f. 129,50; Potty spoel toilet n. 30,- voordeel; caravan dak- en terrasluifel n. va. 27,-. Voor service en alleit naar Dr. Nolens- en, ind. park. Nrd. Sittard. Tel. 04490-13634.

Caravan ADRIA 3-pers., n. 84, voortent en koel- f. 4.500,-. 045-713488.

k. TOURCARAVAN, a. 425 bwj. 85, nw. mod. pers., 584 kg, kachel, kast, voort, rolgord., gas- r., wiel, dubb. glas, i.z.g. f. 7.600,-. Apollolaan 52, ndgraaf.

k. 6-pers. BUNG.TENT n. aanh.wagen, f. 400,-. 045-259126.

koop IT 440 TOURCA- VAN met z. en w.-voor- en zijtent, ijskast, ring- n., op Nat.-camping in Ardennen, f. 4.500,-. Evt. standplaats. Ook te ruil n. k. kampeerbus. 490-28581.

k. DIQUE BX 310 licht v. caravan 410 kg. 3-pers. npl. met voort. In st.v.nw. nepsenstr. 21, Brunssum.

uur 6-pers. CAMPER esel, zeer compl., ca. 000,- per week. Tel. 408-2504.

uw in Nederland, de ge- Levozo VOORLEN- Te bezicht. Ralon, mmen 58A, Geulle, 043-645079.

(Huis)dieren

degaaien, Pennanten, rosela's, dw.angora, en hangoorokken vissen vele andere vogels en ren. ARIANE, Bleyerhei- 10, Kerkrade. Tel. 0-351340. Ook inkoop.

koop jonge HONDJES te pp. getat. en geënt. Die- specialzaak Cobbenh- en, Grasbroekerweg 42, erlen.

koop jonge pratende O. met nieuwe kooi. E. sinistr. 13, Kakert- ndgraaf.

k. Jonge JACHTHOND- S bruin/wit. Starterweg 9, nmen. Tel. 04459-2417.

EXTERRIERS, Teckels en langh., Boemers, edels, Yorksters. Wa- n 11A, 04459-1237.

alis POESJES af te ha- E. Elmorgenstr. 82, Heer-

ne KATJES. Tel. 045-4006.

k. GOLDEN RETRIE- R pups, vader Faunusro- HD vrij, met stamboom, 977-86156 b.g.g. 81985.

k. Duitse HERDER, teef, nd. geent en ontw. met mb. weg, ziekte, f. 250,-. 045-324070.

ed tehuis gezocht voor ge. POESJES, 6 wkn. is. Tel. 045-270585.

achtige Duitse HER- R PUPS te k., 7 wk. oud, Herweg 240, Heerlen.

k. BOXER-PUPS afstam- nd. kamp. en Luxemb. n. Kockelmanstraf 18, b. bij ziekenhuis.

TEWELIERPUPS te k. in eseltje kring opgevoerd. Postbuis 392, 2130 AJ Houdorp.

WARD-PUPS, 10 wkn. mb. St. Hubertus-Rekem n. van M'trich. Tel. 09-11.716270.

k. aangeb. PITT-BULL- PS, ontw. en geent. Tel. 2-01575.

Opleidingen

LES/begeleiding/hulp in alen door ervaren o- 045-317161.

OGISTEN-OPLEIDING in september door heel land 1 avond p.w. 1-2 g. Vraag brochure, bij Leeuwarden. Tel. 058-370 b.g.g. 058-130497.

CHAUFEURSDI- MA startdatum 18-8-90. Opleiding in de Crea- s. L'graaf. 045-312558.

WB en Bovag erk. auto- motorrijschool WISCH- AN & Zn, Europaweg 340, Ubach over bms. Tel. 045-321721.

alle rijbewijzen en alle taallessen in DAF 95 DAF 2800 SpaceCamp. Daf cursus chauffecpla B

Rijles

el uw MOTORRIJBE- us in p.m. 6 weken. Bel n. info Rijsschool v. Ben- n. 045-217487.

Vakantie en Recreatie

Caravans/Tenten

k. gevr. TOURCARAVANS en vuurwagens. Contact: 045-323178.

koop CARAVAN 2-3 pers., p.n.o.t.k. Tel. 045-323178.

or alle soorten tenten, bedden, stoelen, harnissen, tafels, gaslampen, oksteeltent, gaslampen, enz. Natuurlijk: Tenten, Stassars, Perle, aanbestedingen, Heisberg 78, Hoensbroek Tel. 5-224200.

k. CARAVAN Tabbert C.O. bouw. 75, dubb. ass., v.r. f. 5.500,-, i.g.st. Te bez. n. 5-8-90 bij van Oost, Herweg 6, Maasbracht.

Olde CARAVAN BV, onderdak recreatie koop- en verkoop. Wijk Beyerland en veld caravans. Walker wagens. Accessoires caravan opzetspiegels f. 47,50 voor f. 19,50; antenne van f. 159,- voor f. 79,50; Lava gasgrils f. 159,- voor f. 129,50; Potty spoel toilet n. 30,- voordeel; caravan dak- en terrasluifel n. va. 27,-. Voor service en alleit naar Dr. Nolens- en, ind. park. Nrd. Sittard. Tel. 04490-13634.

Caravan ADRIA 3-pers., n. 84, voortent en koel- f. 4.500,-. 045-713488.

k. TOURCARAVAN, a. 425 bwj. 85, nw. mod. pers., 584 kg, kachel, kast, voort, rolgord., gas- r., wiel, dubb. glas, i.z.g. f. 7.600,-. Apollolaan 52, ndgraaf.

k. 6-pers. BUNG.TENT n. aanh.wagen, f. 400,-. 045-259126.

koop IT 440 TOURCA- VAN met z. en w.-voor- en zijtent, ijskast, ring- n., op Nat.-camping in Ardennen, f. 4.500,-. Evt. standplaats. Ook te ruil n. k. kampeerbus. 490-28581.

k. DIQUE BX 310 licht v. caravan 410 kg. 3-pers. npl. met voort. In st.v.nw. nepsenstr. 21, Brunssum.

uur 6-pers. CAMPER esel, zeer compl., ca. 000,- per week. Tel. 408-2504.

uw in Nederland, de ge- Levozo VOORLEN- Te bezicht. Ralon, mmen 58A, Geulle, 043-645079.

(Huis)dieren

degaaien, Pennanten, rosela's, dw.angora, en hangoorokken vissen vele andere vogels en ren. ARIANE, Bleyerhei- 10, Kerkrade. Tel. 0-351340. Ook inkoop.

koop jonge HONDJES te pp. getat. en geënt. Die- specialzaak Cobbenh- en, Grasbroekerweg 42, erlen.

koop jonge pratende O. met nieuwe kooi. E. sinistr. 13, Kakert- ndgraaf.

k. Jonge JACHTHOND- S bruin/wit. Starterweg 9, nmen. Tel. 04459-2417.

EXTERRIERS, Teckels en langh., Boemers, edels, Yorksters. Wa- n 11A, 04459-1237.

alis POESJES af te ha- E. Elmorgenstr. 82, Heer-

ne KATJES. Tel. 045-4006.

k. GOLDEN RETRIE- R pups, vader Faunusro- HD vrij, met stamboom, 977-86156 b.g.g. 81985.

k. Duitse HERDER, teef, nd. geent en ontw. met mb. weg, ziekte, f. 250,-. 045-324070.

ed tehuis gezocht voor ge. POESJES, 6 wkn. is. Tel. 045-270585.

achtige Duitse HER- R PUPS te k., 7 wk. oud, Herweg 240, Heerlen.

k. BOXER-PUPS afstam- nd. kamp. en Luxemb. n. Kockelmanstraf 18, b. bij ziekenhuis.

TEWELIERPUPS te k. in eseltje kring opgevoerd. Postbuis 392, 2130 AJ Houdorp.

WARD-PUPS, 10 wkn. mb. St. Hubertus-Rekem n. van M'trich. Tel. 09-11.716270.

k. aangeb. PITT-BULL- PS, ontw. en geent. Tel. 2-01575.

Opleidingen

LES/begeleiding/hulp in alen door ervaren o- 045-317161.

OGISTEN-OPLEIDING in september door heel land 1 avond p.w. 1-2 g. Vraag brochure, bij Leeuwarden. Tel. 058-370 b.g.g. 058-130497.

CHAUFEURSDI- MA startdatum 18-8-90. Opleiding in de Crea- s. L'graaf. 045-312558.

WB en Bovag erk. auto- motorrijschool WISCH- AN & Zn, Europaweg 340, Ubach over bms. Tel. 045-321721.

alle rijbewijzen en alle taallessen in DAF 95 DAF 2800 SpaceCamp. Daf cursus chauffecpla B

Rijles

el uw MOTORRIJBE- us in p.m. 6 weken. Bel n. info Rijsschool v. Ben- n. 045-217487.

Alleenst. weduwe, 65 jr., fin onafh. zkt. nette HEER, niet gescheiden, lft. 65-70 jr. om samen nog niets van het leven te maken. Br.nr. B-5362, L.D. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

ALLEENSTAANDEN: Bent u ook alleenstaand, goede opleiding, goed milieu, karakter, gevoel voor humor, sportief en houdt u van gezelligheid, mooie muziek en dansen? Kom dan ook s' zaterdags naar "Chalet". Treebeek of "de Fontein". Heerlen. Onze leeftijd ligt tussen 35-45 jr. Tot dan.....! He, He, eindelijk durf ik het (de adv. te pl.). Ik, een gezellige zelfstandige vrouw, (30 jr.) ben op zoek naar jou, een eerlijke, ongebonden man, om samen t' vrijgezellen leven vaarvel te zeggen. Durf jij te schrijven? Br.nr. B-5364 L.D. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg

en zoekt u een partner? Nederland grootste relatieburo geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen. Wilt u meer weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerkster in uw omgeving.

Meerssen e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Maastricht mevr. Savelberg: 043-612291
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

Te k. lichte polyester TOURCARAVAN, 3-4-pers. Modstar YV, i.g.st. 04405-1823.

Chateau en homecar. Inkoop, verkoop en verhuur. Taxaties en reparaties. RALON Caravans. Brommelen 58 A Geulle. Tel. 043-645079

België

BLANKENBERGE (Zeedit) en Wenduine. 2e helft augustus. Info: tel. 09-32.50811567.

Te k. Mooi ZUTENDAAL gelegen in het groen. Ind. woonk. met open keuken, 2 sips., douche met toilet (warm water) Inl. 04490-15535.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wiltewiltz. Inl. 045-410071

Duitsland

SAUERLAND, pension, rustig en nabij bos, mooie vakantie woningen, 2-5 pers., DM 65,- kamer LO DM 22,-. HP DM 30,-. Tel. 09-47-2718872.

(Huis)dieren

HANDTAMME baby ara's kakatoes, Amazones, grijze roodstaartjes met spraak- en gezondheidsgarantie, ven inruil en inkoop voor kweek. Tel. 04490-75359.

Te k. Perz. POESJES, kl. blauw/creme met wit, oud 15 wkn, geënt en ontwormd met stamb. Tel. 045-418364

Te k. WEST-HIGHLAND WHITE-Terrier-pup, reu, 10 wkn. met zeer goede stamb. Kerkr. 7, Schinveld. 045-254943.

Te k. zeldz. mooi mini PAARDJE, Eng. afstamm., 77 cm. Tel. 04492-3112.

Huw./Kennism.

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand, t/m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

Partnerlijn Nederland

Zoekt u 'n man 06-320.322.55.

of 'n vrouw 06-320.322.55.

Wilt u zelf gratis inspreken? Bel 020-274825, 50 ct p/m

Vraag proefnummer van de REISNOTENKRANT en contactblad voor o.a. (pen-) vriend(in)nen. Intercompas, Postbus 15, Eindhoven.

Zoek (t) u'ij een vriend(in)? Word(t) lid van de Christelijke KORRESPONDENTIE Klub. Voor meer informatie: Postbus 392, 2130 AJ Houdorp.

Iedere zaterdag en zondag gezellige DANS- en CON-TACTAVOND in de Kelder-bar "La Chalet" in Treebeek, D.J. Richard. Toegang boven 30 jr. Chalet Treebeek, Komeitstr. 25A 045-211375.

In de WINDROSE-Akerstr. Nrd. 150 Hoensbroek, elke vrij, en zat. gezellig dansen. Muziek voor elk wat wils.

Man, 50 jaar m. vaste baan zoekt leuke VRIENDIN voor vaste relatie. Br.nr. B-5368, L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Nette weduwe. 62 jr. wenst serieuze kennismaking met HEER, i. min. 1.80, auto welkom. Br.nr. B-5360, L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Gep. hoofdambtenaar, wed. 69, biolog. leeft. 60, vitaal, fin. onafh. HBO-nivo, m. brede interesses, b.v. muziek, musea, reizen en natuur zoekt: charmante, slanke, beschaafde WEDUWE, max. leeft. 63 jr. voor een op te bouwen L.A.T.-rel. Elke, liefst wat uitv. reactie, wordt beantwoord. Spreekt u dit aan? Dan graag uw brief o.n.r. B-5361, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

WEDUWN, 44 jr. zkt. nette vrouw 35-40 jr., v. ser. rel. Br.nr. B-5369, L.D., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groeneykerstraat 41A. Tel. 04490-47446.

Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Boedel-opruiming

Wegens bedrijfs-beëindiging van hotel-café-restaurant LIMBURGIA, Heden zaterdag 4 aug. en van dinsdag 7 aug. t/m zaterdag 11 aug. ALLES MOET WEG!

Rijksweg 31, Gulpen. Tel. 04450-1463 b.g.g. 045-445109.

Uniek Aanbod!! Nieuwe Keukens

in ons centraal keukenmagazijn in

Echt

worden alle nieuwe winkelmodellen keukens verzameld en opgesteld.

Deze nieuwe keukens worden rechtstreeks verkocht voor

minder dan de halve prijs

Alle maten en trends staan voor u klaar.

KOM EERST KIJKEN IN DE HORN KEUKEN-SHOWROOM

Echt

Loperweg 8

Tel. 04754 - 86188.

Uniek Aanbod!! Nieuwe Winkelmodellen Keuken Inbouw-Apparaten

van alle bekende merken zoals Zanussi - Miele - Etna - Philips - Pelgrim - AEG - Iltho - Bosch en vele anderen. Koelen, vriezen, bakken of koken, het staat voor u klaar en is direct le- verbaar. Deze nieuwe winkelmodellen worden uit alle Horn keukenswinkels verza- meld en nu rechtstreeks verkocht met

Korting tot 60%

Bijvoorbeeld: Etna elek- trische inbouwoven, met grillelement en thermostaat. Geent f. 965,- maar f. 448,-. Philips koelkast, 160 liter, met 3-sterren vriesvak. Geent f. 1.345,-, maar f. 498,-. Pelgrim gas/elektro combinatie met thermostaat. Geent f. 1.398,-, maar f. 698,-. Philips elektro/elektro combinatie, onder en/of bovenwarme, met snel- kookplaat. Geent f. 1.488,-, maar f. 798,-. Kom nu profiteren in Horn Keukensuper- Bergrweg.

Sittard

(naast Witte Hal) en Keu- kenshooroom

Echt

Loperweg 8.

Bel de Vakman

Afvoer verstoep

Babit bv rioleringswerken Tel. 045-463892.

Afvoerproblemen?

Babit bv rioleringswerken Tel. 045-463892

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garan- tie. Vraag vrijbl. advies/ offerte. Bel 045-453818.

NEW LOOK BV Schaes- berg. Gevelreiniging, uit- kappen, voegen, steigerver- huur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Problemen aan uw dak

Arndts dakservice

Hoensbroek 045-219615

Dag en nachtservice

06-52908875

Wat VERKOPEN? Advre- leer via: 045-719966.

Zonnebanken/Zonnehemels

Superbruiner!

10 lamps, 4 x gebogen zonnepanel met ventilator en snelbruinlampen. Alleen bij van Erp nu f. 999,-.

Volledige garantie en service.

Van Erp, Limbrichterstr. 18 Sittard, tel. 04490-13531.

Hoofdstr. 12 Kerkrade, tel. 045-456999.

Computers

BCE Huiskamer

BCE XTm 640 KB, 20 MB, 5.25", MON f. 1.895,-

BCE AT, 1 MB, 5.25", 20 MB, MON f. 2.695,-

Philips AT, 3.5", 20 MB, MON f. 2.895,-

AMSTRAD portable Computer, 512 KB f. 1.595,-

Met portable f. 1.795,-

Prijzen inclusief BTW, verzending en garantie.

Bestel nu en bel: 020-203239.

Nieuw in Landgraaf! DCL

PC's plus toebehoren, 1 jaar garantie, (incl. BTW)

AT 286/16 MHz/1MB/FD 1.2 MB/HD 20 MB/mon. f. 2.695,-

AT 386 SX/19 MHz/1 MB/1.2 MB/20 MB/mon. f. 3.395,-

AT 386/25 MHz/1 MB/FD 1.2 MB/HD 20 MB/mon. f. 4.395,-

Demont Computer Landgraaf, Quadvlieglaan 33

6371 HB Schaesberg. Bel voor meer informatie: Tel. 045-322333 of haal een folder.

Te k. aangeb. IMB-COM- PATIBLE computer, Com- modore PC-10 (3.5"/5.25"/ 32 MB HD) en monochrome monitor (Paperwhite). Prijs f. 1.800,-. Inl. na 18.00 uur 045-742260.

Te k. PC SCHNEIDER, na 19.00 uur, tel. 045-324049.

Te k. COMMODOR PC 20-3 met VGA, 20 MB schijf, 3 1/2 en 5 1/4 inc. en muis, pr. f. 2.600,-. Tel. 045-272083.

Huishoudelijke artikelen

IJSKAST f. 95,-; gasforn. f. 95,-; diepv. f. 175,-; elec- tr. forn. f. 175,- 045-725595.

Te koop dubbele DIEP- VRIESKAST. Hagerweg 6, Klimmen.

Kunst en Antiek

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en gramo- fones. 045-272333.

De grootste keuze in antieke KASTEN, vitrines, eetho- kes, klokken, kachels en cu- riosa vindt u in onze 1500 m2 showroom. Wijnshoff An- tiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd., en zat.

ANTIEK Simons Nuth, Dorpstr. 45 A, t.o. ingang kerk, naast chin. rest., dond. koopavond. 045-243437. Een begrip voor de regio!

Te k. OLIEVERFSCHILDE- RIJ van Charles Eyck 'Huis in Meerssen', afm. 50 x 40 cm. V.r.p. f. 4.000,-. Inl. na 18.00 uur 045-742260.

Diversen

Nieuwe sensatie!!!

koole Watermassage!!!

Door 1 of 2 jonge masseuses. Totale

ontspannings- massage

045-353489

ZWEMBADEN, onderdelen. Oprij. Kruisweg 50, Meers- sen. Tel. 043-643500. Open: alle namiddagen.

Te koop 5 1-pers. BEDDEN: 1 schuifdeur kleerkast; was- machine 3 mnd. oud; 1 en 2-pers. dekens; 2 salonta- feltjes; spinnewiel e.a. klein antiek; 4-pits gascomfort; 4 pers. bungalowntent; 6 hou- ten paneeldeuren. Tel. 04450-2793.

GEBIT gebroken? Hoonhout Akerstraat Noord 328, Hoensbroek. 045-228211. Klaar terwijn u wacht.

Te k. Clark HEFTRUCK, 2.5 t. LPG, Sideshift, f. 5.500,-. Tel. 04406-40432.

Wie kan onze TELEFOON- DOORRIJZER repareren of een andere te k. gevr. 045-211976/253024 ook zondag.

Te k. 2 MODELBOTEN met bouwtekeningen, 1 marau- ber, 1 Pegasus III m. zander en ontvanger en dergelijke onderd., 1 electr. orgel orga- tron 4, 045-413402.

Een PICCOLO in het Lim- burgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Kachels/Verwarming

Barbas inbouw-openhaarden

kachels - inzethaarden

Jac Köhnen

Rijksweg N 104 Sittard (bij ziekenhuis)

04490-13228 - 14862.

Een PICCOLO in het Lim- burgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Muziek

Te k. BASINSTALLATIE Peavey M-2600, eindver- sterker, Yamaha PB-1PRE- AMP samen f. 1.500,-. Tra- ce Elliot box 4x10 speakers f. 1.250,-. Alles samen f. 2.350,-. Tel. 045-710225.

Bassist/zanger

gevraagd voor Top-40 band met regelmatig werk, ervaring gewenst. Tel. 04930-10890 of 04920-10159.

STALMEIER MUSIC

de muziekspecialist

HOOFDSTRAAT 32 TEL 045214253 HOENSBRÖEK

(Bij de Markt)

Nieuw: Yamaha PSR48 keyboard

Opvolger van de bestseller PSR47



(5 jaar Stalmeiergarantie)

ZEER GUNSTIGE GEPIJSD 1.245,-

Verbouwingsopruiming!!!

Keyboards, orgels, drumstellen, gitaren enz.

10 tot 50% korting

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48, Stein, ma. t/m za. open do. koopavond.

HET PRIJSBREKENDE MUZIEKPARADIJS.

Muziekhuis Guus Arons



Inruivleugel:

z.g.a. nw. Merk Petrof 1.70m

Notenhout

Bezorging gratis

Prijs f. 10.990,-

vleugels-orgels-bladmuziek piano's-keyboards synthesizers

Honingmanstraat 5-7-9 Heerlen. Tel. 045-717155

ORGE Eminent 200 compl. moet aangesloten worden op versterker. f. 200,-. Ail- bertusln 297, Kerkrade.

Saxofoons

vanaf f. 500,-

Nieuw en gebruikt

04756-1324.

Dwarsfluiten

vanaf f. 250,-

Nieuw en gebruikt

04756-1324

Trompetten

vanaf f. 250,-

Nieuw en gebruikt

04756-1324

Drumstellen

vanaf f. 450,-

Nieuw en gebruikt

04756-1324

Te k. WIENER Harmonica, 14 mnd. oud, g-c-f-b, als nieuw. Tel. 045-454087.

PIANO'S te k. en te h., ook stemmen Somers en Zn., Akerstr. 82, Hrl. 045-713751

Duo zoekt GITARIST met zang. Tel. 045-752259 b.g. g. 045-461545.

Een PICCOLO in het Lim- burgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

BOEKEN LITERATUUR

De best gesorteerde speciaalzaak in de regio



PROMENADE 133, 6411 JD Heerlen. Tel. 045-711382

Zoek niet in alle gaten en hoeken naar uw studie- en informatieboeken

Boekhandel Rutten

UW SPECIAALZAAK, ook voor kantoorartikelen. Akerstraat 66, 6411 HC Heerlen. Tel. 045-751336.

Te k. 1ste en 2e jaars CEL- HEAO-BOEKEN, tel. 04450-2216.

Te k. 2e hands MTS BOE- KEN, 1e jrs. werktuigbouw- kunde. Tel. 045-722408.

Braderieën/Markten

Vandaag

ruil- verzamelbeurs

in Makado Beek

Zaterdag 25 augustus a.s.

Grote vrije markt

rondom Makado-Beek (alleen voor particulieren)

Voor inlichtingen: 04490-74669.

Jaarmarkt Thorn 16 september

Tevens antiek- en rommelmarkt. Voor kraamhuur 01620-55776.

Grote vlooiemarkt

Schuttersterrein in Dieteren. Zondag 12 augustus van 10.00-17.00 uur. Inl. Org. v. Aerie 04920-25483.

Te koop gevraagd

Voor al v.d. oude METALEN, Frans v.d. Loop Recycling, Methaahandel, Kissel 12-10, Heerlen 045-726392

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer en me- talen. Gebr. SWINKELS, In de Cramer 100, Heerlen. Tel. 045-751994

GOUD, zilver, munt., postz. etc. Cont. bet., vrijbl. tax. Groenstr. 109, Geleen.

Te k. gevr. oude PUCH stu- dentenbrommer (ronde tank), ook defect. Tel. 045-425996

06-lijnen

Eurotele

HETERO/LIVE-SEX

Typen is niet het enige wat ze kunnen...06-320.329.69

Lingerie, hoor het naadje van de kous...06.320.327.34

Anja, vreemdgaan is nooit hetzelfde...06.320.322.08

Sex op het werk, wat een verzeile...06.320.328.69

35 jaar, alsof het de laatste keer is...06.320.327.35

Vrouwen fantasieën wat de dames willen...06.320.327.69

Tele-sex laat je andere hand trillen...06.320.322.07

Achter de ramen voor geld doen ze alles...06.320.326.69

Marion de Wilde verleidt per telefoon...06.320.326.31

GAY ONLY

Marcel & André maken héél wat mee...06.320.320.21

Gay-phone, kun je tegen een stootje...06.320.322.06

Mr. Martin, dans naar zijn pijpen...06.320.323.05

Escort, call-boys doen hun mond open...06.320.323.04

Ca. 50 ct. p.m

Zoek je een Hete Meid?

06-320.320.55...Live afspraaklijn (50 ct p.m) 21344 R'dam.

Gays vinden 't bij ons!!

06 Gay-café

Limburg.....06-320.327.55

Leer hier nieuwe vrienden kennen uit je eigen regio.

Gay-Informatielijn 06-320.324.20

Op dit nummer krijg je informatie over Gay-prive en SM Gay-prive. "De direct apart lijnen" en de Gay-Horoscoop 50 ct.p.m. Pb. 75141, 1070 AA Amsterdam

*** Zoek je 'n lekkere boy? ***

Nieuw!! Bel 06-320*322*75 Nieuw!!

GAY PRIVE: speciaal voor Limburg.

Je staat direct apart met een gay uit jouw eigen omgeving.

niemand kan jullie dus horen of storen.

Wil je met een ander praten druk dan op de nul.

*** Eroslijn ***

Het was donker, haar lippen nat... * 50 ct p.m

06-320.321.22

Rijpe Vrouwen

320*323*45

Ervaren 50 ct.p.m. 06-

Gay voor twee Amsterdam

Beter een hete buur dan een verre vriend! Samen op één lijn zonder tussenkomst van operator of andere luisteraars. - 50 ct 06-320.329.70.

Erotel 06

De eerste en de beste lijn

320.320.20

50 ct. p. min.

Tropische

verrassing. De lekkerste van Nederland!

06-320.350.61 - 50 ct p.m

Men Only

luister hoe dit meisje u via de telefoon kan verwennen! 06-320.350.68 - 50c/m

Grieksesex

MARCHA 50 ct p.m 06-

320.325.55

Nimf Linda

Geniet van 2 kanten, 50 ct p.m 06-

320.320.14

Sexlijn 10

50 ct p.m 06-

Sex Box

320.325.30

50 meisjes vertellen

320.320.50

Sexlijn 10

50 ct p.m 06-

Met 2 n TIENEN

320.320.10

Eveliente durft alles

320.321.10

Tien meisjes

320.323.10

Lesbiëne

Cindy houdt meer van de meisjes (50 ct. p.m)

06-320.320.15

Sex Hotline

De heetste lijn tussen Moskou en Washington 0,50 ct. p.m. 06-

320.320.22.

In t

struikgewas

traint hij naakt tot 2 mannen de kans krijgen om het te ... 06-320.321.33 (50 ct.p.m.)

Nyholt Pb 5086 R'dam

Achter 't scherm fluistert 't blonde meisje

slipje ook uit?

Zeker dame... 06-320.321.30 (50 ct.p.m.)

Nyholt Pb 5086 R'dam

Jonge paren geven zich eerlijk bloot. Ze leren nog wat als ze bezig zijn

Grieks

06-320.321.32 (50 ct.p.m.)

Nyholt Pb 5086 R'dam

Rosie relatielijn

Modern sexcontact op 06-320.324.50 (50 ct.p.m.)

hoor je wensen van paren en dames. Hun "naakt" foto's in Rosie aug. Nyholt Pb 5086 R'dam.

Wip-in box

heet zo omdat er heel wat ge... wordt op 06-320.324.60

Trouwens de Lijf-sex box, daar doen ze het helemaal maar raak... blozen op 06-320.324.90 (50 ct.p.m.)

Nyholt Pb 5086 R'dam

De Super contacten box

De eenvoudigste en snelste weg naar goeie seksrelaties. Probeer het op 06-320.324.30 en Gabi en Inge voor gesprekken al op de Heetse box van NI op 06-320.328.29 (50 ct. p.m.)

Nyholt Pb 5086 R'dam

Dame zoekt knul. Meisje zoekt ervaren heer. Ze vinden elkaar op de

generatiebox

06-320.326.27 (50 ct.p.m.)

Nyholt Pb 5086 R'dam

Op de bisex box

vinden mensen elkaar die weten dat er meer te koop is dan mannelijk-vrouwlijk. 06-320.328.38 (50 ct.p.m.)

Nyholt Pb 5086 R'dam</

06-lijnen

trio-bisexual
voor vrouw vrouw man of
man man vrouwrelatie. De
enige box die alles waar
maakt op 06-320.326.88
Vibr. Pb 5086 R'dam (50ct)

Erotibox
voor seksverslaafden. Bel.
06-320.326.80 (50 ct p.m.)
Bel nu zelf(s) gratis Lennie.
Privé/aniom. Inf (50 cpm)
06-320.324.96

Nymfomane
Bianca verteld de meest
wilde belevenissen
06-340.320.55 (50 ct p.m.)
Pb 665, 2900 Ar C a/d V.

sexafsprakenlijnen
Hete sexcontacten
06-320.325.80 - 50 ct p/m
21036 R'dam.

Matasja doet het op de tafel
Keukensex
50 ct p/m 06-320.327.77
21036 R'dam

**Buurvrouw Chantal voor
ordinaire sex, 50 ct p/m**
06-320.328.01
21344 R'dam

Meegenieten
Meisjes in de hete sauna,
50 ct p/m 06-320.328.88
21036 R'dam.

Stiekem
meelustieren met meisjes
50 ct p/m 06-320.329.01
21036 R'dam.

Zoek je een vriendin?
Flirt-Box
06-320.330.01 - 50 ct p/m
5086 R'dam.

Gay voor twee
Samen op één lijn zonder
uilenkomst van operator of
andere kluisters. Bel.
50 ct p/m - 06-320.326.40

Kontakten/Klubs

BEST SHOP IN TOWN!!!
Club Nirwana!!! De Boetiek!!!
8 (acht) LIDELE TOPMEIDEN!!! GEZELLIGE CLUB MET
PIEPJONGE SEXY LINGERIE-MEISJES, GEMOTI-
VEERD DE BESTE TE ZIJN!!! ECHTE TOPSERVICE!!!
GEEN NEP-PRIJZEN!!! TEVENS:

Nirwana Escort Service!!!
ONOVERTROFFEN!!! 'N BEGRIP BIJ KENNERS!!!
CLUB NIRWANA DAG. VAN 20.00 - 3.00 UUR DUS OOK
WEEKENDS. KERKRADE, NIEUWSTRAAT 147.
Bel nu 045- 46 33 23!!!!
NA ONS, KUN JE DE REST VERGETEN.

BUDÉ, SUPERIEUR IN BADKAMER- EN KEUKENINTERIEUR

U kunt kiezen uit een groot assortiment keukens, badkamers, tegels en kastenwanden. In onze showroom/studio zullen onze deskundige medewerkers u graag adviseren. Naast kwaliteit zijn een degelijke begeleiding en uitvoering voor ons vanzelfsprekend!



**meerssen
maastricht**

BADKAMERS
Frisse ideeën
voor een sfeervolle
badkamerinrichting!

MAASTRICHT
Hout en
Bouwmaterialen
Klipperweg 18
6222 PC Maastricht
tel.: 043-631212

MEERSSEN
Bude Studio
Bunderstraat 122
6231 EM Meerssen
Charles Eyckstraat 15
6231 GX Meerssen
tel.: 043-643030

beaumont

De Beaumont's Handel & Industrie B.V. is een
handelsonderneming in de ijzerwaren- en
gereedschappenbranche.

Ten behoeve van ons team zoeken wij op korte termijn:
een administratief medewerkster

Taakomschrijving:
- vervullen van
telefonistelefoonistewerkzaamheden;
- correspondentie werkzaamheden;
- orderadministratie.

**Sollicitanten dienen aan de volgende
voorwaarden te voldoen:**
- in het bezit van HAVO-diploma, bij voorkeur
aangevuld met het MEO-diploma;
- in het bezit van typediploma;
- goede beheersing van de Nederlandse, Engels en
Duitse taal in woord en geschrift. Kennis van de
Franse taal is een pré;
- leeftijd tussen 18 en 23 jaar.

Schriftelijke sollicitaties binnen 7 dagen te zenden aan:
De Beaumont's Handel & Industrie B.V.
De Kourven 84, 6433 KE Heerlen
t.a.v. de directie.

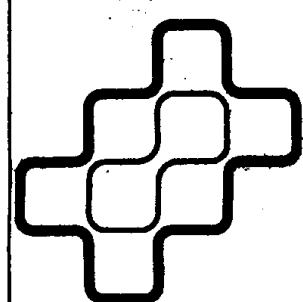
KOMATSU VORKHEFTRUCKS

**VERKOOP
LEASING
VERHUUR
SERVICE**



frissen
Mechanisatiebedrijf

Valkenburg-Houthem
Vroenhof 92
Tel. 04406-40338 Fax. 04406-42115



Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 2800 medewerkers, beheert de volgende instellingen:

- Maaslandziekenhuis op de locaties Sittard en Geleen (957 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen (209 bedden)
- Verpleeghuis St. Odilia, Geleen (148 bedden)
- Verpleeghuis Invia, Sittard (118 bedden)
- Verpleeghuis St. Agnetenberg Sittard (75 bedden)

Ten behoeve van het verpleeghuis Invia, lokatie Sittard, zoeken wij
contact met belangstellenden voor de functie van

waarnemend hoofd

vakaturenr. HVB 55

- functie-informatie:**
- koördineert de werkzaamheden binnen de eigen afdeling;
 - instrueert en begeleidt het personeel van de afdeling;
 - is verantwoordelijk voor een correcte uitvoering van het beleid inzake de patiëntenzorg en participeert in de directe patiëntenzorg;
 - vervangt het hoofd bij diens afwezigheid;
 - is verantwoordelijk voor de praktijkbegeleiding van leerling ziekenverpleegsters.

Het betreft een full-time dienstverband voor onbepaalde tijd.

- functie-eisen:**
- diploma's verpleegkundige A en B of HBO-V;
 - ervaring in een leidinggevende functie is gewenst.

arbeidsvoorwaarden: Salariëring vindt plaats conform FWG-functiegroep 45, met een minimumsalaris van f 2476,- en een maximumsalaris van f 3801,- bruto per maand. De overige arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen.

inlichtingen: De heer H. Winands, hoofd verplegingsdienst verpleeghuizen Sittard, tel. 04490-18666, toestel 2683.

hoofd aktiviteitenbegeleiding

vakaturenr. HVB 59

- functie-informatie:**
- Geeft leiding aan de afdeling Aktiviteitenbegeleiding;
 - is verantwoordelijk voor de coördinatie van alle ontspanningsactiviteiten voor de bewoners en de daarbij behorende werkzaamheden;
 - koördineert de stagebegeleiding;
 - is voorzitter van de Ontspanningscommissie en is uit hoofde van die functie verantwoordelijk voor een juiste besteding van de ontspanningsgelden;
 - participeert tevens als activiteitenbegeleider.

Het betreft hier een full-time dienstverband voor onbepaalde tijd.

- functie-eisen:**
- Diploma HBO-Aktiviteitenbegeleiding, aangevuld met ruime ervaring in het vakgebied;
 - beschikken over leidinggevende capaciteiten;
 - verpleeghuiservaring is gewenst.

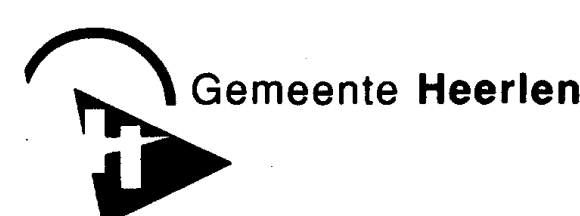
arbeidsvoorwaarden: Salariëring vindt plaats conform FWG-functiegroep 45, afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding bedraagt het minimum salaris f 2.476,- het maximum salaris f 3.801,-. Overige arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen.

inlichtingen: Mevrouw P. J. M. Lummen, hoofd Aktiviteitenbegeleiding St. Odilia, tel. 04490-46666, toestel 2033, of de heer H. P. van Blijnen, sectorpersoneelsfunctionaris, tel. 04490-46666, toestel 2153.

Alle functies staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan:
Dienst Personeel en Organisatie
Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
Postbus 5500, 6130 MB Sittard

In de linker-bovenhoek van brief en enveloppe het vakaturenummer vermelden.



Gemeente Heerlen

Heerlen is een stad met ruim 94.000 inwoners en vervult een centrumfunctie in de regio Oostelijk Zuid-Limburg. De ambtelijke organisatie van de gemeente Heerlen is gestructureerd volgens het zogenaamde dienstenmodel. In dit model wordt onderscheid gemaakt in operationele diensten en consulentdiensten. De dienst Financiën is een consulentdienst. De dienst telt circa 45 medewerkers en bestaat uit de afdelingen financieel beleid en beheer, financiering, kasbeheer en incasso, belastingen en verzekeringen en comptabiliteit.

Op de afdeling Belastingen en Verzekeringen van de dienst Financiën komt de vacature vrij van:

medewerker overige belastingen (m/v)

19 uur per week

Functie-informatie: De aan te stellen medewerker zal belast worden met de administratieve werkzaamheden ten behoeve van de heffing van het rioolrecht, waaronder: het bepalen van de belastbare objecten alsmede de daarbij behorende belastingplichtigen en de verwerking daarvan in het geautomatiseerde rioolrechtensysteem; de controle op de mutatie-verwerking; de behandeling van bezwaarschriften; het verstrekken van inlichtingen.

Functie-eisen: De aan te stellen medewerker zal de volgende eisen moeten voldoen: - een diploma of schoolopleiding; - Sollicitanten die een verdere vakgerichte studie (willekeurige richting) hebben gevolgd, worden in de eerste plaats in aanmerking genomen; - ervaring op het gebied van gemeentelijke belastingen strekt tot aanbeveling; - kennis van geautomatiseerde gegevensverwerking; - goede redactionele en contactuele vaardigheden; - accuraatheid.

Een medisch en een psychologische functie richt psychologisch onderzoek zult deel uitmaken van de functie. Afhankelijk van de functie, leeftijd en ervaring kan maximaal een schaal 5 bij een brutoloon per maand.

In het kader van de dienstverlening van de arbeid worden medewerkers benoemd in algemene dienst bij de gemeente Heerlen. Het beleid van de gemeente is er op gericht het relatieve aantal vrouwen in haar functies te verruimen. Vrouwelijke kandidaten worden daarom nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. Kinderopvang is aanwezig.

Nadere informatie over deze functie kan worden verkregen bij de heer H. Schrijvers, hoofd afdeling Belastingen en Verzekeringen (telefoon 045-764208).

Belangstellenden kunnen hun sollicitatie binnen 10 dagen onder vermelding van nummer 344 op zowel brief als enveloppe zenden aan de directeur van de dienst Personeel en Organisatie van de gemeente Heerlen, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

HEERLEN-CENTRUM WINKELPAND MET KANTOREN f 525.000,- k.k.

- * Winkeloppervlakte: begane grond 300 m²;
- * 1e etage 200 m²
- * Voorzien van lift
- * Kantoren en kantine (7 ruimtes)
- * ook te gebruiken als (boven-)woning
- * Uitstekend onderhouden
- * Zeer goede lokatie

Voor verdere informatie:

TROOST
ONROEREND GOED,
HEERLEN. TEL. 045-7179

weru ramen + deuren

- advies in onze
showroom

Hoensbroek:
Akerstraat-N. 128
Tel. 045-224581
en 04490-74739

Langbroek:
Quellstrasse 40

Gangelt (Seltkant)
Tel. 09-4924546016



25
KRINGS

TE KOOP

Bingelrade, Dorpsstraat 89
Riant vrijstaand woonhuis met
bedrijfsruimte.

Bouwjaar 1970.

Opp. woonhuis 9.00x10.50, inhoud ca. 800 m³. Geheel onderkelderd. Hal 4.50x2.00, woonkamer 8.50x5.00, keuken 4.70x4.00, kantoor 4.30x3.00. Op de eerste verdieping 4 grote slaapkamers, badkamer 3.00x2.00 met toilet en bad.

Bedrijfsruimte 25.00x10.00. Hoogte 5.00. Ged. met verdieping, extra kantoor 4.00x10.00. Grote geasfalteerde parkeerplaats. Geschikt voor vele doeleinden.

Perceeloppervlakte ± 4500 m². Woonhuis en bedrijfsruimte in zeer goede staat. Direct te aanvaarden. Vraagprijs f 385.000,- k.k. Inlichtingen: telefoon 043-645420.

TE HUUR/TE KOOP

Dr. Ackensplein - Bleijerherg

400 m² winkelruimte, geheel of in units vanaf 50 m². Huurprijs f 175,- p. m². Koopprijs op aanvraag.

V & H Vastgoed b

Halterweg 26 - Orsbeek
0492-1620

Homo/lesbies
an op zoek naar een relatie?
Sex. Alternatieve Relatievoor-
sing. Lange Geer 44, Delft.
015-139831. Erkend door
Raad van Toezicht.

Gratis sex
Bemiddeling in heel Ned.
090-886283 (24 uur)

Ramona-Susy
Al 10 uur, ook zat. en zond.
Meisje gevr. 045-721758.

**Contactburo
Geleen**
bim. van privé-adr. 04490-
48768. Inchr. dames gevr.

Diana Escort
tel. 045-320323

**Gezellige
dames**
charmant, discreet bezoe-
ken U thuis of in hotel.
045-311895.

Club La Belle
Spelholzerheide, Graverstr.
12, iedere dag geopend, van
20-04 uur, 045-416143 mit
Regina v.d. Jachtuit.

Prive en escort
045-720916

Club Pin Up
Sexy Pin Up girls en exclus.
service. Geop. va. 14.00 uur
Fr. Hendriklaan 312, Bruns-
sum. Tel. 045-272929.

**Nieuw bij
Yvonne**
f 125,-
Heel uur, alt-in.
Kapelweg 4, Kerkrade.
045-425100 ma.-zat. 11-24
uur; zon. 15-24 uur.

f 50,- all in
Kafje, Monique en Sylvia
Tel. 045-423608
Escortservice
045-422685
v.a. 19.00 uur

Club Denise
Tinie, Carina, Susan en
Sandra ontvangen u in een
aangename sfeer van 19 tot
03.00 uur. Tel. 045-413887

Nieuw
Sylvia, Gaby, Jessie, Ushi,
Carmen, Cinderella. Oude
Rijksweg Nrd. 58, Susteren,
naast tennisbaan.

Escortservice
Boys for girls
Br.o.nr. B-6297 L.D., Post-
bus 3100, 6401 DP Heerlen.

BEJAARDENCENTRUM DR. ACKENSHUIS
Willems Beekmanstraat 2 -
6271 CZ Gulpen - Telefoon 04450-1542

Het bejaardencentrum Dr. Ackenshuis te
Gulpen met 134 bewoners en 60
personeelsleden vraagt op korte termijn een

KOK 2 (sous-chef)

Functie-eisen:

- diploma instellingskok BGP of SBCO
- bereikbaarheid om in het weekend te werken

De werkzaamheden zullen voornamelijk
bestaan uit:

- het zelfstandig bereiden en verzorgen van de
maaltijden in samenwerking met collega's
- het deelnemen aan de voedseldistributie
- het assisteren bij het schoonmaken van de
keuken en keukeninventaris

Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden
conform CAO-Bejaardentehuizen.

Nadere inlichtingen kunnen worden
ingewonnen bij de heer v. Schijndel, hoofd
civiele dienst.

Schriftelijke sollicitaties dienen binnen 10
dagen na het verschijnen van deze advertentie,
gericht te worden aan de directeur van het Dr.
Ackenshuis, de heer J.M.G. Silverland.

SPRONKEN ORTHOPEDIE

Sprongen Orthopedie BV vraagt: ergotherapeute m/v

met leeftijd tussen 25-35 jaar.

Sollicitaties met curriculum vitae te
sturen naar:

Sprongen Orthopedie BV,
Prins Mauritslaan 96,
6191 EH Beek.

IN UBACH OVER WORMS, NAMIDDAGSCHE DRIESEN IS NOG 1 HALFVRIJSTAAND HERENHUIS TE KOOP.

LUXE, COMFORT EN VEEL WOONRUIMTE IN LANDGRAAF



EIND 1990 VOOR BEWONING GEREED

Indeling: U-vormige woonkamer incl. ged. open keuken ca. 48 m². Aansluitend aan de keuken ligt een berging. De garage (ca. 17,5 m²) is via de berging in pandig te bereiken. De verdieping telt 3 slaapkamers resp. ca. 19 m², 9,5 m² en 7,5 m² en een badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel. Via een vaste trap is de hobbyzolder (ca. 44 m²), met mogelijkheid voor 4e slaapkamer, te bereiken.

- Locatievoorzieningen:**
- Dakisolatie
 - Vloerisolatie (beg. grond)
 - Spouwisolatie
 - Dubbele beglazing

Prijs f 205.000,- v.o.n.
Oppervlakte ca. 430 m²

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

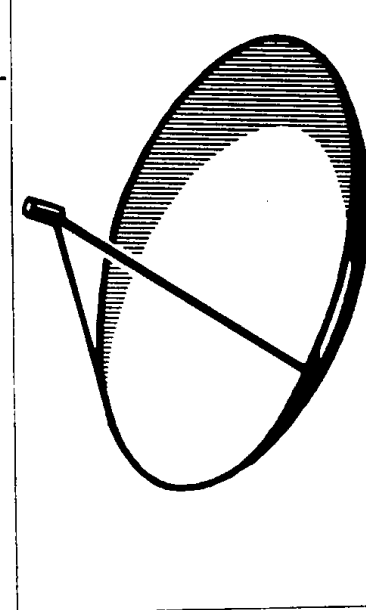
Kruisstraat 58,
6411 BW Heerlen
Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag
geopend van 9.00 tot
21.00 uur. Zaterdag
van 9.00 tot 18.00 uur.

BON
Gaarne vrijblijvend volledige
informatie over het herenhuis
Ubach over Worms, Namiddags-
driessen.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode/Plaats: _____
Telefoon: _____
In ongetaxande gelaten envelop zenden aan St.
Makelaardij BV Antwoordnummer 40, 6400 VB Heer-
len.

limburgs dagblad

televisie en radio zaterdag



RTL Plus

08.00 Konfetti.
08.05 Tischlein deck dich. Oostduitse sprookjesfilm uit 1956 van Jürgen von Alten.
09.20 Tekenfilm.
09.35 Klack.
10.15 Märchen aus aller Welt. Serie sprookjes. Afl.: Der dumme Bruder.
10.45 Gewusst wie. Magazine voor doe-het-zelvers.
11.00 Die verrückten Abenteuer Robin Hoods. Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Ray Austin.
12.30 Klassik am Mittag.
13.00 Die Flinstone Kids. Afl.: Der Fluch des Finkelsstein Diamanten.
13.25 C.O.P.S. Tekenfilmserie. Afl.: Gefährliche Clowns.
13.50 Teenage mutant hero turtles. Tekenfilmserie. Afl.: Die Macht des Kristalls.
14.15 Sterntaler Junior.
14.30 Goodwill Games. Samenvatting.
16.05 High Mountain Rangers. Afl.: Der letzte Versuch. (herh.).
16.45 Auto auto. Speelprogramma.
17.45 Wunderbare Jahre. Afl.: Die schönste Zeit des Jahres.
18.15 Der Chef. Afl.: Tod in der Universität.
19.00 Anpfiff. Voetbalshow met Ulli Pofst.
19.45 RTL aktuell.
20.15 Poseidon Explosion. Roemeense speelfilm uit 1973 van Mircea Dragă.
22.00 Alles nichts Oder? Talkshow met Hella von Sinnen en Hugon Egon Balder. Gast: Heino.
23.00 Hot Chili - Scharfes Chili, heiße Mädchen. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van William Sachs.
00.30-02.10 Der Spatz in der Hand. Engelse speelfilm uit 1971 van Ralph Thomas.

BBC Europe

09.25 Today's viewing.
09.30 Gardener's world. Praktische tips voor tuinliefhebbers.
10.00 The Roux Brothers.
10.30 Glass: Colour.
11.00 Strangeways.
11.40 Show-Jumping.
12.15 The Travel Show.
13.00 On the Line.
13.30 Grandstand.
18.05 News and Weather.
18.15 Regional News and Sport.
18.20 Volgens aankondiging.
19.05 'Allo 'Allo.
19.30 That's Showbusiness.
20.00 Takeover Bid.
20.30 Queen Mother's 90th Birthday.
23.00 News and Sport.
23.20 Rocklife's Babies.
00.10 Newsview.
00.55-01.00 Sunday's Viewing.

SAT 1

07.30 Guten Morgen mit SAT. 1. **08.30** Drie Engel voor Charlie. Afl.: Ein Schützengel für Greg. **09.25** Horoskop. **09.30** Wirtschafsthoroskop. **10.00** Programma-overzicht. **10.05** SAT. 1 teleshop. **10.30** The Real Ghostbusters. Afl.: Die Geisterjäger in Paris. Aansl. Tekenfilm. **11.00** Eine ganz krumme Tour. Amerikaanse komedie uit 1978 van Colin Higgins. **12.50** Familie Feuerstein. Amerikaanse tekenfilmserie. **13.20** ■Fuzzy und die Christel von der Post. Amerikaanse western uit 1944 van Sam Newfield. **14.10** Sherlock Holmes and Dr. Watson. Engelse krimiserie uit 1979 van Val Guest. Afl.: Die drei Brüder. **14.35** Teletip Kochen. Aansl. Horoskop. **14.45** ■Flucht nach Nevada. Amerikaanse western uit 1948 van Alfred E. Green. Aansl. Tekenfilm. **16.30** Teletip Wissen. **16.40** Kino News. **17.05** Auf und Davon. **17.35** SAT. 1. **18.00** Batman. Afl.: Meister Joker. **19.00** Stingray. Afl.: Schwester Allison. **20.00** Kreuzung. **20.55** SAT. 1 Sport. **21.00** Jake and McCabe - durch dick und dünn. **21.55** SAT. 1. **22.05** Kein Mord von der Stange. Amerikaanse krimifilm uit 1981 van Michael Crichton. **23.45** Die Söldner. Amerikaanse avonturenfilm uit 1975 van Val Guest. **01.20-01.30** Programma-overzicht.

SSVC

10.00 Children's SSVC. Afl. Paw Faws.
10.30 Tales of Aesop. Afl. The miser! Look out, Cyril the snatcher is about.
10.40 Land of the giants. Afl.: Genius at work.

radio

07.30 MTV's Non Stop Pure Pop. **10.30** MTV's US Top 20 Countdown. **12.30** YO!. **13.00** Week in Rock. **13.30** Club MTV. **14.00** VJ Ray Cokes. **15.30** MTV Spotlight. **16.30** 120 Minutes Take 2. **17.30** XPO. **18.00** VJ Ray Cokes. **18.30** MTV's Party Zone. **20.30** VJ Kristiane Backer. **23.30** Club MTV.

07.00 Super B.O.O.S. **10.00** The Mix. **17.30** Eurochart. **18.00** Weerbericht. **18.05** Ultra Sport. **20.00** Big valley. **21.00** Saturday night at the movies. **22.45** Twilight Zone. **23.15-07.00** Late night movie. Aansl. The late night mix.

07.00 Super B.O.O.S. **10.00** The Mix. **17.30** Eurochart. **18.00** Weerbericht. **18.05** Ultra Sport. **20.00** Big valley. **21.00** Saturday night at the movies. **22.45** Twilight Zone. **23.15-07.00** Late night movie. Aansl. The late night mix.

07.00 Super B.O.O.S. **10.00** The Mix. **17.30** Eurochart. **18.00** Weerbericht. **18.05** Ultra Sport. **20.00** Big valley. **21.00** Saturday night at the movies. **22.45** Twilight Zone. **23.15-07.00** Late night movie. Aansl. The late night mix.

Nederland 1

00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
30 ●●Journal.
RV
40 (TT)Ja, natuurlijk extra. Natuurlijk over het jachtluipaard.
31 Flevofestival 3. Samenvatting van een door Youth for Christ in 1989 georganiseerd muziekfestival.
00 ●●Journal.
20 Roseanne. Amerikaanse komedie. Afl.: An officer and a gentleman. Wanneer Roseanne een paar dagen weg is van huis, komt haar zus Jackie haar moeder en echtgenote vernemen.
50 Nieuwe avonturen van Sherlock Holmes. Engelse misdaadserie over de verhalen van Arthur Conan Doyle. Afl.: Abbey Grange. Sir Eustace rackenstaal wordt vermoord aangezien in zijn landhuis. Alles wijst op een roofoverval, ook al omdat zijn vrouw Lady Mary ook is gedood.
47 Ted's televisie. Ted de Braak zoekt een Nederlands bedrijf. Vandaag: Hoe maak je een fiets?
54 Puzzelkampioenen. Spelprogramma gepresenteerd door Peter laisier.
10 Rondon tien. Praatprogramma met J.v. Hans Sleuvenhoek. Vandaag: Akantiedes. (herh.).
46 Middelburgs Kameroor. Uitvoerd wordt in Vertuta Tua vanarczycki.
00 ●●Journal.
1 Anders nieuws. Willibrord, programma over het leven van Willibrord zendingsvragen vandaag.
37-23.39 Huizen van Oranje. Huis Bronbeek. (herh.).

Nederland 2

00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Duitsland 1

80 Programma-weekoverzicht.
03 Tagesschau.
03 Länder-Menschen-Abenteuer. Aus den Weiten der Steppe zu den Höhen des Kaukasus. Documentaire over de Sovjet Unie.
05 Gymnastik im Alltag. Afl. 12.
03 Tagesschau.
03 Auslandsjournal.
03 ZDF-Info Gesundheit. Vandaag: Preventief onderzoek bij kinderen.
10 Tagesschau.
13 Diane - Kurtisane von Frankreich. Amerikaanse speelfilm uit 1955 van David Miller.
15 Persoverzicht.
10 Tagesschau.
10 Europamagazin.
10 Das Hotel. Documentaire over Amerikaanse hotels.
15 Hallo Spencer. Kinderprogramma.
15 Australien-Express. Serie. Afl.: Auf den Hund gekommen.
80 Gute Laune mit Musik. Populair melodische. Gasten: Ingrid Peters, Petra Janu en Peter Petrel.
55 Wunder der Erde. Natuurdocumentaire over pinguïns op de Falklandeilanden.
10 Besser Essen in Deutschland.
80 Erstens.
15 Hier und Heute unterwegs.
15 Tagesschau.
10 Sportschau-Telegramm. Met voetbal, bekeerdstrijden.
05 Sportschau. Voetbal bekeerdstrijden.
10 Programma-overzicht.
05 Tagesschau.
15 Alles Paletti. 8-delige serie in Friedhelm Werremeyer, Norbert Fry und Fred Breinersdorfer. Afl. 4: mos Flucht.
5 Tatort. Misdaadserie. Afl.:

V-KANALEN, KOLFLENGTEN

abel: en CAI-abonnees:
oor kanalen zie schema exploitant
o = zwart/wit programma
o = stereo geluidsweggeve
o = tweetaalig met stereo-app.
TT = teletekst onteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26, 29, 46, 51, 53 en 57.
Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60.
Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59.

België/TV 1

15 Nieuws.
0 Tik Tak. Animatieserie. Afl. 66.
0 Suske en Wiske. 29-delige penserie van Wies Andersen naar verhaal van Willy Vandersteen.
13 De zingende kaars (4). Lamme en Jerom laten zich via de tijdsma-ke naar het verleden flitsen om te-ke en Wiske te helpen. Onhandig-ke klappen. Nu moet de zingende-ke nog tijd worden aangesloten.
5 Superman. Amerikaanse te-nfilm. -Japoteurs /-Terreur in het-park.
5 Boris. Steffi en les autres. Pak-ken en Leslie nemen allebei deel aan-ke internationale jeugdtoernooi-ter Wandewiele in Leuven. Ten-match op niveau. Zij concurreren-ken kadetten uit Italië, Bulgarije,arokko, Tunesië... op, rond en voor-achter de court. Een reportage met-ke als centrale speler. Presenta-tie: Patrick Luyten en Leslie Totté.
0 Joker en lotto-trekking. Me-delingen, programma-overzicht en-derkenoersen.
10 Nieuws.
20 Sterrenwacht. Showprogram-ma waarin nieuw televisiestalent op-presentatie-vaardigheid getest-ordt. Presentatie: Luc Appermont.
ndidaten: Gino Conjaerts en Ste-



● Louise Lambert en Oliver Tobias in 'Nieuwe avonturen van Sherlock Holmes'. (Nederland 1 - 19.50 uur)

VERONICA

17.00 Visionaries. Amerikaanse te-kenfilmserie. Afl.: Het verraad. (herh.).
17.25 (TT)Het kleine paradijs. Van-daag: Het geheim van de roos, na-tuurdocumentaire over rozenkweken. (herh.).
17.50 Sledge Hammer. Amerikaanse politserie. Afl.: De sportieve spio-ne.
18.20 ●●Top 40. Muziekprogramma gepresenteerd door Jeroen van Inkel.
19.00 Empty Nest. Amerikaanse co-medyserie. Afl.: De verleide verleider. Wanneer Harry's nichtje Amy op be-zoek komt, krijgt hij problemen met Charley alhoewel deze belooft zich als een heer te gedragen.
19.25 Heilige koe. Auto- en motor-

Zeitzunder.
22.45 ●●Trekking. Van de lottogetal-len.
22.50 Tagesschau.
23.00 Das Wort zum Sonntag. Meditatie door Renate Kirsch uit Remscheid-Lennep.
23.05 Sommer-Thriller. The California Kid, Amerikaanse speelfilm uit 1974. Regie: Richard T. Heffron. Wie te snel door Clarksberg rijdt, krijgt sheriff Childress op zijn hielen. Hij vervolg de autorijder zo lang tot hij dodelijk verongelukt. Op een dag ver-schijnt in het dorp Michael McCord, de broer van een slachtoffer.
00.15 Charlie Muffin. Engelse speelfilm uit 1979. Regie: Jack Gold.
02.00 Tagesschau.
02.05-02.10 Nachtgedanken. Be-schouwing door Hans Joachim Ku-lenkampff.

Duitsland 2

08.00 ●●Programma-weekover-zicht.
08.30 Nachbarn in Europa. Actuali-teiten in het Grieks, Italiaans en Por-tugees.
09.00 Tagesschau.
09.03 Länder - Menschen - Aben-teuer. Aus den weiten der Steppe zu dem Höhen des Kaukasus, reporta-ge.
09.45 Gymnastik im Alltag. Afl. 12.
10.00 Tagesschau.
10.03 Auslandsjournal.
10.35 ZDF-Info Gesundheit. Van-daag: Preventief onderzoek bij kinde-ren.
11.00 Tagesschau.
11.03 Nachbarn in Europa. Interna-tionaal weekend-magazine. In de stu-dio: Elettra de Salvo.
12.35 Diese Woche. Weekoverzicht (met ondertiteling voor doven en slechthorenden).

RTL Veronique: satelliet
Duitsland 1: 9, 12, 24 en 47
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 36
Duitsland 3 (WDR): 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40, 45 en 56
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8
België/Télé 2: 28 en 42
RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet
Sat 1: satelliet
MTV Europe: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet
LD-TV: Heerlen 59, Kerkrade 64



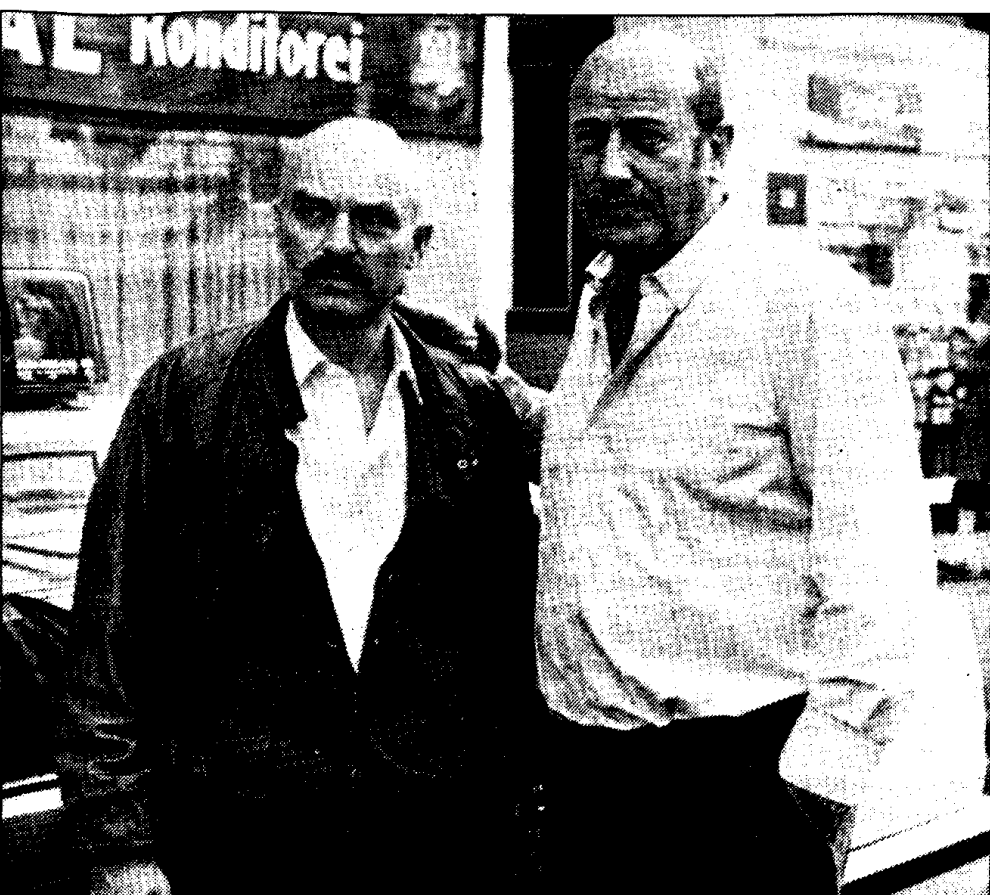
● Olivia Hussey in 'De laatste dagen van Pompei'. (België/TV 1 - 23.05 uur)

20.50 Weekendfilm. Broeders, 3-delige Italiaanse tv-film van Alberto Lat-tuader. Deel 3 (slot). Met: Massimo Ghini, Larry Lamb, Gynelle Clair e.a. Sergio krijgt van zijn ex-vriendin Mo-nique een lijst met namen en illegale stortplaatsen, zijn broer staat boven-aan de lijst. Diezelfde avond komt Monique onder verdachte omstandig-heden om het leven.
22.30 Kunst-zaken.
22.35 Nieuws.
22.50 Sport op zaterdag.
23.05 De laatste dagen van Pompei. 4-delige Italiaanse serie van Peter Hunt naar de roman van E.B. Lytton.

sportmagazine.
20.00 (TT+●●)Journal.
20.27 Top of Duty. Amerikaanse se-rie. Afl.: Horn neemt het risico. Bravo krijgt de opdracht Hill 1000 voor de tweede keer te veroveren. Dit lukt echter, en zij krijgen een waardering voor hun getoonde moed.
21.25 Goud van oud. Muziekpro-gramma.
22.10 Veronica sport. Sportmagazi-ne. Presentatie: Maud Coppes en Gerard Wielenga.
22.40 Double take. Amerikaanse mini-serie uit 1985 van Jud Taylor. Deel 2. (herh.). Tussen de politiemann Janek en de mooie fotografe Caroline is ondertussen een mooie romance opgebloeid. En dat compliceert het onderzoek naar het corruptieschandaal bij de politie in niet geringe mate.
00.15 ●●Journal.
00.20-01.55 The jigsaw man. Ameri-kaanse speelfilm uit 1985 van Tere-nce Young naar het boek van Dorothea Bennett. In 1974 besluit Sir Philip Kimberley over te lopen naar Rus-land, en neemt een belangrijk docu-ment over Russische agenten met zich mee. De Russen hebben hem nu echter niet meer nodig.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.50 Nieuws voor doven en slecht-horenden.
19.00 Sesamstraat.
19.15 Studio sport.
19.54 Trekking. Van de lottogetallen.
20.00 ●●Journal.
20.20 De man van As. Tunesische speelfilm uit 1986 van Nouri Bouzid over de jonge houtsnijder Hachemi, die aan de vooravond van zijn huwel-ijk het recht in eigen hand neemt.
22.06 Lenden ondergronds. Docu-



● Charles Brauer en Manfred Krug in 'Tatort'. (Duitsland 1 - 21.15 uur)

12.55 Persoverzicht.
13.00 Heute.
13.05 Zweitausend und mehr. Een muzikale wandeling door de Allgauer bergen. Met: Alphornbläser Oberst-dorf, Scherztrühgruppe Schleich, Jodlergruppe Fischen e.a. (herh.).
13.55 Auf der Suche nach Vollkom-menheit. 18-delige documentaire se-rie over de Europese kunstgeschie-den. Afl. 3: Romanische Kathedra-len in Frankreich und England.
14.20 ●●Haste Töne! Festival voor straatartiesten. Met: Two of a kind, Michael Mittermeier, Marek Hodson e.a.
15.05 Der grosse Tierbändler. Rus-sische kinderfilm uit 1975 van G. Ovtjarenko.
16.05 Lyonne will ein Star werden. Documentaire over een 12-jarig meis-je dat op een Londense toneelschool zit.
16.35 Peppino. 7-delige kinderserie naar het boek van Evelin Hasler. Afl. 6: Das Unglück.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 Heute.
17.05 Die Frauen von Bonne Espé-rance. 13-delige serie. Afl. 5. Aansl.: So läuft's richtig, verkeersquiz: F-Tag.
17.40 Die Frauen von Bonne Espé-rance. Vervolg.
18.10 Länderspiegel. Informatie en opinie uit West-Duitsland.
18.58 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.25 Alle meine Babys. Serie. Afl.: Bleibt nur Kathrin.
20.00 Kino-Starparade. ■Hawaii, Amerikaanse speelfilm uit 1966 van George Roy Hill.
22.15 Heute.
22.20 Das aktuelle Sport-Studio.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

14.30 Le cœur et l'esprit, katholiek ma-gazine. (herh.). **15.00** Ciao Italia, cur-sus Italiaans. Les 2. **15.30** Follow me, cursus Engels. Les 31 en 32. **16.05** La mort n'a pas de couleur, Amerikaanse tv-film uit 1986 van John Korty. De zwarte luitenant Johnson is in Vietnam omgekomen en zijn ouders willen hem op het plaatselijke kerkhof begraven. Dit wordt echter door de autoriteiten ge-weigerd. Johnson is zwart en de be-graafplaats is gereserveerd voor blan-ken. **17.40** Noubanité, gevarieerd kin-derprogramma met Comic Strip. **17.50** Génies en herbe, spelprogramma voor scholieren. **18.20** Gourmandises, culi-nair magazine. Presentatie: Louis Wil-lems en Gabriëlle Davroy. **18.40** Télé-tourisme, toeristisch magazine. Pre-sentatie: Guy Lemaire. **19.15** Paarden-koersen. Aansl.: Trekking van jaker en lotto. **19.30** Journaal en weerbericht.

TV5

16.05 TV5 Infos. **16.15** Sports Loisirs. **17.00** Concours des Jeunes solistes **1989**. **18.00** Des Trains pas comme les autres. **19.00** Les animaux du monde. **19.15** TV5 Infos et Météo. **19.40** Sa-crée Soirée. **21.00** Thalassa. **22.00** Journal télévisé. **22.35-00.30** Le grand échiquier.

mentaire over de geschiedenis van de Londense metro.
22.21 De verhalenvertellers. Serie verhalen uit alle werelddelen. Van-daag: Captain DeVecy, verteld door Eamon McThomas (Ierland).
22.30 Studio Sport.
23.00 ●●Journal.
23.11-23.16 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL Veronique

06.00 Rete Mia. Italiaans programma.
08.00 Télékids. Tekenfilms gepresen-teerd door Irene Moors.
11.00 Rete Mia. Italiaanse program-ma.
13.00 Classique.
13.30 Toques et trucs.
14.00 La saga du rock.
14.30 Bonjour les clips.
15.00 Aanvallen. Sportquiz. Presen-tatie: Hans van Breukelen.
15.30 Countdown over Europe.
17.30 Wildlife.
18.00 Journal.
18.15 Katts & Dog. Amerikaanse se-rie over een politiemann en zijn Duitse herder.
18.45 A Peaceable Kingdom. Ameri-kaanse serie.
19.30 Journal.
19.45 Weer.
19.50 Full House. Amerikaanse serie.
20.20 Twins. De tweelingenshow, spelprogramma. Presentatie: Rolf Wouters.
21.20 Baywatch. Amerikaanse serie over de strandwacht voor de Califor-nische kust.
22.10 Journal.
22.15 Once upon a Texas Train. Amerikaanse western uit 1988 van Burt Kennedy. Kapitein Hayes van de Texas Rangers bereikt het hoogste-punt van zijn carrière wanneer hij de 'outlaw' John Henry te pakken krijgt en deze tot 20 jaar celstraf wordt ver-ordeeld. Wanneer Henry, twintig jaar later, met zes uur vrijs is, berooft hij

LDTV
 LIMBURGS DAGBLAD

GOED BEKEKEN

HEERLEN
 Kanal 59

KERKRADE
 Kanal 64

Met muziek van SKY RADIO
Voor meer informatie 045-739300

de bank van Texas en gaat ervandoor met 20.000 dollar in goud. Hayes is woedend en trommelt zijn manschap-pen op om Henry weer te pakken. Te-gelijkertijd heeft deze ook zijn man-nen verzameld om voor de laatste keer de trein van Texas te beroven. Maar dan worden ze gegijzeld door de jonge Cotton en zijn bende.
00.00 The Equalizer. Amerikaanse serie.
00.50 G.L.O.W.
01.20 Bonjour les clips.
01.30 Rete Mia.
03.30 Atoukado. Quiz.
04.30 La Saga du Rock. Muziekpro-gramma.
05.00 Chewing Rock.
06.00 Classique.

Sportprogramma. Aansl.: Lottotrek-king.
23.40 Roger Corman. Manfred von Richthofen - Der rote Baron.
01.10 Heute.

Duitsland 3 West

14.35 Teletekst-overzicht.
15.00 Sport 3 extra.
17.00 ●●Lindenstrasse. Serie. Afl.: Wiedersehensfreude.
17.30 Man-Eater. Reportage over de Bengaalse tijger en de slachtoffers welke hij maakt. (herh.).
18.15 Das Internationale TV-Koch-buch. Culinair magazine. Vandaag: Zalm op gratin.
18.30 Degrossi Junior High. Jeugd-serie. Afl.: Party.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws.
19.35 Sport im Westen.
20.00 Grosser Musikabend. Rocklife, muzikaal programma.
22.30 Pfarrer im Heere Hitlers. Docu-mentaire over evangelisten die in de Tweede Wereldoorlog gevochten hebben.
23.15 Was wird aus der DEFA? Do-cumentaire over de toekomst van het Oostduitse staatsfilmbedrijf.
00.45 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

15.00 Sport 3 extra.
17.00 Telekolleg II. Zur Fachhoch-schulreife.
17.30 Diakonie - Das Notwendige tun. Afl. 6: Winnibaldstrasse 10. (herh.).
18.00 Lindenstrasse. Serie. Afl.: Wie-derssehensfreuden.
18.30 Kirche, Kampf und Kinder. Gesprek met Hildegard Zumach, se-cretaris-generaal van het protestant-se vrouwenwerk.
19.00 Abendschau Blick ins Land.
19.26 Das Sandmännchen.
19.30 Ketzerei in Montailou. Docu-mentaire waarin aan de hand van authentieke protocollen van inquisi-tie-verhooren een beeld geschetst wordt van een 14-eeuws Zuidfrans dorp.
20.15 Festival der Operette. Pariser Leben, solisten Peter Minich, Sigrid Martikie, Adolf Dallapozza e.a.
22.30 Südwest aktuell.
22.35 Die Querstrasse. Documentai-re over het leven in een voorstad van Riga.
00.05 Laatste nieuws.

Radio 1
 Ieder heel uur nieuws. 7.07 Nieuws show. (7.30 Nws). 12.05 Aktua-zomer. (12.30 Nws). 12.55 Mededelin-gen (b.v. land en tuinbouw). 14.05 Aktua sport. (17.05-18.10 Actua. 17.30 Nws). 19.03 Coulissen. 19.30 Langs de lijn, sport en mu-ziek. 22.03 Podium van de Neder-landse lichte muziek. 23.06 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
 Ieder heel uur nieuws. 7.04-16.00 Vrije zaterdag, met omr. 7.04 De opening. 9.04 De ronde van Hilver-sum. 11.04 Muziektragek. 12.04 Spijkers met koppen. 13.30 Over de rooie. 14.04 Typisch Hollands. 16.04 Zin in muziek. 17.04 Glas in lood. 18.04 Quarter Latin. 18.15 Levenslied en levensleed. 19.03 Country time. 19.53 Ter overwin-ging. 20.03 Jazz platform. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
 Ieder heel uur nieuws. 7.04 Drie voor negen. 9.04 Gospelrock. 10.04 Popsop. 12.04 Paperclip. 14.04 Popstation. 16.04 Zaterdag-sport. 18.04 De avondspits. 19.03 Paperclip-radio. 21.03 Crossroads. 23.03-24.00 Late date.

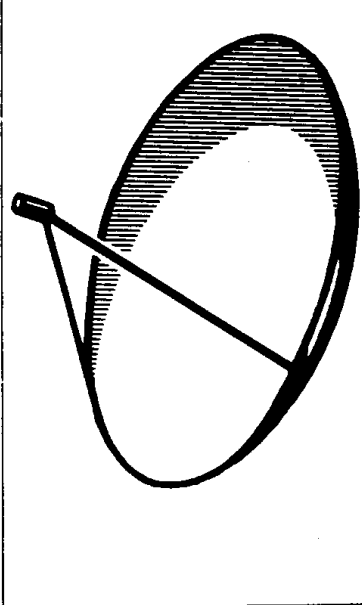
Radio 4
 7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... (8.00 Nws). 8.02 Klanqua... 9.00

Radio 5
 6.30-6.49 Scheepv. - en markter, en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Hol-landise nieuws. 10.15 Het meest ge-vraagd. 11.15 Tijdenen. 12.00 Nws. 12.45 Het vervoer. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen... 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Hallo Nederland. 13.30 Op dor (Open deur). 14.00 1008 kHz wereldmuziek. 16.00 Minjon. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Post-bus. 15.1. Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en Schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 ly habier (Goed nieuws). 18.25 Janine Rasia (Er is hoop). 18.40 Arabisch pop. 19.00 Progr. voor allichtonen. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector.

België

limburgs dagblad

televisie en radio zondag



RTL Plus

08.00 Li-La-Launebar.
09.30 Tekenfilm.
09.45 Max and Moritz. Westduits kinderfilm uit 1955 van Norbert Schultze.
11.00 Pokerface op krummen Touren. Italiaanse speelfilm uit 1972 van Dick Spittire.
12.30 Klassik am Mittag. Met het grote RTL-orkest.
13.00 Scrabble.
13.15 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Amerikaanse serie. Afl.: Auf in den Westen.
13.35 Die Flintstone Kids. Tekenfilmserie. Afl.: Prinzessin Wilma/Die Dino-Diät/Captain Cavebay.
14.05 Dr. Who. Engelse sf-serie. Afl.: Das Haus der tausend Schrecken.
14.30 Goodwill Games. Samenvatting.
16.00 Jedem die Sein. Blijspel van Eva Hatzelmann.
17.35 Roulette.
17.45 Kunst und Botschaft. Vandaag: Der gelbe Christus, schilderij van Paul Gauguin.
17.50 Grosse Liebe Afrika. Mhiserie. Deel 1.
18.45 RTL Aktuell.
19.05 Der Hammer. Amerikaanse serie. Afl.: Bruderherz.
19.30 Ihr Auftritt Al Mundy. Amerikaanse serie. Afl.: Der Musik-Liebhaber.
20.15 Papier Tiger. Engelse speelfilm uit 1974 van Ken Annakin.
21.45 Spiegel TV. Nieuws-magazine.
22.15 Prime Time - Spätausgabe.
22.30 Tutti frutti. Erotisch spelshow.
23.30 Crime story. Amerikaanse serie. Afl.: Das Fest der Toten.
00.15 Série rose. Franse erotische serie. Vandaag: Das türkische Haus.
00.40 Alfred Hitchcock zeigt. Serie misdaadverhalen. Vandaag: Mein lieber Watson, van Jorge Montesi.
01.05 Ihr Auftritt Al Mundy. Serie. (herh.).
01.50-01.55 Aerobics.

SAT 1

08.05 Familie Feuerstein. Afl.: Ver-scherter Verdacht. 08.30 Batman. Afl. Meister Joker I + II. 09.20 Teletip Koeche. Aansl. Ihr Horoskop. 09.30 Kino News. 10.00 SAT.1 Sport. 10.30 Auf und davon. 10.55 So gesehen. 11.00 Flucht nach Nevada. Amerikaanse Western uit 1948 van Alfred E. Green. Aansl. Tekenfilm. 12.45 Mitten in Europa - Deutsche Geschichte. Afl.: 18. Die Geschichte geht weiter. 13.00 SAT.1 Sport. 14.00 Teletip Freizeit. 14.10 Köpchen. Köpchen. 14.35 Fuzzy und die liebevolle Oma. Amerikaanse westernserie. 15.25 Australien in Flammen. Amerikaanse avonturenfilm uit 1939 van Hal Roach. Aansl. tekenfilm. 17.10 Verlorene Liebe. Britse speelfilm uit 1976 van Don Boyd. 18.45 SAT.1. BLICK. 19.05 Hawk. Amerikaanse actie en avonturenfilm. Afl. Die Vollstreckung. 20.00 Der Maulkorb. Duitse komedie uit 1958 van Wolfgang Staudte. 20.10 SAT.1 BLICK und Sport. 22.00 Sommergäste. talkshow. 23.00 Das Spiel war sein Fluch. Frans/Italiaanse speelfilm uit 1958 van Claude Autant-Lara. 00.35 Hawk. 01.25 SAT.1 SPORT. 01.55-02.05 Programmaoverzicht.

SSVC

12.05 Children's SSVC. Afl. Tales of the Aesop.
12.25 The Lone Ranger. Afl. Double jeopardy.
12.45 The Chart Show. Non stop videoes van de top tien singles.
13.35 The Sportsmasters. De populairste sportquiz gepresenteerd door Dickie Daves.

14.00 News and local weather report.
14.10 Dad's army. Afl. Something Nasty in the vault.
14.40 The unsunday afternoon film. The secret of phantom caverns.
16.05 The birthday of HM the Queen mother. Een speciaal programma in aanwezigheid van de hele koninklijke familie in het Londense Palladium, ter gelegenheid van de 90e verjaardag van de koningin Moeder.
18.55 The hymn makers. Nieuwe serie.
19.25 News and BFG weather report.
19.40 Eastenders. Bijna iedereen kent de relatie Wicksy en Cindy behalve Ian.
20.35 Jeeves and Wooster.
21.25 Short and curlies.
21.40 Reviving antiquities. Nieuwe serie.
21.45 News and BFG weather.
22.00 Single voices.
22.30 The Sunday late film: Home run.
23.55-00.30 British motor cycle Grand Prix.

BBC Europe

09.50 Today's viewing.
09.55 Playdays. Spelletjes en muziek voor kinderen.
10.15 Umbrella.
10.30 This is the day.
11.01 Architecture.
11.45 The sky at night.
12.10 Volgens aankondiging.
13.05 Sea hear!
13.30 Country file.
14.00 News summary.
14.05 Speaking Volumes.
15.00 Eastenders. Drama.
16.00 Grandstand.
18.05 All our children: making music.
18.55 The Great Picture Chase.
19.25 News and Weather.
19.40 Festival: Cheltenham.
20.15 All creatures great and small.
21.05 Blackadder III.
21.35 One Man and his Dog.
22.15 Rough Guides to the World.
23.15 News and weather.
23.30 Everyman: Who killed Vincent Chinn?
00.20 The late show compilation.
01.20-01.25 Monday's viewing.

Eurosport

07.00 The hour of power. 08.00 Fun factory. 10.00 The winning formula, voetbalcurius. 10.30 Judo, deel 8. 11.00 Trans world sport. 12.00 Boksen. 13.00 Surfer magazine. 13.30 Eurosport live op zondag: met Motorsport: Grand Prix motorraces vanuit Donington Park, Engeland; Paardesport: Wereldspelen vanuit Stockholm; Tennis: Open kampioenschappen van Oostenrijk vanuit Kitzbühel, finale. 19.00 Australian rules football. 20.00 Afdaling van de Matterhorn, Zwitserland, documentaire. 21.30 Tennis: Open Kampioenschappen van Oostenrijk, finale vanuit Kitzbühel. 23.00 Motorsport: Grand Prix motorraces vanuit Donington Park, Engeland. 00.00-02.00 Paardesport: Wereldspelen vanuit Stockholm.

Super Channel

07.00 Super B.O.O.S. 10.00 The Mix. 11.00 Eurochart. 11.30 Eben Konkret. 12.00 The Mix. 13.30 Hello Austria. Hello Vienna. 14.00 The Mix. 15.00 It is written with George Vandermar. 15.30 The Mix. 16.00 Touristic Magazin. 16.30 E.R.F. 17.00 The Mix. 17.30 The World Tomorrow. 17.55 Goodyear Weather Report. 18.00 The Mix. 19.30 Videofashion. 20.00 Dundee and the Culhane. 20.55 Goodyear Weather Report. 21.00 The Sunday feature Film. 22.50 Burke's law. 23.50-06.00 The mix.

MTV Europe

07.00 VJ Ray Cokes. 12.00 MTV's Braun European Top. 13.30 Club MTV. 14.00 VJ Paul King. 17.30 MTV Spotlight. 18.00 MTV's greatest hits. 19.00 XPO. 19.30 VJ Kristine Backer. 22.00 MTV Unplugged. 22.30 MTV's Talent of the '90s. 23.00 Week in Rock. 23.30 Club MTV.

radio

Radio 4

8.00 Nws. 8.02 Aspecten van de kamermuziek: Kouras trio. 9.00 Musica Religiosa et Profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Saint Paul Chamber Orchestra met pian. 13.00 Nws. 13.02 Opera matinee: Maria Callas op CD (28). 14.00 Nord de groene linde. 14.15 Concert op de zondagmiddag. Koninklijk Concertgebouw Ork en de meesleden Groot Omroepkoor met cello. (In pauze: Praten over muziek). 16.10 De Nederlanden. 16.20 Edison Prijswinnaars 1990. 18.00 Nws. 18.02 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu. klassiek. NOS: 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten a la carte. 22.00 Kamerconc. Orlandofestival 1990. 23.00-24.00 Finale.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum ladamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Kerkdienst. 10.48 Wilde Ganzen. 10.50 Het verhaal. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen. 12.00 Nieuws. 12.05 Het zwarte gat. (13.00 Nws.). 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde Ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Liturgie en kerkmuziek. 18.40 De onbekende Islam. 19.00 Programma voor allochtonen. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu.

Radio 1

Elk heel uur nieuws. 7.05 KRO's Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. 9.03 De Verbeelding. 9.30 Overloop. 10.03 Wegwezen. 11.03 Ophel en vertier. (12.30 Nws.). 12.08 Hier & Nu. 14.03 Lange de lijn. sport en muziek (17.30 Nws.). 18.08 Meer over minder op zondag. 19.02 De groeve juice special. 20.02 The bands. 21.02 Muziek met Meta. 21.30 Bieles & Co. 22.02 Jazzspectrum. 23.05 Met het oog op morgen. 00.2-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2

Elk heel uur nieuws. 8.08 Vroege Vogels. 10.03 Tony van Verre ontmoet Lex Meijer (6). 10.30 Overture, met Leuterkoek en zandgebak. 11.02 Muziek-moziek. 12.02 Nederlanders op AVRO. 2. 13.02 AVRO's Radioprogramma. 14.02 Mezzo. 16.02 Het steenen tijdpark. 17.02 Welke Sinatra bedoelt u? 18.02 De golf van Biscaye. 19.02 Dat zoeken we op. 20.02 Fabulous funk. 21.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

Elk heel uur nieuws. 8.02 Heksensnet, dorp der dorpen. 9.02 Zin in pop. 10.02 De wakkere wereld. 12.02 KRO-miniparade. 13.02 Het weeshuis van de hits. 15.02 KRO's hitweek. 16.02 KRO's zalige liefdeslijn. 18.02 Tijd voor toen. 19.02 Pop-ey. 20.02 Studio 3, met om 20.02 Studio 3 Aktuell. 21.02 Studio 3 Special. 22.02 Studio 3 Live. 23.02-24.00 Studio 3 Hubert on the air.

22.14 Bert Visscher. Filmportret van een Groningse cabaretier.
22.51-22.56 ••Journal.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.30 Omrop Fryslân Edukatyf. Skriuwers yn byld.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.25 Studio sport. Met NK Tennis in Son en Paardesport in Oslo.
17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Schrijven. Een cursus schriftelijk formuleren. Les 2.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Studio sport.
20.00 ••Journal.
20.10 Shalom salaam. Engelse serie van Gareth Jones. Afl. 3.
21.10 Klein mankement geen bezwaar. Serie interviews met gehandicapte mensen over hun ervaring met sex. Deel 3.
21.25 Werken aan werk. Handel. Vandaag: Bieden en laten. (herh.).
21.55 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
22.20 Bericht van de wilde ganzen.
22.22 ••Journal.
22.27-22.32 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL Veronique

07.00 Rete Mia. Italiaans programma.
08.00 Tekidids.
11.00 Rete mia. Italiaans showprogramma.
12.00 Startest.
13.00 Classique.
13.30 Toques et trucs.
14.00 Chewing rock.
14.30 Vu et corrige.
15.00 Béton Bidon.
15.30 Bonjour les Clips.
17.00 Niet te geloven.

17.05 Heute.
17.10 Die Sport-Reportage. Met o.a. Duitse toerwagen kampioenschappen, de DFB clubbeker.
18.10 ML - Mona Lisa. Vandaag: De vrouwelijke bemanning die aan de Whitbread zeilrace heeft meegedaan.
18.50 Programma-overzicht.
19.00 heute.
19.10 Bonn direkt. Actualiteiten. Presentatie: Wolfgang Herles.
19.30 Bilder aus Amerika. Verhalen en impressies uit Dallas.
20.00 Der Experte. Duitse speelfilm uit 1987 van Reinhard Schwabenitzky.
21.30 heute. Met sport am Sonntag.
21.45 Pakt mit dem Kreml. Documentaire over het tot stand komen van het Verdrag van Moskou tussen de Bondsrepubliek en de Sovjet-Unie in 1970. Aansl. discussie vanuit het Kremlin o.l.v. Guid Knopp.
23.30 ••Lieben kann man nur zu zweit. Engelse speelfilm uit 1961 van Sidney Gilliat. John Lewis werkt in een kleine bibliotheek in Wales.
01.10 Heute.

Duitsland 3 West.

11.00 40 Jahre Charta der Vertriebenen. Reportage van deze plechtigheid vanuit Bad Cannstatt.
12.30 Schönheit Thüringen. Reportage over deze landstreek.



••Dieter Hallervorden en Walo Lüüd in 'Der Experte'. (Duitsland 2 - 20.00 uur)

nië o.l.v. Georges Dumortier met Marc Grauwels, fluit. Werken van Chopin, Rossini, Mozart, Gluck en Bizet. 18.20 Noubanime, gevarieerd kinderprogramma met de tekenfilms Duckula en Bouli. 18.25 Le bonheur d'en face, serie. Afl.: Mon veau légionnaire. 19.00 Week-end sportif, sportmagazine. 19.30 Journal en weerbericht. 20.05 Tête d'affiche, talentenjacht. 21.05 Bill met de faveur. Quand épousez-vous ma femme? Toneelstuk van Jean-Bernard Luc en Jean-Pierre Conty. Na twee jaar huwelijk liggen Bertrand en Nadette in scheiding. Juist als Bertrand met zijn nieuwe vlam Dolly een reisje wil maken, komt Nadette langs met de boodschap dat ze trouwplannen heeft. 23.25-23.50 Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

19.30-20.00 Journal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht.

TV5

16.05 TV5 infos. 16.15 Planète nature: Mers et Merveilles. 17.15 L'école des Fans. 18.00 Haute Curiosité. 19.00 Trente Millions d'amis. 19.30 TV5 Infos et Météo. 19.40 Champs Elysées. 21.00 Sports. 22.00 Journal Télévisé et météo. 22.35 Mon œil. 23.35-00.30 Du côté de chez Fred.



••Michel Morgan en Jeanne Moreau in 'De geheime la'. (Nederland 1 - 19.07 uur)

Nederlanders over een belangrijk moment in hun leven.
22.02 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.
22.32 De wereld van Boudewijn Büch. Serie reisverslagen. Vandaag: Fiji. (herh.).
23.11 Museumschatten. Vandaag: Saennredam, meester van het perspectief. (herh.).
23.18-23.23 ••Journal.

Nederland 2

VPPO Pingu. Duitse klei-animatieserie. Afl.: Skiën.
09.05 Bram en Moos. Engelse animatieserie. Afl.: Posttaap.
09.10 Hamm & Hoppa. Kinderprogramma. Afl.: Artiesten. (herh.).



••Gabi Fischer in 'Zeitzünder'. (Duitsland 1 - 20.15 uur)

Show. 1. Einer wird gewinnen, spelshow. 2. ■Nur nicht nervös werden, spelshow. 3. ■Viel Vergnügen! spelshow. 4. Am laufenden Band, spelshow.
21.45 Tagesschau.
21.50 Wunschprogramm Fernsehspiel. 1. Tatort, misdaadserie. Afl.: Reifezeugnis. 2. ■Flug in Gefahr, tv-film van Arthur Hailey. 3. ■Preis der Freiheit, tv-spel van Dieter Meischner. 4. ■Orden für die Wunderkinder, tv-film van Rainer Eiler.
23.15 Je später der Abend. ARD-talkshows.
00.00 Leonard Bernstein dirigiert. Symfonie in C, D 944. Schubert. Uitgevoerd door het Symfonie Orkest van de BR.
01.00 Tagesschau.
01.05-01.10 Nachtgedanken. Beschouwing door Hans Joachim Kulenkamp.

Duitsland 2

09.00 ••Programma-weekoverzicht.

België/RTBF 1

België/TV 2

11.00 Eucharistieviering. 14.00 Motorcross: Grand Prix van België. 15.15 Tennis. Belgische kampioenschappen, finale enkelspel. 16.30 Cinéma à la une. 16.40 Motorcross: Grand Prix van België. 500 cc van Namen. 17.40 D-manche musique: Opéra sans paroles, operamuziek bewerkt voor fluit, uitgevoerd door het Kamerorkest van Wallonen.



••Shirley Maclaine in 'De geest van het kwaad'. (België/TV 1 - 20.15 uur)

sten: Landschap uit een droom, van Paul Nash.

België/TV 1

1.05 Sport-extra. Motorcross, rechtstreekse reportage van de Grote Prijs van België, 500 cc in Namen. Eerste reeks.
14.07-15.35 Sport-extra. Motorcross, rechtstreekse reportage van de Grote Prijs van België, 500 cc in Namen. Tweede reeks.
1.05 Tik tak. Animatieserie. Afl. 67.
1.05 Pions. Afl.: Pions en de sterrenkijker.
1.10 Suske en Wiske. Poppenserie van Wies Andersen naar een verhaal van Willy Vandersteen. Afl. 14: De zingende kaars (5).
1.35 Space 1999. Britse science fiction serie. Afl. 12: De cirkel is rond.
1.25 Mededelingen en programma-overzicht.
1.30 Nieuws. Aansl.: Verkeerstip. Veilig rijgedrag met de motor.
1.45 Sportweekend.
1.5 De geest van het kwaad. Amerikaanse speelfilm uit 1972 van Waris Hussein. Sinds Joe in de Portoricaanse wijk woont gebeuren er vreemde dingen. Als zijn vriendin het slachtoffer van een rituele onthoofding is geworden, bemoetelt zijn zus Norah zich ermee.
2.15 Festivalitis. Vandaag: Verslag van het Slinks Festival dat op 28 juli plaatsvond in Boechout.
2.40 Nieuws.
2.55-23.00 Coda. Plastische kunst.

14.00-17.00 Sport Extra. Tennis, rechtstreekse uitzending van de finale dames en heren van de Belgische kampioenschappen in Vorst Nationaal.

Vakantie psychische en lichamelijke oppepper 'Kinderen van Tjernobyl' in Nederland aangekomen

Op Schiphol arriveerden rond vier uur gistermiddag 200 kinderen en hun begeleiders uit Kiew en omgeving voor een veertien-daagse vakantie in ons land. Dat is het resultaat van de actie 'Kinderen van Tjernobyl'. Het startschot van deze inzameling gaf Tineke de Nooy in mei in haar programma op RTL Veronique.

De kinderen en hun begeleiders worden kosteloos gehuust in twee bungalowparken in Noord-Limburg en Brabant. Het Nederlandse bedrijfsleven zorgt ervoor dat het de kinderen aan niets ontbreekt.

Maar niet alleen het bedrijfsleven heeft aan het verblijf van de jeugdigen uit Rusland bijgedragen. De reacties uit heel het land waren hartverwarmend. De kijkers van het programma toentertijd hebben ruim twee ton bijeengebracht. Op grote schaal werden spontaan inzamelingsacties gehouden. Allerlei groepen, variërend van politiekorpsen tot kleine kaartclubs en scholen collecteerden en leverden zo hun bijdrage aan dit verblijf.

Conditie

De kinderen die nu in Nederland zijn aangekomen, zijn niet ziek. Alleen is hun conditie door de gevolgen van de straling en de psychische druk achteruit gegaan. Ze zijn regelmatig gecontroleerd door het Radiologisch Medisch Centrum voor kinderen in Kiew. Het hoofd van dit instituut, mevrouw Valentina Ferents is samen met radioloog Yevgeny Korbetsky en Tatyana Lukin, de voorzitter van de



● Tineke de Nooy was in Rusland en sprak daar met de kinderen van Tsjernobyl over de kernramp.

groep moeders van de kinderen, als begeleidster meegekomen. Valentina Ferents meent dat met name de verandering van omgeving in combinatie met gezond voedsel en melkprodukten de kinderen goed zullen doen.

Een groep van 35 vrijwilligers zal de kinderen en hun begeleiders tijdens hun verblijf in Nederland bijstaan om te zorgen dat er

iedere dag leuke activiteiten zullen worden ondernomen. Doordat diverse steden de kinderen gastvrij zullen ontvangen, krijgen zij de mogelijkheid Nederland een beetje te leren kennen.

Dinsdag staat Rotterdam op het programma met uiteraard een bezoek aan de diertuin Blijdorp en Rivoli 1990. Vrijdagmorgen zijn de kinderen uitgenodigd

op de Scheveningse pier en kunnen ze na de middag naar hartelust ravotten in Duinrell. Maandag 13 augustus biedt de gemeente Purmerend de groep een echt dagje Nederland aan; de kinderen gaan met de boot van Marken naar Volendam en na de lunch in Purmerend naar de Zaanse Schans. De laatste dag van hun verblijf zijn de kinderen te gast in de Efteling.

Alleen EO, NCRV en VPRO ontspringen de dans

Commissariaat kondigt reeks van boetes aan

Het Commissariaat voor de Media heeft de AVRO, VARA, KRO, Veronica, TROS en NOS een brief gestuurd waarin het voornemen wordt aangekondigd een sanctie op te leggen wegens het overtreden van de Mediawet. De omroepen mogen zich op 13 en 14 augustus in een hoorzitting verweren tegen het voornemen van het Commissariaat. Ook zeven lokale omroepen zijn door het commissariaat op de vingers getikt; hen wacht ook een boete voor te nadrukkelijk reclame maken.

De VARA moet maar liefst twee keer bij het commissariaat verschijnen. In het radioprogramma 'Voor wie niet kijken wil', werd in een onderwerp over een muziekfestival in Parijs te nadrukkelijk gewezen op de mogelijkheid een busreis naar het evenement te boeken.

Bovendien hangt de VARA een boete boven het hoofd voor het tv-programma 'Kindernieuw'. In dat programma zit de dramaserie 'Het land van Ooit'. In dit onderdeel wordt teveel verwezen

naar het gelijknamige sprookjespark in Drunen.

De KRO is op het matje geroepen omdat in het radio-schaakprogramma 'Man en Paard' te nadrukkelijk werd opgeroepen het Rotterdamse dagblad Het Vrije Volk te lezen, vanwege de grote aandacht die die krant aan schaken zou besteden.

De TROS hangt een boete boven het hoofd omdat in het radioprogramma TROS-nieuwsshow de bespreking van een boek uitlep op reclame voor het bedrijf (Hema) waar het boek te koop is.

Verzekering

Het radio-5 programma 'Ombudsman' van de NOS is volgens het commissariaat over de schreef gegaan door een vrouw aan het woord te laten die omstandig begon te vertellen over hoe goed een met naam en toenaam genoemde verzekering een busongeluk voor haar had afgehandeld.

Het AVRO-tv-programma 'Ciao Italia' zou de Mediawet hebben overtreden in combinatie met een krante-advertentie. In het kwisprogramma, uitgezonden voor het WK voetbal, was het pu-

bleik geheel in het oranje getooid, inclusief sleutelhangers, petjes, shawls, stickers, etc. Veronica heeft volgens het commissariaat in het programma 'Veronica-sport' te nadrukkelijk reclame gemaakt voor een cruiseschip dat tijdens het wereldkampioenschap voetbal naar Italië zou varen.

De maximale geldboete die de landelijke zendgemachtigden opgelegd kunnen krijgen bedraagt 200.000 gulden. Het commissariaat beslist na de hoorzitting of de zaak tegen deze omroepen geseponeerd wordt, of ter advies wordt voorgelegd aan een commissie van deskundigen.

De lokale omroepen Monnickendam, Landsmeer, Groningen, Geldermalsen, Rotterdam, Venlo en Volendam/Edam hebben eveneens een boete in het vooruitzicht gesteld gekregen wegens het ontoelaatbaar maken van reclame. De lokale omroepen kunnen zich in een hoorzitting op 13 augustus verweren tegen het voornemen van het commissariaat. De maximale geldboete bedraagt ook hier 200.000 gulden, maar het commissariaat hanteert een 'richtprijs' van 250 gulden per overtreding.

'Wat weet zo'n kind van margarine....'

Screen test 'Zeeuws meisje' bikkelhard

In de bloedhete serre van hotelrestaurant Picard in Vlissingen – de luchtkoeling mocht niet aan want dat stoorde de opname – zaten onlangs vijftien meisjes langzaam weg te smelten. En ze hadden het al zo warm gekregen van de gedachte te moeten optreden voor een feilloos en bikkelhard registrerende camera, in stelling gebracht door twee dames die op zoek waren naar een nieuw Zeeuws Meisje. Inderdaad: van de margarine.

De Bevelandse Eva van de Weyer, die tot op dat moment voornamelijk breed glimlachend in de televisiecommercial optreedt zou te oud zijn geworden en aan vervanging toe zijn. Vandaar dat het casting-bureau FTV Producties uit Rotterdam week naartug op zoek ging naar een nieuw Zeeuws Meisje.

Ouders

Wat timide schuiven de meisjes in de Vlissingse hotelserre aan de tafeltjes in de wachtruimte. Er zijn er bij die als morele steun hun ouders hebben meegenomen. Weer anderen zijn in gezelschap van een vriendin of vriend naar het testadres getogen. Marieke Haak, ook uit Terneuzen, is 'meer voor de grap' op de oproep afgekomen. Samen met haar ouders maakt ze er meteen

maar even een gezellig dagje van.

Carolien Euser en Mylène Bie-mans van het castingbureau leggen uit dat er wordt gezocht naar een spontaan meisje met een Zeeuws accent, van dertien, veertien of vijftien jaar oud. In hun eigen woorden – 'als het kan op z'n Zeeuws, maar het moet wel verstaanbaar zijn' – mogen de kandidates een verhaalje voor de camera vertellen.

Eerder deze week had zich een dame op leeftijd aangemeld met de mededeling dat je voor zo'n spot beter een ouder persoon kunt nemen: 'Zo'n jong ding komt niet geloofwaardig over. Wat weet die nou van margarine af.'

Schapen

Op de opnamestoel neemt een klein blondje plaats. Met haar geringe lengte – 1,52 meter, dat kan haar misschien lelijk tegen gaan zitten – blijft er om haar heen nog veel stoel over. Ze heet Esther Herweijer, is bijna twaalf en woont in Nieuwvliet op een boerderij. 'We hebben een heleboel schapen', verkondigt zij.

Een aantal meisjes valt af bij de eerste selectieronde. Dat is dus even slikken. Maar aan de andere kant: zo'n opname was toch eens wat anders!

show kort

Natuurfilm over jachtluipaard

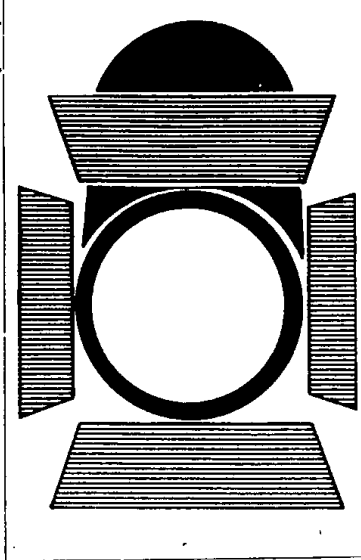
Het NCRV-programma 'Ja, natuurlijk – extra', zendt vandaag, zaterdag, een film uit over het jachtluipaard. Vier maanden lang wordt een vrouwtje gevolgd bij het opvoeden van haar jongen in het Masai Natuurreservaat in Kenya.

Het jachtluipaard is een moeilijk te filmen dier, omdat het van nature erg schuw is en solitair leeft. De film geeft een goed inzicht in het dagelijks leven van de moeder en haar drie jongen; de jacht op voedsel, het spel met de jongen en voortdurende waakzaamheid voor de dreiging van leeuwen en hyena's. (Nederland 1 – 17.40 uur)

Maxi Priest in 'Countdown'

Presentator Wessel van Diepen heeft vandaag in het programma 'Countdown over Europe' een interview met Maxi Priest, die tevens zijn laatste hit 'Close to you' ten gehore brengt.

Verder in deze aflevering Clouseau, Eros Ramazotti en de Pasadenas. Zij brengen respectievelijk de nummers 'Ik wil niet dat je weggaat', 'Amarti e l'immenso per me' en 'Tribute'. (RTL Veronique – 15.30 uur)



'Once upon a Texas train'

In deze Amerikaanse western uit 1988 speelt een aantal gerenommeerde acteurs de hoofdrollen. Richard Widmark, bekend door zijn vertolking als sadistische gangster Tommy Udo. Verder Angie Dickinson, alias sergeant Pepper en Willie Nelson, die zijn filmdebuut maakte in Honey-suckle Rose maar beter bekend is als country- en westernzanger. De outlaw J.H. Lee, amper op vrije voeten na twintig jaar gevangenisstraf, berooft de bank van Texas. Hij plant ook zijn laatste overval op de goudtrein naar Texas. Hij wordt daarbij niet alleen achtervolgd door de Rangers maar er volgt ook nog een gijzeling door de bende van de jonge bende Cotton. (RTL Veronique – 22.15 uur)

Driedelige serie 1990 maatregel

Op de maandagen 6, 13 en 20 augustus a.s. brengt de educatie-

ve omroep RVU de driedelige serie 'Een zelfstandig bestaan'. Als uitgangspunt namen de programmamakers Jantine de Jonge en Ria Jaarsma de 1990 maatregel die vanaf 1 januari 1990 geldt. Het begrip 'zelfstandigheid' is de rode draad in de serie. Deze maatregel kan beïnvloed worden als een vorm van arbeidsplicht voor vrouwen vanaf 18 jaar.

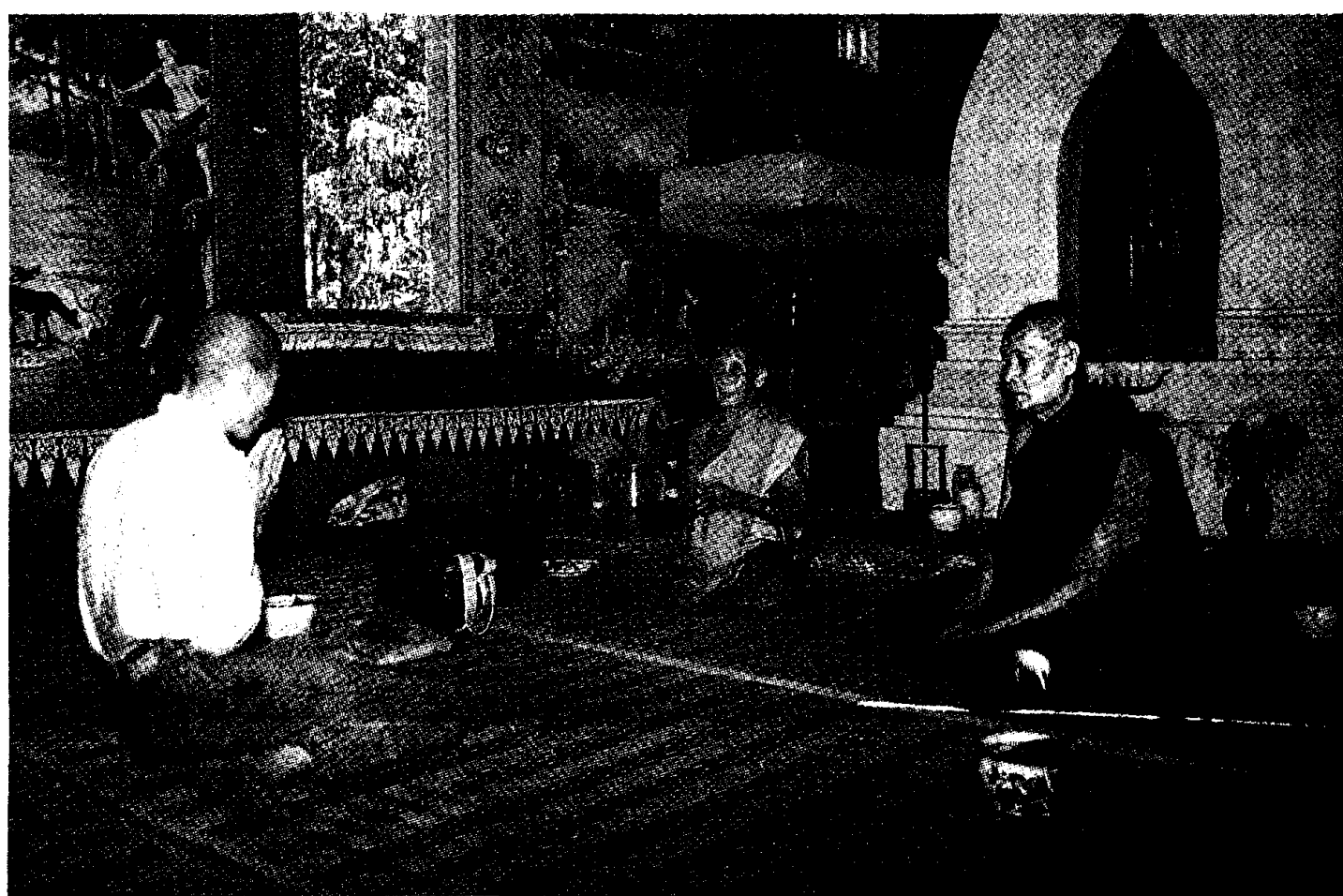
Zelfstandigheid is niet alleen geld verdienen. Zelfstandigheid houdt ook in: voor jezelf en anderen kunnen zorgen en eigen keuzes kunnen maken.

De eerste aflevering is getiteld 'Hoezo 1990? De beide volgende respectievelijk: 'Van moeder op dochter' en 'De lusten en de lasten'. (Nederland 3 – 20.20 uur)

Vijfde NCRV's 'Kerkepad'

De populaire, toeristische serie 'Kerkepad' beleeft dit jaar haar veertiende jaargang met negen verschillende routes langs kerken en andere monumentale gebouwen. In deze vijfde uitending van dinsdag 7 augustus staat de route van Grave naar Berghem centraal.

De route begint in Grave aan de Maas, een oud vestingstadje met bewegende historie. Vervolgens naar Ravenstein, met z'n middeleeuwse straten en steegjes en prachtige kerkgebouwen. Langs de Maasdijk met zijn schitterende vergezichten voert de route naar Dieren. De tocht eindigt in Berghem waar de in neogotische trant herbouwde St. Willibrorduskerk alle aandacht trekt. (Nederland 1 – 19.20 uur)



● Het kloosterleven is in Laos nog steeds een aantrekkelijk alternatief.

Filmploegen taboe en toeristen zeldzaam

Serie documentaires vanuit centraal Azië

De NCRV zendt de komende weken een serie documentaires uit gemaakt in Centraal Azië. Ze gaan over het leven in landen waar toeristen nog zeldzaam zijn en filmploegen angstvallig worden geweerd.

De documentaire die dinsdagavond wordt vertoond heeft als onderwerp Mongolië. Door de eerste vrije verkiezingen die er vorige week zijn gehouden, is Mongolië de afgelopen tijd uitgebreid in het nieuws geweest. Bijna elke dag waren er wel beelden te zien vanuit de communistische Volksrepubliek. Ook daar is de tijd van openheid aangebroken, na jaren van een totalitair en Stalinistisch bewind. Een Zwitsers team journalisten slaagde er vorig jaar als eerste

Westeuropeanen in, om de volkomen ontoegankelijke volksrepubliek Mongolië te betreden.

Het wereldrijk van Dzjengis Khan, dat zich uitstrekte van de Chinese Zee tot aan de Oostzee, is sinds de revolutie in 1921 een marxistische Volksrepubliek. De oude nomadische levensvormen en tradities zijn daardoor echter niet verdwenen. Met twee miljoen inwoners is het één van de dunst bevolkte landen ter wereld. Een kwart daarvan woont in de hoofdstad Ulan Bhat. De overheid probeert de traditionele leefwijze te doorbreken door akker- en tuinbouw en andere industrie te stimuleren. De behoefte aan industriële productie is niet erg groot vanwege het geringe inwonertal.

Nog steeds is het kloosterleven een aantrekkelijk alternatief ondanks het feit dat de meeste kloosters sinds de revolutie zijn verdwenen. Slechts één op de vijf aanmeldingen voor kloosterling kan worden gehonoreerd. Toeristen in Mongolië kunnen rekenen op een bijzondere vakantie onder primitieve omstandigheden. Het aanbod bestaat uit rondreizen, geologische excursies naar de Gobi-woestijnen en jachtreizen.

Laos

De volgende aflevering, op dinsdag 14 augustus, heeft als thema 'Laos, het land van de duizend olifanten'. Het land ligt in Zuidoost-Azië, grenst in het oosten aan Vietnam, in het westen aan Thailand en in het zuiden aan Cambodja.

De Belgische cineaste Denise van der Perre wist door haar persoonlijke contacten met de Laotiaanse autoriteiten toestemming te krijgen voor een documentaire.

Laos, tot 1975 een koninkrijk, is sinds de omwenteling in dat jaar een Democratische Volksrepub-

liek. De belangrijkste religie daar is het boeddhisme. Negentig procent van de bevolking is werkzaam in de landbouw met rijst als belangrijkste produkt. Het land heeft vrij grote bodemschatten, waarvoor van slechts tin op grotere schaal wordt gewonnen. De voornaamste industriële activiteiten bestaan nog steeds uit traditionele nijverheden als potten bakken, zijde weven, zilver- en leerbewerking.

Burma

De titel van de laatste documentaire, 'Zeven dagen in Burma' (uit te zenden op 21 augustus), slaat op de mogelijkheid voor toeristen om voor ten hoogste zeven dagen een visum te krijgen om in Burma te verblijven. Na jarenlange voorbereidingen kreeg de Nederlandse cineaste René Scheltema toestemming om rond te kijken in deze boeddhistisch-socialistische heilstaat. In december 1987 arriveerde zij met een cameraploeg in Burma om vervolgens acht weken te filmen.

Burma is tientallen jaren verstoken gebleven van buitenlandse persbureaus, kranten en tijdschriften. Het land is sinds 1948 onafhankelijk en rijk aan bodemschatten, olie en kostbare stenen die alle eigendom zijn van de staat.

Tot voor de Tweede Wereldoorlog was Burma de grootste rijstexporteur ter wereld. Thans is er zelfs gebrek aan rijst en brandstof voor de eigen bevolking. Het inkomen per hoofd van de bevolking bedraagt gemiddeld 18 dollar per jaar. Zeventig procent van de 39 miljoen mensen is boer. Een kwart van wat het land opbrengt moet voor een vastgesteld bedrag – ver onder de marktwaarde – aan de staat worden verkocht. Alleen de export van teak-hout is nog steeds aanzienlijk.



● Een prachtige zonsondergang in Burma.